چپ در ایران

به روایت اسناد ساواک

مرکز بررسی اسناد تاریخی

مرکز بررسی اسناد تاریخی

شابک ۸-۲۴-۵۷۹۸-۹۶۴
ISBN 964-5798-24-8

قیمت : ۱۳۰۰ تومان

چپ در ایران

به روایت اسناد ساواک

(کتاب نهم)

سازمان جوانان حزب توده

مرکز بررسی اسناد تاریخی وزارت اطلاعات

تابستان، ۱۳۸۰

شناسنامه

چپ در ایران
به روایت اسناد ساواک
سازمان جوانان حزب توده

(کتاب نهم)
نوبت چاپ اول
تابستان، ۱۳۸۰

شمارگان ۳۰۰۰ نسخه

مرکز بررسی اسناد تاریخی وزارت اطلاعات

همه حقوق محفوظ است

شابک : ۸ـ۲۴ـ۵۷۹۸ـ۹۶۴

ISBN 964 - 5798 - 24 - 8

قیمت :۱۳۰۰۰ ریال

مقدمه :

نسل جوان به دلیل ویژگیهای روانی ـ شخصیتی و غلبه عاطفه و شور و احساسات و آرمانگرایی در کنش او معمولاً بیش از سایرین مستعد جذب شعارهای انقلابی است.

این نسل در عین حال بخش فعال سیاسی جامعه را تشکیل می‌دهد و از این نظر نیز برتری قابل توجهی دارد.

مجموعه عوامل فوق، جوانان را به مهمترین آماج گروهها و ایدئولوژی‌های سیاسی مبدل می‌سازد.

مارکسیسم به عنوان مدعی انقلابی گری و دگر سازی جامعه بشری، توجهی جدی به جذب نسل جوان داشته و در این مسیر سرمایه‌گذاری بسیاری نموده است.

بررسی بیوگرافی و شرح حال چهره‌های سرشناس مارکسیست در سراسر جهان نشان می‌دهد که آنان عمدتاً در سنین جوانی و تحت تأثیر عوامل مختلف سیاسی و تربیتی به ویژه آرمان‌گرایی انقلابی جذب این ایدئولوژی شده‌اند، مارکس و انگلس و لنین از جمله این افراد بوده‌اند.

بنابراین نسل جوان عمده‌ترین منبع سربازگیری مارکسیسم بوده است.

یکی از جاذبه‌های اساسی مارکسیسم در جذب جوانان دعوی انقلابی‌گری اوست.

محیط فاسد جوامع سرمایه‌داری غرب و کشورهای تحت سلطه استعمار، ناگزیر پرخاش علیه نظم اجتماعی موجود را در روح حساس و مستعد جوان که خواستار تغییر وضع موجود و استقرار وضع مطلوب و ایده‌آل است، پدید می‌آورد و او را به عرصه کنش اجتماعی در راه دگرسازی جامعه سوق

می‌دهد.

مارکسیسم به عنوان مدعی برانـدازی نـظم اسـتثماری سـرمایه‌داری و اسـتقرار «مـدینه فـاضله» کمونیستی، برای دهه‌های متوالی در دنیای متأثر از فرهنگ و تمدن غربی پرچمدار مبارزه بود و از همین رو موفقیت قابل توجهی در جذب نسل جوان کسب کرد.

احزاب کمونیستی نسبت به نقش جوانان در جنبش‌های اجتماعی، سیاسی وقوف کامل داشته و بـه همین دلیل اکثر احزاب کمونیست در جهان دارای سازمان جوانان بوده تا از کارکرد، فعالیت و بسـیج و بهره‌گیری از نیرو و شور آنان در جهت اهداف حزب و همچنین تربیت کادرهای حزبی استفاده نمایند.

سازمان جوانان کمونیست در جهان

اولین گروه جوانان کمونیست تحت عنوان «گارد جوانان» در سال ۱۸۸۶ در بلژیک ایجاد شد. پس از آن در سایر کشورهای اروپای غربی، سازمانهای جوان در جـنب احـزاب کـمونیستی و سـوسیالیستی تأسیس گردید.

از مهمترین این سازمانها «جوانان سوسیالیست» آلمان به رهبری رزا لوکزامبورگ[1] بود.

در آن زمان شعاری که می‌توانست در جذب جوانان علیه دولت‌های سرمایه‌داری مؤثر باشد و تجمع آنان را پیرامون سازمانهای کمونیستی جوانان موجب شود، شعار مبارزه علیه میلیتاریسم (نـظامی‌گری) بود.

«انترناسیونال دوم» با توجه به شعار فوق، در سـال ۱۹۰۷ مـیلادی پس از کـنفرانس اشـتوتگارت، کنفرانسی از سازمانهای جوانان کمونیست تشکیل داد. ایـن کـنفرانس سـنگ پـایه تأسـیس «اتـحادیه بین‌المللی جوانان سوسیالیست» شد و کنفرانس «بوروی بین‌المللی انترناسیونالیستی جوانان» را در شهر وین تشکیل داد.

در این کنفرانس، رهبران چپ احزاب سوسیالیستی مانند لنین[2] و رزا لوکزامبورگ بطور فعال حضور

۱- رزا لوکزامبورگ در سال ۱۸۷۱ م در لهستان بدنیا آمد. در سال ۱۸۹۸ عضو حزب سوسیالیست دموکرات آلمان شد و از آن پس به عـنوان یک آشوبگر انقلابی و سوسیالیست در آلمان فعالیت نموده و در قالب نماینده جناح چپ حزب به معارضه با تجدیدنظر طلبان پرداخت و در جزوه معروف رفرم اجتماعی یا انقلاب در سال ۱۸۹۹ بر آراء و نظرات برنشتاین تاخت. در سال ۱۹۰۶ با انتشار جزوه اعتصاب عمومی، از اعتصاب و اقدام جمعی به عنوان شکل اولیه انقلاب دفاع کرد وی پس از انقلاب ۱۹۰۵ م روسیه به خاطر مبارزه برای پیروزی آن در لهستان زندانی شد. در سال ۱۹۰۶ با لنین در فنلاند ملاقات کرد و همکاری آن دو تا سال ۱۹۱۲ ادامـه یـافت. وی در سـالهای ۱۹۱۵ ـ ۱۹۱۸ م بـا گـروه انـقلابی اسپارتاکوس همکاری می‌کرد. پس از سرکوب قیام انقلابی برلین در ژانویه ۱۹۱۹ م، لوکزامبورک به دست سربازان کشته شد.

تاریخ اندیشه سیاسی در قرن بیستم، حسین بشیریه، ص ۶۵

۲- ولادیمیر ایلیچ لنین، (۱۸۷۰ ـ ۱۹۲۴ م) نام اصلی : اولیانوف، رهبر انقلاب بلشویکی روسـیه در سـال ۱۹۱۷ مـیلادی و مـؤسـس دولت

داشتند. با آغاز جنگ جهانی اول، بسیاری از احزاب سوسیالیست غربی با شعار «دفاع از سرزمین مادری» حمایت از دولت‌های خودی را پیش گرفتند.

این موضع با مخالفت جدی جناح چپ به رهبری لنین و لوکزامبورگ و ... روبرو شد و سوسیالیست‌های راست را «سوسیال شوونیست» خواندند.

رهبری انترناسیونال سوسیالیستی جوانان در وین تحت تأثیر احزاب سوسیالیست راست به اتخاذ موضع سوسیال شوونیستی و دفاع از دولت‌های خودی در جنگ امپریالیستی پرداخت و این امر باعث انشعاب «انترناسیونال جوانان» به دو جناح راست و چپ شد و لنین سلسله اصولی راکه باید در مناسبات میان حزب کمونیست و سازمان جوانان مراعات گردد، مطرح نمود.

لنین معتقد بود که ایجاد سازمان جوانان از وظایف مهم حزب کمونیست است و این سازمان باید دارای استقلالی سازمانی ولی تحت رهبری دقیق حزب باشد و چنین سازمانی به تربیت نسل جوان کمونیست‌ها کمک جدی خواهد کرد.[۱]

با پیروزی انقلاب کمونیستی به ابتکار لنین، در سال ۱۹۱۸ کنگره جوانان کمونیست در روسیه تشکیل شد.

سازمان کمونیستی جوانان روسیه بنام «کامساموول»[۲] را تأسیس نمود. تعداد اعضای اولیه آن ۲۲۰۰۰ نفر بودند.[۳]

پس از انقلاب بلشویکی، انترناسیونال کمونیستی (کمینترن)[۴] نیز تأسیس شد. «انترناسیونال سوم» محل تجمع کمونیست‌های چپ و پیرو لنین، و مرزبندی آنها با سوسیالیست‌های راست مجتمع در «انترناسیونال دوم» بود. «انترناسیونال سوم» «انترناسیونال کمونیستی جوانان» را ایجاد کرد. این انترناسیونال طبق رهنمود لنین از نظر اساسنامه یک سازمان مستقل محسوب می‌شد.

هر چند عملاً تابع کمینترن بود و برنامه آن نیز تکرار برنامه کمیترن با تأکید خاص بر مسائل جوانان، بویژه در زمینه شرایط زندگی و تحصیل و مسئله نظامی‌گری بود. «انترناسیونال کمونیستی جوانان» مدت

شوروی.

۱- لنین مجموعه آثار، چاپ مسکو، جلد ۲۳ ص ۱۶۴

۲- نام رسمی سازمان فوق اتحادیه لنین جوانان کمونیستی اتحاد شوروی است.

۳- ایگور الیانشکی، کامساموول چیست. ترجمه هن. انتشارات روزبه ۱۳۶۰

۴- کمینترن : مخفف نام «انترناسیونال کمونیستی» یا «آلترناسیونال سوم) سازمان بین‌المللی احزاب کمونیست هوادار شوروی که پس از انقلاب روسیه به ابتکار لنین تأسیس شد و در زمان استالین کمینترن منحل و «دفتر اطلاعاتی احزاب کمونیست» یا کمینفرم Comminform یا اینفرم بورو Iform buren جای آن راگرفت

کژراهه، احسان طبری، ص ۳۵۸

۲۴ سال (۱۹۱۹ ـ ۱۹۴۳ م) به عنوان بازوی کمینترن، فعالیت کرد و در سالهای پایانی جنگ دوم به دلیل سیاست «جبهه ضد فاشیستی» و حساسیت دول متفق به فعالیتهای کمینترن، انترناسیونال کمونیستی و به تبع آن انترناسیونال کمونیستی جوانان منحل شد.[۱]

در دوران جنگ جهانی دوم اتحاد شوروی سیاست جدیدی را در قبال جوانان در پیش گرفت. عدم کارایی سازمانهای خالص کمونیستی منجر به این تاکتیک شد که باید سازمانهای دمکراتیک جوانان تأسیس شود تا بتواند انبوه وسیع‌تری از نیروهای جوانان ضد فاشیست را مجتمع کند و در جهت اهداف ضد هیتلری اتحاد شوروی بکار گیرد.

به پیروی این تاکتیک در سال ۱۹۴۱ «شورای جهانی جوانان» و «شورای جهانی دانشجویان» در لندن تشکیل شد.

در سال ۱۹۴۵ م با پایان جنگ جهانی دوم «شورای جهانی جوانان»، «کنفرانس جهانی جوانان» را تشکیل داد و با انتشار بیانیه‌ای جوانان جهان را به اتحاد دعوت کرد.

این کنفرانس حول شعارهای گسترده و همه گیر، «فدراسیون بین‌المللی جوانان دمکرات»[۲] را تأسیس نمود.

در سال ۱۹۴۷ م دو سازمان فوق، نخستین فستیوال جهانی جوانان و دانشجویان را در پراگ (چکسلواکی) برگزار کردند.

در سال ۱۹۴۸ م به دلیل نفوذ کمونیست‌ها و ستمگری ضد امپریالیستی آن انشعابی پدید آمد و نیروهای طرفدار غرب جدا شده و سازمان جدیدی بنام «مجمع جهانی جوانان» را تأسیس نمودند[۳] و در سال ۱۹۵۰ م به تحریک آمریکا تعدادی از سازمانهای دانشجویی از جمله اتحادیه ملی دانشجویان ایالات متحده آمریکا و سازمانهای دانشجویی اروپای غربی انشعاب کرده و «کنفرانس بین‌المللی دانشجویان»[۴] را بوجود آوردند.

اسناد و مدارک متعددی وجود دارد که نقش سرویسهای جاسوسی غرب را در ایجاد سازمانهای بین‌المللی و منطقه‌ای ملی و جوانان و دانشجویان نشان می‌دهد.

در سالهای ۱۹۵۰ تا ۱۹۶۰ م که بسیاری از کشورهای مستعمره و نیمه مستعمره به استقلال دست یافتند و حکومت‌های ضد غربی و ضد امپریالیستی به قدرت رسیدند. تشکیل سازمانهای جوانان در این

۱- ویلیام فاستر، تاریخ انترناسیونال، ترجمه م ـ دانم، ص ۳۸۰ ـ ۳۸۲

2- World Federation of democratic youth (WFDY)

3- World Assembly of youth

4- International Students Confernce

کشورها توسعه یافت و اکثر این سازمانها به تجمع بین‌المللی خود به «فدراسیون جهانی جوانان دمکرات»[1] و «اتحادیه بین‌المللی دانشجویان» پیوستند.

سازمان جوانان کمونیست در ایران

در سالهای قبل از تاجگذاری رضاشاه، حزب کمونیست[2] ایران دارای سازمان جوانان بود که در سالهای ۱۳۰۶ ـ ۱۳۰۷ ش فعالیت داشت. سازمان جوانان حزب کمونیست ایران عضو انترناسیونال کمونیستی جوانان بود[3].

در مهره ماه ۱۳۲۰ اولین جلسه هیئت مؤسسان حزب توده در منزل سلیمان محسن اسکندری[4] و با حضور ۳۷ نفر از گروه «۵۳ نفر» و علی‌اف[5] تشکیل گردید.

موضوع مذاکره در این جلسه تشکیل حزبی به نام حزب کمونیست بود که علی‌اف با این نام مخالفت کرد و استدلال می‌کرد که با توجه به شرایط و اوضاع و احوال ایران حزبی باید تأسیس نمود که معتدل و میانه‌رو باشد تا بتواند کلیه طبقات را در خود مجتمع کند، بدین لحاظ نام حزب کمونیست در شرایط فعلی برای

۱- فدراسیون جهانی جوانان دمکرات (W.f.d.y)

سازمان بین‌المللی جوانان هوادار بلوک شرق که تعدادی سازمان‌های جوانان انقلابی و مستقل نیز بدان جذب شدند. سازمان جوانان توده از بینانگذاران این سازمان بود و مدتها در آن نماینده دائمی داشت. چندین سال خسرو امیرخسروی عضو هیئت دبیران آن بود. سپس آشوت شهبازیان (از مسئولین حزب توده و عامل قتل عده‌ای از توده‌ایها بدست رهبری حزب توده) مدتی عضو هیئت اجرائیه آن بود در جلسات آن شرکت می‌کرد مرکز این سازمان در بوداپست (مجارستان) می‌باشد، کتاب سیاست و سازمان حزب توده، موسسه مطالعات و پژوهشهای سیاسی ج ا. ا ص ۲۰۴

۲- حزب کمونیست ایران ابتدا با عنوان «حزب عدالت» در محله صابونچی واقع در کوبا فعالیت داشت «حزب عدالت، شاخه‌ای از حزب سوسیالیست دمکرات روسیه جناح بلشویک بود که بعد از انقلاب اکتبر روسیه فعالیت خود را متوجه کارگران ایرانی که در قفقاز بودند کرد. «حزب عدالت» در سال ۱۲۹۹ به حزب کمونیست ایران تبدیل شد.

در سال ۱۳۱۰ با اعلام غیرقانونی بودن مرام اشتراکی و دستگیر فعالین حزب کمونیست فعالیت این حزب قطع شد.

در سال ۱۳۱۳ هـ ش حزب کمونیست ایران به رهبری دکتر تقی ارانی و کامبخش و سیامک فعالیت مجدد خود را در تهران آغاز می‌کند و «مجله دنیا» را منتشر می‌کند، تا اینکه در سال ۱۳۱۶ هـ ش در اثر خیانت برخی از اعضای حزب، تعداد زیادی از اعضای گروه معروف به ۵۳ نفر بازداشت و زندانی می‌شوند. سرانجام پس از محاکمه اعضای گروه «دکتر ارانی» مسئولیت رهبری گروه را می‌پذیرد و به ده سال زندان محکوم می‌شود وی پس از گذراندن ۲ سال از محکومیت خود، سرانجام در سال ۱۳۱۸ به طور مرموزی در زندان به قتل می‌رسد.

۳- خاطراتی درباره فعالیت سازمان حزب کمونیست در تهران ـ نوشته اردشیر آوانسیان ـ مندرج در اسناد تاریخی جنبش کارگری و سوسیال دمکراسی و کمونیستی ایران ـ ج ۱ ص ۲۱۹

۴ـ سلیمان محسن اسکندری معروف به سلیمان میرزا محسن میرزا کفیل‌الدوله است. برادرش یحیی میرزا به نمایندگی مجلس شورای ملی انتخاب گردید و در دوره دوم که بعضی از نمایندگان مجلس و آزادیخواه علیه مداخلات دولت روس به قم رفتند او ریاست کمیته دفاع ملی را به عهده داشت و بعدها اولین رهبر حزب سوسیال دموکرات ایران و مؤسس حزب توده گردید و در ۱۷ دیماه ۱۳۲۲ ش (۸ ژانویه ۱۹۴۴) در تهران درگذشت.

۵- کاردار سفارت شوروی که به زبان فارسی مسلط بود.

ایران مناسب نیست. بالاخره پس از شور بسیار نظر علی‌اف پذیرفته شد و نام حزب توده برای حزب جدیدالتأسیس انتخاب گردید و اصول اساسی و مرامنامه حزب تصویب گردید[۱].

سازمان جوانان حزب توده[۲] ایران در فروردین سال ۱۳۲۲ بر اساس تصمیم رهبری حزب توده ایران تشکیل شد.[۳]

رهبری سیاسی سازمان جوانان ابتدا عبدالحسین نوشین[۴] و سپس دکتر رضا رادمنش بود.

پس از حادثه ۱۵ بهمن ۲۷،[۵] دکتر بهرامی[۶] رهبری سیاسی این سازمان را به عهده گرفت و پس از فرار سران حزب توده از زندان قصر،[۷] دکتر حسین جودت برای مدت طولانی مسئول سازمان جوانان شد و سپس دکتر بهرامی مجدداً این سمت را تا موقع دستگیری دارا[۸] بود. به موجب اساسنامه، سازمان جوانان تشکیلاتی در جنب حزب توده بود و به منزله ذخیره حزب به شمار می‌آمد. سازمان، جوانان تحت رهبری حزب توده ایران را تربیت سیاسی داده و آنها را برای ورود به حزب آماده می‌ساخت.[۹] مرامنامه سازمان جوانان عیناً مرامنامه حزب توده ایران، خواهند بود و [۱۰]تشکیلات آن به شرح زیر بود.

کنگره سازمان، کمیته مرکزی سازمان، کمیته شهرستان، کمیته محل، کمیته بخش ،واحد سازمانی، حوزه مسئولین.

کمیته مرکزی در کنگره و کمیته شهرستان در کنفرانس شهرستان انتخاب می‌شدند.

هر یک از کمیته‌ها دارای اعضای اصلی و اعضای مشاور بوده که مجموعاً پلنوم کمیته مرکزی را تشکیل

۱- کمونیزم در ایران ـ علی زیبائی ص ۱۹۹

۲- حزب توده جوانان که در سال ۱۳۲۰ توسط علی اکبر برازنده بوجود آمد ارتباطی با سازمان جوانان حزب توده ندارد. رجوع کنید به کتاب اسناد احزاب سیاسی ایران (۱۳۲۰، ۱۳۳۰ ش ج اول ـ بهروز طیرانی ـ سازمان اسناد ملی ص ۳۶۲ ـ ۳۶۱

۳- ۳۵ سال حزب توده ایران ـ انتشارات حزب توده ایران ص ۹۰

۴- عبدالحسین نوشین از رهبران حزب توده، هنرپیشه و کارگردان که در سن هفتاد سالگی پس از ابتلا به سرطان در بیمارستان کرملین درگذشت.

۵- در ۱۵ بهمن ۱۳۲۷ در پی حادثه ترور نافرجام محمدرضا شاه حزب توده غیرقانونی اعلام گردید و مرحله جدیدی از فعالیت آن آغاز شد. در این دوره که تاکودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ و تجدید حاکمیت دوباره ممتد است، حزب توده بطور «غیرقانونی» و با بهره گیری از سازمانهای علنی خود «از جمله سازمان جوانان» به حیات سیاسی خویش ادامه می‌دهد.

سیاست و سازمان حزب توده ـ موسسه مطالعات و پژوهشهای سیاسی ص ۱۲۴ ـ ۱۲۳

۶- دکتر محمود بهرامی از رهبران حزب کمونیست ایران و گروه «۵۳ نفر» از مؤسیسن و دبیرکل حزب توده در سال ۱۳۳۴ ش توسط فرمانداری نظامی دستگیر و در زندان از گذشته خود ابراز تنفر کرد و آزاد شد. کژراهه احسان طبری ص ۳۲۵

۷- ۲۴ آذرماه ۱۳۲۹ ش رجوع کنید به کتاب خاطرات نورالدین کیانوری ص ۱۹۴.

۸- کمونیزم در ایران، علی زیبایی، ص ۶۵۶

۹- همان ـ ص ۶۵۴

۱۰- روزنامه رهبر (از نشریات حزب توده) شماره ۴۸

می‌دادند. هیئت اجرائیه کمیته مرکزی و هیئت اجرائیه کمیته شهرستان در پلنوم انتخاب می‌شدند و اداره سازمان به دست هیئت اجرائیه بود.

هیئت اجرائیه یک هیئت دبیران مرکب از سه نفر داشت و دبیر اول هیئت اجرائیه کمیته مرکزی سمت دبیرکلی دارد و در واقع مهمترین مسئولیت سازمانی را داشت.

در کمیته‌های سازمانی جوانان یک نفر از اعضاء مسئول جهت رهبری سیاسی شرکت می‌کرد و ناظر امور بود و بطورکلی در هر یک از ارگان سازمان جوانان یکی از اعضاء مسئول حزبی شرکت می‌کرد.

به این ترتیب در تمام ارکان سازمان جوانان تاکمیتهٔ بخش، اعضاء مسئول حزبی به عنوان رهبر سیاسی شرکت می‌کردند.[۱]

یکی از مشکلات حزب توده مسئله سازمان جوانان و رهبری آن بود.[۲]

نادر شرمینی تقریباً از بدو تأسیس سازمان جوانان در آن نفوذ فوق‌العاده‌ای یافت و به تدریج بر آن کاملاً مسلط شد.

نامبرده توانسته بود عدهٔ زیادی از مسئولین و کادرهای فعال تشکیلات جوانان راکه اکثراً پرورش یافته خود او بودند، به شدت تحت تأثیر قرار دهد و آنان را با خود همراه کند، بطوریکه پس از مدتی سازمان جوانان به محیط فرمانروائی نامبرده مبدل شده بود.

در سال ۱۳۲۹ کمیته مرکزی حزب توده نادر شرمینی را از سمت دبیر اولی سازمان برکنار و علی متقی را که در کنگره سازمان جوانان به عضویت کمیته مرکزی انتخاب شده بوده، به این سمت منصوب کرد.

مهندس شرمینی نیز به جای علی متقی به عضویت تشکیلات کل شهرستانها که مسئولیت آن با احمد قاسمی[۳] بود، درآمد. برکناری شرمینی از دبیری سازمان جوانان با مخالفت و عکس‌العمل شدید ارگانها و مسئولین سازمانی که کاملاً تحت تأثیر شرمینی بودند، روبرو شد، از جمله اعضاء هیئت اجرائیه سازمان، به دبیر اولی علی متقی به شدت اعتراض می‌کند و عملاً از هرگونه همکاری با دبیر جدید خودداری می‌کند

۱- کمونیزم در ایران، علی زیبایی، ص ۶۵

۲- کیانوری در کتاب خاطرات خود می‌گوید:

در این سازمان یک نوع استقلال‌طلبی به شدت شیوع دارد. تصمیمات حزب راکه موردپسند آنان نباشد انجام نمی‌دهند در مقابل حزب صداقت ندارد و از همدیگر دفاع غیراصولی می‌کند برای مثال برای آنکه شرمینی در امری مقصر شناخته نشود. خطاهای ایشان را یکی دیگر از اعضای کمیته مرکزی سازمان دربست به عهده می‌گرفت. این روحیه وضع نامطلوبی در سازمان بوجود آورد شعاری «زنده باد شرمینی کبیر فرزند طبقه کارگر ایران» و غیره و همچنین اینکه عکس رنگین او را چاپ کرده در تمام شعبات سازمان پخش کرده‌اند.

خاطرات نورالدین کیانوری. ص ۳۲۲

۳- عضو هیئت اجرائیه حزب توده که به نفع مائوئیسم انشعاب کرد. وی بعدها گروه توفان را تأسیس نمود.

و کارهای سازمان را رأساً و بدون مشورت با وی انجام می‌دهند و هیئت اجرائیه سازمان علی متقی[۱] را به عنوان دبیر اولی سازمان به هیچوجه به رسمیت نشناخته و امور سازمانی را مانند گذشته طبق نظرات و دستورات شرمینی اداره می‌نمودند. در اوائل سال ۱۳۳۱ هیئت اجرائیه حزب یعنی دکتر بهرامی، دکتر جودت و محمود بقراطی[۲] در پلنوم مرکزی سازمان جوانان شرکت می‌کند و کارهای مسئول سازمان را که نسبت به تصمیمات کمیته مرکزی حزب بی‌اعتنائی کرده بودند، مورد تقبیح و نکوهش قرار داده و سه تن از عناصر مؤثر آنها را از عضویت کمیته مرکزی سازمان برکنار و به حزب منتقل می‌سازند.[۳] در پائیز ۱۳۳۲ احمد سمیعی که از اروپا مراجعت کرده بود، از طرف هیئت اجرائیه به عنوان دبیر سازمان جوانان انتخاب می‌شود.

دانشجویان و دانش‌آموزان

حزب توده به دانشجویان به عنوان فعالترین گروه اجتماعی در مسائل سیاسی توجه ویژه‌ای داشت، لذا به انتشار روزنامه بشر و سپس خورشید صلح برای دانشجویان دست زد و با بهره‌گیری از نیروی دانشگاهی و اساتید توده‌ای، دانشگاه تهران را به یکی از مراکز اصلی فعالیت خود مبدل ساخت. طرح شعار «اتحادیه دانشجوئی» در محیط دانشگاه تهران با موفقیت همراه بود و با این شعار به دلیل تازه‌گی و جاذبه آن در مسئله تشکل سیاسی و صنفی دانشجویان هوادارانی یافت و به تشکیل اتحادیه دانشجویی در دانشکده‌های مختلف تهران طی سالهای ۱۳۲۳ ـ ۱۳۲۹ ش انجامید.

از تجمع اتحادیه دانشجویی در ۲۴ اردیبهشت ۱۳۲۹ «سازمان دانشجویان دانشگاه تهران» (توسو)[۴] تأسیس و توسط مسئولین دانشگاه به رسمیت شناخته شد.

«سازمان دانشجویان دانشگاه تهران» تحت رهبری سازمان جوانان حزب توده قرار داشت و به عضویت «اتحادیه بین‌المللی دانشجویان» (IUS) پذیرفته شد.

۱- علی متقی در سال ۱۳۱۸ عضو گروه جهانسوز بود و در همین رابطه دستگیر گردید و در زندان با گروه «۵۳ نفر» آشنا و به آنها پیوست. در سال ۱۳۲۰ از زندان آزاد و به همراه گروه «۵۳ نفر» در تأسیس حزب توده شرکت کرد در اردیبهشت ۱۳۲۷به سمت عضو مشاور کمیته مرکزی انتخاب شد. در جریان کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ از طرف حزب توده ماموریت پیدا کرد که با سران ایل قشقائی تماس گرفته تا همکاری بین حزب توده ایران و سران قشقائی را پایه گذاری کند.

۲- بقراطی عضو کمیته مرکزی حزب توده از کنگره دوم (۱۳۲۷)

۳- این سه نفر عبارت بودند از حسن نظری که خاطرات خود را نگاشته است، وی بعدها با ساواک همکاری کرد، اسداله آقائی و ارسلان پوریا (برای اطلاع بیشتر رجوع کنید به کتاب تاریخ سی ساله ایران بیژن جزنی ص ۱۵ و ۱۴)

4 - Tehran University Student Organization (TUSO)

سازمان «دانشجویان دانشگاه تهران» نقش مهمی در القای ایدئولوژی مارکسیستی در محیط دانشگاهی آن روز ایران ایفاء کرد و بر بینش غربگرایانه نسل بعدی تحصیل کردگان و متخصصین کشور تأثیر جدی داشت.

سازمان جوانان در ۲۱ شهریور ۱۳۳۰، سازمان دانش‌آموزان را ایجاد کرد که از آنها در جهت شرکت در تظاهرات خیابانی، شعار دادن، پخش اوراق تبلیغاتی و غیره استفاده می‌کرد.[۱] سازمان جوانان حزب توده چند ماه پس از انتشار روزنامه «نامه مردم» چاپخانه‌ای بوجود آورد و روزنامه «رزم» ارگان مرکزی سازمان جوانان را منتشر کرد. با غیرقانونی شدن حزب، سازمان جوانان نشریه «حقیقت پیروز خواهد شد» را به صورت مخفی منتشر نمود. سپس انتشار «رزم» را بطور مخفی تا سال ۱۳۳۳ ادامه داد و همزمان نشریه «آیندگان» را به صورت علنی منتشر کرد.

نشریه جوانان دموکرات ارگان «جمعیت جوانان دمکرات» و نشریه «دانش‌آموز» ارگان سازمان دانش‌آموزان و نشریه «دانشجو» ارگان سازمان دانشجویان دانشگاه تهران را نیز به صورت هفتگی منتشر می‌نمود.

۱ـ از فعالیتهای علنی سازمان جوانان در دوران دکتر مصدق تشکیل و اداره جمعیت جوانان دموکرات بود. تشکیلات ظاهری این جمعیت عبارت بود از یک هیئت سرپرستی تحت ریاست سعید نفیسی که از چند تن از افراد مسن تشکیل یافته و یک هیئت مدیره که اعضای آن را جوانان عضو و یا وابسته به سازمان جوانان تشکیل می‌دادند. دبیر جمعیت جوانان دموکرات احمد کوچک شوشتری از مسئولین و فعالین سازمانی بود که مستقیماً با هیئت اجرائیه سازمان ارتباط داشت و دستورالعمل خود را از آن دریافت می‌کرد.

علاوه بر این، در اکثر اوقات مسئولین درجه اول سازمان مانند ارسلان پوریا، اسداله آقائی، جهانگیر باغدانیان، حسن مرندی، حسن نظری و غیره در کلوپ جمعیت مزبور که در خیابان نادری واقع بود، حاضر می‌شدند و بر فعالیت آنان نظارت می‌کردند.

در کلوپ جوانان کارهای تبلیغاتی، ورزشی و هنری گوناگون که موجب جلب جوانان می‌شد، صورت می‌گرفت و برای انجام تظاهرات خیابانی، مرکز عمده تجمع جوانان وابسته به حزب توده محسوب می‌شد

بدنبال دستگیری تعداد زیادی از عناصر غیر نظامی حزب توده،[۲] پس از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ و وجود اختلافات[۳] و رسوخ آن در تمام بدنه حزب توده و عدم تسلط حزب به بدنه تشکیلات، سازمانهای

۱- برای آگاهی بیشتر از فعالیت سازمان دانشجویان و دانش‌آموزان به بخشنامه‌های این سازمان در اسناد ضمیمه همین کتاب رجوع فرمائید.

۲- کمونیزم در ایران، علی زیبائی ص ۸۵۱ ـ ۹۲۹ تعداد دستگیرشدگان را ۳۴۶۹ نفر ذکر کرده است.

۳- خاطرات نورالدین کیانوری، ص ۲۹۳ و ۳۱۴ و صفحه ۱۳ اسناد ضمیمه

حزبی به جای توسعه رو به نابودی نهاد، بطوریکه در اواخر سال ۱۳۳۳ ش اکثریت کادرهای رهبری سازمان جوانان دستگیر و کلیه اطلاعات خود را در اختیار فرمانداری نظامی وقت گذاردند و تنها هفتصد تن از افراد سازمان جوانان باقی ماند و چند صد نفر از آنها نیز برای همیشه قطع ارتباط کردند و از رابطهای جدید می‌ترسیدند که مبادا آنان را لو دهند.

از میان تمامی رهبران سازمان جوانان فقط سه نفر به نامهای آرشاک طهماسبی و احمد کوچک شوشتری و حسن نظری باقی ماندند که آنان نیز بعداً خود را به فرمانداری نظامی معرفی کردند.[۱]

روزنامه رزم ارگان کمیته مرکزی سازمان به علت کشف چاپخانه و کمبود پول و کادر نویسنده تعطیل شد.

در اواخر سال ۱۳۳۴ اکثر رهبران حزبی به خارج از کشور فرار کردند. در سال ۱۳۳۵ تقریباً حزب توده متلاشی شده و از سازمان حزبی شبکه بسیار کوچکی باقی مانده و تعداد اعضای آن از چند صد نفر تجاوز نمی‌کرد که این شبکه توسط خسرو روزبه و علی متقی و عده‌ای از کادرهای باقی مانده[۲] اداره می‌شد که با دستگیری این افراد در نیمه تیر ماه ۱۳۳۶ این شبکه نیز متلاشی شد.[۳]

و اما چند نکته :

کتاب حاضر که در پیش رو دارید، تلاش دارد سازمان جوانان حزب توده و سازمانهای وابسته به آن را تا مقطع تشکیل ساواک، با ارائه اسناد فرمانداری نظامی[۴] معرفی نماید.

بنابراین، مجموعه سندهایی که به هر نحو به سازمان جوانان حزب توده مربوط می‌شد، مورد استفاده قرار گرفته است.

سندها به ترتیب تاریخ (تاریخ ثبت سند) ارائه گردیده، ولی سندهایی که به نحوی به توضیح و گویاسازی سندها کمک می‌کرده، در پایان به عنوان ضمائم آورده شده است.

از میان سندهای تکراری، اولویت به سندی داده شده که جزئیات بیشتری از آن حادثه را در خود داشته است.

۱- کمونیزم در ایران، علی زیبائی، ص ۶۳۹، برای اطلاع بیشتر رجوع کنید به کتاب تاریخ سی ساله ایران، بیژن جزنی جلد ۱ ص ۱۴

۲- کادرهایی باقی مانده این افراد بودند: فرج‌اله کیزانی، صادق انصاری، محمدباقر مومنی، منوچهر هوشمندراد، پرویز شهریاری، رحمت‌اله جزنی، خاطرات نورالدین کیانوری ص ۵۱

۳- همان و برای اطلاع بیشتر رجوع کنید به کتاب تاریخ سی ساله ایران، بیژن جزنی جلد ۲ صفحات ۲۲ و ۳۹ و کژراهه، احسان طبری ص ۳۴

۴- ساواک مخفف «سازمان اطلاعات و امنیت کل کشور» که در اسفند ۱۳۳۵ به ریاست تیمور بختیار و با نظارت سیا و موساد تأسیس و به یکی از قوی‌ترین سازمانهای اطلاعاتی ـ جاسوسی جهان سوم مبدل گردید و با انقلاب اسلامی ایران درهم شکسته شد و عده‌ای از مسئولین و جنایتکاران آن در دادگاه انقلاب اسلامی محاکمه و تیرباران شد.

سندهای ناقص (شامل اسناد چند برگی که صفحات پسین و یا پیشین آن یافت نشده) مورد استفاده قرار نگرفته است.

حروف چینی سندها مطابق اصل آن بوده و هیچ تغییری در جمله نویسی آنها داده نشده و فقط در مواردی که کلمه، تاریخ و یا مضمون سندی اشتباه بوده، در پاورقی تذکر داده شده است.

مرکز اسناد تاریخی وزارت اطلاعات امیدوار است با انتشار اسناد مربوط به جریانات، گروهها، احزاب و اشخاص، در آشنائی و بازشناسی آن برای همگان بخصوص نسل جوان و پژوهشگران گام مؤثری برداشته باشد.

مرکز اسناد تاریخی وزارت اطلاعات

اسناد

تاریخ : ۲۰ ـ تیرماه ۱۳۲۷

گزارش

ساعت ۱۸ روز هیجدهم ماه جاری جلسه کمیته مرکزی سازمان جوانان حزب توده در منزل دکتر رضا رادمنش رهبر کل کمیته مرکزی حزب توده ایران واقع در خیابان ژاله پشت بیمارستان امریکائی تشکیل گردیده و در این جلسه تصمیم گرفته شد که روز بیستم ماه جاری (امروز) دومین کنفرانس سازمان جوانان را تشکیل دهند و (رضا رادمنش ـ مهندس فروغی ـ رسولی ـ مهندس کیانوری[1] و قریشی[2]) مامور تشکیل این کنفرانس شده‌اند همچنین در این جلسه تصمیم گرفته شده که پنجنفر نامبرده بالا از تاریخ بیستم ماه جاری کنفرانسهای حوزه تهران و از روز اول مرداد ماه کنفرانس شهرستانها را تشکیل دهند که تا اخر ماه مرداد تمام انتخابات حوزه‌ها خاتمه پیدا نماید و در تاریخ پنجم شهریور ماه هم در تمام ایالات دومین کنفرانس سازمان جوانان را تشکیل و نمایندگان دومین کنفرانس سازمان جوانان را انتخاب کنند.

جلسه مذکور در ساعت ۲۰ خاتمه یافت.

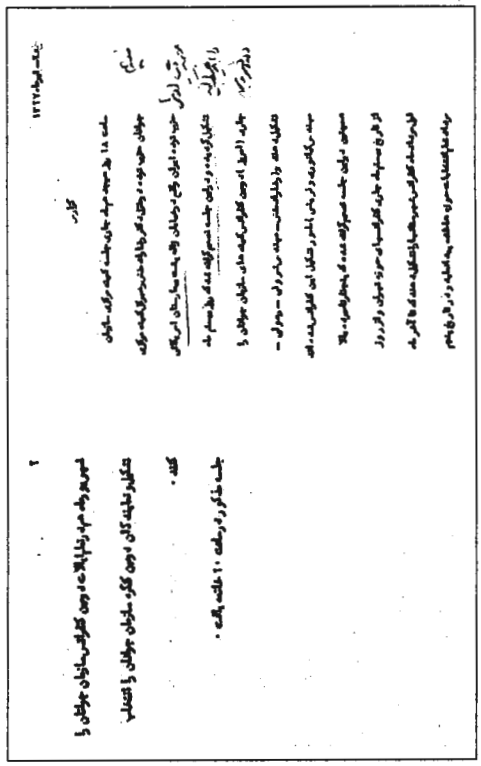

ضمیمه ۴

۸... آدرس را باید حفظ کنید و [ناخوانا] بدهید

۱ـ نورالدین کیانوری فرزند شیخ مهدی نوری و نوهٔ شیخ فضل‌الله نوری، در سال ۱۲۹۴شمسی متولد شد.
تحصیلات متوسطه را در تهران و در مدرسه دارالفنون در سال ۱۳۱۳ به پایان رسانید. در همان سال وارد دانشکده فنی شد. یک سال در دانشکده فنی درس خواند و سپس برای ادامه تحصیل راهی آلمان شد. در سال ۱۳۱۴ در شهر آخن وارد دانشگاه فنی شد و در رشته ساختمان و معماری تحصیلات خود را به پایان رسانید و در سال ۱۳۱۹ به ایران بازگشت.
در سال ۱۳۲۱ رسماً وارد حزب توده ایران شد (در زمان تأسیس حزب توده در مهر ماه ۱۳۲۰ وی به خدمت نظام وظیفه مشغول بود و نمی‌توانست رسماً وارد حزب شود).
در سال ۱۳۲۳ به عضویت کمیسیون تفتیش حزب درآمد و در سال ۱۳۲۶ به دنبال برگزاری کنگره دوم حزب به عنوان عضو کمیته مرکزی و عضو هیئت اجرائیه انتخاب گردید.
در سال ۱۳۲۷ به دنبال ترور نافرجام محمدرضا شاه معدوم دستگیر و زندانی شد. در سال ۱۳۲۹ از زندان گریخت و تا سال ۱۳۳۴ مخفیانه در ایران زندگی کرد و در همان سال به شوروی سابق رفت. پس از دو سال اقامت در شوروی سابق در سال ۱۳۳۶ راهی جمهوری دموکراتیک آلمان گردید.
در سال ۱۳۴۲ به دنبال اختلافاتی که در رهبری حزب توده ایران بروز کرد، علیرغم میل خود، از کار حزبی کناره گرفت و در رشته تخصصی خود در آکادمی ساختمان در برلین☜

تاریخ : ۲۲ ـ تیرماه ۱۳۲۷

گزارش

طبق اطلاع حاصله ساعت ۱۵ روز گذشته در باشگاه حزب توده بین (دکتر رادمنش[۱]) دبیر کل حزب توده و (احسان طبری)[۲] مسئول کمیسیون تبلیغات و نویسند روزنامه مردم[۳] اختلافی روی داده و در اثر این اختلاف (رادمنش) دو سیلی به احسان طبری زده و احسان طبری هم صندلی را بسر رادمنش پرتاب نموده است در نتیجه فورا طرفداران آنها شروع به تظاهرات و طرفین دعوی را به محاکمه تشکیلات دعوت مینمایند و ساعت ۱۶ جلسه فوق‌العاده شورای کمیته مرکزی در منزل دکتر یزدی[۴] تشکیل میگردد ولی بواسطه این اختلاف موفق باتخاذ هیچ تصمیمی نشده و جلسه مزبور در ساعت ۱۸ تعطیل و قرار میشود که ساعت ۸ صبح امروز شورای کمیته مرکزی را در منزل دکتر کشاورز تشکیل دهند.

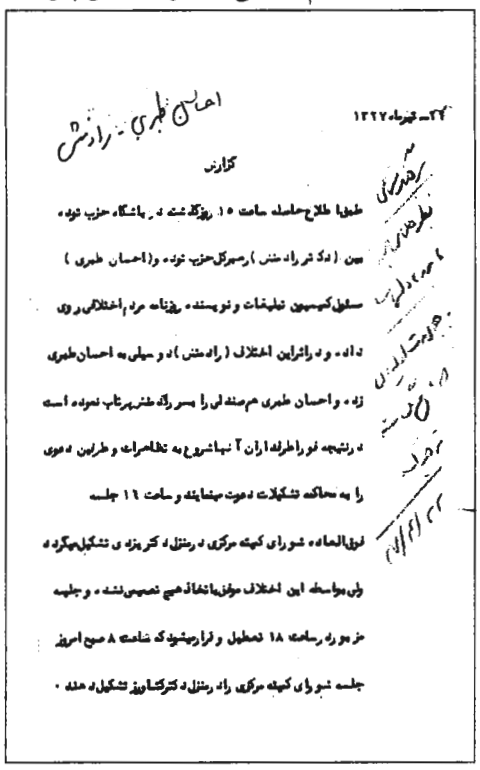

۲۲ـ تیرماه ۱۳۲۷

احسان طبری ـ رادمنش

گزارش

طبق اطلاع حاصله ساعت ۱۵ روز گذشته در باشگاه حزب توده بین (دکتر رادمنش) رهبر کل حزب توده و (احسان طبری) مسئول کمیسیون تبلیغات و نویسنده روزنامه مردم اختلافی روی داده و در اثر این اختلاف (رادمنش) دو سیلی به احسان طبری زده و احسان طبری هم صندلی را بسر رادمنش پرتاب نموده است در نتیجه فورا طرفداران آنها شروع به تظاهرات و طرفین دعوی را به محاکمه تشکیلات دعوت مینمایند و ساعت ۱۶ جلسه فوق‌العاده شورای کمیته مرکزی در منزل دکتر یزدی تشکیل میگردد ولی بواسطه این اختلاف موفق باتخاذ هیچ تصمیمی نشده و جلسه مزبور در ساعت ۱۸ تعطیل و قرار میشود که ساعت ۸ صبح امروز جلسه شورای کمیته مرکزی را در منزل دکتر کشاورز تشکیل دهند.

سرهنگ شعاعی بنظر [ناخوانا] ۲۷/۴/۲۲

احسان طبری ـ رادمنش

مشغول فعالیت شد. در سال ۱۳۵۷ به عنوان دبیر اول حزب انتخاب شد. در اردیبهشت ماه ۱۳۵۸ به ایران بازگشت و تا زمان بازداشت و انحلال حزب در این سمت باقی ماند.

۲ـ امان‌الله قریشی از سران و دبیر کمیته ایالتی تهران حزب توده در دوران دکتر محمد مصدق کژراهه، احسان طبری، ص ۸۶

۳ـ در مورد سازمان جوانان مراجعه شود به ضمائم

۱ـ دکتر رضا رادمنش از رهبران سیاسی سازمان جوانان حزب توده در سال ۱۳۲۷، استاد فیزیک دانشگاه تهران بود وی در ۱۲۸۳ در لاهیجان متولد شد، در دارالفنون درس خواند و در زمان رضاشاه با استفاده از بورس دولتی به پاریس رفت در آنجا با ایرج اسکندری آشنا شد و پس از بازگشت به ایران به دکتر تقی ارانی پیوست و در سال ۱۳۱۶ به همراه گروه پنجاه و سه نفر دستگیر شد و پس از شهریور ۲۰ و آزادی زندانیان سیاسی و تشکیل حزب توده، دکتر رادمنش همواره عضو کمیته مرکزی بود و از کنگره دوم (۱۳۲۷ تا ۱۳۴۹) دبیرکلی حزب را برعهده داشت وی همچنین صاحب امتیاز روزنامه مردم ارگان حزب توده بود. در مجلس ۱۴ نماینده لاهیجان شد و پس از ۱۵ بهمن ۱۳۲۷ و ترور نافرجام شاه غیاباً محکوم به اعدام شد، اما او از ایران گریخت و به شوروی پناه برد و در سال ۱۳۳۶ به آلمان شرقی رفت و تا زمان مرگ (۱۳۶۱) در همانجا زندگی کرد.

۲ـ احسان طبری: وی در ☜

۱۲۹۵ در ساری متولد شد، در ۱۳۱۴ فعالیت سیاسی خود را با همکاری در انتشار مجله دنیا آغاز کرد در ۱۳۱۶ به عنوان یکی از جوانترین اعضای گروه ۵۳ نفر دستگیر و زندانی شد. پس از شهریور ۱۳۲۰ از مؤسسین حزب توده بود و در همین دوران، مدتی در شرکت نفت مشغول به‌کار شد، پس از آن به عنوان مترجم در خبرگزاری تاس به‌کار پرداخت.

در کنگره اول حزب توده (۱۳۲۳) به عضویت کمیته مرکزی انتخاب شد و بعد از غیرقانونی شدن فعالیت حزب در ۱۳۲۷ به شوروی گریخت، سپس به همراه کمیته مرکزی حزب توده به آلمان شرقی رفت، وی از بدو تأسیس حزب توده همواره در رأس تشکیلات و رهبری آن قرار داشت و به عنوان ایدئولوگ حزب برای مدتی طولانی مسئولیت شعب آموزش و تبلیغات آن را بر عهده داشت. نشریه دنیا زیرنظر او انتشار می‌یافت و از ۱۳۵۰ به این سو، تقریباً تمامی بیانیه‌ها و اعلامیه‌ها حزبی به وسیله او تنظیم و تدوین می‌شد. گذشته از رسائل حزبی، تحقیقات او در زمینه‌های تاریخ و فرهنگ و تلاش وی برای مطابقت دادن تئوریهای مارکسیستی با تاریخ و ادبیات ایران از دید حزب توده دارای اهمیت بسیاری بوده است.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی (۱۳۵۸) طبری همچون بسیاری دیگر از رهبران حزب توده وارد ایران شد، وی با توجه به آگاهی در زمینه‌های فلسفه، ادبیات، تاریخ به تدوین کتب و تحقیقاتی پرداخت و در زمینه‌های ادبی، فرهنگی مقالات و کتب جدیدی نگاشت. حتی برخی از آثار گذشته خود را مورد بازنگری قرار داد.

با افشای توطئه‌های حزب توده در ایران و دستگیری سران حزب، به زندان افتاد. در این دوران فرصت مناسبی بود که با تحقیقات پیرامون دین، اسلام، انقلاب اسلامی به نظریات جدیدی برسد. به تعبیر ایرج اسکندری دبیر اول پیشین حزب توده «سخنان امروز طبری، در حقیقت همان حرف هایی است که همیشه زده، چیز جدیدی نگفته، منتها آن موقع یواشکی می‌گفت، حالا آن را علنی کرده است» گر چه خود طبری می‌گفت از اواخر دهۀ ۱۳۴۰ به بن‌بست مارکسیسم اعتقاد پیدا کرده و به نوعی به دنبال معنویت بودم. اما ملاحظات حزبی مانع از بیان سریع آن می‌شد.

طبری در سال ۱۳۶۳ با نقد علمی مارکسیسم و بررسی مجدد تاریخ و فرهنگ ایران به بیان واقعیات و حقایق پرداخت. مصاحبه‌ها، مقالات، کتب منتشره وی در سال‌های پایانی عمر اثرات گسترده‌ای در مجامع جهان گذاشت.

وی پس از یک بیماری کوتاه‌مدت در نهم اردیبهشت ۱۳۶۸ در سن ۷۲ سالگی در تهران درگذشت.

از آثار وی: کژراهه، شناخت سنجش مارکسیسم، لابه، مجموعه مقالات ...

۳ـ روزنامه مردم: ارگان حزب توده که گاه با نام «نامه مردم» منتشر می‌شد بعدها این روزنامه به روزنامه هفتگی مخصوص روشنفکران بدل گردید، و در کنار روزنامه «رهبر»، که به مدیریت اسکندری، ارگان مرکزی حزب شد، امتیاز روزنامه مردم جدید به نام «نامه مردم» به رادمنش داده شد و این روزنامه که در تمام عمر حزب نشر یافت چندین دوره مختلف را از سر گذرانده و مدتی بصورت مجله نیز منتشر شده است

کژراهه، احسان طبری، امیرکبیر چاپ اول ۱۳۶۶، ص ۴۹

۳ـ دکتر مرتضی یزدی، از مؤسسان و رهبران حزب توده، وزیر بهداری کابینه قوام‌السلطنه بعد از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ دستگیر و با ابراز تنفر از گذشته آزاد شد

همان ص ۳۵۰

دکتر یزدی در زندان، پس از تسلیم به رژیم شاه، پسرش حسین یزدی را که به توصیه حزب برای تحصیل به آلمان فرستاده شده بود به ساواک مربوط ساخت و ساواک به او اینطور تلقین کرد که گویا کیانوری مسئول زندانی شدن پدرش بوده است. حسین هم برادرش فریدون را با خود همراه کرد دکتر یزدی نیز پس از آزادی بطور دائم با رادمنش و اسکندری مکاتبه داشت به این ترتیب این بستگی به تمام معنا حفظ شده بود و آقایان حاضر نمی‌شدند که در مطبوعات حزب مطلبی علیه یزدی نوشته شود و به همین دلیل حسین و فریدون یزدی (پسرعموهای خانم رادمنش) مشیر و مشاور و آجودان دکتر رادمنش بودند، در تمام سالها حسین یزدی نامه‌های دکتر رادمنش را برای پست کردن به برلین غربی می‌برد و اگر کسی می‌خواست از اروپای غربی با ایران با رادمنش تماس بگیرد. این کار با واسطه حسین یزدی

تاریخ : ۱۵ ـ آبانماه ۱۳۲۷

گزارش

طبق گزارش واصله روز گذشته جلسه کمیته مرکزی حزب توده و هیئت عامله شورای متحده[1] و سازمان جوانان با حضور دکتر کشاورز[2] ـ دکتر جودت[3] ـ دکتر مهندس کیانوری ـ دکتر فروتن ـ احمد قاسمی[4] ـ احسان طبری[5] ـ مهندس شرمینی ـ مهندس انصاری ـ صمد حکیمی[6] ـ غلامعلی بابازاده ـ مهندس درویش ـ اکبر شهابی ـ اکبر شاندارمری[7] ـ مهندس کیمرام ـ حسین اورنگ ـ محرم هاشم ـ خانم مریم فیروز ـ بانو اختر کامبخش ـ محبوب عظیمی ـ محمد شورشیان و همتی در منزل دکتر کشاورز تشکیل گردیده و دکتر رضا رادمنش[8] تلگراف مورخه ۳۰اکتبر ۱۹۴۸ دبیر مسئول تشکیلات جوانان فدراسیون جهانی راکه از اتریش بامضاء (کیسیم انکا) بعنوان دکتر رادمنش واصل شده بود و همچنین تلگراف کمیته مرکزی جوانان اتحاد جماهیر شوروی راکه از مسکو بامضاء چمدان اف سازمان جوانان رسیده بود قرائت نمود.

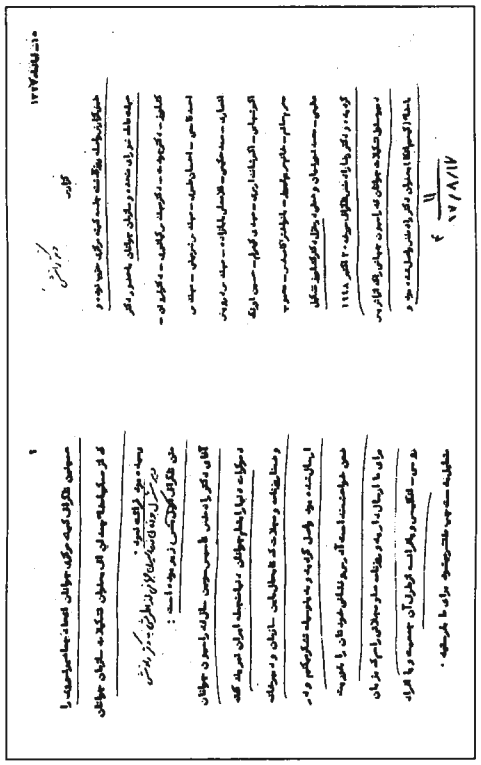

متن تلگراف دبیر مسئول جوانان فدراسیون جهانی از اطریش به دکتر رادمنش بشرح زیر بوده است :

آقای دکتر رادمنش تأسیس سومین سال فدراسیون جوانان دموکرات دنیا را بتمام جوانان دنیا منجمله ایران تبریک گفته و ضمناً روزنامه و مجلات که تابحال

انجام می‌شد در این زمان مقام حسین یزدی در ساواک آنقدر بالا گرفته بود که نه تنها ساواک بلکه با اداره جاسوسی آلمان غربی نیز مستقیماً مربوط بود و آنها یک پاسپورت قلابی آلمان غربی با نام مستعار به او داده بودند که به وسیله آن آزادانه به همه جای اروپا سفر کند.
خاطرات نورالدین کیانوری ص ۳۹۲

۱ـ شورای متحد کارگران و زحمتکشان سازمان سندیکائی حزب توده که پس از شهریور ۱۳۲۰ با هدف جذب کارگران با شعارهای صنفی ایجاد شد کژراهه، احسان طبری، ص ۳۵۶

۲ـ دکتر فریدون کشاورز از مؤسسین حزب توده، وزیر فرهنگ کابینه قوام، لیدر فراکسیون توده در مجلس ۱۴ (۱۳۲۲ ش)، در سالهای ۱۳۳۰ از حزب توده کنار رفت و کتاب «من متهم می‌کنم کمیته مرکزی حزب توده را» را منتشر ساخت کژراهه، احسان طبری، ص ۳۴۲

۳ـ دکتر حسین جودت استاد فیزیک دانشگاه تهران و یکی از فعالین برجسته حزب توده در جنبش کارگری بود. وی در ۱۲۸۷ در تبریز به دنیا آمد. در دانشسرای عالی تهران درس خواند و با استفاده از بورس دولتی برای ادامه تحصیل به فرانسه رفت. او فعالیت سیاسی را از سال ۱۲۹۹ در حزب اتحاد آذربایجان آغاز کرد. پس از شهریور ۱۳۲۰ به عضویت حزب توده درآمد و در کنگره اول به عضویت در کمیته مرکزی و کمیسیون تفتیش کل انتخاب شد، پس از آذر ۱۳۲۴ و تشکیل حکومت خودمختار آذربایجان

باین سازمان و دبیرخانه ارسال شده بود واصل گردید و بدینوسیله تشکر میکنیم و در ضمن خواهشمند است آدرس و نشانی خودتان را بفوریت برای ما ارسال دارید و روزنامه ها و مجلاتی را هم که بزبان روسی ـ انگلیسی و یا فرانسه از طرف آن جمعیت و یا افراد متمایل بدست چپ منتشر میشود برای ما بفرستید.

مفاد تلگراف دوم مبنی بر تبریک و ابلاغ حکم اعطای پنج قطعه مدال افتخار و لیاقت از طرف شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی به پنج کمیته ایالتی سازمان جوانان مسکو ـ لنینگراد ـ سباستوپول ـ اکراین و بلوروسی بود. پس از قرائت تلگرافهای مزبور دکتر رادمنش پیشنهاد نمود کمیسیون تبلیغات متن هر تلگراف را در جراید حزبی بطور اختصار درج نماید و پاسخ آنها نیز داده شود ـ سپس احسان طبری تلگراف تبریکی را که بمناسبت تأسیس سی امین سال دولت اتحاد جماهیر شوروی از طرف کمیته مرکزی حزب توده و شورای متحده و سازمان جوانان و تشکیلات زنان تهیه نموده بود قرائت کرده و تصویب گردید که دکتر رادمنش از طرف کمیته مرکزی ـ رضا روستا از طرف شورای متحده مرکزی ـ مهندس شرمینی از طرف سازمان جوانان و بانو اختر کامبخش از طرف تشکیلات زنان آنرا امضاء نمایند و رونوشت تلگراف مزبور را نیز به سندیکای جهانی کارگران ایران و فدراسیون جوانان دموکرات و کمینفرم ارسال دارند.

جلسه مذکور در ساعت ۲۴ خاتمه یافت.

به نمایندگی از اردبیل در کنگره فرقه دمکرات انتخاب شد و روزنامه حوادث را در اردبیل منتشر کرد. مدتی نیز عضو عالیرتبه وزارت صنایع دولت پیشه‌وری بود. در ۱۳۲۵ به تهران بازگشت و در ۱۳۲۷ به عضویت کمیته مرکزی و هیئت اجرائیه حزب توده انتخاب شد و مسئولیت سازمان جوانان حزب را بر عهده گرفت پس از بهمن ۱۳۲۷ دستگیر و به ۵ سال زندان محکوم شد. اما در آذر ۱۳۲۹ همراه ۹ تن دیگر از سران حزب توده از زندان گریخت. مدتی مسئول تشکیلات کل شهرستانها بود و از سال ۱۳۳۰ مسئولیت سازمان افسری حزب توده را برعهده داشت و تا بهمن ۱۳۳۴ که از ایران خارج شد از اعضای هیئت اجرائیه حزب به شمار می‌رفت. در همین سال پس از مهاجرت به شوروی مسئولیت کمیسیون مهاجرین حزب را برعهده گرفت و از آن تاریخ به بعد همواره در مسئولیتهای مهم حزبی قرار داشت وی در سال ۱۳۶۷ فوت نمود.

۴ـ احمد قاسمی از اعضای اولیه حزب توده ایران که از کنگره اول تا پلنوم یازدهم حزب همواره در کمیته مرکزی و هیئت اجرایی آن عضو بود، وی مدتی مسئول سازمان ایالتی حزب در گرگان و عضو کمیسیون تفتیش کل بود و پس از سفر به مسکو در ۱۳۳۱ مسئولیت تشکیلات کل شهرستانها را برعهده داشت. او پس از پلنوم دهم (۱۳۴۱) گرایش خود به مائوئیسم را علنی کرد و بعد از اخراج شدن از حزب در پلنوم یازدهم (۱۳۴۳/۱۰/۳۰) «سازمان

انقلابی حزب توده ایران» را با همکاری غلامحسین فروتن و سغایی به وجود آورد و پس از آن سازمان مارکسیست - لنینیست طوفان را پایه گذاری کرد.

۵ـ صمد حکیمی از کارگران راه‌آهن بود که پس از شهریور ۱۳۲۰ ابتدا با اتحادیه یوسف افتخاری همکاری داشت، سپس به رضا روستا و شورای متحده پیوست (۱۳۲۶) او در سازماندهی اتحادیه کارگران راه‌آهن و اعتصاب سراسری آنان در ۱۳۲۵ نقش به سزایی داشت و مورد احترام کارگران بود. در کنگره دوم حزب توده (۱۳۲۷) به عضویت کمیته مرکزی درآمد و پس از بهمن ۱۳۲۷ برای مدتی دستگیر و زندانی شد بعد از آزادی از زندان به باکو رفت و تا ۱۳۳۴ تقریباً هیچ فعالیتی نداشت. در پلنوم چهارم حزب توده (۱۳۳۶) به عنوان عضو کمیته مرکزی حضور داشت، اما به ممانعت از شرکت خود در جلسات کمیته مرکزی شکایت داشت.

در کنفرانس وحدت (مرداد ۱۳۳۹) که حزب توده و فرقه دمکرات با یکدیگر متحد شدند صمد حکیمی به پیشنهاد دانشیان عضو کمیته مرکزی شد.

تاریخ مرگ وی به درستی دانسته نیست، اما می‌دانیم که در باکو درگذشت. فرزند وی مهندس علی حکیمی یکی از کسانی بود که توسط عباسعلی شهریاری جذب ساواک شد و به همکاری با رژیم پهلوی پرداخت.

خاطرات نورالدین کیانوری، خاطرات پرویز اکتشافی، سیاست و سازمان حزب توده
عضو کمیته مرکزی حزب توده از کنگره دوم ۱۳۲۷

۶ـ دکتر رضا رادمنش در یک خانواده ملاک لاهیجانی بدنیا آمد. در نوجوانی به همراه گروه خالو قربان در نهضت جنگل شرکت داشت، پس از اتمام تحصیلات و بازگشت به ایران به همراه گروه «رشتی‌ها» دستگیر و با گروه «۵۳ نفر» محاکمه و به ۵ سال زندان محکوم شد ـ در کنگره دوم حزب (اردیبهشت ۱۳۲۷) به عنوان دبیر کل انتخاب و تا پلنوم چهاردهم (مدت ۲۰ سال) با همین عنوان در رابطه با حزب توده فعالیت داشت در سال ۱۳۲۸ به اتحاد شوروی و سپس به آلمان شرقی رفت و در ۲۴ بهمن ۱۳۶۲ در سن ۷۸ سالگی درگذشت.

تاریخ : ۶ـ دی ماه ۱۳۲۷

گزارش

بطوریکه از محافل وابسته بحزب توده شنیده شده از طرف کمیته فرهنگ حزب توده بعدهٔ از دانشجویان فعال تودهٔ دستور داده شده است صورتی از دانشجویان همکلاس خود با ذکر مرام و مذهب و مسلک آنها تهیه و هر چه زودتر بکمیته مذکور تسلیم نمایند ـ بقرار اطلاع پاک طریق دانشجوی دانشکده ادبیات که تاکنون ثبت نام نکرده ولی در کلاس دوم فلسفه و علوم تربیتی حاضر میشود صورتی از دانشجویان کلاس مذکور تهیه و بکمیته فرهنگ حزب توده تسلیم کرده است.

۷
۱۰/۸

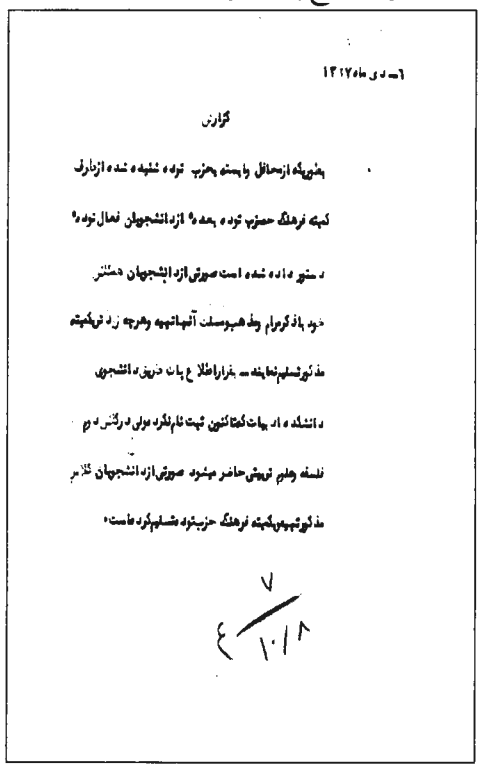

تاریخ : ۹ دیماه ۱۳۲۷

گزارش

شخص موثقی که با دبیران و آموزگاران ارتباط دارد اظهار میداشت کمیته سازمان جوانان حزب توده برای اینکه وضع عمومی فرهنگ را همیشه در حال اغتشاش و آشوب نگاه دارد اخیرا بافراد سازمانی خود دستور داده است بهر وسیله‌ئی که ممکن است موجبات بهم پاشیدگی امور مدارس و دبیرستانها را فراهم سازند. از جمله دستوری که بافراد داده‌اند این است که رؤسای دبیرستانها و کارکنان دفتری را که مخالف حزب توده هستند با دادن مبلغی رشوه وادار سازند در نمرات امتحانی آنها تغییراتی بدهند تا بعد از انجام گرفتن این عمل رؤسای مخالف خود را بجرم دزدی و ارتشاء مورد حمله قرار دهند ـ در ایام اخیر که برف زیادی باریده بدستور کمیته تخریبی سازمان جوانان مقدار زیادی از شیشه‌های

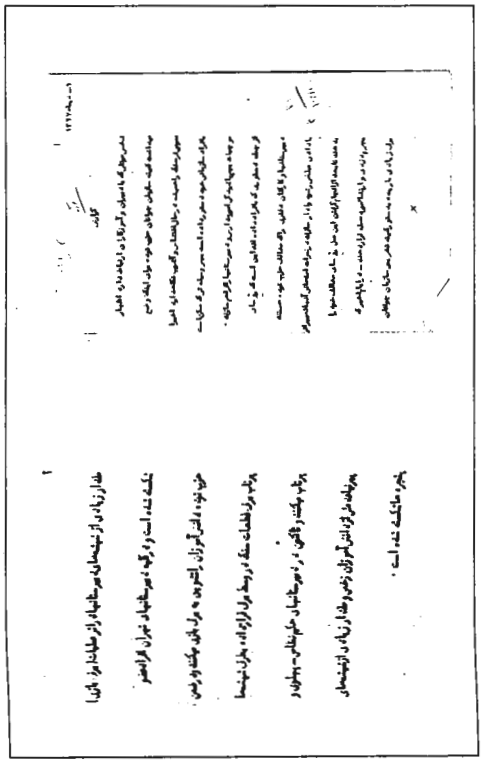

دبیرستانها در اثر عملیات (برف بازی) شکسته شده است و در کلیه دبیرستانهای تهران افراد عضو حزب توده دانش‌آموزان را تشویق به برف بازی میکنند و در ضمن پرتاب برف قطعات سنگ در وسط برف قرار داده بطرف شیشه‌ها پرتاب میکنند و تاکنون در دبیرستانهای حکیم نظامی ـ پهلوی و پیرنیا عده‌ئی از دانش‌آموزان زخمی و مقدار زیادی از شیشه‌های پنجره‌ها شکسته شده است.

تاریخ : ۲۳ ـ بهمن ماه ۱۳۲۷

گزارش

از منبع موثقی شنیده شده که مهندس شرمینی[1] مسئول تشکیلات سازمان جوانان[2] حزب توده مامور اداره حوزه‌های مخفی تهران و رابط بین سران حزب که فعلا بطور اختفا بسر میبرند میباشد.

نامبرده شب نامه هائی تهیه کرده و بدین وسیله رابطه بین حوزه‌ها را محفوظ میدارد و از بین دبیرستان‌های تهران نیز دانش‌آموزان خردسالی با او در تماس هستند که شب نامه‌ها را بطور مخفیانه بین کلیه مسئولین تقسیم مینمایند.

آقای معتمدی ـ دایره اخبار دستور تعقیب کامل صادر نمایند

۲۷/۱۱/۲۳

[ناخوانا] بازجوئی و بازرسی که امروز بعمل آمد گزارش نمایند

۲۷/۱۱/۲۳

در [ناخوانا] بایگانی شد ۶۱۰۷

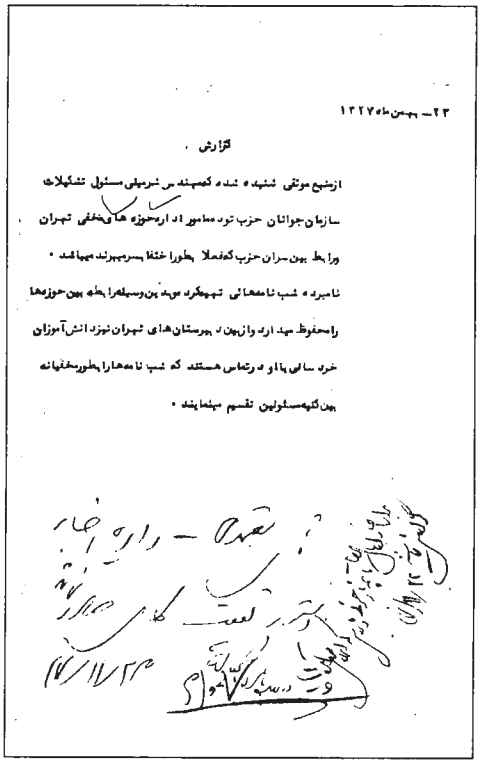

۲۳ـ بهمن ماه ۱۳۲۷

گزارش

ازمنبع موثقی شنیده شده کهمهندس شرمینی مسئول تشکیلات سازمان جوانان حزب توده مامور اداره حوزه های مخفی تهران ورابط بین سران حزب که فعلا بطورا اختفا بسر میبرند میباشد .

نامبرده شب نامه‌هائی تهیه‌کرده وبدین وسیله‌رابطه بین حوزه‌ها راحفوظ میدارد وازبین دبیرستان‌های تهران نیزدانش‌آموزان خرد سالی باا و درتماس هستند که شب نامه‌هارا بطورمخفیانه بین کلیه‌مسئولین تقسیم مینمایند .

۱ـ در قطعنامه پلنوم چهارم به نقل از اسناد تاریخی ج ۱، ص ۷۲ - ۳۷۲در مورد شرمینی آمده است :

پلنوم وسیع کمیته مرکزی معتقد است که در سالهای بعد از کنگره دوم، فراکسیونی در داخل حزب بوجود آمده است که در راس این فراکسیون شرمینی عضو سابق کمیته مرکزی قرار داشت... شرمینی همیشه داهیه (داعیه) تسلط بر حزب را در مغز خود می‌پروراند و به منظور وصول بهدف، موفق شد از شور و حرارت انقلابی جوانان استفاده نماید. چپ‌روی و انقلابی نمایی شیوه متداول کار شرمینی بود. رشد فراکسیون شرمینی با اختلافات داخل کمیته مرکزی ارتباط مستقیم داشته است، در ادوار مختلف به حسب تغییر صف بندی در داخل کمیته مرکزی، شرمینی این یا آن عضو کمیته مرکزی را تکیه گاه خود قرار داده و بنفع خود از جریانات اختلافات داخلی کمیته مرکزی استفاده می‌کرد...»

کولائی، الهه. استالینیسم و حزب توده ایران،

مرکز بررسی اسناد انقلاب اسلامی. چاپ اول ۱۳۷۲. ص ۱۱۷

کیانوری در خاطراتش در مورد نادر شرمینی می‌گوید :

نادر شرمینی ادعا می‌کرد که در شوروی عضو سازمان نوجوانان حزب کمونیست اتحاد شوروی بوده است. بهرحال، نباید در شوروی سابقه درخشانی داشته باشد چون هیچ چیز در مورد سابقه‌اش نمی‌گفت (اگر سابقه درخشانی داشت حتماً به رخ می‌کشید). او در سازمان جوانان خیلی فعال بود، روسی

تاریخ : ۲۷/۱۱/۲۳

گزارش

بفرموده ساعت دو بعد از ظهر بمنزل مهندس شرمینی رفته و درب منزل را زده دوشیزه شرمینی آمده گفتیم ما شرمینی را میخواهیم گفت شرمینی نیست و بعد اسم دکتر یزدی را آورده گفتم کار فوری داریم و از دکتر یزدی کاغذ آورده میخواهیم به او بدهیم اظهار داشت بدهید برای او میفرستم من فوری بعنوان اینکه پاکت گرفته و کاغذ را در آن گذاشته بدهیم با سربازان داخل اطاق شده مشاهده نشد دوشیزه شرمینی با چهار نفر دیگر در اطاق بوده معلوم شد جلسه داشتند داخل اطاق شده بررسی بعمل آمد یکی از آن چهار نفر که برادرش فعلاً در بادکوبه است نامهٔ نوشته که بفرستید باداره آورده تقدیم نمودم و بطوریکه در گزارش قبلی بعرض رسیده دوشیزه شرمینی باتفاق سه نفر در سه روز قبل اعلامیه کمیته مرکزی سازمان جوانان را پخش مینمود

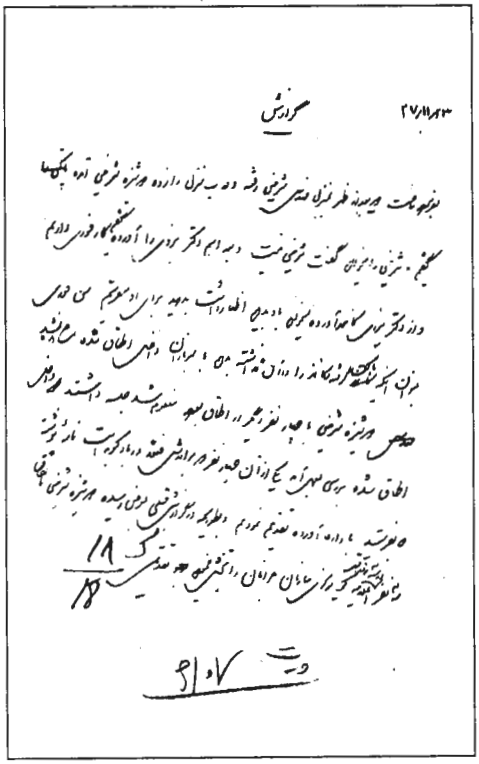

تقدیمی ک ۱۸/18
و-ت ۶۱۰۷

هم می‌دانست و کتاب‌های روسی را خوانده بود، و به علت هوش و زرنگی زیاد که داشت می‌دانست که زیر بغل چه کسانی می‌شود هندوانه گذاشت و به کمک آنها بالا رفت. لذا، به سرعت رشد کرد و بالا رفت. او در سازمان جوانان و حزب نقش بسیار مخربی بازی کرد. عده‌ای هم به او میدان دادند و آلت دست او شدند. واقعاً حزب در این مسیر خصمانه وحشتناک اختلاف دو جناح رهبری قرار نمی‌گرفت. او پس از اینکه دستگیر شد بلافاصله ضعف نشان داد و همه چیز را لو داد. او چاپخانه کوچکی را که در اختیارش گذاشته بودیم لو داد و کارگر چاپخانه که هفته‌ای دو روز در چاپخانه‌ای که من سکونت داشتم کار می‌کرد این آخرین چاپخانه را هم لو داد. بعد از انقلاب که به ایران آمدیم مطلع شدیم که شرمینی با یک کارخانه شیشه همکاری دارد. آقای مهندس شرمینی چهل میلیون دلار پول دولتی کارخانه را به جیب زده و در آمریکا به حساب خودش ریخته بود. در ایران جریان را فهمیدند و شرمینی را زندانی کردند بالاخره خانمش مجبور شد تمام اسناد خانه و چیزهایی را که داشتند به عنوان وجه‌الضمان بگذارد تا او آزاد شود. بعد از انقلاب، آقای طبری به اتفاق خانمشان به خانه این آدم حقه باز به تمام معنا رفته و خوش‌وبش کرده بودند. ما به طبری اعتراض کردیم که «آقاجان! چطور تو دعوت کسی را که بزرگ‌ترین لطمات را به حزب زده و چنین آدم فاسدی است قبول کردی؟ طبری گفت:

مورخه : ۱۱/۲۷ ماه /۱۳۲۷

گزارش

بفرموده راجع بگزارش مامورین از آقای هوشنگ فرزند جعفر ۲۵ ساله شهرت منتصری اهل لاهیجان ساکن خیابان زرین نعل کوی تهرانی کوچه کلانتری منزل شخصی تحقیقات شده پیشه خود را دبیر دبیرستانهای ادیب ـ اسدی و فیروز بهرام مدنی معرفی از محل سکونت فعلی دکتر رادمنش اظهار بی‌اطلاعی و خود را بشیرزاده دکتر رادمنش معرفی نمو و اظهار میدارد در اوایل تشکیلات حزب توده بوسیله دکتر رادمنش در قسمت سازمان جوانان داخل شده ولی از مدتی قبل نظر باختلاف اصولی که داشتم از فعالیت حزبی کناره گیری کرده ولی نام من در قسمت سازمان جوانان است و راجع بگزارش مامور در موضوع انتشار که مرا به شهربانی و فرمانداری نظامی برده مرخص کرده‌اند و همچنین دادن وجه بمامورین مربوطه تکذیب نموده است بنابراین ۵ برگ بازجوئی از مشارالیه و گزارش مأمور ویژه به پیوست تقدیم که هر نوع دستور نمایند اقدام شود

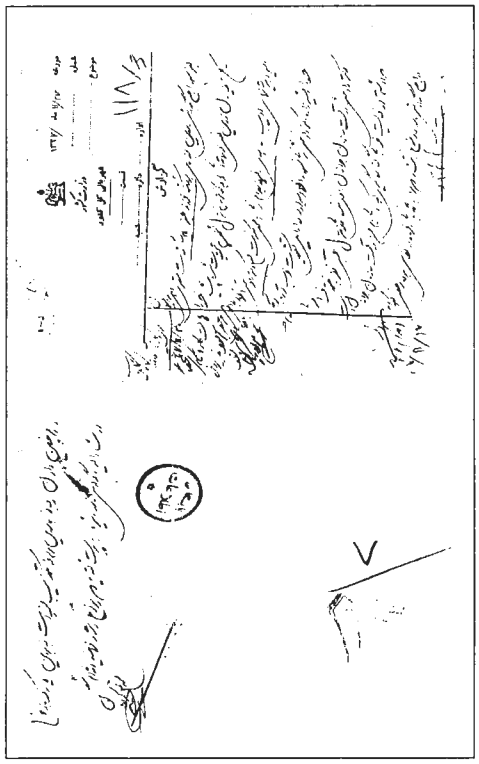

محمدعلی....

بعرض سرکار ریاست [ناخوانا] برسد ۲۷/۱۱/۲۷

ریاست کارآگاهی استحضار [ناخوانا] بودند پرونده بایگانی تحویل شود محمدعلی آوریان [ناخوانا] اقدام نمایند ۲۷/۱۱/۲۷

بله! خوب! دعوت کرده بود و من رویم نشد که قبول نکنم! در واقع، طبری این دعوت را برای آن قبول کرده بود که آقای شرمینی علیه او چیزی ننویسد. خاطرات کیانوری ص ۳۵۰

برای اطلاع بیشتر راجع به شرمینی به صفحات ضمائم مراجعه نمایید

۲ـ تشکیلات سازمان جوانان به صفحات ۱ تا ۹ ضمائم مراجعه شود

صورت مجلس

چون اطلاع رسیده بود که دکتر رادمنش رهبر حزب منحل شده توده که جزء محکومین فراری بوده بطهران آمده و حدس زده شده بود در منزل خویش و یا در منزل آقایان محمد یزدی[1] و هوشنگ منتصری[2] مخفی شده است لذا طبق دستور اینجانبان امضاءکنندگان زیر نمایندگان فرمانداری و دادستانی نظامی و شهربانی با درسهای فوق عزیمت و با اجازه با حضور بانوان خانه کلیه امکنه خانه‌های مزبور از قسمت تحتانی و فوقانی و قسمتهای داخل شیروانی را کاملا بازرسی و دکتر رادمنش مشاهده نگردد و گزارش واصله صدق نمیکرد مراتب صورت مجلس شد.

نماینده دادستانی و فرمانداری نظامی سروان عزت‌اله معنوی

نماینده اداره کارگاهی سرهنگ لئالی

مامور اداره کاراگاهی مهدی آذرمال ۲۸/۴/۲۳

۵۴۳/۶

وت ۱۰۴۴

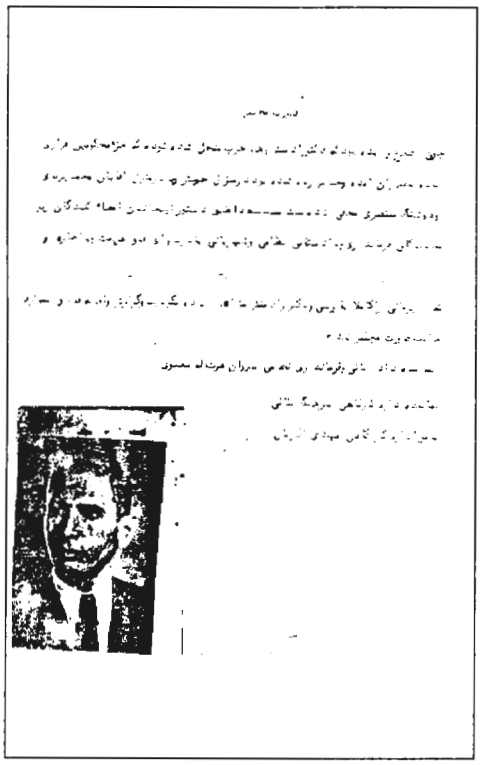

۱ـ محمد یزدی (برادر مرتضی یزدی) [از موسسان حزب توده] به شوق دبیری به حزب آمدند و پس از آنکه به رهبری انتخاب نشدند، بسوی ثروت و مقام رفتند و نامی هم از حزب توده نبردند.
کژراهه، احسان طبری، ص ۴۴
از گروه فاسدین، عباس اسکندری و دایی ایرج اسکندری و محمد یزدی برادر دکتر مرتضی یزدی را باید نام برد (خاطرات نورالدین کیانوری، ص ۶۸)

۲ـ هوشنگ منتصری فرزند جعفر از اعضای سازمان جوانان حزب توده می‌باشد.

تاریخ : ۲۷/۱۲/۶

طبق تحقیقاتیکه بعمل آمده بغیر از دکتر کشاورز[1] و دکتر رادمنش و دکتر جودت و دکتر کیانوری آقای دکتر عقیلی عضو فعال حزب توده و دکتر حکمت عضو انجمن روابط فرهنگی ایران و شوروی و طرفدار جدّی حزب توده میباشند دو نفر نامبرده استاد دانشگاه تهران هستند و بجز افراد نامبرده در نامه استاد دیگری که عضو حزب توده در دانشگاه باشد شهرت ندارد.

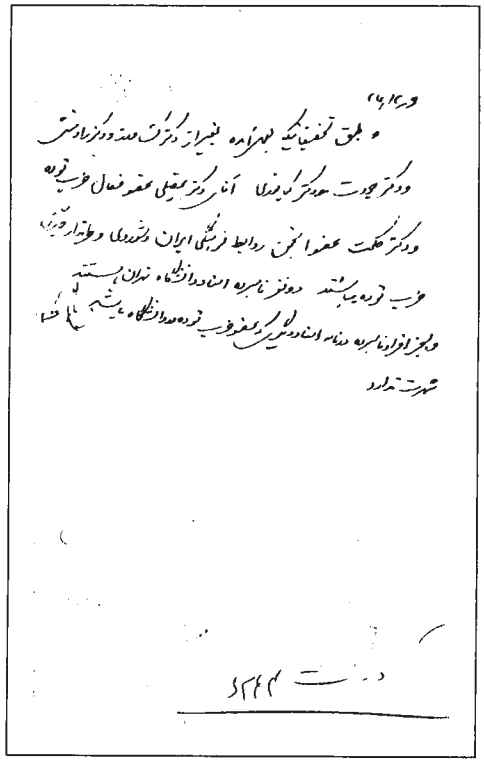

۱ـ دکتر فریدون کشاورز در رشت بدنیا آمد، در دارالفنون درس خواند و در دوره رضاشاه با استفاده از بورس دولتی در پاریس تحصیل کرد و پس از بازگشت به ایران در دانشکده پزشکی به تدریس پرداخت. وی سه ماه پس از تشکیل حزب توده با کمک سلیمان میرزا اسکندری عضو حزب توده شد و در مهرماه ۱۳۲۱ به عضویت کمیته مرکزی درآمد. در مجلس چهاردهم (۱۳۲۲) لیدر فراکسیون حزب توده بود و در کابینه قوام‌السلطنه (۱۳۲۵) به وزارت فرهنگ رسید. مدتی نیز روزنامه «رزم» ارگان سازمان جوانان حزب توده را منتشر کرد. (۲۹ ـ ۱۳۲۱). پس از غیرقانونی شدن فعالیت حزب توده و فرار سران حزب به شوروی رفت و در پلنوم ششم (۱۳۳۸) از حزب توده کناره گرفت، بعد از آن به بغداد رفت و مدتی در رادیو عراق به کار پرداخت، سپس به الجزایر رفت و در آنجا به تدریس در دانشگاه مشغول شد و کتاب «من متهم می‌کنم کمیته مرکزی حزب توده را» منتشر کرد. وی در تلاش برای ماندن در عرصه فعالیتهای سیاسی گاه به چین نزدیک شد و گاه به آلبانی، اما این ارتباط‌ها دوام چندانی نداشت و او همچنان در انزوای سیاسی باقی ماند.
در باکو مسئول تبلیغات و مورد احترام مقامات ادبی آذربایجان بود، با این همه به تقاضاهای مکرر او برای انتقال خانواده‌اش به باکو توجهی نشد و او نیز برای حل مشکل خود به کنسولگری ایران مراجعه کرد، اما پس از بازگشت از ☜

تاریخ : ۱۲ ـ اسفند ماه ۱۳۲۷

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد که مادر[۱] و خواهر مهندس شرمینی رابطین بین سران کمیته سری حزب توده و افراد حزب میباشند و اشخاص دیگر نیز بین سازمان‌های حزب توده و این دو نفر رابط هستند ضمناً برای کشف محل و وسائل چاپ بیانیه‌ها پیشنهاد مینماید اولا بمدت ۴۸ ساعت یک اتومبیل سواری با نمره شخصی که جلب نظر نکند و ۲ نفر مامور رسمی و یکنفر مامور زن با لباس مبدل و حسن فامیلی تحت اختیار مشارالیه گذاشته شود که بوسائل ابتکاری و کمک شخص اخیرالذکر بنتیجه مثبت برسد ثانیا سه نفر مامور رسمی بعناوین مختلف سیگار فروش و گدائی و غیره جلو درب منزل کریم کشاورز ـ دکتر رضا رادمنش و دکتر مرتضی یزدی گمارده شوند زیرا صد در صد ممکن است که این اعلامیه‌ها در بنگاه‌های منتسب بسفارت شوروی (انجمن روابط فرهنگی ایران و شوروی ـ تجارتخانه شوروی واقع در پامنار و کنسولگری شوروی) چاپ شده و بوسیله کریم کشاورز و دیگران پخش شود ضمنا منزل و عملیات آقای رحیمیان نماینده مجلس شورایملی نیز باید مراقبت شود.

فوری است دایره اخبار فوراً اقدام شود ۲۷/۱۲/۱۲

آقای کرمی طبق امر صادره اقدام گردد ۲۷/۱۲/۱۳

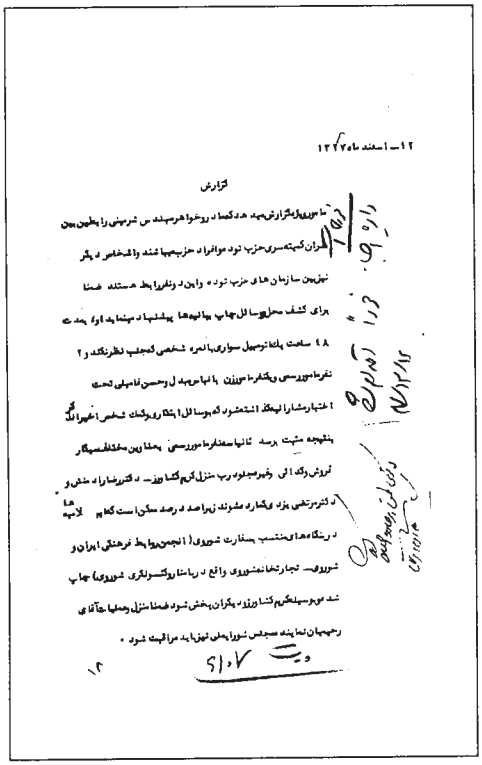

۱۲ ـ اسفند ماه ۱۳۲۷

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد که مادر و خواهر مهندس شرمینی رابطین بین سران کمیته سری حزب توده و افراد حزب میباشند و اشخاص دیگر نیز بین سازمان‌های حزب توده و این دو نفر رابط هستند ضمنا برای کشف محل وسائل چاپ بیانیه‌ها پیشنهاد مینماید اولا بمدت ۴۸ ساعت یک اتومبیل سواری با نمره شخصی که جلب نظر نکند و ۲ نفر مامور رسمی و یکنفر مامور زن با لباس مبدل و حسن فامیلی تحت اختیار مشارالیه گذاشته شود که بوسائل ابتکاری و کمک شخص اخیرالذکر بنتیجه مثبت برسد ثانیا سه نفر مامور رسمی بعناوین مختلف سیگار فروش و گدائی و غیره جلو درب منزل کریم کشاورز ـ دکتر رضا رادمنش و دکتر مرتضی یزدی گمارده شوند زیرا صد در صد ممکن است که این اعلامیه‌ها در بنگاه‌های منتسب بسفارت شوروی (انجمن روابط فرهنگی ایران و شوروی ـ تجارتخانه شوروی واقع در پامنار و کنسولگری شوروی) چاپ شده و بوسیله کریم کشاورز و دیگران پخش شود ضمنا منزل و عملیات آقای رحیمیان نماینده مجلس شورایملی نیز باید مراقبت شود.

فوری است دایره اخبار فوراً اقدام شود ۲۷/۱۲/۱۲

آقای کرمی طبق امر صادره اقدام گردد ۲۷/۱۲/۱۳

کنسولگری دستگیر شد و تا سی سال بعد در شهرهای مختلف شوروی زندانی بود. پس از آزادی در کسوت درویشی رفت و خواهان بازگشت به ایران شد که مقامات شوروی با آن مخالفت کردند. سرانجام با جلب توافقت مقامات شوروی او در ۱۳۵۶ به ایران بازگشت. بعد از انقلاب در تبریز به حزب خلق مسلمان پیوست و در ماجراهای خلق مسلمان تبریز دستگیر و پس از مدتی آزاد شد و در ۱۳۶۴ درگذشت.

۱ـ عالیه شرمینی مادر نادر شرمینی است که از اعضای اولیه تشکیلات دمکراتیک زنان می‌باشد
خاطرات نورالدین کیانوری، ص ۸۰

تاریخ : ۱۶ ـ اسفند ماه ۱۳۲۷

گزارش

پیرو گزارش قبلی بعرض میرساند پس از توقیف یکعده از سران حزب توده مهندس شرمینی بنا بتصویب کمیته مرکزی موقت بسمت دبیر مسئول کمیته مرکزی و شورای متحد تعیین شده و خواهر و مادر مهندس مذکور اعضاء سازمان زنان حزب توده[1] بین افراد حزب و مهندس مذکور رابط هستند و عده‌ای دیگر از کادرهای حزب توده نیز رابط بین این دو نفر و سایرین میباشند و اشخاص مذکور عبارتند از عباس قشقائی ـ سیف‌اله سلمان‌پور ـ شعبانی ـ رضائی ـ خلیل آذر ـ سارا خلیل آذر ماشین نویس کمیته ـ بانو راضیه ابراهیم زاده عیال رضا ابراهیم زاده و آقا جان هوشنگی. این اشخاص مستقیما بوسیله آن دو نفر زن (خواهر و مادر شرمینی) با مهندس شرمینی ارتباط دارند و چون رضا ابراهیم‌زاده مدتی است مخفی شده دستورات متخذه از مقامات شوروی را بتوسط راضیه ابراهیم‌زاده عیال خود و شعبانی برادر زن خود بافراد میرساند و محل سکونت راضیه ابراهیم‌زاده و شعبان بخش ۱۰ چهار راه عباسی جنب انبار پنبه بانک صنعتی میباشد و برای دستگیری رضا ابراهیم زاده بایستی چند روزی راضیه و برادرش بطور غیرمحسوس تعقیب شوند تا معلوم گردد در چه نقطه با شخص مورد نظر ملاقات میکنند.

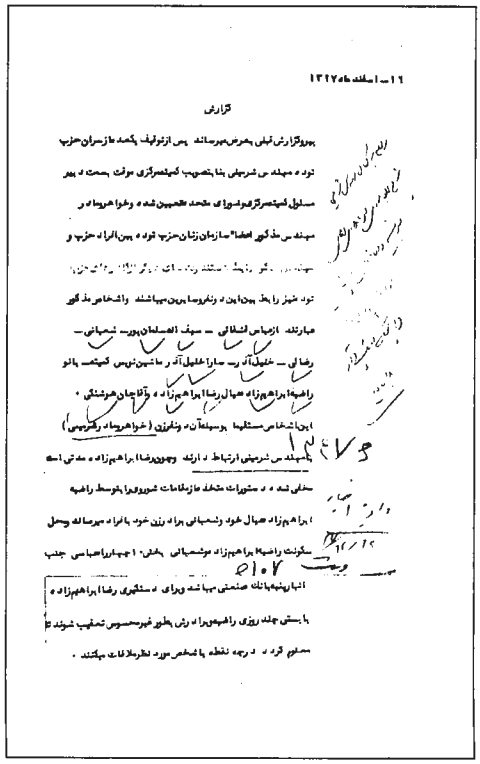

راجع به کسان مهندس شرمینی شرح لازم فوری بفرمانداری [ناخوانا] بنویسید و را تحت تعقیب قرار [ناخوانا] بدهید ۱۳۴۷۶ دایره اخبار ۲۷/۱۲/۱۲ و ـ ت ۶۱۰۷

۱ـ سازمان زنان حزب توده: پس از تشکیل حزب توده و انتخاب سلیمان میرزا اسکندری به رهبری آن، به علت مخالفت وی با عضویت زنان در حزب توده، با پیشنهاد مریم فیروز، همسران اعضای حزب گرد هم آمده و در ۱۳۲۲ تشکیلات زنان را بنیان نهادند، اما پس از مرگ سلیمان میرزا در ۱۳۲۲، این گروه به عنوان یکی از سازمانهای جانبی حزب توده به فعالیت پرداخت و در کنگره اول (۱۳۲۳) نیز عده‌ای از اعضای سازمان زنان حضور داشتند. در سال ۱۳۲۴ پس از تشکیل «فدراسیون دمکراتیک بین‌المللی زنان» سازمان زنان حزب توده نیز به عضویت این تشکیلات درآمد. نخستین ارگان سازمان زنان که صاحب امتیاز آن زهرا اسکندری بود نشریهٔ «بیداری ما» بود و پس از آن نشریه «جهان زنان» به صاحب امتیازی هما هوشمند راد ارگان تشکیلات زنان حزب توده شد که تا ۱۳۶۱ منتشر می‌شد. مریم فیروز آخرین مسئول این تشکیلات بود که تا ۱۳۶۱ مسئولیت آن را بر عهده داشت.

مورخه : ۱۲/۲۶/ ماه ۱۳۲۷

گزارش

در مورد پیشینه آقایان دکتر عابدینی و عقیلی استادان دانشگاه که شفاها استعلام فرموده بودند بعرض میرساند. در نامه شماره ۷۹۶ ـ ۲۷/۱۱/۳۰ فرمانداری نظامی تهران اسامی شش نفر استادان دانشگاه بشرح زیر معرفی :

دکتر فروتن[1] ـ دکتر عقیلی ـ دکتر حکمت ـ دکتر عابدینی ـ دکتر قائمی ـ دکتر مجتهدی تا درباره آنها بررسی شده معلوم شود منتسب حزب توده سابق بوده‌اند یا خیر ضمنا نامهٔ هم از وزارت کشور بشماره ۱۳۶۳۷/۱۴۲۲۲ـ۲۷/۱۱/۳۰ متضمن نامه شماره ۱۵۸ دانشگاه راجع بطرد دکتر فریدون کشاورز دکتر رادمنش ـ دکتر جودت ـ دکتر کیانوری استادان دانشگاه منتسب به حزب توده و اصل و صورت سایر استادان راکه منتسب بحزب توده بوده خواسته‌اند بوسیله مامورین مربوطه در مقام تفحص و تجسس و بازجوئی برآمده مامورین مربوطه گزارش میدهند دکتر فروتن ـ دکتر عقیلی ـ دکتر حکمت و دکتر عابدینی که منتسب بحزب توده در آنروز مخفی شده بوده و باین جهة مامورین موفق بملاقات آنها نمیشوند حتی راجع به فروتن با اینکه منزلش بر حسب دستور دادستان فرمانداری نظامی بازرسی شده مشاهده نگردیده و در حال اختفاء بوده و فعلا هم هست بدین واسطه در پاسخ نامه وزارت کشور قید شده بود که نامبردگان مخفی میباشند.

معتمدی

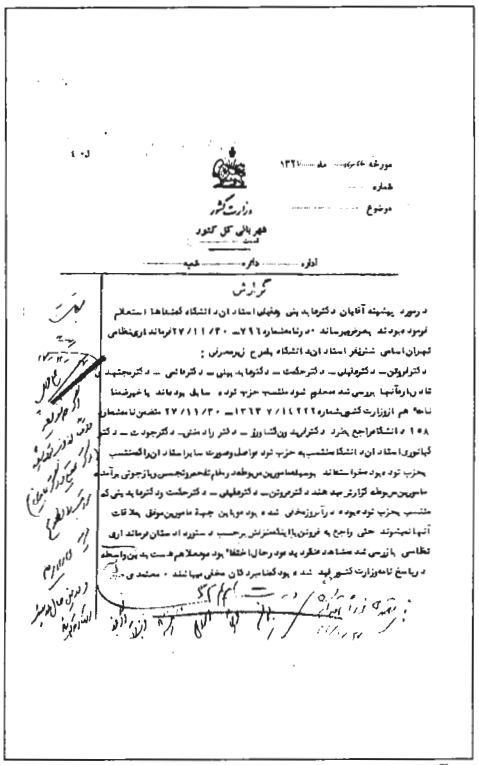

۱ـ دکتر غلامحسین فروتن در اسفند ۱۲۹۰ شمسی بدنیا آمد. در دارالفنون تحصیل کرد و در ۱۳۰۶ ش برای ادامه تحصیل با بورس دولتی به فرانسه اعزام شد. در ۱۳۱۶ ش دوره دکترای خود را در ۲۶ سالگی با بالاترین رتبه در بیوشیمی به پایان رساند. پس از اتمام تحصیلات به وی پیشنهاد اقامت و کار تحقیقی در فرانسه شد اما او نپذیرفت و در تابستان ۱۳۱۶ به ایران بازگشت و پس از خدمت وظیفه سربازی در ۱۳۱۹ به تدریس در دانشگاه تهران پرداخت.

فروتن در ۱۳۲۲ به عضویت حزب توده درآمد و به موازات تدریس در دانشگاه و مدارس رازی و مدرسه فرانسوی در ایران، مسئول در حوزه حزبی و در دو کمیسیون تفتیش و تبلیغات ایالت تهران عضویت داشت. در کنگره اول (۱۳۲۳) به نمایندگی از اردبیل حضور داشت. در ۱۳۲۵ پس از شکست غائله دمکرات آذربایجان به عضویت هیأت اجرائیه موقت حزب توده درآمد.

نامبرده مسئولیت برگزاری کنگره دوم حزب در اردیبهشت ۱۳۲۷ را عهده‌دار بود که در شرایط نیمه مخفی برگزار شد.

در دومین کنگره وی به عضویت کمیته مرکزی و هیات اجرائیه درآمد. بعد از ۱۵ بهمن ۱۳۲۷ مخفی شد و در ۱۳۲۸ از سوی دادگاه نظامی غیاباً به ده سال زندان محکوم گردید وی با دکتر بهرامی و سه تن دیگر از اعضاء کمیته مرکز (شرمینی، قریشی و متقی) کمیته رهبری حزب توده در ایران را تشکیل دادند.

بتاریخ : ۱۲/۲۸ ماه ۱۳۲۷

گزارش

با تقدیم رونوشت نامه شماره ۲۱۱۵ ـ ۲۷/۱۲/۲۸ فرمانداری نظامی تهران صادره بدانشگاه تهران و گزارش معروضه مورخه ۲۷/۱۲/۲۶ راجع به آقایان دکتر عقیلی و دکتر عابدینی که تیمسار معظم مرقوم فرموده‌اند (بالاخره معلوم نکرده‌اید که آیا سوابق این اشخاص را این اداره معین و بفرمانداری نوشته شده است یا خیر) باستحضار میرساند.

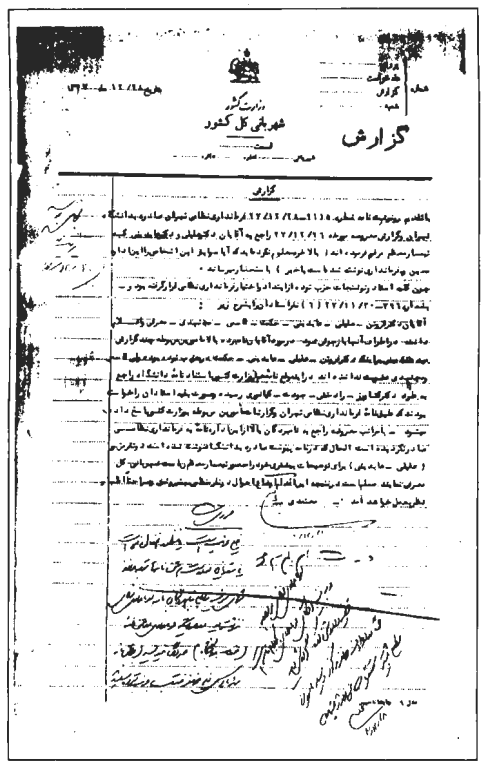
وزارت کشور
شهربانی کل کشور
گزارش

چون کلیه اسناد و نوشتجات حزب توده از ابتدا در اختیار فرمانداری نظامی قرار گرفته بود و بشماره ۷۹۶ ـ ۲۷/۱۱/۳۰ نفر استادان را بشرح زیر :

آقایان دکتر فروتن ـ عقیلی ـ عابدینی ـ حکمت ـ قاسمی ـ مجتهدی ـ معرفی و اعلام داشته در اطراف آنها بازجوئی شود در مورد آقایان نامبرده بالا مامورین مربوطه چند گزارش میدهند مبنی بر اینکه دکتر فروتن ـ عقیلی ـ عابدینی ـ حکمت در حزب توده بوده ولی قاسمی و مجتهدی عضویت نداشته‌اند در اینموقع نامهٔ هم از وزارت کشور باستناد نامهٔ دانشگاه راجع به طرد دکتر کشاورز ـ رادمنش ـ جودت ـ کیانوری رسیده و صورت بقیه استادان را خواسته بودند که طبق نامهٔ فرمانداری نظامی تهران و گزارشات مأمورین مربوطه بوزارت کشور پاسخ داده میشود ـ با مراتب معروضه راجع به نامبردگان بالا از این اداره نامهٔ به فرمانداری نظامی صادر نگردیده است الحال که در نامه پیوست صادره بدانشگاه نوشته شده است دو نفر مزبور (عقیلی ـ عابدینی) برای

فروتن در عین عضویت در این کمیته، مسئول تهیه و اجرای طرح فرار رهبران حزب توده از زندان بود.

فروتن در سال ۱۳۴۴ به کمک سازمان انقلابی توده به آلمان غربی گریخت. فروتن پس از ورود به غرب به عضویت سازمان انقلابی درآمد اما او به علت مشی کاستروئیستی آن و نیز نفوذ عوامل حزب توده در رهبری این سازمان دیری نپائید و در اواخر ۱۳۴۵ فروتن، قاسمی و سفائی را از سازمان انقلابی اخراج کردند. در ۱۳۴۶ فروتن به همراه قاسمی فرانسه را به قصد مونیخ ترک و از ژانویه ۱۹۶۸ در این شهر اقامت کرد. در آلمان فروتن و قاسمی به همت چند تن از اعضای توفان، سازمان مارکسیستی لنینیستی توفان را بنا نهادند. با مرگ قاسمی در ۱۳۵۳ و ریشه اختلافات بجا مانده باعث شد تا در سال ۱۳۵۶ سازمان توفان دستخوش انشعاب شد. عده‌ای به دنبال ایجاد حزب کارگران و دهقانان ایران که بعداً به «حزب کار» تغییر نام یافت رفتند و بخشی دیگر بعدها «سازمان کارگران مبارز ایران» را تشکیل دادند. از ۱۳۵۳ تا انشعاب در سازمان توفان دکتر فروتن مسئول انتشار توفان ارگان این سازمان بود تا این که در ۱۳۶۴ به بیماری سرطان مبتلا شد، سه بار تحت عمل جراحی قرار گرفت که به علت کهولت (۷۸) سالگی و ابتلا به بیماری ذات‌الریه در ۱۳۷۷/۵/۱۷ درگذشت بنا به وصیت وی پیکرش را سوزاندند و در ۱۳۷۷/۶/۱۷ خاکسترش را به دریا سپردند.

توضیحات بیشتری خود را حضور تیمسار معظم ریاست شهربانی کل معرفی نمایند مسلم است در نتیجه این اقدام اوضاع احوال دو نفر منظور بهتر روشن و صراحتاً اظهار نظر بعمل خواهد آمد.

معتمدی

فوری است خیلی غریب است یا منظور اغفال من است یا متصدیان امر درست به متن نامه‌ها توجه ندارند... راجع بنامبردگان نامه بفرمانداری نظامی ننوشته‌اید در صورتیکه فرمانداری در متن نامهٔ (خطاب بدانشگاه) صراحتاً مینویسد (بر طبق نامه شهربانی کل این دو نفر منتسب به حزب توده هستند

بفرمانداری [ناخوانا] قضیه را روشن کرده گزارش دهید ضمناً در اطراف دو نفر مذکور وسیله مامورین [ناخوانا] بیشتر تحقیقات نموده. ۲۷/۱۲/۲۸

برگرفته از یادنامه دکتر غلامحسین فروتن در نشریه راه آینده شماره ویژه‌نامه شهریور ۱۳۷۷.

مورخه: ۱۳۲۸/۱/۱۸/ ماه

گزارش

با تقدیم پرونده مربوطه باستادان دانشگاه وابسته بحزب توده بعرض میرساند در تاریخ ۲۷/۱۱/۲۶ از فرمانداری نظامی نامهٔ بشهربانی کل صادر و استعلام مینمایند «که غیر از دکتر کشاورز و دکتر رادمنش و دکتر حسین جودت و دکتر نورالدین کیانوری اشخاص دیگری هم هستند که عضو فعال حزب سابق توده بوده باشند یا خیر» که جوابا صورتی از ۷۵ نفر افراد مؤثر حزب توده که نام اشخاص نامبرده بالا در آن ذکر شده بود بفرمانداری نظامی ارسال میگردد مجددا در تاریخ ۲۷/۱۱/۳۰ از فرمانداری نظامی شرحی مینویسند و سوابق اشخاص نامبرده زیر:

دکتر فروتن ـ دکتر عقیلی ـ دکتر حکمت ـ دکتر عابدینی دکتر قاسمی ـ دکتر مجتهدی را استعلام و حدود فعالیت و قرابت آنان را با حزب توده خواسته آن در تاریخ ۲۷/۱۱/۳۰ نامهٔ هم از وزارت کشور متضمن رونوشت نامه دانشگاه بعنوان آن وزارت واصل و مفاد آن حاکی از استعلام دانشگاه نسبت بسوابق استادان دانشگاه و اعلام اتخاذ تصمیم شورای دانشگاه در مورد طرد ۴ نفر استادان دانشگاه وابسته بحزب توده دکتر کشاورز ـ رادمنش ـ جودت و کیانوری بوده که باستناد گزارش مامورین ویژه پاسخ وزارت کشور صادر و غیر از ۴ نفر مذکوره در نامه دانشگاه دکتر فروتن ـ دکتر حکمت ـ دکتر عقیلی و دکتر عابدینی نیز معرفی گردیده‌اند.

در تاریخ ۲۷/۱۲/۴ نیز رونوشت نامه دانشگاه بوزارت فرهنگ که بـه وزارت جنگ ارسال شده بود از طریق ستاد ارتش بشهربانی کل ارسال گردیده که پاسخ مقتضی صادر و همان اشخاصی که بوزارت کشور معرفی شده بودند بستاد ارتش نیز معرفی گردیده‌اند.

با مراتب معروضه باستحضار میرساند معرفی آقایان عقیلی و عابدینی بـدوا از طرف فرمانداری نظامی تهران بوده و نام اشخاص مـزبور در صـورت ارسـالی شهربانی کل بفرمانداری نظامی ذکر نگردیده است.

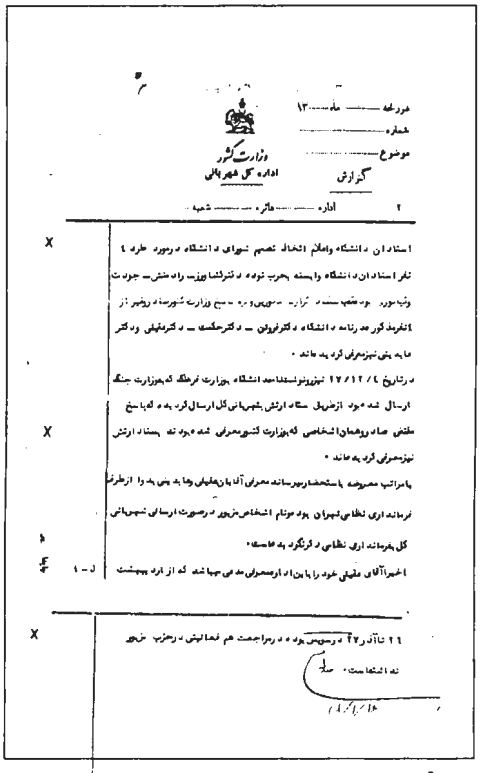

اخیرا آقای عـقیلی خـود را بـــاین اداره مـعرفی مـدعی میباشد که از اردیبهشت ۲۶ تا آذر ۲۷ در سوئیس بـوده در مراجعت هم فـعالیتی در حـــزب مـــزبور نـــداشـته است. [ناخوانا] ۲۸/۱/۱۶

خیلی فوری است از طـریق دفـتر بضمیمه سوابـق بـه شـعبه اخـبار آقای مصطفوی ارجاع میگردد تـا طبق امر صادره تحقیقات عمیق و دقیق نموده [ناخوانا] ثـانیاً بـرای رفع ابهام بفرمانداری

بعرض برسد ۲۸/۱/۱۷

شرحی به فرمانداری نظامی پس از تـحقیق راجـع بـه وضـعیت دکـتر عقیلی و دکتر عابدینی بنویسید [ناخوانا] دکتر عابدینی طبق مدارکی که ارائه داد مدتها قـبل از حزب [ناخوانا] که در آنجا [ناخوانا] فعالیتی نداشته [ناخوانا] بهر حال پس از تحقیق [ناخوانا] برای رفع ابهام مراتب به فرمانداری [ناخوانا] اعلام شود.

دائره مربوطه (طبق امریه صادره پاسخ فرمانداری نظامی وزارت کشور صادر گردید ۲۸/۱/۲۰ [ناخوانا] این نظر آقای معتمدی اقدام شود ۲۸/۱/۱۸

۳۲۴
۲۸/۱/۲۱

تاریخ : ۲۴ ـ تیر ۱۳۲۸

گزارش

طبق گزارش مامور ویژه روزهای دوشنبه جلسات هیئت مدیره جامعه لیسانسیه‌های دانشسرایعالی وابسته بحزب سابق توده در منزل درخشش[1] رئیس جامعه مزبور تشکیل میگردد و اشخاصیکه در این جلسات شرکت میکنند عبارتند از [ناخوانا] مشایخی ـ فضل‌المصفا ـ فریدون کوشا ـ اردلان و چند نفر دیگر که اکثر آنها عضو حزب سابق توده هستند و افراد مذکور برای از بین بردن مدارکی که در فرهنگ علیه فرهنگیان توده‌ای وجود دارد نقشه میکشند و فعلا توانسته‌اند طوری عمل کنند که حتی آقای وزیر فرهنگ بدون توجه به خرابکاری‌های گذشته آنها فقط با مشاهده پرونده این اشخاص آنها را افرادی بیگناه تشخیص دهد روی این اصل جامعه مذکور فعلا از آقای دکتر زنگنه کاملا راضی بنظر میرسد و اعضاء این جامعه در فرهنگ علوم امتحانات نهائی امسال نیز تبلیغات دامنه داری میکنند.

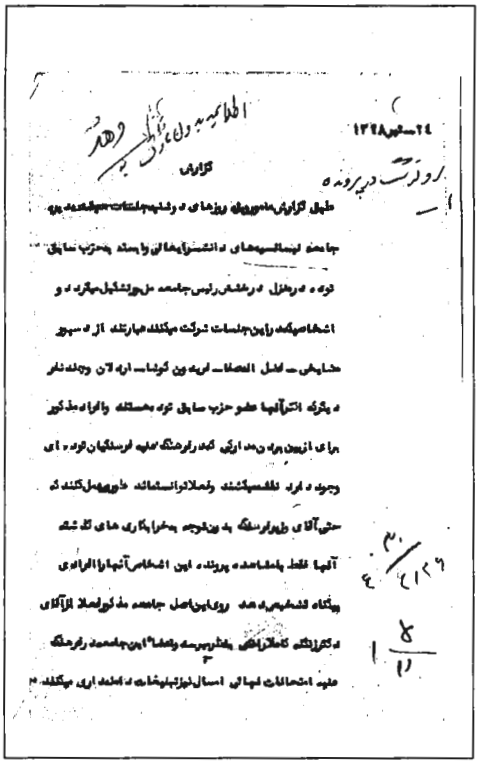

اطلاعیه بدون مارک به [ناخوانا]

رونوشت در پرونده

۱ـ محمد درخشش در سال ۱۲۹۴ در تهران متولد شده، وی که دارای لیسانس تاریخ و جغرافی نیز بوده در سال ۱۳۱۹ در وزارت آموزش و پرورش استخدام شده و بعداً سمت وی در وزارت مذکور بازرس عالی وزارتی بوده است. درخشش از سال ۱۳۲۳ با حزب توده همکاری داشته ولی در سال ۱۳۲۸ بر اثر اختلافی که بین او و توده‌ای‌ها پیدا شد، از همکاری با حزب مزبور خودداری و از آن سال با تشکیلات حزب نیروی سوم به رهبری خلیل ملکی همکاری کرده است. درخشش از دوستان نزدیک علی امینی و سید جعفر بهبهانی بود و با به راه انداختن اعتصاب گسترده معلمان کرمانشاه، زمینه‌ساز سقوط دولت جعفر شریف‌امامی و روی کار آمدن دکتر امینی شد و به پاس نقش‌های پشت پرده‌اش در سال ۱۳۴۰ به عنوان وزیر آموزش و پرورش در کابینه دولت دکتر امینی منصوب شد. وی همچنین نماینده مجلس شورای ملی (دوره هیجدهم) و از جمله افرادی بود که ارتباط مستحکمی با دستگاه سیاست خارجی آمریکا داشته و به صورت مشاور و عامل سیاست‌های آمریکا در ایران عمل نموده است.

گزارش مامور ویژه حاکیست که سازمان جوانان حزب سابق توده در دبیرستان‌ها مانند سابق بفعالیت مشغول است و برای اینکه مدرکی از فعالیت آنها بدست نیاید عده‌ای از دانش‌آموزان بی‌بضاعت عضو سازمان جوانان را وادار بتحریکاتی علیه معلمین مینمایند تا بدین وسیله هم ایجاد هرج و مرج در دبیرستان نموده و هم در ضمن توجه سایر دانش‌آموزان راکه تمایلی بدرس خواندن ندارند بسوی خود جلب کنند و روی این اصل دو نفر از دانش‌آموزان کلاس دوم دبیرستان پهلوی بنام طاهر افشار و کتمیری توانسته‌اند با تحریکات پی در پی سازمانی برای ایجاد هرج و مرج در دبیرستان مذکور تشکیل دهند.

گزارش دهنده اضافه میکند یکی از عللی که صدی هفتاد دانش‌آموزان سال پنجم اغلب دبیرستانها در انتخابات نهائی مردود و در جراید علیه اولیاء فرهنگ مطالبی نوشت شد اینستکه در کلیه دبیرستانها مقداری از اوقات روزانه دانش‌آموزان صرف بحث‌های سیاسی میشود و با اینکه این جریان در عدم پیشرفت برنامه تحصیلی دانش‌آموزان موثر است کوچکترین اقدامی از طرف اولیاء وزارت فرهنگ برای جلوگیری از این موضوع که دانش‌آموزان را جسور و بی علاقه بتحصیل نموده بعمل نیامده و تا وضع بدین منوال باقیست همه ساله باید ناظر مردودین زیاد در امتحانات بود.

۲۸/۷/۲۷ (از شهربانی است)

در پرونده وزارت فرهنگ

در اخبار درج شد

(خلاصه گزارش دستگیرشدگان بخش بیانیه و شرکت کنندگان در سازمان جوانان توده)

محمود بحرکاظمی[1] دانشجوی سال اول پزشکی مشهد در موقعیکه عازم مشهد بوده است در تاریخ ۱۳۲۸/۹/۸ در بین راه دستگیر میگردد نامبرده حامل مقدار کثیری اوراق تبلیغاتی سازمان جوانان حزب توده و روزنامه مردم و همچنین دو نامه از شخصی بنام کیانی بعنوان اریک. صیادپور. هدایت پور ابراهیم بوده است و در این نامه او بعنوان عضو برجسته سازمان و مسئول حوزه‌های مشهد معرفی شده است.

بحرکاظمی از شناسائی نشانی دهنده و گیرندگان اظهار بی‌اطلاعی مینماید.

جریان به لشگر ۸ تلگرافا اطلاع داده میشود در نتیجه اشخاص فوق‌الذکر بعلاوه دانشجوی دیگری بنام علی معصومی که در گاراژ منتظر ورود بحرکاظمی بوده است دستگیر میگردند.

علی معصومی که همشهری بحرکاظمی نیز میباشد در اظهارات خود او را مسئول سازمان جوانان رشت معرفی مینماید ولی بحرکاظمی مراتب را انکار میکند.

جریان به تیپ رشت تلگرافا اطلاع داده میشود در نتیجه از منزل بحرکاظمی صندوقی که حاوی اسناد و مدارک سازمان بوده است کشف میگردد.

پس از اطلاع از این جریان بحرکاظمی تسلیم و حقایقی را بیان مینماید و اظهار میدارد که اوراق تبلیغاتی را از شخصی بنام آقائی که اسم مستعارش همان کیانی است دریافت داشته و او را یکی از اعضای فعال سازمان جوانان مرکز میداند که

۱ـ محمود بحرکاظمی فرزند کاظم از فعالان سازمان جوانان حزب توده، وی در سال ۱۳۲۸ به اتهام فعالیت به نفع حزب توده دستگیر و یک سال بعد به علت بیماری از زندان آزاد می‌گردد. اسناد ساواک، پرونده انفرادی

در موقعیکه برای بازرسی رشت بآنجا رفته بوده است با او آشنا شده ضمنا بیان مینماید که آقائی در رشت باو گفته است که هر موقع در تهران بخواهد او را ملاقات کند باید بابوالحسن خاکزاد (با دادن نشانی) مراجعه کند. نامبرده دو دفعه با آقائی در منزل ابوالحسن ملاقات و اوراقی برای رشت گرفته است.

ابوالحسن خاکزاد بازداشت و پس از بازجوئیهای متوالی که ابتدا انکار میکرده است جریان را معترف و آشنائی خود را با آقائی از دبیرستان شرف که هر دو در یک حوزه حزبی بوده‌اند و آقائی سمت گویندگی را داشته است بیان میکند و این

جریان در سال تحصیلی ۱۳۲۷/۲۶ بوده است در خرداد ۲۷ از حوزه کناره‌گیری مینماید در حدود سه و چهار ماه قبل آقائی را در خیابان ملاقات و او تقاضا میکند چون خودش جا و منزلی شخصی ندارد اگر کسی از رشت آمد و او را خواست باو اطلاع دهد و محل خودش را که اکثرا در آنجا میباشد کافه مرکزی واقع در پاساژ دوم اسلامبول تعیین مینماید.

ابوالحسن پس از بیان این حقایق در تاریخ ۱۳۲۸/۹/۲۹ با قید التزام بهمکاری برای دستگیری آقائی آزاد گردید همچنین در اثر بیانات بحرکاظمی دو نفر بنام کلانتری و دهبنهٔ که قبلا دانشجوی دانشکده افسری احتیاط میباشند بازداشت گردیدند.

کلانتری که خودش یکی از اعضای فعال سازمان جوانان توده است عضویت خود را تا ۱۵ آذر ۲۷ و همچنین آشنائی و رفاقت خود را با همان وقت با آقائی معترف است آدرس آقائی از او گرفته شد.

پس از مراجعه معلوم گردید که چهار ماه قبل تغییر منزل داده است ولی مادر او که

در بیمارستان نجمیه بنام خانم آقائی معروف است معرفی شده است اقدامات برای دستگیری آقائی که از طریق ادامه دارد (۱ـ بوسیله تعقیب مادر و تعیین منزل ۲ـ باگذاردن مامور بکمک ابوالحسن خاکزاد در کافه مرکزی)

دهبنهٔ کسی است که سازمان رشت را از بحرکاظمی تحویل گرفته است او فعلا بازداشت و منکر اظهارات بحرکاظمی است به تیپ رشت دستور داده شدهاست که مدارک مکشوفه بر علیه او را ارسال دارند.

در نتیجه اظهارات دستگیرشدگان تهیه کلیه سازمان مشهد کشف و متهمین آن بشرح زیر دستگیر میشوند پرونده آنها تکمیل و بدادگاه احاله شده است.

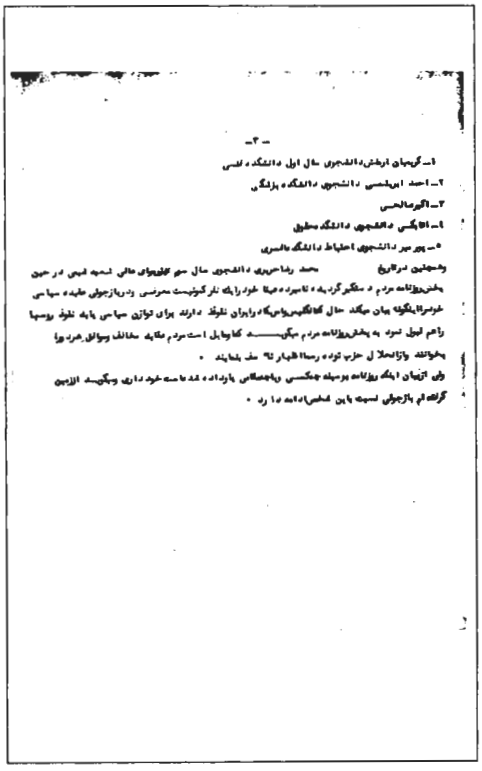

۱ـ علی معصومی دانشجوی سال اول دانشکده پزشکی مشهد

۲ـ صیادپور دانشجوی سال اول دانشکده پزشکی مشهد

۳ـ هدایت‌پور دانش‌آموز دبیرستان

۴ـ مهدی یزدانی کارمند مریضخانه

۵ـ وثوق حسینی تراکتوریست

۶ـ مهاجر خیاط

۷ـ اریک سرکیسیان دانشجوی طب

۸ـ یعقوب راستی دانشجو

۹ـ ناصر فیوضی دانشجو

۱۰ـ جواد عطائی عادی

۱۱ـ غلامعلی جمعه‌زاده خراط

۱۲ـ پاکزاد جزو سازمان مشهد اسم برده شده ولی تاکنون گزارش دستگیر شدنی نرسیده

۱۳ـ حسامی جزو سازمان مشهد اسم برده شده ولی تاکنون گزارش دستگیر شدنی نرسیده
بعلاوه در طبق اظهارات بحرکاظمی افراد زیر جزو سازمان جوانان رشت میباشند که به تیپ رشت اعلام و بعلاوه دستور داده شده است پس از بررسی مدارک مکشوفه از منزل بحرکاظمی نتیجه گزارش شود.
۱ـ درویشی ۲ـ طوسی ۳ـ منوچهر عدیلی ۴ـ کشتیران ۵ـ خسرو خسروی ۶ـ محسنی که تماما دانش‌آموز میباشند.
همچنین بنا بر نتایج حاصله از بازجوئی‌های علی معصومی در مشهد و بحرکاظمی در تهران اشخاص مشروحه زیر در سازمان جوانان حزب توده فعالیت دارند ولی بعلت اینکه تاکنون مدارک مثبتی بر علیه آنها جمع‌آوری نشده است از دستگیری آنها خودداری شده است.
۱ـ کریمیان ارمنش دانشجوی سال اول دانشکده فنی
۲ـ احمد ابریشمی دانشجوی دانشکده پزشکی
۳ـ اکبر صالحی
۴ـ اتابکی دانشجوی دانشکده حقوق
۵ـ پورمیر دانشجوی احتیاط دانشکده افسری
و همچنین در تاریخ محمدرضا حریری دانشجوی سال سوم [ناخوانا]
عالی شعبه شیمی در حین پخش روزنامه مردم دستگیر گردیده نامبرده عینا خود را یک نفر کمونیست معرفی و در بازجوئی عقیده سیاسی خود را اینگونه بیان میکند حال که انگلیس و امریکا در ایران نفوذ دارند برای توازن سیاسی باید نفوذ روسها را هم قبول نمود به پخش روزنامه مردم میگوید که او مایل است مردم عقاید مخالف و موافق هر دو را بخوانند و از انحلال حزب توده رسما اظهار تأسف بنمایند.
ولی از بیان اینکه روزنامه بوسیله چه کسی و با چه مقامی باو داده شده است خودداری و میگوید از زمین گرفته‌ام بازجوئی نسبت باین شخص ادامه دارد.

خلاصه سوابق مهندس شرمینی

مهندس محمد یا ثروت شرمینی پسر کریم اهل مشهد رهبر سازمان جوانان حزب توده پس از واقعه ۱۵ بهمن ۲۷ که اعضای حزب دستگیر شدند متواری و شبکه سازمان خود را که عبارت از سازمان جوانان حزب توده میباشد مخفیانه اداره و در جریان رسیدگی به پرونده تضمین دست از فعالیت نکشیده و حوزه‌های سه نفری تشکیل داده است. پس از دستگیری چندین دسته از این افراد مدارک لازمه و یادداشت‌های مربوط به تشکیل جلسات بامضای نامبرده بدست آمده لیکن دستگیرشدگان از عموما یکنواخت و حتی از معرفی نزدیکترین رفقای خود خودداری نموده‌اند.

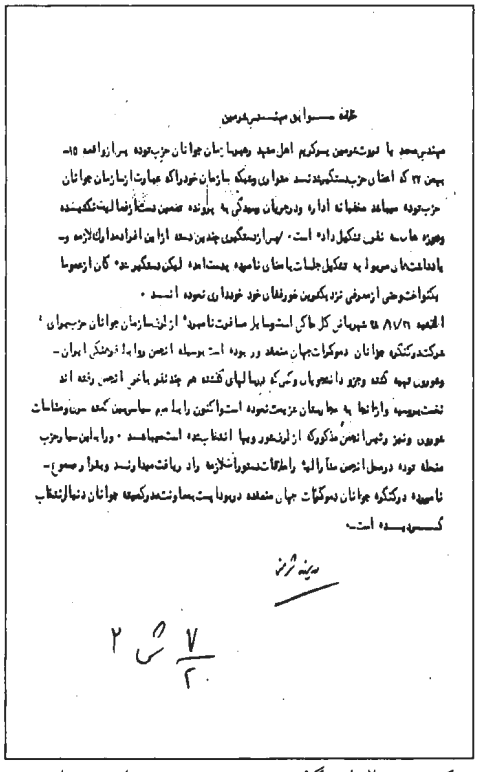

اطلاعیه ۲۸/۱۱/۲۱ شهربانی کل حاکی است وسایل مسافرت نامبرده از طرف سازمان جوانان حزب برای شرکت در کنگره جوانان دموکرات جهان مقدور بوده است بوسیله انجمن روابط فرهنگی ایران و شوروی تهیه گشته و جزو دانشجویان و کسی که در سالهای گذشته هم چند سفر با خرج انجمن رفته‌اند نخست بروسیه و از آنجا به مجارستان عزیمت نموده است و اکنون [ناخوانا] سیاسی بین کمیته سری و مقامات شوروی و نیز رئیس انجمن مذکور که از طرف شورویها انتخاب شده است میباشد. و رابطین سیار حزب منحله توده در محل انجمن مشارالیه را ملاقات دستورات لازمه را دریافت میدارند و بقرار مسموع نامبرده در کنگره جوانان دموکرات جهان منعقده در بوداپست بمعاونت صدر کمیته جوانان دنیا انتخاب گردیده است. در *پرونده شرمینی* $\frac{۷}{۲}$ ش ۲

تاریخ : ۲۹/۷/۲

اطلاعیه از رکن ۲ شعبه ۴ ستاد ارتش به شهربانی کل کشور بعد از ظهر روز ۲۹/۶/۲۶ مهندس شرمینی با لباس گدائی باتفاق بهرامی[1] وارد منزل احمد ابراهیمی گردیدند (در این منزل جلسه حزب توده برقرار بود) موضوع جالب این بود که از خوزستان از طرف دکتر کشاورز کاغذی محرمانه توسط یکنفر از اعضاء حزب رسیده بود و در همانجا وسیله شرمینی آن کاغذ امضاء گردید که به مسکو فرستاده شود. از مفاد کاغذ اطلاعی در دست نیست.

۱۳۴۱/۶

۴۷۳/۶

۷۰/۱۷

۲۲۰۹۹۷

اداره ششم پاسخ صادر [ناخوانا] در این موارد دستور فرمایند گزارش دهند جریان امر را بشهربانی اطلاع داده تا با تشریفات قانونی اقدام مقتضی بعمل آید ۲۹/۷/۱۷

۱۹۱۴۴

۶/۴۰۸۵

۲۹/۷/۱۸

۱ـ دکتر محمد بهرامی فرزند مهذب‌السلطنه بهرامی، پزشکی مشهور و از اعضای گروه ۵۳ نفر بود، وی در تهران به دنیا آمد و پس از پایان تحصیلات ابتدایی برای ادامه تحصیل به آلمان رفت. در آنجا با مرتضی علوی آشنایی یافت و به همین واسطه با دکتر تقی ارانی و عبدالصمد کامبخش آشنا شد. بنا به روایتی او، کامبخش و سرهنگ سیامک اعضای هسته سه نفری کمونیستی و مرتبطین با کمینترن بودند. دکتر بهرامی در ۱۳۱۶ همراه گروه ارانی دستگیر و زندانی شد، پس از شهریور ۱۳۲۰ و آزادی از زندان در جلسه مؤسسان حزب توده در خانه سلیمان میرزا اسکندری شرکت کرد و به عضویت کمیته مرکزی موقت حزب درآمد و چون به خیانت کامبخش به گروه ارانی معتقد بود با عضویت او در حزب مخالفت کرد. بهرامی یکی از نامزدهای انتخاباتی حزب توده در مجلس چهاردهم (۱۳۲۲) بود و در کنگره اول حزب (۱۳۲۳) عضو هیئت رئیسه آن شد و از این تاریخ تا بعد از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ در کمیته مرکزی و هیئت دبیران حزب عضویت داشت و دبیر هیئت تشکیلات بود، مدتی نیز جزو رابطین حزب توده با سفارت شوروی به شمار می‌آمد و از فعالین مرکز مخفی کمونیستی بود که زیرنظر کامبخش اداره می‌شد. پس از شکست فرقه دمکرات آذربایجان و بروز اختلاف در حزب توده که در این اختلافها عده‌ای خواهان برکناری کمیته مرکزی شدند، تصمیم بر آن ☜

شماره : ۴۰ تاریخ : ۷/۴/

روز ۷/۳/ ساعت ۸ بعد از ظهر مهندس شرمینی با ماشین سیاسی شماره ۶۲ داخل سفارت شوروی گردید و ساعت ۱۰ شب با همان ماشین از سفارت خارج شد.

مهندس شرمینی اطلاعیه بشهربانی
در مرکز روی ۷/۸/۳۶ عمل شد
نوشته شد ۲۹/۷/۱۶

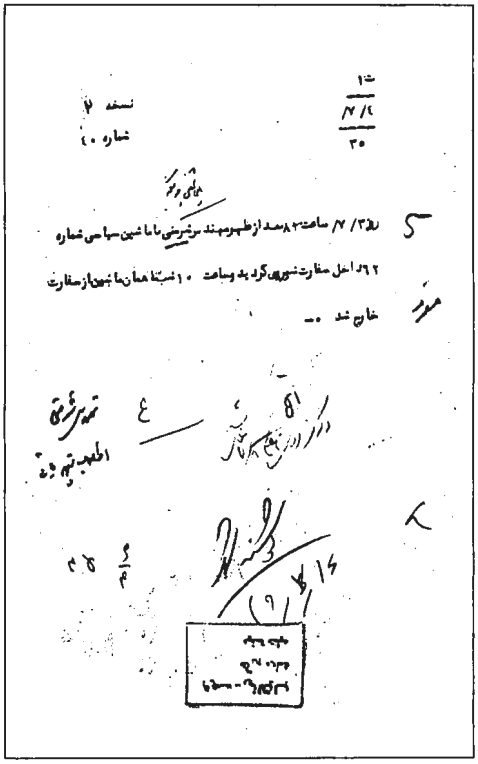

شد تا یک «هیئت اجرائیه موقت» اداره امور حزب را تا تشکیل کنگره دوم برعهده بگیرد که دکتر محمد بهرامی یکی از اعضای آن بود و پس از ۱۵ بهمن ۱۳۲۷ در غیاب دکتر رضا رادمنش که به شوروی گریخته بود، دبیرکلی حزب را برعهده گرفت. وی که در مکاتبات حزبی از نام مستعار «رضوانی» استفاده می‌کرد پس از کودتای ۲۸ مرداد در بهمن ۱۳۳۴ دستگیر شد و بعد از یکسال با ابراز ندامت و انزجار از حزب توده و گذشته خویش از زندان رهایی یافت و از فعالیت حزبی کناره گرفت.

او در تنفرنامه خود نوشت: قول می‌دهم اگر مورد عفو قرار گیرم دیگر لقمه جاسوسی و خیانت بدهان خود و زن و فرزندانم نخواهم گذاشت.

برگرفته از: خاطرات ایرج اسکندری، خاطرات کیانوری، پرواند آبراهامیان، ایران بین دو انقلاب، سیاست و سازمان حزب توده، زیبایی علی، سیر کمونیزم در ایران، اسناد ساواک، اسناد مطبوعات ایران (۳۲ ـ ۱۳۲۰)، سازمان اسناد ملی ایران

از : اداره رکن ۲ تاریخ : ۲۹/۸/۲۹
به : دائره شعبه ۷ تجسس شماره : ت ۱

گزارش

محترماً معروض میدارد در اجرای امر نسبت به یادداشت جناب آقای وزیر فرهنگ در مورد بیانیه‌های کمیته مرکزی سازمان جوانان منتشر و در دبیرستانها بطور محرمانه پخش گردیده و همچنین درباره فعالیت دانشجویان و دانش‌آموزان و دبیران و آرین محصل کلاس ششم طبیعی و همایون گرجی و سایر موارد مورد بحث در اطراف دبیرستانها که بنفع حزب توده فعالیت مینمایند بشرح زیر معروض میدارد.

۱ـ بطورکلی چهل درصد از دانشجویان دبیرستانها را باید تودهٔ شناخت و آنها را به دو دسته تقسیم نمود.

دسته اول متعصبین و فعالین و مبلغین

دسته دوم اشخاصیکه تحت تاثیر واقع شده و از خود تصمیم و اراده ندارند.

دسته اول اغلب دارای کارت عضویت بوده و در حوزه‌ها داخل و عدهٔ هم شبکهٔ را اداره مینمایند ماموریت این دسته پخش بیانیه و روزنامه‌های توده و اجرای نقشه و دستوراتی که از کمیته مرکزی سازمان جوانان توده صادر میشود میباشد تمام کارشکنیها و تحریکات و تبلیغات تودهٔ در دبیرستانها بعهده این دسته میباشد.

چون حزب توده پیشرفت مرام و مسلک خود را در طبقه محصل و کارگر میداند از

این جهت اغلب جایزه برای دانشجویان و دبیران متعصب که بیشتر از سایرین فعالیت مینمایند و دیگران را بعضویت داخل میکنند قائل گردیده و محرمانه پاداشی میدهد.

در دانشگاه و موسسات مربوطه به آن هم به ترتیبی که در بالا معروض گردید حزب توده عمل مینماید با تفاوت اینکه کمیته ایالتی توجه بیشتری به آنجا تا سایر دبیرستانها مینماید

دبستانها را باید از عمل بالا مستثنی دانست زیرا در حزب توده به جوانان که سن آنها از ۱۳ سال کمتر باشد کارت عضویت و قبولی در حزب داده نمیشود.

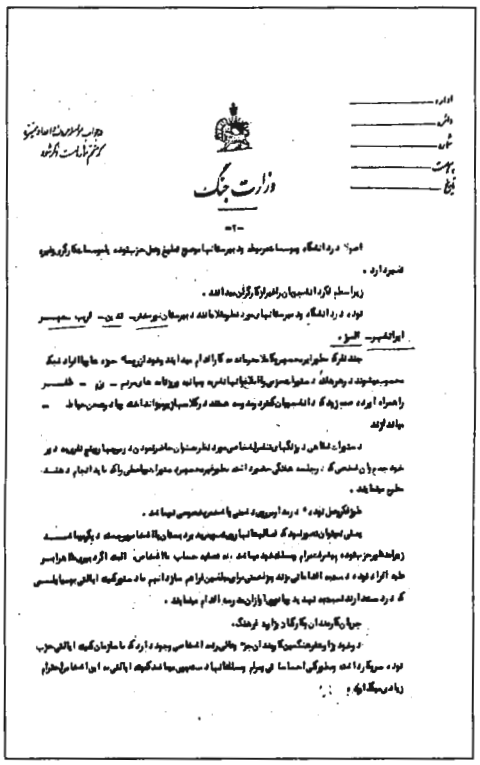

وزارت جنگ

حال بطرز تقسیم و نشر بیانیه و پخش آنها و اجرای دستورات که چگونه در این محل‌ها عمل میشود میپردازیم

اصولا در دانشگاه و موسسات مربوطه و دبیرستانها موضوع تبلیغ و عمل حزب توده یا موسسات کارگری و غیره تغیر دارد.

زیرا سطح فکر دانشجویان را غیر از کارگران میدانند.

توده در دانشگاه و دبیرستانهای مورد نظر مثلا مانند دبیرستان نوربخش ـ تدین ـ قریب ـ مهر ـ ایرانشهر ـ البرز.

چند نفر که بطور غیرمحسوس و کاملا محرمانه به کار اقدام مینمایند و خود از روساء حوزه‌ها و یا افراد شبکه محسوب میشوند در هر هفته دستورات حزبی را ابلاغ و آنها نشریه و بیانیه و روزنامه‌های مردم ـ رزم ـ ظفر را همراه آورده صبح زود که دانشجویان کمتر در مدرسه هستند در کلاسها زیر میز انداخته و یا در صحن حیاط میاندازند

دستورات شفاهی در زنگهای تنفس اشخاص مورد نظر بعنوان حاضر نمودن درس چهار و پنج نفری به دور خود جمع و آن شخصی کـه در جـلسه هـفتگی حضور داشته بطور غیرمحسوس دستورات و یا عملی راکه بـاید انـجام دهـند مطرح مینمایند.

طرز فکر و عمل تودهٔ در مدارس روی شخص بخصوصی نمیباشد.

یعنی نمیتوان تصور نمود که فعالیت آنـها روی تـعویض مـدیر دبسـتان یـا اشخاص برجسته دیگر میباشد زیرا منظور حزب توده پیشرفت مرام و مسـلک خـــود مـیباشد. نـه تـصفیه حساب با اشخاص. البته اگر دبیری ظاهراً بر عـلیه افـراد توده دست به اقداماتی بزند و مزاحمتی برای مبلغین فراهم سازد آنهم با دسـتور کـمیته ایالتی بوسایلی که در دست دارند نسبت به تـهدید و یـا دوری او از آن مدرسه اقدام مینمایند.

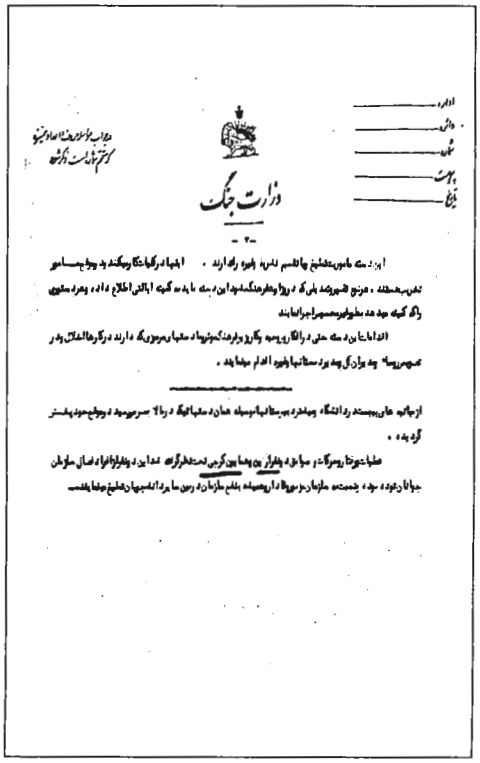

وزارت جنگ

جـــریان کـــارمندان و کارکنان وزارت فرهنگ.

در خود وزارت فرهنگ بین کارمندان جـزء و عـالی رتبه اشـخاصی وجـود دارد که با سازمان کـمیته ایـالتی حزب توده سروکار داشته و بطورکلی احساساتی و مرام و مسلک دست چـپی میباشد کمیته ایالتی به این اشخاص احترام زیادی میگذارد.

این دسته ماموریت تبلیغ و یا تقسیم نشریه و غیره را ندارند. اینها در کلیات کار میکنند و در موقع مامور تخریب هستند. هر نوع تغییر و تعدیلی که در وزارت فرهنگ میشود این دسته باید به کمیته ایالتی اطلاع داده و هر دسـتوری را کـه کمیته میدهد بطور غیرمحسوس اجرا نمایند

اقدامات این دسته حتی در افکار و روحیه و کار وزیر فـرهنگ مـوثر و بـا

دستهای مرموزی که دارند در کارها اخلال و در تعویض روساء و مدیران کل و مدیر دبستانها و غیره اقدام مینمایند.

از بیانیه‌های پیوست در دانشگاه و بیشتر دبیرستانها بوسیله همان دستهائیکه در بالا بعرض رسید در موقع خود پخش گردیده.

عملیات و رفتار و حرکات و سوابق دو نفر آرین و همایون گرجی تحت نظر گرفته شد این دو نـفر از افراد فعال سازمان جوانان توده بوده و نسبت به سازمان مزبور وفادار و همیشه بنفع سازمان در بین سایر دانشجویان تبلیغ مینمایند.

شماره : ۶/۷۴۵۲ تاریخ : ۱۳۲۹/۱۱/۲۰

گزارش

محترماً معروض میدارد دکتر محمدعلی مجتهدی استاد دانشگاه و رئیس دبیرستان البرز متهم بهمکاری با عناصر حزب توده میباشد و چهار فقره گزارش هم راجع بفعالیت او بنفع حزب مزبور از طرف مامور ویژه در پرونده موجود است و نیز در پرونده‌ای که بنام چند تن از استادان دانشگاه بایگانی میباشد اسم ایشان هم ذکر گردیده و در مقابل در اغلب گزارشات و نامه‌ها برائت نامبرده از این اتهام قید شده و مدرکی که باستناد گزارش مامور ویژه بامضای خود او موجود میباشد و رونوشت شرحی است که در شماره ۱۴۰ مورخه چهارم اسفند ۱۳۲۳ مطابق ۲۳ فوریه ۱۶۴۵ روزنامه دوست ایران تحت عنوان ارتش میهن‌پرست چاپ شده و رونوشت آن از نظر مبارک میگذرد مشارالیه در موقعی که دکتر کشاورز وزیر فرهنگ بود بریاست دبیرستان البرز و مدیریت کل اداری وزارت فرهنگ منصوب گردید.

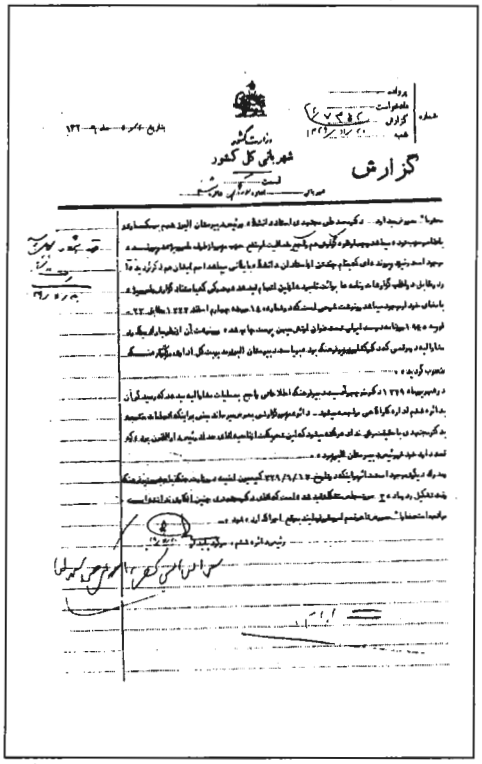

وزارت کشور
شهربانی کل کشور
گزارش

در شهریور ماه ۱۳۲۹ دکتر منوچهر آدمیت دبیر فرهنگ اطلاعاتی راجع بعملیات مشارالیه میدهد که رسیدگی آن بدائره ششم اداره کارآگاهی مراجعه میشود ـ دائره مزبور گزارشی بعرض میرساند مبنی بر اینکه اتهامات منتسبه بدکتر مجتهدی با حقیقت وفق نداده و گفته میشود که این تحریکات از ناحیه آقای حداد رئیس دارالفنون بوده که قصد دارد خودش رئیس دبیرستان البرز بوده.

و مدرک دیگری موجود است دائر بر اینکه در تاریخ ۳۲۹/۶/۱۳ کمیسیون امنیت در وزارت جنگ با حضور وزیر فرهنگ وقت تشکیل و در ماده ۳ صورتمجلس متشکله قید شده است که آقای دکتر مجتهدی چنین افکاری نداشته است

مراتب استحضاراً معروض تا هر قسم امر و مقرر فرمایند بموقع اجراگذارده شود.

رئیس دائره ششم. سرگرد پایدار ۲۹/۱۱/۲۰

تاریخ : ۲۹/۱۱/۲۱

دیشب توسط یکی از دانشجویان دانشکده حقوق این اطلاع حاصل شد تاکنون علی رغم تمایل و فشارهای مستقیم و غیر مستقیم سازمان دانشجویان و سایر کلاسهای دانشکده حقوق دانشجویان سال سوم آن دانشکده که تقریبا ۸۵ درصد آنها از طرفداران سرسخت اقلیت و مخالفین توده‌ایها هستند باین بهانه که انتخابات سازمان دانشجویان دانشگاه است یک مانور اساسی از طرف توده‌ایها برای تثبیت قدرت آنها در محیط دانشگاه است از انتخابات دو تن نماینده برای شرکت در سازمان دانشجویان دانشکده حقوق خودداری نموده است مع‌الوصف فشار توده‌ایها همچنان برای نمایندگان از کلاس مزبور ادامه دارد در حالیکه طرفداران اقلیت در تصمیم خود پافشاری مینمایند.

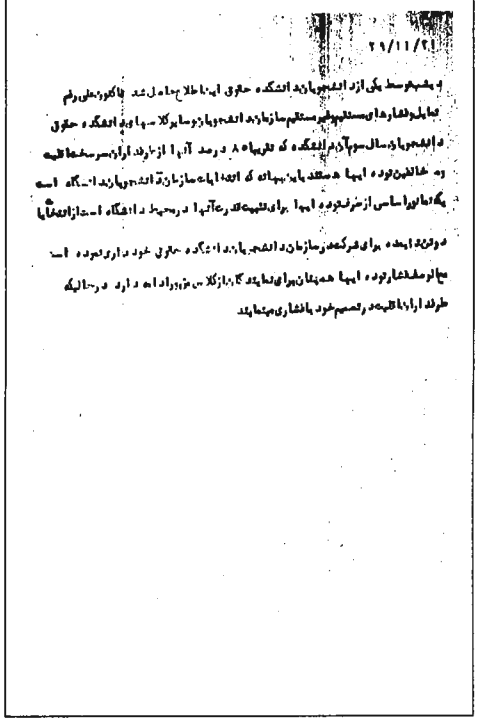

شماره : ۱۷۳۰ تاریخ : ۱۲/۲۳ ماه /۱۳۲۹

ریاست محترم شهربانی کل کشور

مقرر فرمائید هرگونه سوابق و پروندهٔ راجع به آقای دکتر مجتهدی رئیس دبیرستان البرز در آن ادارهٔ موجود است جهة ملاحظه به این شعبه ارسال دارند که پس از ملاحظه و رفع احتیاج اعاده داده خواهد شد

بازپرس شعبه ۱۵ تهران

کاراگاهی

دائره دوم ۲۹/۱۲/۲۷

۴۶۰۰۰

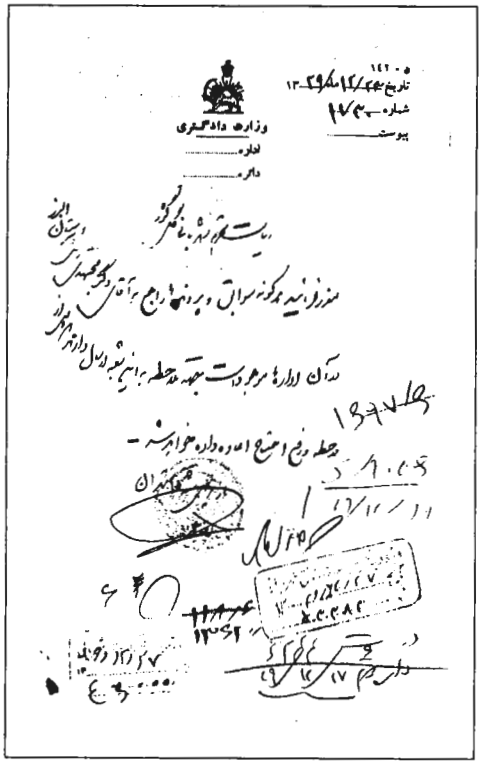
وزارت دادگستری

دکتر مجتهدی رئیس دبیرستان البرز پسرخاله دکتر رادمنش که در اروپا نیز با دکتر رادمنش [ناخوانا] بوده و از طرفداران جدّی مرام بلشویسم میباشد ولی از نظر هدف سیاسی با بعضی از سران حزب توده مانند اسکندری اختلاف داشته است و روی همین اصل رسماً از قبول عضویت حزب توده خودداری و فقط در خارج بنفع حزب مذکور فعالیتهای شدیدی میکرده است بطوریکه در کتابخانه شبانه‌روزی البرز عمداً کتابهای مارکسیستی و انتشارات حزب توده را جمع‌آوری نموده و دانش‌آموزان بنام مطالعه شبها مطالب کتابهای مذکور را مورد بحث قرار میدادند ـ و در بین دبیرستان در زمان وزارت دکتر کشاورز عده‌ای از دانش‌آموزان توده‌ای برهبری ناصر و منصور خموشی بنام کوه‌پیمائی و عملیات ورزش تعلیمات نظامی و تیراندازی بشاگردان میآموختند ـ بعد از وقایع آذربایجان برای اینکه توده‌ایها یکی از مراکز مهمّ آموزشی را در دست داشته باشند بنامبرده توصیه نمودند که از فعالیّت علنی بنفع حزب توده خودداری نماید و فقط بتقویت سازمان جوانان حزب توده در دبیرستان البرز اکتفا کند و نامبرده نیز روی همین اصل تا قبل از وقایع پانزدهم بهمن و مدتی سابقه از آن خود را بیطرف نشان میداد و در اغلب مواقع تظاهراتی بنام شاه دوستی میکرد ولی در عین حال اغلب اوقات در کلاس درس دبیرستان البرز انشاء و مطالبی علیه مقام سلطنت خوانده میشده است تنها دسته‌ای که متوجّه ارتباط محرمانه دکتر مجتهدی با سازمان سرّی تشکیل شبکه‌های سری دادند تا بتوانند اقدامات دکتر مجتهدی را عملاً خنثی حزب توده شدند گروهی بودند که بعداً بنام پان‌ایرانیست در دبیرستان البرز

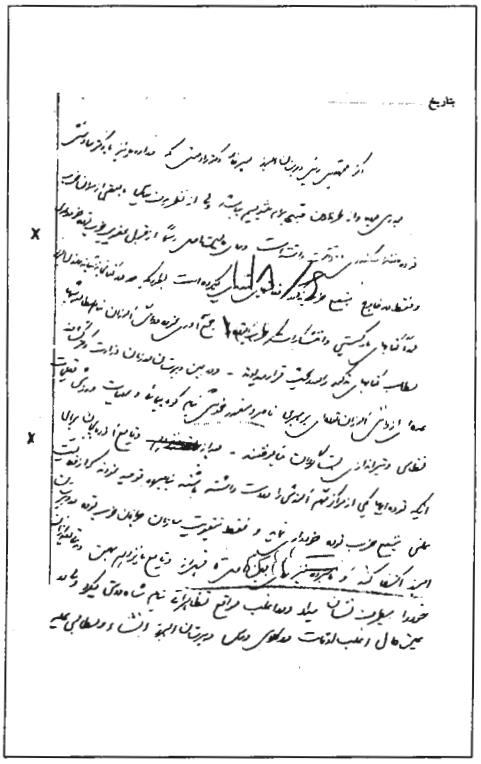

کنند.

دکتر مجتهدی ـ دکتر رادمنش ـ دکتر جودت و خلیل ملکی از جمله افرادی بودند که در اروپا با ژولیوکوری عضو فعّال حزب کمونیست فرانسه ارتباط داشته‌اند و از نظر افکار سیاسی جداً طرفدار کمونیسم میباشند و فقط در صورت ظاهر از لحاظ نوع روشی که باید انتخاب کنند با هم فرق دارند و دکتر مجتهدی یکبار در روزنامه دولت ایران نظر خود را نسبت باصول کمونیسم نشان داده و اکنون معلوم شده که تنها مدافع سرسخت سازمان جوانان حزب توده در البرز خود او میباشد و تنها آشنائی و نفوذ قائم نظام‌الملک رفیع که با نامبرده ارتباط نزدیک دارد مانع برکناری او از ریاست دبیرستان البرز شده است [ناخوانا]

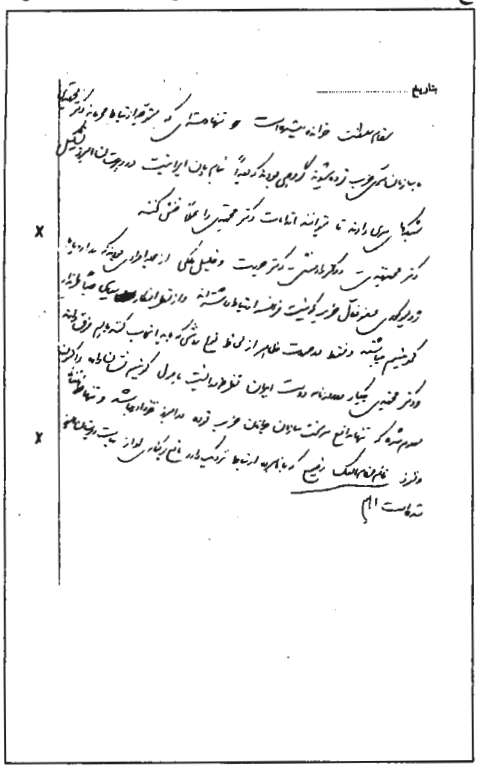

شماره : ۱۴۱۵۹ / شعبه ۴ تاریخ : ۲۹/۱۲/۲۸

فرماندهی

چون در حال حاضر سازمان جوانان حزب توده بیش از سایر سازمانهای حزب مذکور فعالیت داشته و مخصوصا بین دانش جویان و کارگران و دهقانان این فعالیت شدیدا شروع شده است علیهذا یک نسخه اطلاعات مکتسبه از کمیته سازمان جوانان توده یک شهرستان را که از بررسی مدارک مکشوفه بدست آمده است به پیوست ارسال میدارد قدغن فرمائید کاملا مورد مطالعه و بررسی قرار داده سعی

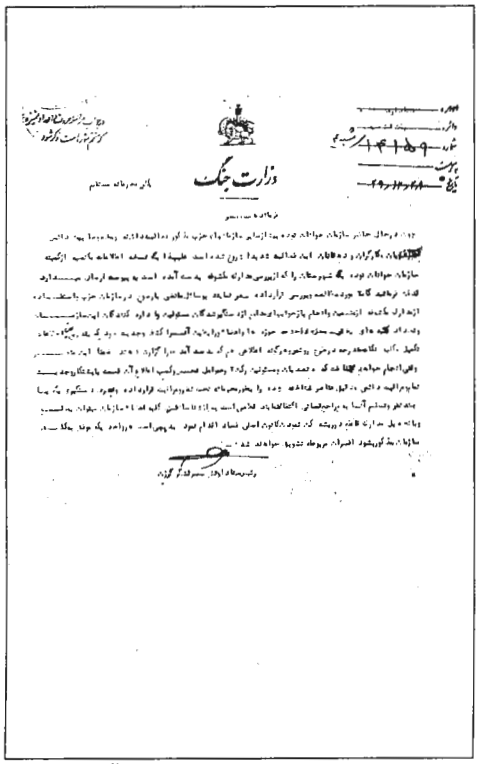
وزارت جنگ

نمایند بوسائل مقتضی با رسوخ در سازمان حزب و استفاده از مدارک مکشوفه از متهمین و انجام بازجوئیهای مداوم از دستگیرشدگان مسئولین و اداره کنندگان این سازمان و تعداد [ناخوانا] بخش ـ محل ـ واحد ـ حوزه‌ها و اعضاء و رابطین آنرا کشف و جدیت شود که بتدریج این اطلاعات تکمیل و کلیه نکات مندرجه در طرف روشی و هر گونه اطلاعی هم که بدست آمد فورا گزارش دهند ضمنا این منظور وقتی انجام خواهد یافت که متصدیان و مسئولین رکن ۲ و عوامل تجسس و کسب اطلاع آن قسمت با پشتکار و جدیت تمام و مراقبت دائمی و دقیق عناصر شناخته شده را بطور محرمانه تحت نظر و مراقبت قرار داده و بصرف دستگیری یک یا چند نفر و تسلیم آنها به مراجع قضائی اکتفا ننمایند قطعی است پس از شناسائی کلیه اعضاء سازمان میتوان بموقع و با تحصیل مدارک قاطع در ریشه کن نمودن کانون اصلی فساد اقدام نمود بدیهی است هر واحدیکه موفق به کشف سازمان مذکور بشود افسران مربوطه تشویق خواهند شد. رئیس ستاد ارتش ـ سرلشگر گرزن

شماره : ۴۴۱ تاریخ : ۲/۱/

دستهای مختلف‌المسلکی که امروز در جلو بهارستان تظاهر مینمودند. دانشجویان ـ فدائیان اسلام[1] ـ طرفداران کاشانی[2]. پان ایرانیسم. محرکین این جمعیت و توده‌ایها

که با هم بمشاجره لفظی برخاسته بودند خودبخود باعث تفرقه همدیگر شده‌اند در این بین در مجلس شورای ملی جمال امامی بدولت سخت حمله نمود و گفت دختر ۱۲ ساله مرا بزور به میتینگ میبرند اگر دولت نمیتواند جلوی این بی نظمی‌ها را بگیرد خوب است که استعفا کند که ما تکلیف خود را بدانیم سرلشگر زاهدی[3] که در مجلس حاضر بود گفت اقداماتی شده و هم اکنون نیز دستورات موکدی برای تفرقه متظاهرین صادر شده است.

د ـ ۲۸

سازمان دانش‌آموزان تهران

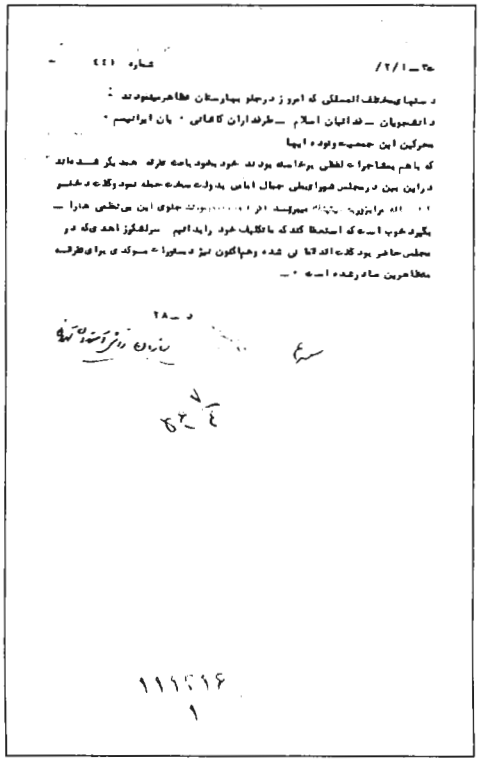

۱ـ فدائیان اسلام نخستین گروه مبارز اسلامی بود که رهبری آن را روحانی شجاع و مجاهد شهید مجتبی نواب صفوی بر عهده داشت. فدائیان اسلام مشی مسلحانه را برگزیده بود و طی دوران فعالیت خود موفق به اعدام چند تن از مهره‌های اصلی رژیم و مدافعان منافع غرب در ایران شدند، از جمله سپهبد رزم‌آراء نخست وزیر، عبدالحسین هژیر، احمد کسروی، حسین علاء سرانجام رژیم شاه در سال ۱۳۳۴ اعضای فدائیان اسلام را دستگیر نموده و نواب صفوی، سید محمد واحدی، مظفر ذوالقدر، خلیل طهماسبی را در بیدادگاه رژیم محاکمه و در سحرگاه ۲۷ دی ۱۳۳۴ تیرباران کرد. و جمعی دیگر را به زندان‌های طویل‌المدت محکوم نمودند.

۲ـ مرحوم آیت‌الله حاج سید ابوالقاسم کاشانی فرزند شهید آیت‌الله حاج سید مصطفی کاشانی در نجف اشرف متولد و محضر حضرات مراجع و اساتید بزرگ نجف آخوند خراسانی / نائینی / میرزا خلیل تهرانی /... را درک و در جریان قیام علمای نجف علیه استعمارگران انگلیس وارد میدان جنگ شد. پس از دستگیری و شهادت بسیاری از علماء و طلاب ایشان توانست به بوشهر و سپس راهی تهران شد. در جریان قرارداد استعماری وثوق‌الدوله علیه کابینه وابسته مبارزه نمود. در دوران استبداد بیست سالهٔ رضاخان فقط به ارشاد و هدایت مردم و تبلیغ دین مشغول و در دوران اشغال ایران توسط متفقین علیه استعمار و

تاریخ : ۱ـاردیبهشت ۱۳۳۰

گزارش

تعقیب گزارش مورخه ۳۰/۱/۳۰ راجع به پخش اعلامیه و انتشار آگهی از طرف سازمان دانشجویان و دانش‌آموزان بمنظور میتینگ و تظاهرات روز ۳۰/۲/۱ از ساعت ۸ صبح عده‌ای دانشجو و دانش‌آموز که برای درس [ناخوانا] و دبیرستانهای مربوطه حاضر نشده بودند متواترا در مقابل دانشگاه حضور بهمرسانیده و بلندگوئی تهیه و در اتومبیل نصب و دانشجویان را بشرکت در میتینگ دعوت نموده ولی با مخالفت بعضی از دانشجویان و مامورین انتظامی مواجه معذالک چند نفری از دیوار بالا آمده و بآنها ملحق گردیده و از آنجا بجلو دبیرستانهای دخترانه انوشیروان دادگر و دخترانه نوربخش و شاهدخت و پسرانه البرز رفته و همین اقدام را نموده در نتیجه در مقابل دبیرستان البرز عده‌ای از دانش‌آموزان دبیرستان بوعلی سینا ـ اتحاد ـ بدر ـ شرف ـ اسدآبادی ـ پیرنیا شاهرضا دارالفنون ـ تمدن ـ خاقانی ـ عظیمیه ـ البرز ـ حکیم نظامی ـ هنرستان صنعتی هنرستان رنگ رزی بآنها ملحق و جمعیتی قریب سه هزار نفر تشکیل و با چند شعار و چند عدد عکس دانش‌آموزان آموزشگاه فنی شرکت نفت که در قضایای اخیر شرکت نموده بوده‌اند بطرف مجلس شورایملی حرکت کرده و در میدان بهارستان متوقف و طریقت و برادران مقدم ـ یوسفی ـ منصوری دانشجویان دانشگاه هیبت انصاری دانشجوی دانش سرایعالی ـ هاشمیون دانشجوی دانشکده حقوق ـ

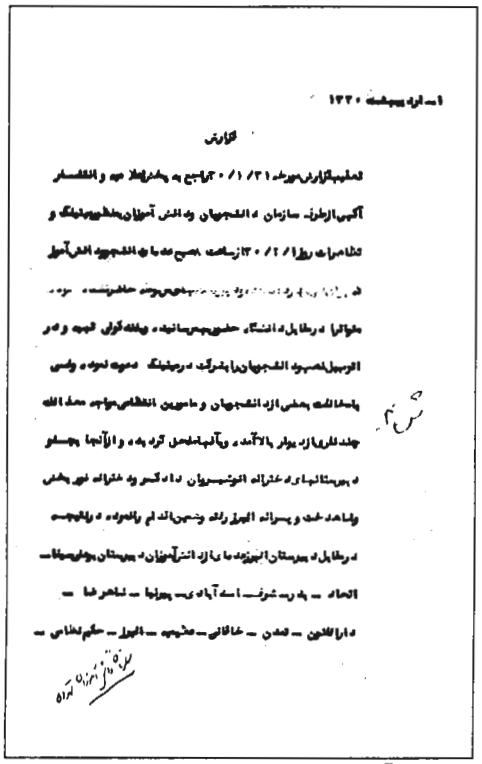

استبداد مبارزه و چندین بار دستگیر و زندانی و به تبعید رفت. در دوران نهضت ملی شدن نفت رهبری آن را بعهده و برای شکست انگلیس کوشش‌ها و از دولت دکتر محمد مصدق پشتیبانی نمود. پس از سی تیر و روند خاص حکومت جبهه ملی و سیاست‌های متضاد، بین آیت‌الله کاشانی و مصدق اختلافاتی روی داد که منجر به جدائی گردید. پس از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ و قرارداد استعماری کنسرسیوم علیه دولت و عاقدان قرارداد بیانیه‌ای صادر نمود. پس از دستگیری فدائیان اسلام به دادگاه نظامی احضار و تقاضای حکم اعدام گردید. تلاش و کوشش علمای بزرگ، بخصوص مرحوم آیت‌الله بروجردی، وی را از مرگ نجات داد. اما شیوه و شگرد ساواک و دربار باعث منزوی گردیدن ایشان شد. و از سوی دیگر روشهای غیراصولی و شایعه‌پراکنی و تحریف حقایق از سوی ملّیون، بر این انزوا افزود. آیت‌الله کاشانی در سال ۱۳۴۰ در تهران درگذشت.

۳ـ سپهبد فضل‌الله زاهدی از مهره‌های نظامی رژیم گذشته، عامل کودتای آمریکایی ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ نخست وزیر (۱۳۳۲ ـ ۱۳۳۴ ش) پدر اردشیر زاهدی

وزیری دانش‌آموز ـ دوشیزه باوند دانش‌آموز دبیرستان آزرم هر یک پس از دیگری بداخل اتومبیل حامل بلندگو رفته و مطالبی در مورد ملی شدن صنعت نفت و همدردی با کارگران و دانش‌آموزان آبادان و اصفهان ایراد و نسبت بعملیات شرکت نفت تنقیداتی نموده و بعنوان درود بروان مقتولین خوزستان و اصفهان نیز اظهاراتی کرده و در ساعت ۱۲/۱۰ تظاهرکنندگان با همان صفوف بطرف خیابان شاه حرکت و در این موقع بین عده‌ای از پان‌ایرانیستها و فدائیان اسلام که دنبال آنها بوده مشاجراتی تولید که منجر بنزاع و زدوخورد گردیده که در نتیجه مداخله مامورین انتظامی جمعیت متفرق اصغر حریری از افراد جبهه ملی ـ سید محسن تقوی و سید محمد نورحسینی از دسته سید ابوالقاسم کاشانی که جزو نزاع کنندگان بودند دستگیر و تحت تعقیب قرار گرفته‌اند.

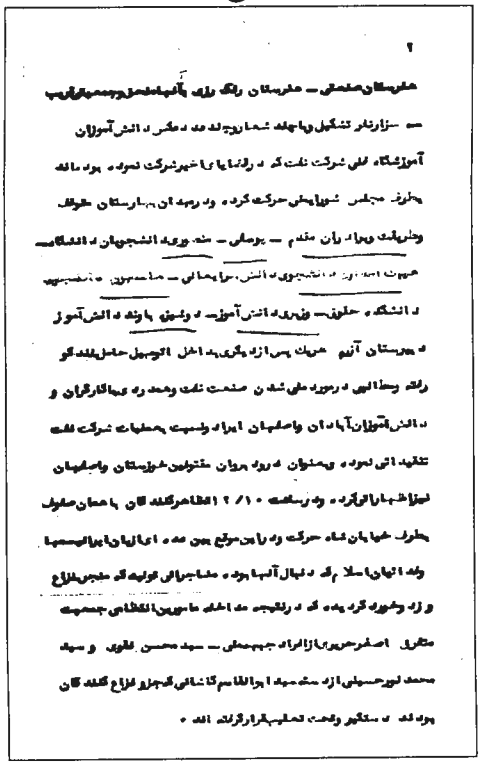

شماره: ۴۲۱ تاریخ: ۳۰/۲/۱

از دیروز صبح ایادی توده‌ایها در تماس مدارس و آموزشگاه‌ها و دانشکده‌ها ضمن توزیع اعلامیه کلیه دانش‌آموزان و دانشجویان دختر و پسر را دعوت باعتصاب[1] به منظور ابراز همدردی با اعتصابیون خوزستان[2] نموده این دمونستراسیون دانش‌آموزان و دانشجویان از ساعت ۸ صبح امروز در دانشگاه آغاز خواهد شد.

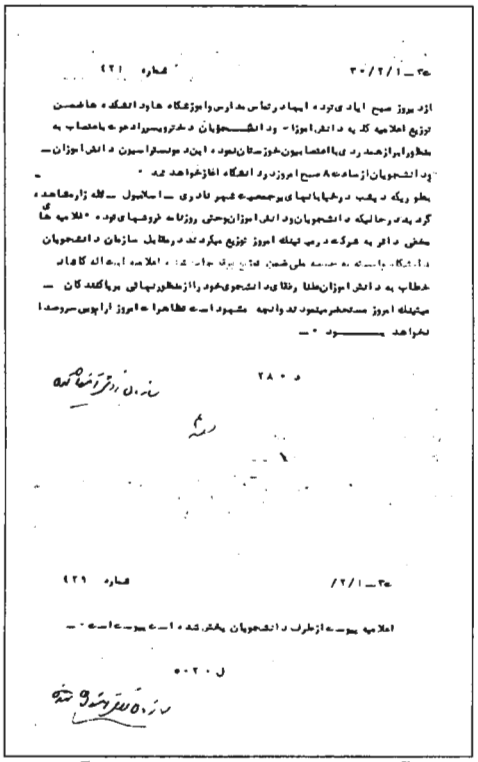

۳۰/۲/۱ شماره ۴۲۱

ازدیروز صبح ایادی توده ایها در تماس مدارس و آموزشگاه ها و دانشکده ها ضمن توزیع اعلامیه کلیه دانش آموزان و دانشجویان دختر و پسر را دعوت باعتصاب به منظور ابراز همدردی با اعتصابیون خوزستان نموده این دمونستراسیون دانش آموزان و دانشجویان از ساعت ۸ صبح امروز در دانشگاه آغاز خواهد شد.

بطوریکه دیشب در خیابانهای پر جمعیت شهر نادری ـ اسلامبول ـ لاله‌زار مشاهده گردید در حالیکه دانشجویان و دانش‌آموزان و حتی روزنامه فروشهای تودهٔ اعلامیه‌های مخفی دائر به شرکت در میتینگ امروز توزیع میکردند در مقابل سازمان دانشجویان دانشگاه وابسته به جبهه ملی ضمن توزیع ورقه چاپ شده اعلامیه آیت‌اله کاشانی خطاب به دانش‌آموزان علنا رفقای دانشجوی خود را از منظور نهائی برپا کنندگان میتینگ امروز مستحضر مینمودند و آنچه مشهود است تظاهرات امروز آرام و بی سروصدا نخواهد بود.

د ۲۸۰

اعلامیه پیوست از طرف دانشجویان پخش شده است پیوست است.

ل ۵۰۲۰

سازمان دانش‌آموزان تهران

۱ـ علاء با سوءاستفاده از تعطیلات نوروزی مجلسین ابتداء در تاریخ ۲۹ اسفند ۱۳۲۹ در تهران و حومه و سپس در ۴ فروردین ۳۰ در خوزستان اعلان حکومت نظامی نمود دلایل ظاهری اعلان حکومت نظامی در تهران و خوزستان به ترتیب ترورهای سیاسی و اعتصاب کارگران نفت جنوب بود. امّا علت اصلی آن، ایجاد زمینه مناسب برای روی کار آمدن سید ضیاءالدین و سرکوب احساسات استقلال‌طلبانه و ضد انگلیسی مردم و ممانعت از اجرای قانون ملی شدن نفت بود. حقیقت اعتصاب کارگران نفت جنوب از این قرار بود که گردانندگان انگلیسی شرکت نفت با کسر ۳۰٪ از دستمزد چندین هزار کارگر همزمان با تصویب قانون ملی شدن نفت در مجلسین، قصد آن داشتند که اذهان کارگران و نیروهای سیاسی مترقی را از مسئله اصلی آن مقطع که شعار «ملی شدن صنعت نفت در سراسر کشور» بود به شعارهای صنفی معطوف ساخته و آنان را در مقابل جبهه ملی و رهبرش قرار دهد
کتاب اطلاعاتی درباره تشنجات، درگیریهای خیابانی و توطئه در دوران حکومت دکتر محمد مصدق، ص ۲۶

۲ـ حزب توده در کتاب «اعتصاب تاریخی پرولتاریا» جبهه ملی راکه اعتصاب خوزستان را غیرقانونی اعلام کرد و بر ضد آن به مبارزه برخاست مورد اعتراض شدید قرار میدهد اما بعدها خود را در ارزیابی جبهه ملی اشتباه کار خوانده و اعلام کرده است جبهه ملی «بورژوازی ملی» است ☜

شماره : ۴۴۵ تاریخ : ۲/۱/

دسته‌جات فدائیان اسلام و طرفداران کاشانی با دسته‌جات دانش‌آموزان تماس گرفته بیراقها و شعارهای دانشجویان را از دست آنان گرفته و در خیابان شاه‌آباد میان این دو دسته تماس حاصل و این دو دسته همدیگر را مضروب و در اول خیابان قوام‌السلطنه آمبولانس بهداری مضروبین را دسته دسته جمع و به بیمارستان میبرد

ب ۱۱۰

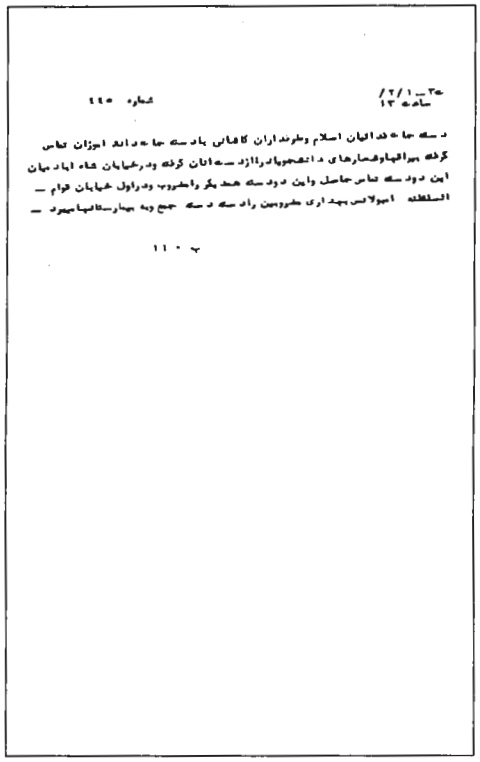

نه بورژوازی بروکراتیک» و اعمال او بر ضد شرکت سابق نفت صادقانه بود و لذا تقاضای تشکیل جبهه واحد کرد
کمونیزم در ایران، علی زیبائی
ص ۵۲۰

شماره : ۳۴۰ تاریخ : ۳۰/۲/۱

فدائیان اسلام پس از نطق‌های مهیج حملات خود را برای زدوخورد با دانشجویان از میدان بهارستان در طول شاه‌آباد و اسلامبول و نادری تا چهارراه یوسف‌آباد که صفوف میتینگ دهندگان متفرق شد آنها را تعقیب در چند نقطه در اثر تصادم طرفین زدوخورد درگرفت مجموعا عدهٔ از طرفین در حدود ۶۰ نفر سر و دست شکسته دیده شد حال یک مضروب خطرناک توده‌ایها زخمی‌های خود را با کامیون جمع میکردند بسیاری از پرچمها و شعارهای میتینگ دهندگان بدست فدائیان اسلام پاره شد جلو مریضخانه شورویها یک شیخ معمم فدائی اسلام بر روی بلندی رفت تا صحبت کند پلیس او را پائین کشیده وضع خیابانها مسیر تظاهرکنندگان سخت متشنج بوده همه جا مامورین سفارت شوروی و مخبرین آژانس‌ها با جیپ شماره ۳۴۳ و اتومبیل سیاسی ۶۶ ناظر میتینگ دهندگان بودند

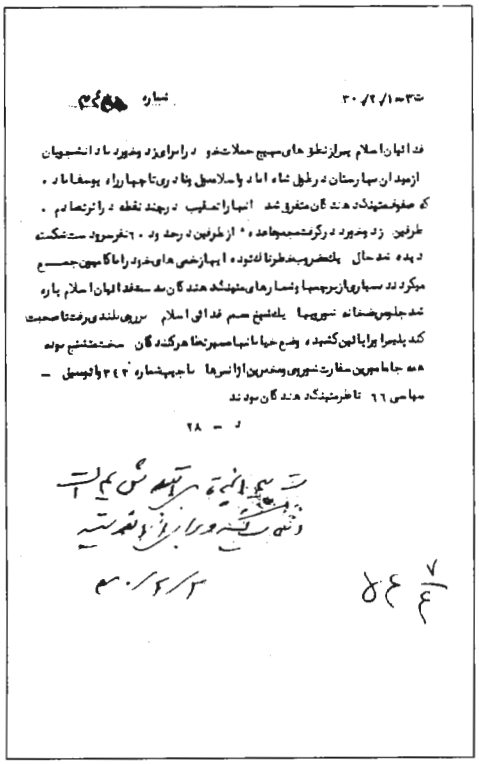

ت ۳ـ ۱/۲/۳۰ شماره ۳۴۰

فدائیان اسلام پس از نطق های مهیج حملات خود را برای زدوخورد با دانشجویان از میدان بهارستان در طول شاه آباد و اسلامبول و نادری تا چهارراه یوسف آباد که صفوف میتینگ دهندگان متفرق شد آنها را تعقیب در چند نقطه در اثر تصادم طرفین زدوخورد درگرفت مجموعا عده‌ای از طرفین در حدود ۶۰ نفر سر و دست شکسته دیده شد حال یک مضروب خطرناک توده ایها زخمی های خود را با کامیون جمع میکردند بسیاری از پرچمها و شعارهای میتینگ دهندگان بدست فدائیان اسلام پاره شد جلو مریضخانه شورویها یک شیخ معمم فدائی اسلام بر روی بلندی رفت تا صحبت کند پلیس او را پائین کشیده وضع خیابانها مسیر تظاهرکنندگان سخت متشنج بوده همه جا مامورین سفارت شوروی و مخبرین آژانس‌ها با جیپ شماره ۳۴۳ و اتومبیل سیاسی ۶۶ ناظر میتینگ دهندگان بودند

د ـ ۲۸

د ـ ۲۸ [ناخوانا] ۳آنچه قابل مفید ش ۴است انتخاب کنید و برای آنها بفرستید ۳۰/۲/۲

جوانان دموکرات ایران

از طرف کمیته مرکزی حزب توده بدستور کمینفورم قرار است شعبه از تشکیلات بین‌المللی جوانان دموکرات در ایران تشکیل شود
هدف باطنی این سازمان بین‌المللی ترویج و توسعه افکار استالین در سراسر جهان است
مقدمات تشکیل این سازمان از ۱۹ خرداد ۱۳۳۰ در سالون تاتر فردوسی فراهم شده و قرار است فردا ۳۰/۴/۲۴ رسمیت یافتن کمیته مزبور اعلام شود
مرکز سازمان فعلا مرکز معینی ندارند اغلب در سالون تاتر فردوسی و بعضا در منزل دهخدا جمع میشود
هدف ظاهری ـ ایجاد و یگانگی بین کلیه جوانان صلح دوست و زحمتکش جهان و دفاع از حقوق اساسی فرهنگی اجتماعی و اقتصادی جوانان ایران
افراد متعدد سازمان و هیئت مدیره سعید نفیسی[1] مهرداد بهار[2] پسر مرحوم ملک‌الشعرای بهار[3] شریعت آزاده شیبانی مصطفی لنگرانی[4] از طرف کمیته مرکزی حزب توده به کلیه افراد سازمان جوانان دستور داده شده است که در کانون جوانان دمکرات[5] اسم‌نویسی نمایند
روزنامه ارگان سازمان ـ روزنامه جوانان دموکرات است بمدیریت خوئی

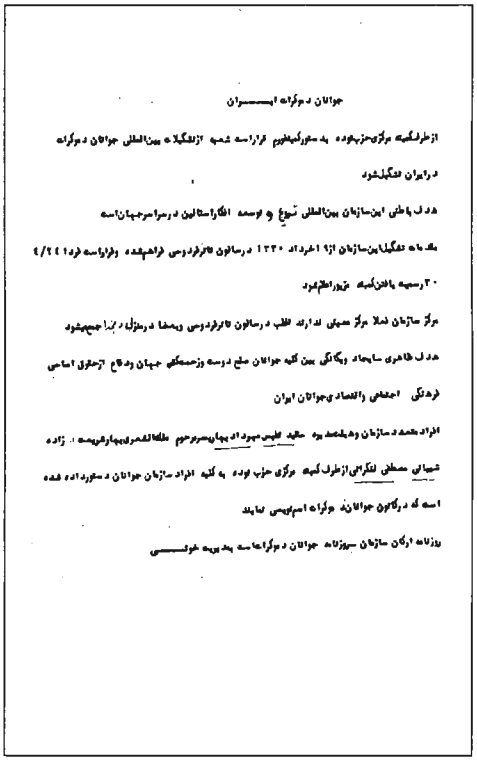

جوانان دموکرات ایران

از طرف کمیته مرکزی حزب توده بدستور کمینفورم قرار است شعبه از تشکیلات بین‌المللی جوانان دموکرات در ایران تشکیل شود

هدف باطنی این سازمان بین‌المللی ترویج و توسعه افکار استالین در سراسر جهان است

مقدمات تشکیل این سازمان از ۱۹ خرداد ۱۳۳۰ در سالون تاتر فردوسی فراهم شده و قرار است فردا ۳۰/۴/۲۴ رسمیت یافتن کمیته مزبور اعلام شود

مرکز سازمان فعلا مرکز معینی ندارند اغلب در سالون تاتر فردوسی و بعضا در منزل دهخدا جمع میشود

هدف ظاهری ـ ایجاد و یگانگی بین کلیه جوانان صلح دوست و زحمتکش جهان و دفاع از حقوق اساسی فرهنگی اجتماعی و اقتصادی جوانان ایران

افراد متعدد سازمان و هیئت مدیره سعید نفیسی مهرداد بهار پسر مرحوم ملک‌الشعرای بهار شریعت زاده شیبانی مصطفی لنگرانی از طرف کمیته مرکزی حزب توده به کلیه افراد سازمان جوانان دستور داده شده است که در کانون جوانان دمکرات اسم‌نویسی نمایند

روزنامه ارگان سازمان روزنامه جوانان دموکرات است بمدیریت خوئی

۱ـ سعید نفیسی فرزند علی‌اکبر در سال ۱۲۷۴ ش در تهران به دنیا آمد. تحصیلات عالی را تا درجه دکترا در رشته ادبیات فارسی ادامه داد. نامبرده مشاغلی از جمله، منشی اول وزارت فواید عامه و تجارت، ریاست شعبه فلاحت وزارت فواید عامه، رئیس راه تهران دماوند، ریاست مدرسه عالی تجارت، استاد دانشکده ادبیات و ... را عهده‌دار بود. نفیسی مسافرتهای فرهنگی به کشورهای هندوستان، افغانستان، شوروی و... نمود. در گزارشهای ساواک سابقه‌ای در خصوص ارتباط مشارالیه با حزب توده طی سالهای ۳۱ ـ ۱۳۲۸ به چشم می‌خورد و طبق ادعای ساواک او مؤسس سازمان جوانان حزب توده بوده و از افراد مؤثر این حزب به شمار آمده است. در پاسخ استعلام شروع به کار دختر نفیسی (نوشین دخت نفیسی) در وزارت دربار (دفتر مخصوص فرح) نیز اشاره‌ای به هواداری و فعالیت پدرش با حزب توده ذکر شده است. نامبرده در سال ۱۳۳۱ با درجه استادی بازنشسته شده است. رادیو مسکو در گزارش ۱۳۴۵/۹/۳ خود تحت عنوان «تجلیل از استاد فقید سعید نفیسی» چنین آورده است: «دیروز در کاخ دولتی، با ملل کشورهای خارجی در مسکو جلسه هیأت مدیره انجمن فرهنگی شوروی با ایران تشکیل گردید. اعضای هیأت مدیره برای تجلیل از خاطره استاد سعید نفیسی دانشمند معروف ایران یک دقیقه سکوت اختیار کردند ـ نقش مهمی که سعید نفیسی در

امر تحکیم مبانی دوستی بین ملل دو کشور و توسعه آن ایفا نموده، ارزش بسزایی دارد، سعید نفیسی دارای آثار متعددی از جمله: آتشهای نهفته، تاریخ اجتماعی قرون معاصر، فرهنگ لغت فارسی جیبی، تاریخ تمدن ایران ساسانی، تاریخ شهریاری رضاشاه پهلوی، درفش ایران و شیر و خورشید، مسیحیت ایران بوده است.
بزم اهریمن ج ۴ ص ۸ و ۹
مرکز بررسی اسناد تاریخی

۲ـ مهرداد بهار از اعضای رهبری سازمان جوانان حزب توده
بابک امیر خسروی ص ۳۰۳

۳ـ محمد تقی (ملک‌الشعرا)، بهار (۱۲۶۶ ـ ۱۳۲۰ ش)
رجل آزادیخواه، محقق، نویسنده و شاعر معروف و مؤلف تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران (۲ جلد)، سبک شناسی ۳ جلد
کژراهه، احسان طبری، ص ۳۲۵

۴ـ مصطفی لنکرانی رئیس «جمعیت آزادی ایران»
وابسته به حزب توده در سالهای ۳۲ ـ ۱۳۳۰
کژراهه، احسان طبری، ص ۴۴۰

۵ـ جمعیت جوانان دمکرات از فعالیت‌های عمده و علنی سازمان جوانان در دوران حکومت دکتر مصدق تشکیل و اداره جمعیت جوانان دموکرات بود. تشکیلات ظاهری این جمعیت عبارت بود از یک هیئت سرپرستی تحت ریاست سعید نفیسی که از چند تن از افراد مسن و معمر تشکیل یافته بود و یک هیئت مدیره که اعضاء آنرا جوانان عضو یا وابسته به سازمان جوانان تشکیل میدادند. دبیر جمعیت جوانان دموکرات احمد کوچک شوشتری از مسئولین و فعالین سازمانی بود که مستقیماً با هیئت اجرائیه سازمان ارتباط داشت و دستورالعمل خو را از آنجا دریافت میکرد.
علاوه بر این در اکثر اوقات مسئولین درجه اول سازمان مانند ارسلان پوریا اسدالله آقائی جهانگیر باغدانیان حسن مرندی حسن نظری و غیره در کلوپ جمعیت مزبور که در خیابان نادری واقع بود حاضر میشدند و بر فعالیت آنان نظارت میکردند
در کلوپ جوانان کارهای تبلیغاتی ورزشی و هنری گوناگونی که موجب جلب جوانان بود صورت میگرفت و برای انجام تظاهرات خیابانی مرکز عمده تجمع جوانان وابسته بحزب توده محسوب میشد.
سازمان جوانان تقریباً از نخستین سال تاسیس فدراسیون جهانی جوانان دموکرات یعنی سال ۱۳۲۵ بعضویت رسمی فدراسیون مزبور درآمد و همواره با این سازمان جهانی که شدیداً تحت تأثیر کمونیسم بین‌الملل بود ارتباط و مکاتبه داشت و برای شرکت در کنگره‌ها و کنفرانسهای فدراسیون نماینده یا نمایندگانی از جانب خود اعزام میداشت بعدها که سازمان جوانان بر دامنه فعالیت‌های خود افزود و تشکیلات خود را توسعه بخشید رسماً بعنوان عضو هیئت مدیره فدراسیون جهانی جوانان دموکرات انتخاب گردید و نماینده آن بطور دائم در دبیرخانه فدراسیون در شهر پراگ فعالیت میکرد. نمایندگان اعزامی سازمان به دبیرخانه فدراسیون بترتیب عبارت بودند از : امیر خسروی سیامک جلالی ـ احمد سمیعی ارسلان پوریا که هر یک در حدود یکسال در دبیرخانه مزبور فعالیت کردند و غیر از خسروی همه آنها بایران مراجعت نمودند فستیوالهای جوانان که هر دو سال یکبار تشکیل میشود نیز از محلهای مهم فعالیت سازمان جوانان محسوب میشد. طبق معمول سازمان جوانان هر کشوری فستیوال مزبور را در کادر ملی خود ترتیب میدهد و سپس هیئت‌های منتخبی از جوانان ورزشکار و هنرمند و فعال برای شرکت در فستیوال جهانی جوانان اعزام میدارد
کمونیزم در ایران، علی زیبائی، ص ۶۶۵

گزارش

محترما معروض میدارد حسین داریوش عضو هیئت سرپرستی کانون جوانان دموکرات ایران است که در نخستین فستیوال جوانان و دانش جویان ایران غروب روز ۳۰/۵/۲ در خانه صلح سخنرانی نموده است از مشارالیه در شعبه ۴ سابقه موجود نیست سابقه او از شهربانی و شعبه ۷ خواسته شده است نتیجه بعرض خواهد رسید.

موکول بفرموده عالی است

شعبه ۴

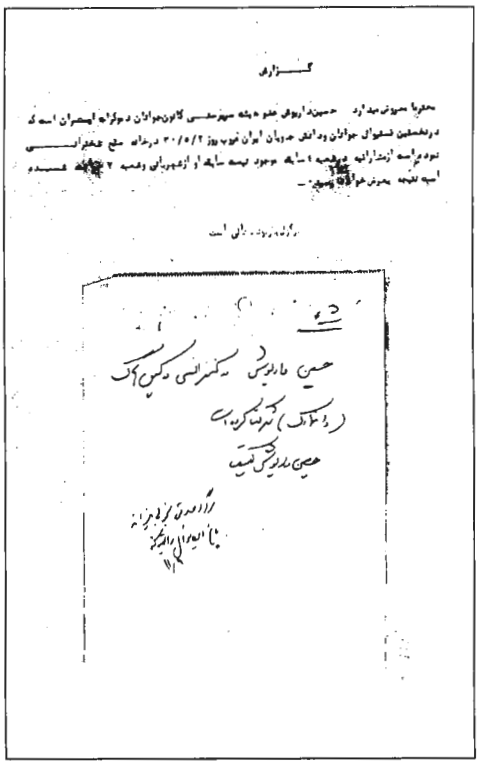

حسین داریوش در کنفرانس کپنهاک (دانمارک) شرکت کرده است

حسین داریوش کیست

سرگرد صدقی بخوبی میداند پاسخ این سؤال را تهیه کنید ۱۱/۹

تاریخ : ۲۴ تیرماه ۱۳۳۰

مامور ویژه گزارش میدهد بقرار اطلاع واصله سران و رهبران حزب منحله توده تصمیم گرفته‌اند برای کلیه اعضا و افراد خود و اشخاص که من بعد قبول عضویت حزب را مینمایند شماره آن تعیین کنند. و در مواقع لازم بوسیله شماره‌های مزبور با شخص مورد بحث مکاتبه نمایند گفته میشود ابتدا حزب آزادی ایران[1] شروع باین عمل نموده است

سازمان حزب توده

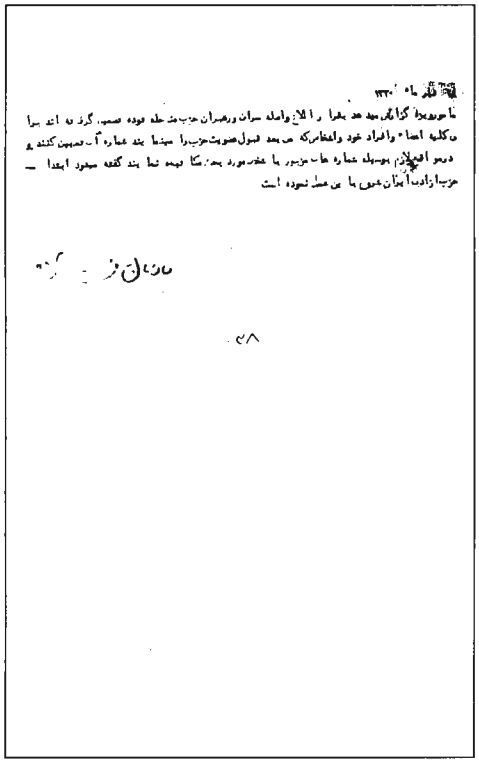

۱ـ از جمعیت‌های وابسته به حزب توده در سالهای قبل از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ تحت رهبری یزدی قرار داشت درسابق «جمعیت مختلط ملی» نام داشت و مصطفی لنکرانی دبیر آن بود
کژراهه، احسان طبری، ص ۱۵۰

تاریخ : ۴ ـ مرداد ۱۳۳۰

گزارش

گزارش مامور ویژه حاکیست که گوینده یکی از حوزه‌های حزب توده میگفته بعد از واقعه ۲۳ تیرماه عده‌ای از جوانان اعضاء حزب بعنوان اینکه نمیتوانند در این قبیل مبارزات دوشادوش سایرین مبارزه کنند از عضویت حزب استعفا داده و گفته‌اند ما در خارج بنفع حزب فعالیت خواهیم کرد از این جریان چنین استنباط میشود باز هم انشعابی در حزب توده رخ داده. گوینده حوزه علاوه نموده است بجای کسانی که رفته‌اند عده زیادی تقاضای عضویت حزب را کرده‌اند.

۳۹

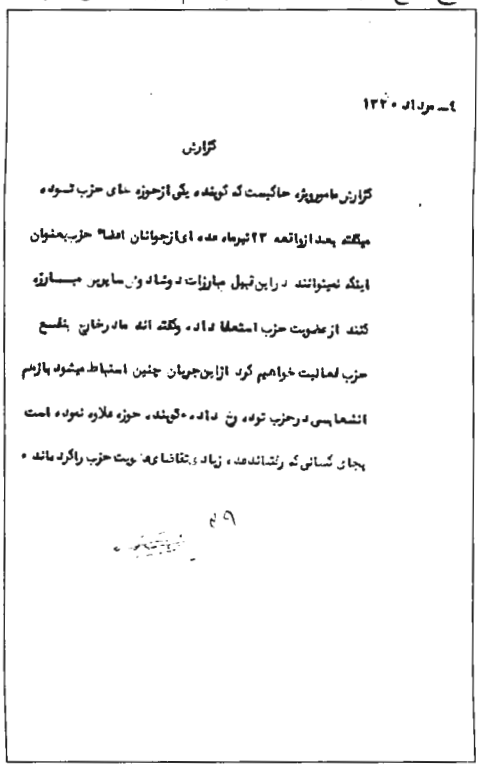

۴ ـ مرداد ۱۳۳۰

گزارش

گزارش مامور ویژه حاکیست که گوینده یکی ازحوزه های حزب توده میگفته بعد ازواقعه ۲۳ تیرماه عده ای ازجوانان اعضاء حزب بعنوان اینکه نمیتوانند در این قبیل مبارزات دوشادوش سایرین مبارزه کنند از عضویت حزب استعفا داده وگفته اند ما درخارج بنفع حزب فعالیت خواهیم کرد ازاین جریان چنین استنباط میشود بازهم انشعابی درحزب توده رخ داده گوینده حوزه علاوه نموده است بجای کسانی که رفته اند عده زیادی تقاضای عضویت حزب راکرده اند .

۳۹

تاریخ : ۹ ـ شهریور ماه ۱۳۳۰

گزارش

گزارش مامور ویژه حاکیست بطوریکه از دانش‌آموزان دبیرستانهای تهران کسب اطلاع شده جوانان توده‌ای بکمک مالی مقامات شوروی موفق شده‌اند کنگره‌ای بنام کنگره دانش‌آموزان کشور در خانه صلح[1] تشکیل دهند که عده زیادی از دانش‌آموزان توده‌ای تهران و شهرستانها در آن شرکت نمایند گفته میشود بعد از شهریور ۲۰ این اولین باری است که عموم دانش‌آموزان سراسر کشور موفق به تشکیل کنگره‌ای شده‌اند.

مقصود اصلی از تشکیل کنگره مزبور اینست که ضمن نشان دادن قدرت کمونیستی توده‌ای در تهران نامبردگان را در اجرای نقشه‌های حزبی جسورتر سازند.

کنگره دانش‌آموزان ۸/۲۲

کنگره دانش‌آموزان کشور در خانه صلح

در پرونده ۳۰/۶/۳۰ درج گردید

ش ۴

خانه صبح

۱ـ این محل مربوط به «جمعیت ایرانی هواداران صلح» بود که در اردیبهشت ماه ۱۳۲۹ تشکیل شد حزب توده با جلب همکاری چهره‌های سرشناسی چون ملک‌الشعرا بهار و دکتر سیدعلی شایگان و دیگران و شرکت دادن آنان در هیئت مدیران این جمعیت توانست ماهیت کمونیستی آن را پنهان نگاه دارد، در این دوران مسئولیت جمعیت صلح در هیئت صلح در هیئت اجرائیه حزب توده برعهده دکتر فروتن بود، این جمعیت همچنین روزنامه‌ای به نام مصلحت منتشر می‌کرد که مدیریت آن را احمد لنکرانی برعهده داشت، پس از افشای وابستگی این جمعیت به حزب توده، افراد غیرکمونیست از آن کناره گرفتند.

تاریخ : ۶ـ آبانماه ۱۳۳۰

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد ساعت ۲۰ روز گذشته بنا بدعوت کمیته مرکزی عده‌ای از اعضاء کمیته فرهنگ و کمیته دانشجویان در منزل رحیم نامور[1] مدیر روزنامه شهباز جلسه‌ای تشکیل داده‌اند.

در این جلسه از طرف کمیته مرکزی محمد علی شریفی[2] و بانو شرمینی از طرف شورای متحده مرکزی ضیاءالموتی[3] و محمد قاضی زاده از طرف کمیته ایالتی حزب توده خاشع[4] ـ علی شناسائی ـ باقری و فرجامی از طرف خانه صلح رحیم نامور ـ سپهری و مصطفی لنکرانی از طرف کمیته دانشجویان و کمیته فرهنگ صدرالدینی ـ دیبائیان ـ اعتضادزاده ـ باقر امامی ـ ابوالمحمد ـ کورش بنیامین ـ ویلهلم ابراهیمی ـ شهیدی ـ پدرام ـ قاسم زنجانی ـ منوچهر کی مرام ـ دوشیزه شرمینی ـ صحراکار ـ ضیائی شرکت نموده محمد علی شریفی دبیر مسئول کمیته مرکزی حزب توده جلسه را افتتاح و راجع بفعالیت اعضاء حزب در سازمان جوانان و دانشگاه و دبیرستانها و هم چنین تأسیس سازمان (خردسالان) سخنرانی نموده ـ بعد فرجامی و باقری و سپهری و ضیائی هر یک بنوبه خود مطالبی گفته و قاضی زاده از فداکاریهای کارگران راه‌آهن و چیت سازی و سیلو و دخانیات قدردانی کرده و قول داده هر وقت دانشجویان احتیاجی داشته باشند از طرف کارگران پشتیبانی خواهد شد بعد از او محمد علی شریفی رشته سخن را بدست گرفته و راجع به

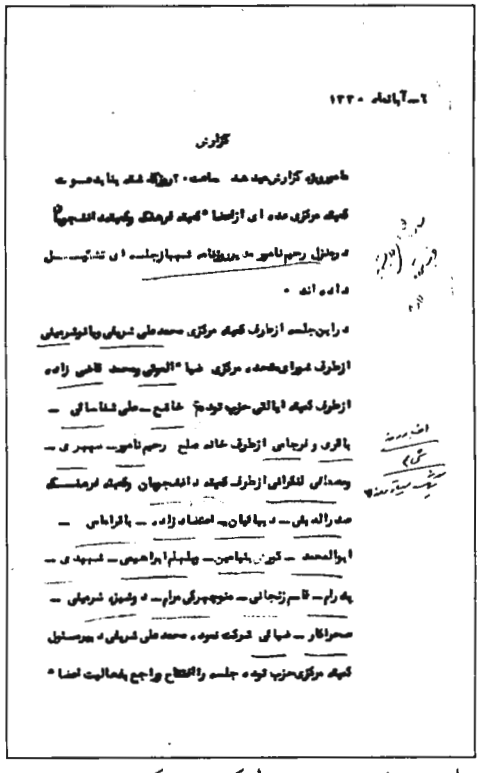

۱ـ رحیم نامور: وی از یهودیان بهایی شدهٔ همدان بود که به حزب توده پیوست. در ۱۳۲۲ نشریه «شهباز» را منتشر کرد که ارگان غیررسمی حزب توده شد. او یکی از اعضای هیئت سیاسی سه نفره جمعیت ملی مبارزه با استعمار بود و در سازماندهی اقلیت یهودی وابسته به حزب توده نقش بسزایی داشت. پس از بهمن ۱۳۲۷ و غیرقانونی شدن فعالیت حزب توده برای مدتی دستگیر شد و بعد از آزاد شدن از زندان از راه کویت و عراق به شوروی گریخت و در پلنوم چهارم حزب توده (۱۳۳۶) حضور یافت. پس از آن به لایپزیک رفت و با محمد عاصمی در انتشار نشریه «کاوه» همکاری کرد. با تأسیس رادیوی «پیک ایران» در ۱۳۳۹ او یکی از اعضای هیئت تحریریه آن شد. بعد از ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ تنها تحلیل حزب توده درباره قیام امام خمینی را رحیم نامور نوشت و با عنوان «اسلام و نهضت رهایی بخش میهن ما» نشریه دنیا منتشر کرد (تیرماه ۱۳۴۴).

وی پس از انقلاب اسلامی به ایران بازگشت و در پلنوم هفدهم (۱۳۶۰) به عضویت کمیته مرکزی انتخاب شد، اما با دستگیری سران حزب توده (۱۳۶۲) دوباره به شوروی گریخت و مسئولیت واحد حزبی در افغانستان را برعهده گرفت و پس از تشکیل کنفرانس ملی در کابل (۱۳۶۵) با انتشار نامه افشاگرانه‌ای به کمیته مرکزی (مهر ۱۳۶۵) زمینه‌ساز گسترش اختلافها و تقویت «جنبش اعتراضی» بر علیه رهبران حزب توده در خارج کشور شد. او

میتینگ سیاری که فردا ۷ ماه جاری از طرف عموم دانشجویان دانشگاه داده خواهد شد سخنرانی نموده و گفته است این اولین میتینگ سیاریست که از طرف کمیته فرهنگ داده میشود باید برنامه میتینگ پخش و بعموم دانش‌آموزان و دانشجویان و اعضای سازمان اطلاع داده شود که قبلا در دبستان و دبیرستان مربوطه حاضر شده و از آنجا بدانشگاه حرکت و ساعت ۸ صبح در آنجا حضور یابند.

بکمیته مرکزی دستور داده شده مامورین انتظامی در نقاط لازمه گمارده و وسایط نقلیه هم فراهم نمایند و عموم کارگران چیت سازی ـ سیمان ـ سیلو ـ راه‌آهن و دخانیات مواظب صفوف دانش‌آموزان خواهند بود.

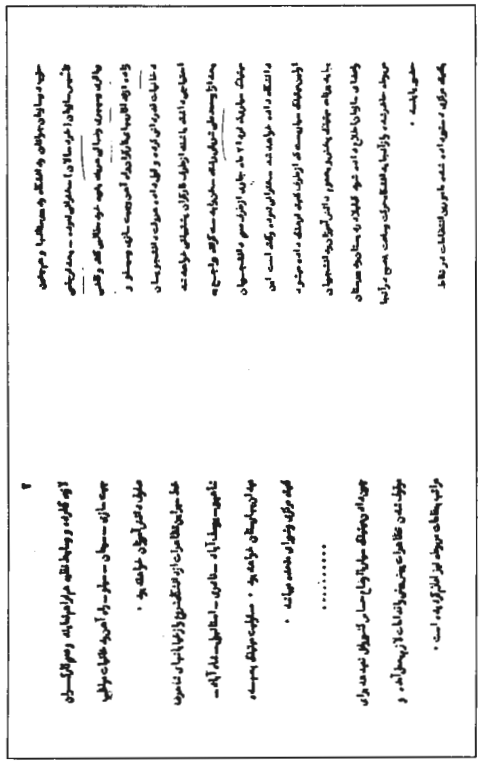

خط سیر این تظاهرات از دانشگاه شروع و از خیابانهای شاهرضا ـ شاهپور ـ یوسف‌آباد ـ نادری ـ استانبول ـ شاه‌آباد ـ میدان بهارستان خواهد بود. مسئولیت میتینگ بعهده کمیته مرکزی و شورای متحده میباشد.

.....

چون دادن میتینگ سیار با اوضاع حساس کشور وفق نمیدهد برای موقوف شدن تظاهرات پیش بینی و اقدامات لازمه بعمل آمده و مراتب بمقامات مربوطه نیز اعلام گردیده است. *سازمان‌های وابسته به حزب توده ۸/۱۶*

اخبار روز ش ۴ میتینگ سیّار روز ۷

به جز روزنامه‌نگاری در زمینه تألیف و ترجمه آثار ادبی و تاریخی نیز فعالیت داشت و در ۱۳۶۶ در کابل چشم از جهان فرو بست.

برگرفته از خاطرات ایرج اسکندری
خاطرات نورالدین کیانوری
اسناد ساواک

۲ـ **محمدعلی شریفی** : وی از کمونیستهای قدیمی بود پس از تشکیل «انجمن فرهنگ» در رشت به عضویت آن درآمد و در ۱۳۱۰ ش به اتهام فعالیتهای کمونیستی دستگیر و برای مدتی زندانی شد، اما پس از آزادی به فعالیتهای خود ادامه داد و برای مرتبه‌ای دیگر در ۱۳۱۶ با گروه دکتر ارانی بازداشت و تا ۱۳۲۰ زندانی شد. بعد از آزادی در جلسه مؤسسان حزب توده شرکت داشت و در کنگره اول حزب توده (۱۳۲۳) به نمایندگی از سمنان حضور یافت و تا ۱۳۲۷ عضو کمیته مرکزی حزب بود. در این سال دوباره دستگیر و زندانی شد، و در ۱۳۲۹ از زندان آزاد شد و به بندر گز رفت و در آنجا به فعالیت پرداخت، در کنگره سوم حزب (۱۳۳۰) به عضویت شورای عالی حزب توده پذیرفته شد و تا کودتای ۱۳۳۲ در این سمت باقی ماند. از سرنوشت او بعد از کودتای ۲۸ مرداد آگاهی چندانی در دست نیست.

برگرفته از اسناد ساواک، و سیر کمونیزم در ایران.

۳ـ **ضیاءالدین الموتی** : از اعضای گروه ۵۳ نفر و مؤسسین حزب توده. وی در مهرماه ۱۲۹۲ در الموت به دنیا آمد. در قزوین تحصیل کرد و در همین

شماره : ۱۶۰ تاریخ : ۳۰/۸/۶

بطوریکه دوستان دانشگاهی ما گزارش میدهند :

۱ـ شب ۳۰/۷/۳۰ سازمان دانشجویان دانشگاه وابسته بحزب منحله توده برای دادن گزارش سالیانه عملیات خود را در امیرآباد تشکیل ولی در اثر مخالفت دانشجویان وابسته بجبهه ملی و پان ایرانیست‌ها و سازمان جوانان ایرانی ضد کمونیسم جلسه دچار تشنج شده و بدون نتیجه بپایان رسید.

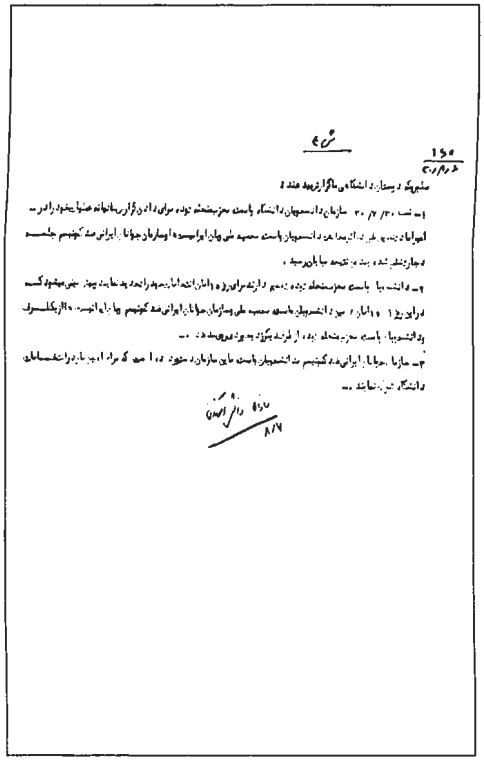

۲ـ دانشجویان وابسته بحزب منحله توده تصمیم دارند برای روز ۱۵ آبان انتخابات خود را تجدید نماید و پیش بینی میشود که در این روز (۱۵ آبان) بین دانشجویان وابسته بجبهه ملی و سازمان جوانان ایرانی ضد کمونیسم و پان ایرانیست‌ها از یکطرف و دانشجویان وابسته بحزب منحله توده از طرف دیگر زدوخوردی روی بدهد.

۳ـ سازمان جوانان ایرانی ضد کمونیسم بدانشجویان وابسته باین سازمان دستور داده است که برای اولین بار در انتخابات دانشگاه شرکت نمایند.

سازمان دانش‌آموزان ۸/۷

دوران فعالیت اجتماعی خود را با حمایت واعظ قزوینی در انجمن پرورش قزوین ادامه داد.

۴ـ حسن خاشع از اعضای قدیمی حزب توده ایران و از هنرپیشگان معروف بود که از شاگردان عبدالحسین نوشین (بنیانگذار تئاتر نوین) به شمار می‌رفت، پس از کودتای ۱۳۳۲ به شوروی و سپس به آلمان شرقی رفت و در سال ۱۳۵۷ به ایران بازگشت اما در ۱۳۶۱ بار دیگر به شوروی گریخت و در خرداد ۱۳۶۵ در پی یک بیماری سخت درگذشت.
برگرفته از روزنامه مردم دوره هشتم سال دوم شماره پنجم ۶۵/۳/۱۵ ص ۳.

۳ـ رحیم نامور صاحب امتیاز و سردبیر روزنامه شهباز (ارگان جمعیت ملی مبارزه با استعمار از سازمان‌های علنی حزب توده)

شماره : ۲۴۵۷ تاریخ : ۳۰/۸/۶

غیرنظامی جمشید ارمنی ساکن خیابان گرگان چهار راه عظیم‌پور عمارت جنب سلمانی شهبازی سن در حدود ۱۸ ساله که دین او نیز جهود میباشد و شاگرد یکنفر جهود است اظهار میداشت کشور ایران در آینده نزدیکی جمهوری خواهد شد خود نامبرده عضو سازمان جوانان حزب توده میباشد و از کلیه جریانات و دستوراتیکه از طرف حزب صادر میشود با اطلاع میباشد نامبرده گفت حزب توده به قسمت مهم تقسیم میشود که تحت سرپرستی افسران روسی اداره میشوند یک دسته شغل آنها جاسوسی است و در کلیه ادارات دولتی و ملی وجود دارند و دسته دوم سرباز فدائی میباشند که در مواقع لزوم از کوچکترین و بزرگترین چیز که در زندگانی خود از جان و مال داشته باشند دریغ نخواهند داشت و برای حب و مرام خود مذایقه نمیکنند قسمت سوم هیئت گردانندگان و تحریریه و قضائیه میباشد که کلیه دستورات و قوانین با قوانین شوروی زیر نظر افسران روسی بررسی کرده و تعلیمات و نشریه‌های حزب توده راکه تهیه میکنند بموقع اجرا میگذارند تعلیمات هر یک از این سه دسته از این قرار است

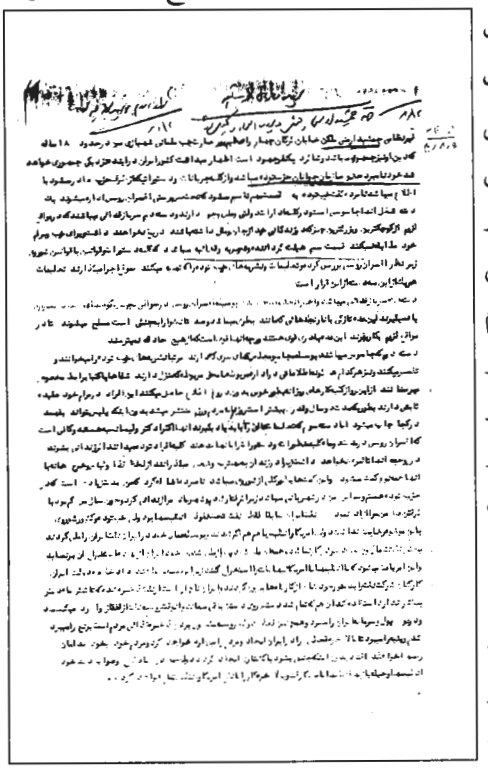

دسته‌ایکه سرباز فدائی میباشد و اخیرا تعلیمات جدیدی بوسیله افسران روسی در حوالی تجریش و کوههای شمالی تهران یاد میگیرند این عده تازگی با نارنجک‌هائی که مانند بطری میباشد و صد تانک و ارابه جنگی است مسلح میشوند تا در مواقع لزوم بکار ببرند این عده بقدری قوی هستند و [ناخوانا] آنها

قوی است که از هیچ حادثه نمیترسند

دسته دوم که جاسوس میباشند بوسیله مجامع و مجلس‌های سری که دارند مرتبا نشریه‌های حزب توده را میخوانند و تفسیر میکنند و نیز هر کدام هر گونه اطلاعاتی در اداره مربوطه با محل مربوطه که منزل دارند شفاها یا کتبا برابط مخصوص میرسانند از این رو از کلیه کارهای روزانه بطور خوبی بدون دروغ اطلاع حاصل میکنند این افراد در مرام خود عقیده ثابتی دارند بطوریکه مدت دو سال و قدری بیشتر است روزنامه مردم منتشر میشد بدون اینکه پلیس بتواند بفهمد در کجا چاپ میشود اما دسته سوم که تعلیمات عالی را باید یاد بگیرند آنها اکثرا دکتر و لیسانسیه هستند و کافی است که افسران روسی در مدت دو ماه کلیه منظورات و دستورات را بآنها بدهند کلیه افراد توده میدانند اگر زندانی بشوند در روحیه آنها تاثیری نخواهد داشت زیرا در زندان به بهترین وضعی میگذرانند از لحاظ غذا و لباس و خرج خانه با آنها همه نوع کمک میشود و این کمکها بطورکلی از شوروی میباشد

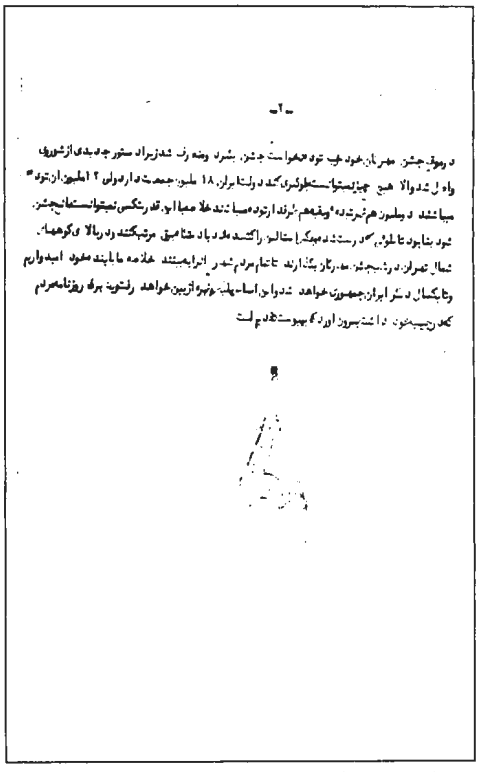

نامبرده اضافه کرد که من مدت زیادی است که در حزب توده هستم و سوابق من در شهربانی میباشد زیرا گرفتار شدم و شهربانی مرا زندانی کرد و چون سال من کم بود با گرفتن ضامن مرا آزاد نمود نفت ایران سابقا فقط نفت تحت نفوذ انگلیسها بود ولی خب توده و کشور شوروی باین موضوع رضایت نداشت دولت امریکا و انگلیس با هم هم فکر شدند و بوسیله عمال خود در ایران نفت ایران را ملی کردند یعنی نفت شمال و جنوب دیگر در کار نباشد و همه آن ملی شود پس از ملی شدن خود ایران از عهده استخراج آن برنمیاید و این امر باعث میشود که با

انگلیسیها یا امریکائیها نفت را استخراج کنند زیرا به روسیه نخواهند داد خلاصه دولت ایران کارکنان شرکت نفت را بدستور خودشان از کارخانه‌ها بیرون کردند و ایران ناچار است از نفت ذخیره شده که تا شش ماه دیگر بیشتر ندارد استفاده کند آن هم که تمام شد دستش روی دستش باقی میماند و آنوقت روسیه نفت از قفقاز وارد میکند و در[ناخوانا] پول و سرمایه ایران را میبرد و همچنین فعلا دولت روسیه مشغول بردن ذخیره غذائی مردم است برنج را میبرد گندم و پنبه را میبرد تا بالاخره قحطی را در ایران ایجاد و مردم را بیچاره خواهد کرد و مردم خودبخود بدامان روسیه خواهند افتاد بدون اینکه جنگی بشود یا کشتاری ایجاد گردد دولت مصدق با صلح و صواب دید خود انگلیسها و حیله بازیهای آنها بامریکا رفت و بالاخره کار را با نفع امریکا و انقلاب تمام خواهد کرد.

در موقع جشن مهرگان خود حزب توده نخواست جشن بگیرد و منصرف شد زیرا دستور جدیدی از شوروی واصل شد والا هیچ چیز نمی‌توانست جلوگیری کند دولت ایران ۱۸ ملیون جمعیت دارد ولی ۱۲ ملیون آن توده‌ای میباشند دو ملیون هم غیر تودهٔ و بقیه هم طرفدار توده میباشند خلاصه با این قدرت کسی نمیتوانست مانع جشن شود بنا بود تابلوئی که درست شده و عکس استالین را کشیده‌اند با دستگاه برق مرتب کنند و در بالای کوههای شمال تهران در شب جشن مهرگان[۱] بگذارند تا تمام مردم شهر آنرا به بینند خلاصه ما بآینده خود امیدواریم و تا یکسال دیگر ایران جمهوری خواهد شد و این اساسا.... غیره از بین خواهد رفت و یک برگ روزنامه مردم که در جیب خود داشت بیرون آورد که بپیوست تقدیم است.

پرونده سازمان حزب توده جهة جمشید ارمنی فیش در پرونده انفرادی تشکیل شود

۱ـ در سالنمایی که در اواخر هخامنشیان به وجود آمد نام هفتمین ماه «مهر» و نام شانزدهمین روز هر ماه «مهر» بوده است که هرگاه نام روز و نام ماه یکی می‌شد آن را جشن می‌گرفتند روز مهر از ماه مهر (مهر روز از مهرماه) یعنی روز شانزدهم ماه مهر هر سال «مهرگان» نامیده می‌شد که آن روز را جشن می‌گرفتند.

تاریخ : ۷ـ آبانماه ۱۳۳۰

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد طبق اطلاع واصله بین کمیته مرکزی حزب توده و کمیته مرکزی سازمان جوانان توده ایران اختلافی[1] بوجود آمده علت اختلاف اینست که کمیته مرکزی حاضر نیست مخارج طبع و نشر روزنامه جوانان دموکرات را که ارگان سازمان جوانان میباشد پرداخت نماید و سازمان جوانان هم تصمیم گرفته بهر ترتیبی است روزنامه مزبور را منتشر سازد روی این اصل بافراد فعال و اعضاء خود دستور داده که در فروش این روزنامه نهایت جدیت و کوشش را بعمل آورد و فروش آنرا بعهده روزنامه فروشان موکول ننماید.

پرونده حزب توده

د ـ ت ـ ۱۲۶

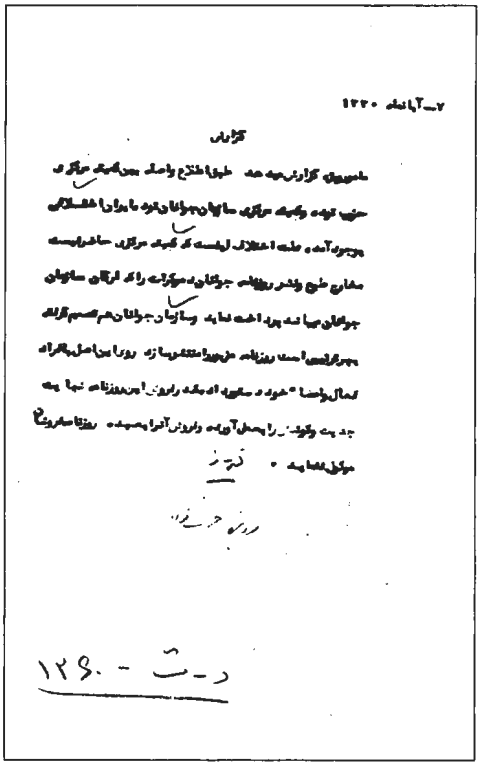

۷ـ آبانماه ۱۳۳۰

گزارش

۱ـ سرهنگ علی زیبائی در کتاب سیر کمونیسم در ایران در این مورد می‌نویسد:
میان رهبران سازمان جوانان و رهبران حزب توده دامنه اختلاف و کشمکش رو بتزاید میرفت و در پایان آن کار بجاهای باریک کشیده شده رهبران سازمان جوانان و در رأس آن نادر (ثروت) شرمینی رفته رفته آشکارتر علم استقلال را برافراشتند و خود با سران حزبی زندانی تماس گرفتند و از دستورات رهبران حزبی دکتر بهرامی و دکتر فروتن سرباز زدند.
سازمان جوانان کمیته تهران و تشکیلات شهرستانها را فاقد نیروی رهبری کننده واقعی میدانستند و چون در دانشگاه تهران هم تشکیلات حزبی بود و هم تشکیلات جوانان میل داشتند که اتحادیه آتی دانشجویان مستقیماً توسط و تحت نظر آنها بوجود آید و رهبری این اتحادیه را آنها بعهده بگیرند نه حزب توده در تهران کار بجائی رسید که کم کم تمام وقت رهبران حزب چه آنهائی که زندانی بودند و چه کسانیکه در بیرون بحال مخفی بسر میبردند صرف رسیدگی‌های بی سرانجامی بامر اختلاف مزبور میشد و بقیه کارها لنگ می‌ماند.
بموازات این اختلاف میان دکتر فروتن و دکتر بهرامی نیز شکرآب شد و کارشان بمجادله کشید و آنها نیز هر یک با پیک‌های علیحده با زندان تماس میگرفتند.
دامنه این کشمکش میان رهبران حزب و رهبران شورای متحده مخفی نیز رو به تزاید ☜

تاریخ : ۷ـ آبانماه ۱۳۳۰

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد اخیرا از طرف کمیته مرکزی حزب توده منحله توده محمدرضا خرازی ـ لاجوردی ـ یوسف‌زاده ـ حکیم‌پور ـ جلیلوند و رمضانی اعضاء کمیسیون تبلیغات دانش‌آموزان تشویق شده‌اند.
گفته میشود علت این تشویق مبارزه اشخاص مزبور در واقعه دبیرستان شرف بوده که لاجوردی و یوسف زاده سخت مجروح شده‌اند.

ش ۴

سازمان دانش‌آموزان

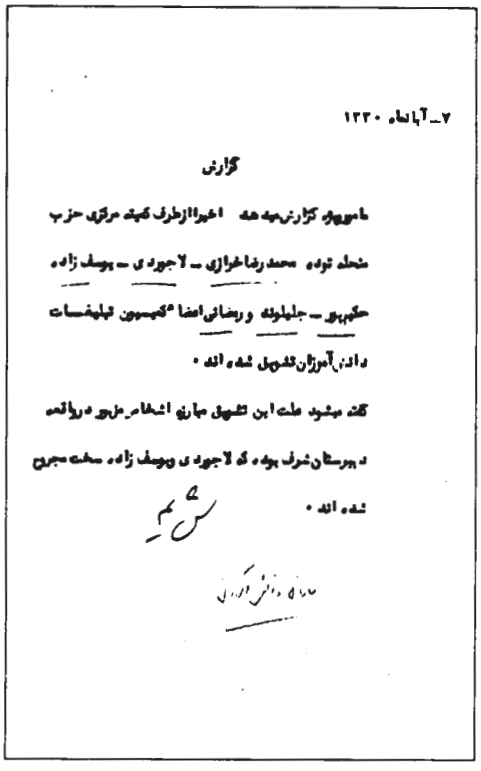

۷ـ آبانماه ۱۳۳۰

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد اخیرا از طرف کمیته مرکزی حزب

منحله توده محمدرضا خرازی ـ لاجوردی ـ یوسف زاده ـ

حکیم‌پور ـ جلیلوند و رمضانی اعضاء کمیسیون تبلیغات

دانش‌آموزان تشویق شده‌اند .

گفته میشود علت این تشویق مبارزه اشخاص مزبور در واقعه

دبیرستان شرف بوده که لاجوردی و یوسف زاده سخت مجروح

شده‌اند .

میرفت شورای متحده توانسته بود چند صد نفری را در شبکه‌های مخفی گرد آورد و حزب توده از این بابت گله داشت که کارگران را به شبکه‌های شورا نمیفرستند و هیچگونه کمکی بشورا نمی‌کنند.
اعضاء زندانی کمیته مرکزی همین اختلافات و کشمکش‌ها را بهانه قرار میدادند و موضوع فرار خود را جدی‌تر مطرح میکردند اما دکتر بهرامی موافق با فرار آنان نبود زیرا تصور میکرد که دبیر کلی او با فرار آنها در خطر خواهد افتاد.
دکتر فروتن برعکس با فرار آنان بسیار موافق بود و چون خود مسئول سازمان اطلاعات و رابط سازمان نظامی بود با جدیت تمام موضوع فرار و تهیه وسائل آنرا دنبال میکرد
کمونیزم در ایران، علی زیبائی، ص ۲ و ۵۰۱

تاریخ : ۷ـ آبانماه ۱۳۳۰

گزارش

مامورین ویژه گزارش میدهند ساعت ۹ صبح امروز عده کثیری از دانش‌جویان و دانش‌آموزان با داشتن شعارهائی که مندرجات آنها بضمیمه تقدیم میشود از دانشگاه حرکت و از خیابان‌های شاهرضا ـ یوسف‌آباد ـ استانبول و شاه‌آباد عبور و بمیدان بهارستان وارد شده‌اند.

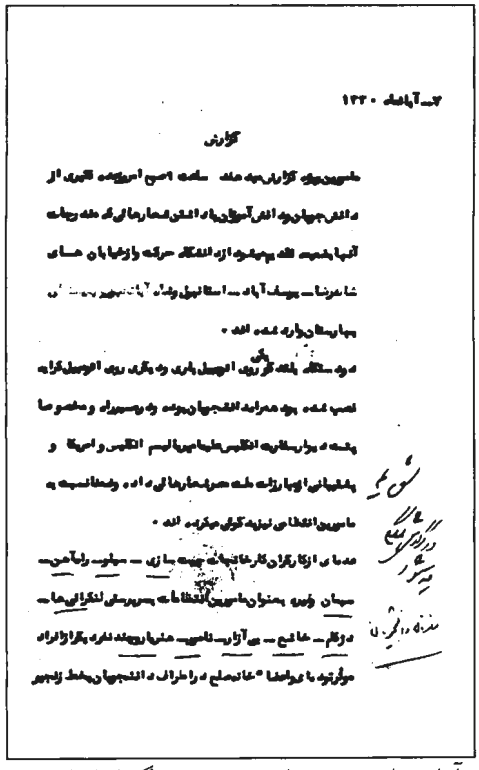

دو دستگاه بلندگو یکی روی اتومبیل باری و دیگری روی اتومبیل کرایه نصب شده بود همراه دانشجویان بوده و در مسیر راه و مخصوصا پشت دیوار سفارت انگلیس علیه امپریالیسم انگلیس و امریکا و پشتیبانی از مبارزات ملت مصر شعارهائی داده و ضمنا نسبت به مامورین انتظامی نیز بدگوئی میکرده‌اند.

عده‌ای از کارگران کارخانجات چیت سازی سیلو ـ راه‌آهن ـ سیمان و غیره بعنوان مامورین انتظامات بسرپرستی لنکرانی‌ها ـ دژکام ـ خاشع ـ بی‌آزار ـ نامور ـ هنریار و چند نفر دیگر از افراد موثر توده‌ای و اعضاء خانه صلح در اطراف دانشجویان بخط زنجیر حرکت میکرده‌اند.

برای اینکه تظاهرات مزبور جلوه بیشتری داشته باشد عده‌ای از افراد و اعضاء حزب توده را در سه راه‌ها و چهار راه‌ها و پیاده روهای خیابانها گمارده بوده‌اند که هنگام عبور دانشجویان ابراز احساسات مینموده‌اند.

در میدان بهارستان سه نفر که یکی از آنها شهیدی از طرف سازمان دانشجویان

تهران و دیگری بهار بوده از پشت بلندگو سخنرانی مفصلی نموده‌اند مبنی بر اینکه امپریالیسم انگلیس و امریکا از جنبش مصریها بوحشت افتاده و برخلاف قوانین بین‌المللی دست به تهاجم و تجاوز مسلحانه زده‌اند ملت مصر هم تصمیم گرفته آزاد باشد و اراده کرده با هرگونه تجاوز و تهاجمی مبارزه کند.

چون این مبارزه یک مبارزه ملی و استقلال‌طلبانه و ضد امپریالیستی و بنفع تمام ملل آسیا است ملت ایران از آن پشتیبانی می‌نماید.

دانشجویان تهران وظیفه‌ای راکه در این مبارزه دارند انجام میدهند و دست دوستی بسمت ملت مصر دراز میکنند.

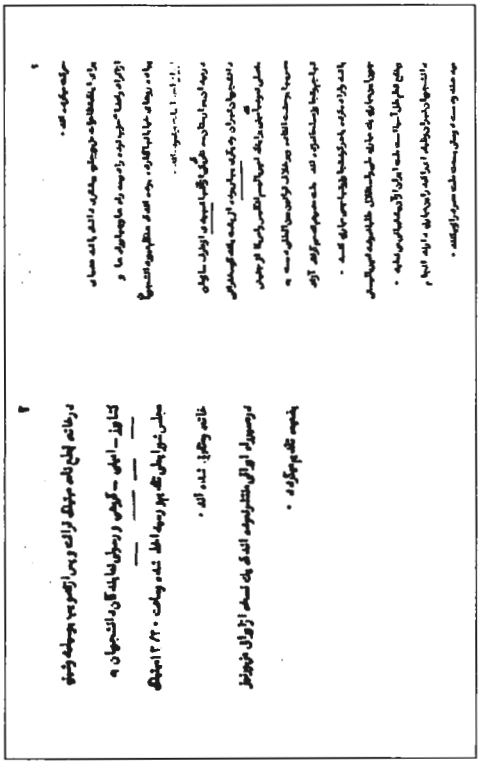

در خاتمه قطع نامه میتینگ قرائت و پس از تصویب بوسیله دوشیزه کشاورز ـ امینی ـ گروهی و رسولی نمایندگان دانشجویان به مجلس شورایملی تقدیم و رسید اخذ شده و ساعت ۱۳/۳۰ میتینگ خاتمه و متفرق شده‌اند.

در مسیر راه اوراقی منتشر نموده‌اند که یک نسخه از اوراق مزبور نیز بضمیمه تقدیم میگردد.

شعارها

پیروزباد مبارزه ملتها علیه امپریالیستهای انگلیس و امریکا پیروز باد مبارزه دانش‌آموزان که از هیچ چیز هراس ندارند. دانش‌آموزان مبارزه خود را در راه پیروزی ادامه خواهند داد.

موفق باد مبارزه نجات بخش ملل آسیا.

پیروز باد مبارزه ملت ایران در راه صلح

پیروز باد مبارزه ملت‌ها در راه آزادی.

درود بدانش‌آموزانی که در راه مبارزه با مصر همکاری میکنند.

ملت ایران از مصر پشتیبانی میکند.

دست تجاوزکاران کوتاه و قرین افتخار باد نام شهدای مصر در راه آزادی.

بعلاوه دبیرستانهای ادیب امیرکبیر ـ بدر ـ شاهرضا ـ قریب ـ علمیه ـ هدف شاهدخت ـ طبری نوربخش ـ دارالفنون ـ شرف و البرز هر یک شعار مخصوصی داشته که نام سازمان دانش‌آموزان آن دبیرستان در شعار مزبور قید گردیده بوده است.

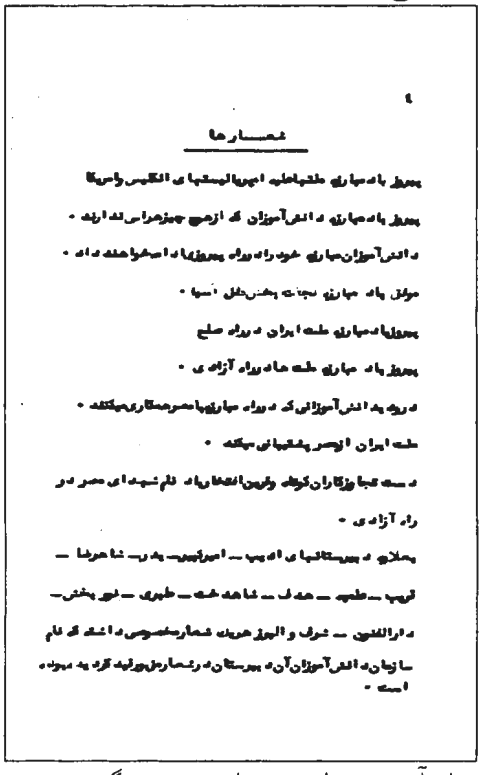
۴

شعارها

پیروز باد مبارزه ملتها علیه امپریالیستهای انگلیس و امریکا

پیروز باد مبارزه دانش‌آموزان که از هیچ چیز هراس ندارند .

دانش‌آموزان مبارزه خود را در راه پیروزی ادامه خواهند داد .

موفق باد مبارزه نجات بخش ملل آسیا .

پیروز باد مبارزه ملت ایران در راه صلح

پیروز باد مبارزه ملت‌ها در راه آزادی .

درود بدانش‌آموزانی که در راه مبارزه با مصر همکاری میکنند .

ملت ایران از مصر پشتیبانی میکند .

دست تجاوزکاران کوتاه و قرین افتخار باد نام شهدای مصر در راه آزادی .

بعلاوه دبیرستانهای ادیب ـ امیرکبیر ـ بدر ـ شاهرضا ـ قریب ـ طبری ـ هدف ـ شاهدخت ـ نوربخش ـ دارالفنون ـ شرف و البرز هریک شعار مخصوصی داشته که نام سازمان دانش‌آموزان آن دبیرستان در شعار مزبور قید گردیده بوده است .

تاریخ : ۳۰/۸/۷

در ساعت ۱۲۳۰ روز سه شنبه ۳۰/۸/۷ میتینگ دمونستراسیون سازمان دانشجویان، دانش‌آموزان، دانشگاه و آموزشگاههای پایتخت در میدان بهارستان بشرح زیر ایراد سخنرانی مینمودند. :

علیرغم [ناخوانا] میتینگ بدینطریق در میدان بهارستان آغاز خواهد شد.

۱ـ سخنرانی آقای شهیدی دانشجوی دانشکده پزشکی از طرف دانشجویان دانشگاه تهران : رفقا میتینگ امروز بمناسبت وقوع حادثه بزرگی است که مسلماً در راه مبارزه نجات بخش ضد استعماری ملل شرق تأثیر زیادی دارد ملت مصر در سالهای ۱۸۹۹ ـ ۱۹۳۶ نیز علیه قراردادهای تحمیلی مصر بر علیه انگلستان قیام کرده و قربانی داده است دولت استعماری انگلیس تا سالهای اخیر در شرایط دشواری با دولت مصر مبارزه میکرد ولی در ماه اکتبر جاری پارلمان مصر بنا به خواست ملت مصر قراردادهای ۱۸۹۹ ـ ۱۹۳۶ را لغو کرد. ملت ایران در حالیکه خود گرم یک مبارزه ضد استعماری است مبارزه ملت مصر را پشتیبانی و قدردانی میکند و خود را با مصریان شریک میداند، استعمارگران انگلیسی و مداخله جویان امریکائی را بگور مرگ خواهیم سپرد پیروز باد مبارزه علیه ملتها در راه مسلح ـ آزادی و استقلال ملی درود بدانشجویان و دانش‌آموزان مصری که علیه استعمارگران مبارزه میکنند.

۲ـ سخنرانی خانم قاضی نوری عضو سازمان دانشجویان و دانش‌آموزان ایران

۱ـ تظاهرات، دمونستراسیون (Demonsstration)
گونه‌ای مبارزه سیاسی است که مردم با اجتماع و راه‌پیمایی در معابر عمومی و بیان خواستهای خود از طریق شعارهای شفاهی و کتبی، مخالفت خود را به هیأت حاکمه یا سیاست کشورهای دیگر اعلام می‌کنند و مطالبات سیاسی و اقتصادی خویش را بیان می‌دارند. تظاهرات ممکن است در جهت پشتیبانی و حمایت از یک شخص یا یک موضوع و یا به علامت مخالفت با شخص یا موضوعی انجام شود.
فرهنگ علوم سیاسی، مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران، بهار ۱۳۷۶ ص ۲۴۵

از طرف دانشجویان و دانش‌آموزان ایران: مبارزه‌های مداوم و قهرمانانه ملل خاورمیانه از پیروزی تا... و جاویدان ملت چند صد میلیونی چین کبیر و دلاوریهای خلق قهرمان کره و ویتنام و سایر ملل آزاده الهام میگیرید. ملت مصر مانند ملت ایران مقاصد سازشکارانه دولتها را محکوم میسازد.

دست خیانتکار و ننگ‌آلود امپریالیسم فرتوت انگلستان بار دیگر بخون جوانان و دانش‌جویان مصری رنگین شده و اکنون دولت‌های استعمار کشورهای ایران ـ مصر ـ عراق ـ برمه ـ مالایا ـ هندوستان با مقاومت شدیدی مواجه شده و مواضع نظامی کانال سوئز را به اشغال نظامی درآورده‌اند. در... مبارزان تسلیم‌ناپذیر ایرانی... علیه سیاستهای استعماری انگلیس و امریکائی.

۳ـ ایراد قطعنامه توسط آقای بهار عضو ملت ایران:

ما دانشجویان و دانش‌آموزان ایرانی که در نمایش باشکوهی که بدعوت سازمان دانشجویان و دانش‌آموزان دعوت داریم بمناسبت ابراز تنفر تجاوزات امپریالیسم امریکائی و انگلیسی اعلام میداریم.

۱ـ ما دانش‌آموزان و دانشجویان ایرانی علت قهرمانی مصر که در راه تأمین استقلال و طرد امپریالیستهای جهانخوار قد مردانگی علم کرده است درود میفرستیم.

۲ـ ما دانشجویان و دانش‌آموزان ایرانی تجاوز مسلحانه امپریالیستهای امریکائی و انگلیسی را بکشور مصر جنایت مسلّم بحقوق ملتها دانسته و نسبت بآن شدیداً ابراز تنفر مینمائیم.

۳ـ ما دانشجویان و دانش‌آموزان ایرانی از سیاست جنایت‌آمیز جنگ افروزان امریکائی که علناً از تجاوز مسلحانه ارتشهای انگلیس در مصر حمایت میکنند شدیداً ابزار انزجار مینمائیم.

۴ـ ما دانشجویان و دانش‌آموزان ایرانی مبارزه قهرمانانه ملتهای آسیا را در راه در هم شکستن نوع استعمار صد ساله با دیده احترام نگاه میکنند و به ملتهای هند ـ مالزی ـ برمه ـ ویتنام ـ اندونزی مصر و ملت جوان کره و خلق کبیر چین درود میفرستند.

۵ ـ ما دانشجویان و دانش‌آموزان ایرانی دوستی محکم و اراده مصمم ملتهای مصر و ایرانرا در راه مبارزه علیه امپریالیسم استعمارگر که ضامن صلح در خاورمیانه میدان و میخواهد تمام آزاد مردان در راه تعمیم این دوستی تمام کوششهای خود را بکار بیندازند.

۶ـ ما دانشجویان و دانش‌آموزان ایرانی تلاش امپریالیستهای امریکائی و منطقه را به پایگاههای جنگی علیه شوروی و سایر کشورهای صلحدوست جهان تهدید کنند یک توطئه بیشرمانه علیه استقلال کشورهای خاورمیانه دانسته و با نفرت آنرا محکوم میسازد.

میتینگ در ساعت ۱۳۱۵ پایان یافت.

پرونده انفرادی تشکیل شد ۸/۱۲

شماره : ۵۴۶۳ تاریخ : ۳۰/۸/۸

گزارش
ریاست ستاد ارتش

محترما معروض میدارد خلاصه مفاد میتینگ[1] روز ۳۰/۸/۷ که وسیله سازمان دانش‌جویان و دانش‌آموزان دانشگاه و آموزشگاههای پایتخت در میدان بهارستان انجام و در ساعت ۱/۲ ۱۲ الی ۳/۴ ۳ بطول انجامید به پیوست تقدیم واز لحاظ مبارک میگذراند

فرمانده دژبان پادگان مرکز سرتیپ عظیمی

انفرادی تشکیل شد

از مفاد ۱ و ۲ و ۳که با مداد قرمز علامت گذاشته شده است یک برگ ماشین شود و بالای هر برگ که سطر بالا که زیر آن خط قرمز کشیده شده ماشین شود و [ناخوانا]

پرونده انفرادی هر یک ۸/۱۲

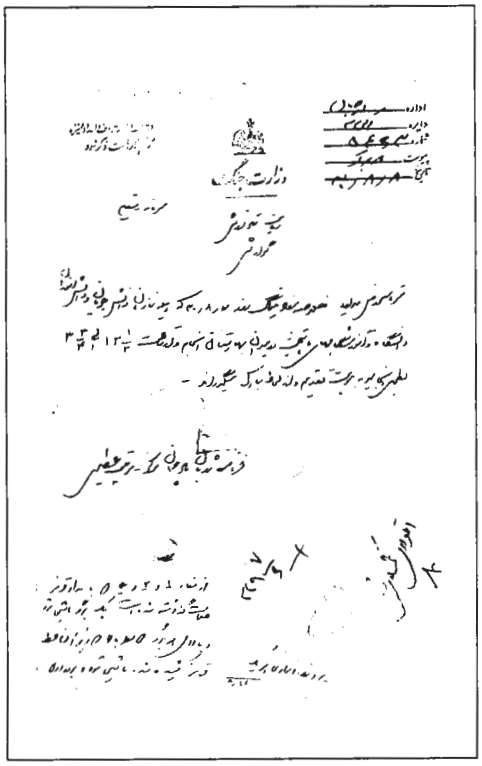

۱ـ بابک امیرخسروی در مورد میتینگ روز ۳۰/۸/۷ چنین می‌گوید:
روز هفتم آبان به دستور کمیته مرکزی حزب توده، دانشجویان توده‌ای نمایشی بسیج دیدند و نیروهای غیر دانشجوئی نیز بدان پیوستند. شهربانی به دستور دولت آگهی داد که نمایش دهندگان می‌توانند در میدان فوزیه گرد آیند و نمی‌توانند در خیابانها گردش کنان نمایش دهند. لیک کمیته مرکزی حزب دستور داد که نمایش از دانشگاه تهران تا میدان بهارستان باشد. چون می‌خواست آنرا در کردار برای کوبیدن مصدّق به کار بَرد. این نمایش زیر نام «پشتیبانی از پیکار آزادی بخش مردم مصر» و «اعتراضی به تجاوز انگلیس و آمریکا در خاورمیانه» انجام میشد. این پرسش پیش می‌آید که چرا درست زمان حضور مصدّق در سازمان ملل متحّد که گفتگو بر سر پیکار ایران و انگلیس بزرگترین مسأله جهانی شده بود، کمیته مرکزی حزب توده، این پیکار ضد استعماری را نمی‌دید و آنگاه برای پیکار مردم مصر که تازه آغاز شده بود، نمایش برپا می‌کرد؟
نظر از درون به نقش حزب توده ایران، بابک امیرخسروی، ص ۱۹۹

تاریخ : ۱۱ ـ آبانماه ۱۳۳۰

مامور ویژه گزارش میدهد مطابق اطلاع واصله از کارگران چیت سازی ۸۰ نفر مرد و ۲۰ نفر زن انتخاب شده و قرار گردیده پس از اخذ تعلیمات کافی رهبری میتینگ‌ها بعهده آنان واگذار شود کمیته آموزش حزب توده تصمیم گرفته پس از خاتمه تعلیمات کارگران مزبور عده‌ای از دانشجویان و دانش‌آموزان را تحت تعلیم قرار دهند.

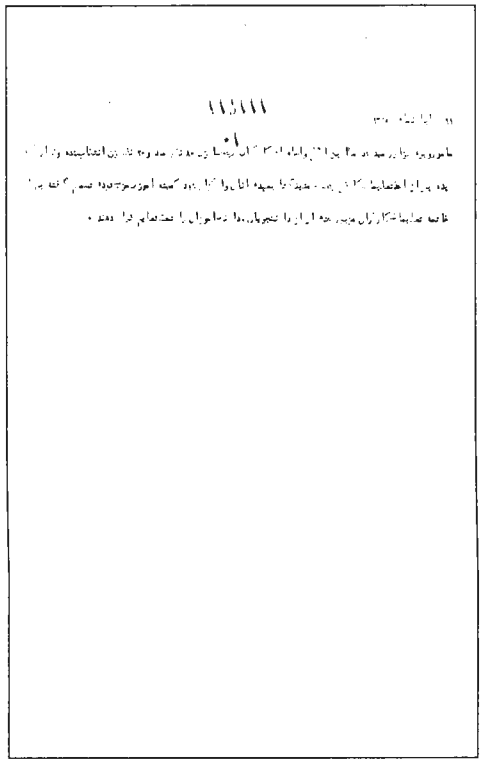

۱۱ـ آبانماه ۱۳۳۰

مامور ویژه گزارش میدهد طبق اطلاع واصله توده‌ایها در نظر دارند ضمن سازمانهای مختلفی که در تهران تشکیل داده‌اند با سازمان مخصوصی بنام (سازمان جوانان شیرازی مقیم تهران) تشکیل دهند.

سازمان

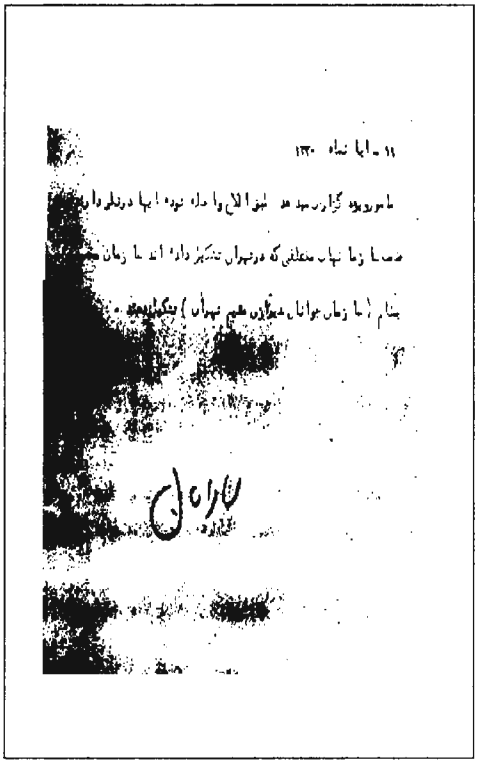

تاریخ : ۱۷ ـ آبانماه ۱۳۳۰

گزارش

بنا بدعوت قبلی میتینگی در ساعت ۱۵ روز ۳۰/۸/۱۷ از طرف جوانان دمکرات بمناسبت روز ۱۰ نوامبر روز جهانی دانشجویان در میدان فوزیه برقرار و [ناخوانا] دستجات وابسته باین سازمان و احزاب موافق و کارگران کارخانجات با شعارهای مختلف در میتینگ مزبور شرکت داشته‌اند ـ دستگاه بلندگو برای این منظور نصب گردیده بود و هم چنین دسته گلی از طرف دانشکده کشاورزی برای شرکت‌کنندگان به هیئت مدیره میتینگ تقدیم گردید و نیز یک تابلوئی از طرف چند نفر نقاش که روی آن تابلو یک کبوتر صلح نقاشی شده بود روی یکی از بلندگوها گذاشته شده بود و ضمنا خاطرنشان میسازد که عده زیادی از دانش‌آموزان دبستان و دبیرستان پسرانه و دخترانه پای تخت و همچنین عده‌ای در حدود هشتصد نفر زن و دوشیزه در این میتینگ شرکت نموده بودند جمعیت در حدود چهار هزار نفر بودند.

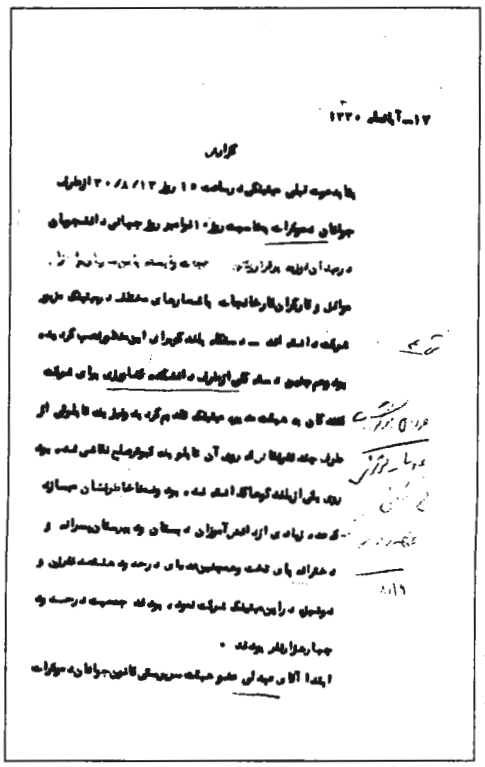

ابتدا آقای عبدلی عضو هیئت سرپرستی کانون جوانان دموکرات ایران نطق افتتاحیه میتینگ را قرائت نمود:

جوانان. مردم آزادی دوست مفتخرم که اینک جشن جوانان را میگشایم روز دهم نوامبر را به جوانان جهان باین مناسبت جشن میگیرند که مبارزه خود را بر علیه خطر جنگ جدید که حال و آینده را زیر شعار جوانان ایران با مبارزه بخاطر

صلح و آزادی و استقلال ملی متحد شوید آغاز مینمایم. در اینموقع دسته گل صلح و آزادی از طرف کارآموزان آبادان تقدیم شد. برگزاری این جشن بزرگ و باشکوه به ما امکان خواهد داد که جوانان تجدید عهد کنند و با گامهای بزرگتری بسوی هدف خود پیش روند. ـ پاینده باد جشن جوانان جهانی ـ مستحکم باد اتحاد جوانان در مبارزه در راه صلح و آزادی و استقلال ملی. جوانان ایران علیه توقیف گذرنامه رئیس جمعیت بین‌المللی جوانان دموکرات شدیدا بدولت ایتالیا اعتراض میکنند.

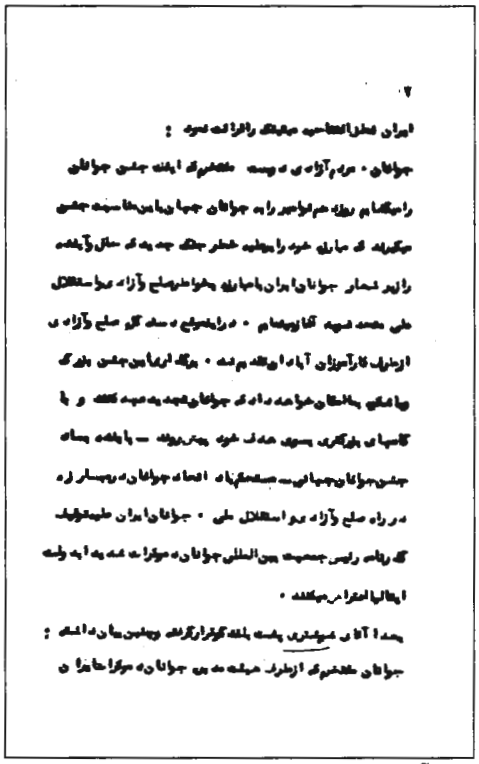

بعدا آقای شوشتری پشت بلندگو قرار گرفته و چنین بیان داشته : جوانان مفتخرم که از طرف هیئت مدیره جوانان دمکرات ایران روز دهم نوامبر را که جشن ما است بشما تبریک میگویم مادر ۶ سال پیش برای مبارزه آماده شدیم و فعالیت شش ساله ما اعضاء را به هفتاد و دو میلیون از هشتاد و چهار کشور بالغ ساخت فدراسیون جهانی جوانان برای متحد ساختن جوانان خدمت گرانبهائی نموده است و روزهای بین‌المللی برای ما جوانان ایجاد کرده است و آینده امیدبخشی را برای جوانان در نظر گرفته است و از هیچ گونه مبارزه‌ای روگردان نیستیم تنها برای یک سازمان دموکراتیک بین‌المللی که توسعه یافته است بر پا ساختن چنین نمایشاتی امکان‌پذیر است. فستیوال برلین که بمبارزه جوانان دموکراتیک برپا شد از موفقیتهای این سازمان بشمار میرود سومین فستیوال جهانی با شرکت سه ملیون جوان برگذار شد و نشان داد که اتحاد و دوستی جوانان خلل‌ناپذیر است فدراسیون جهانی جوانان به آدمکشان یوگسلاوی و یونان مشکلاتی در سر راه

جوانان دموکرات ایجاد نمود، اعتراض مینماید. کانون جوانان دموکرات افتخار دارد که در روز دهم نوامبر جشن باشکوه و بی‌نظیری را برگذار مینماید کانون جوانان دموکرات این روز جهانی را بعموم جوانان تبریک میگوید و آنها را برای مبارزه علیه جنگ دعوت مینماید.

فرخنده باد روز دهم نوامبر روز بین‌المللی جوانان ـ زنده باد جوانان دموکرات ایران (یک اطلاع یکدسته گل از طرف کارگران جوان کفاش و یک دسته گل بنام دسته گل صلح از طرف بنگاه کشاورزی لاله اهداء شد) ـ (هیئت دبیران فدراسیون جهانی نشان افتخاری به حسن گلشن اهداء نموده و طی نامهٔ از حسن گلشن کارگریکه در ۲۳ تیر پای خود را از دست داده است اظهار همدردی نموده و تصمیم گرفته شده که بمناسبت ده نوامبر روز جهانی جوانان نشان را باو اهداء نمائیم تشویق قهرمانی حسن گلشن از طرف فدراسیون دبیران مظهر اراده جوانان جهان است ـ درود به حسن گلشن فرزند قهرمان طبقه کارگر مبارزه برجسته راه صلح پیروز باد پیکار دلیرانه جوانان میهن‌پرست یونان ـ اسپانیا و یوگسلاوی که قهرمان ضد فاشیسم میباشند اکنون قطعنامه بوسیله امینی قرائت میشود :

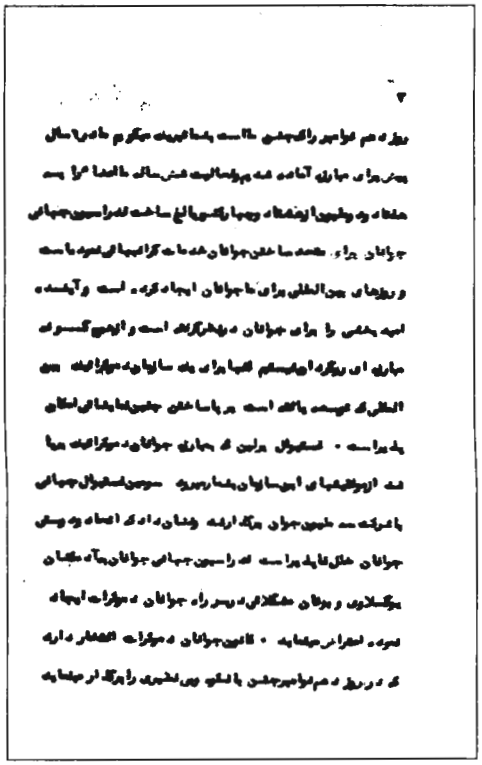

قطعنامه

ماده‌ها هزار نفر کارگر و دهقان دانشجو و هنرمند مرد و زن و هزاران نفر زنان و مردان صلحدوست تهران که بنا بدعوت کانون جوانان دموکرات به مناسبت روز دهم نوامبر در روز جمعه ۱۷ آبانماه که در تهران تشکیل شده مطالبات خود را اعلام میداریم :

۱ـ جوانان دموکرات ایران دعوت جوانان دموکرات کشورهای صلحدوست را استقبال مینماید و برای تشکیل کنفرانس حقوق صنفی خود با آغوش باز میپذیرد.

جوانان ایران از سازمانهای بین‌المللی دعوت میکند که در تشکیل کنفرانس حفظ حقوق صنفی جدیت نماید.

۲ـ جوانان ایران نسبت به توقیف پاسپورت رئیس فدراسیون جوانان دموکرات که از طرف دولت ارتجاعی ایتالیا بعمل آمده اعتراض مینماید ما خواستار رفع فوری کلیه تضییقات نسبت به آندریکو میباشیم. و نیز نسبت بکلیه تضییقات ایجاد شده در سر راه جوانان دموکرات ایران معترضیم.

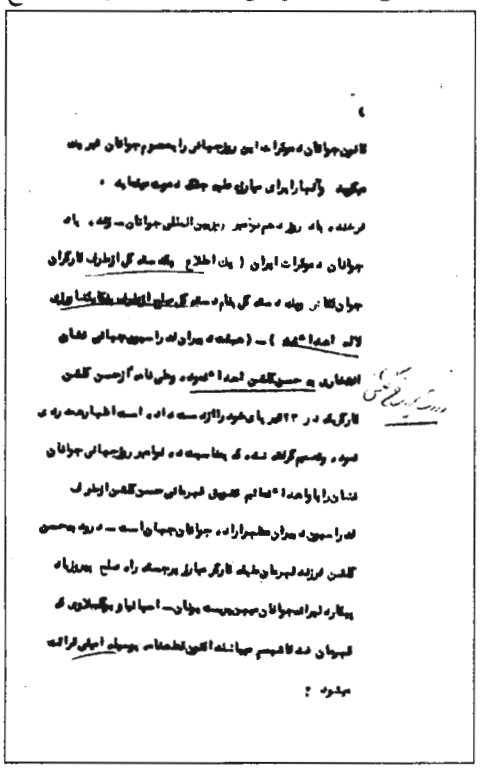

۳ـ جوانان ایران نسبت به توقیف مبارزان جوان در راه صلح در اسپانیا و سی و سه جوان مبارزه دیگر که بدست دژخیمان فرانکو توقیف شده‌اند بشدت اعتراض میکنند و این اقدام دولت اسپانیا را نشانه حکومت فاشیستی میدانیم و باید فورا فرزندان مبارز از زندان بارسلون آزاد شوند.

۴ـ جوانان ایران نسبت به توقیف قهرمان ملی یونان اعتراض مینماید و فاشیستهای یونان بدستور اربابان امریکائی خود توطئه شومی برای از پای درآوردن قهرمان ملی چیده‌اند قهرمان ملی یونان باید بیدرنگ آزاد شود.

۵ـ جوانان ایران درودهای خود را بمبارزان جوان ضد استعماری مصر تقدیم میدارند و کامیابی آنان را خواستارند و نسبت بمداخله امریکا در مصر اعتراض مینمایند. جوانان ایران با خشم و نفرت تجاوزات مسلحانه امپریالیسم امریکا را در خاک مصر مینگرد و ابراز تنفر مینماید و از مطالبات حق‌طلبانه مصر جانبداری

مینماید در اینموقع (حسن گلشن را که یک پا نداشت بروی بالکن آوردند و از طرف جمعیت ابراز احساسات شد و از بلندگو گفته شد کارگر مبارز ما حسن گلشن بنا بدعوت عدهٔ به بالکن آمده است).

۶ـ جوانان ایران از ادامه دسایس استعماری غارتگران انگلیس و مداخله بی‌پروای یغماگران امریکائی با ابراز انزجار مینگرد و با احساسات شدیدی از دولت شوروی که طرفداری از ما نموده‌اند قدردانی مینماید ـ برای پایان دادن باین دسایس امپریالیسمها خواستار خارج شدن نفت ایران از دستور شورای امنیت و بیرون آمدن بحران مصنوعی مالی از طریق فروش نفت بکشورهائی که بدیده احترام بما مینگرند خواهانیم و برقراری قرارداد پایاپای و استقرار حکومت در خاک بحرین را خواستاریم. تعطیلی بانگ شاهی این لانه فساد را خواهانیم. دولت دکتر مصدق (مرده باد از طرف تماشاچیان) باید از سیاست پیروی از امپریالیسمها دست بردارد و سیاست ضد صلح و ضد کارگری و ضد ملی خود را ترک نماید.

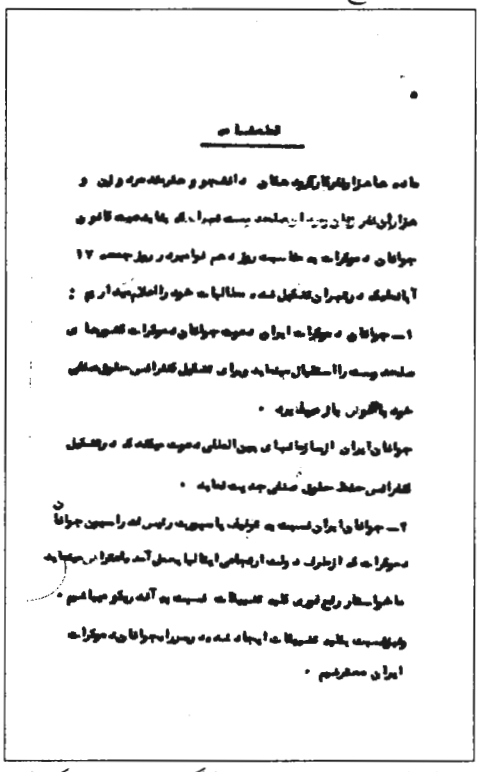

۷ـ جوانان ایران افزایش بودجه را برای خرید توپ و تانگ و مخارج گزاف حقوق مستشاران امریکائی را با دیده تنفر مینگرد ملت ایران احتیاج به تانگ و توپ امریکائی ندارد به مستشاران امریکائی احتیاجی نیست جوانان ایران نمیخواهند گوشت دم توپ استعمارگران بشوند و میهن گرامیشان برای کشورهای آزادیخواه پایگاه شود توپ و تانگ و هواپیما باید کار و نان و مدرسه و آزمایشگاه ایجاد کرد.

۸ـ جوانان ایران با خشم فراوان به تبلیغات روزافزون مینگرد. جوانان ایران قطع

این عملیات را خواهان است حکومت نظامی در خوزستان و دست حکومت پلیسی در سرتاسر ایران باید بیدرنگ کوتاه شود. دست نظامیان و مقامات غیر مسئول کوتاه.

۹ـ صحنه سازیهای مضحک برای تشکیل کنگره ضد کارگری را یکنوع توطئه میدانیم و این نوع کنگره را غیرقانونی و فاقد هر گونه صلاحیت است باید آزادی سندیکائی برای قاطبه کارگران برقرار باشد و کلیه تصویب نامه‌های ضد کارگری لغو شود.

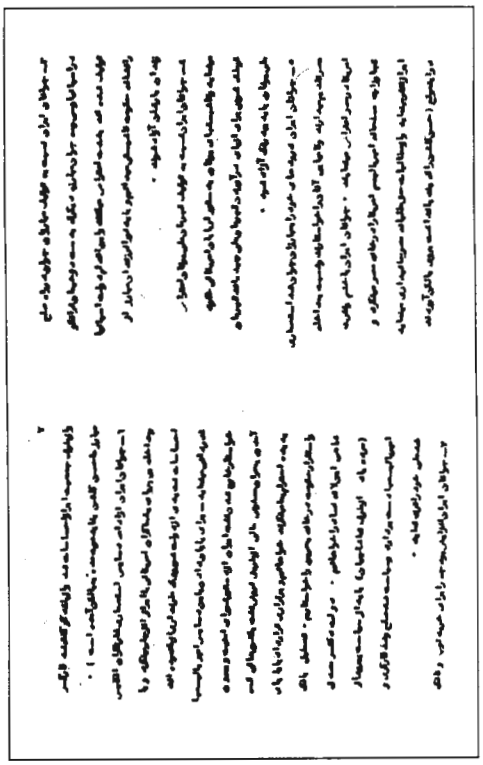

۱۰ـ جوانان ایران دسائسی که از هم اکنون برای دزدیدن رای جوانان دهقان دهات آغاز گردیده محکوم میکند و کلیه تشبثات را که برای از بین بردن حق آنها از طرف مالکین نسبت بدهقانان اجرا میشود پایان داد و دست ژاندارم و مامور نظامی وظیفه باید از سر جوانان کوتاه شود.

۱۱ـ جوانان نمیتوانند ناظر عملیات امریکائیها برای وارد کردن بنجلهای امریکائی که بایران میآید و باعث رکود کارها و کارخانه‌های میباشد مینگرد و باید صناعت جوان کشور ما مورد حمایت قرار گیرد.

۱۲ـ جوانان ایران نسبت به توطئه هیئت حاکمه در مورد تعطیل دانشگاه تهران و تعقیب و پرونده سازی علیه دانشجویان ایران اعتراض میکند و بدانشجویان قهرمان و مبارز درود میفرستد دانشگاه تهران باید فورا افتتاح شود و پاپوش دوزی بر ضد دانشجویان قطع شود.

۱۳ـ جوانان ایران با انزجار فراوان علیه پلیس و سازمانهای پلیسی و ارتجاعی

که مامور ضرب و جرح جوانان میباشند اعتراض میکند دست اراذل و چاقوکش که تحت حمایت پلیس بدبیرستانها میروند باید فوراکوتاه شود.

۱۴ـ جوانان ایران تشبثاتی راکه در راه آنان اجرا میشود غیر عادلانه میشمارند رفع همه گونه تضییقات را خواستارند. اقلیتها باید دارای همه گونه حقوق و مزایا باشند باید به اقلیتها امکان داد بزبان مادری خود آشنا شوند و به فرهنگ ملی خود آشنائی پیدا نمایند و به تحریک‌های غیرقانونی که نسبت بآنها انجام میشود خاتمه داد.

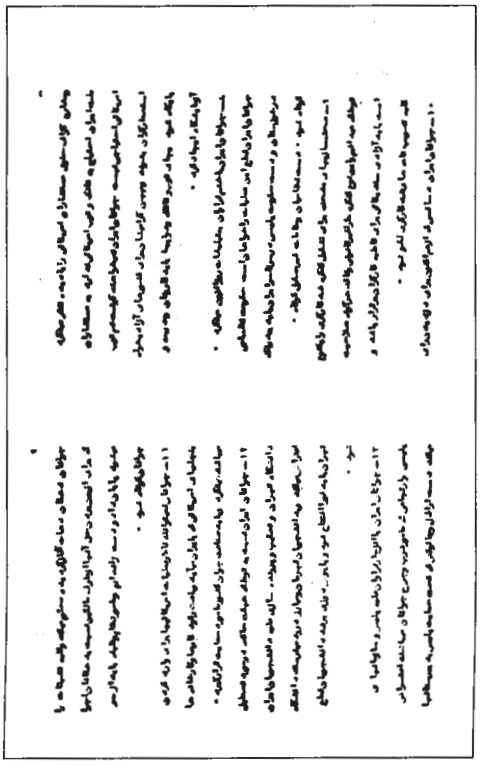

۱۵ـ دختران ایران که از همه گونه وسایل زندگی محروم میباشند باید به حقوق خود برسند و ما طرفدار تساوی حقوق زنان میباشیم و باید حقوق زنان تامین شود و لغو تضییقات اقتصادی را خواستاریم دختران ما در کلیه حقوق خود برخوردار و از جمله حق شرکت در انتخابات باید بآنها تفویض گردد دولت باید از تحریکاتیکه بمنظور منع فعالیتهای سیاسی ایجاد میگردد جلوگیری نماید.

۱۶ـ جوانان ایران به ادامه توقیف زندانیان سیاسی و مبارزان راه صلح جدا اعتراض دارد. ما خواستار آزادی زندانیان سیاسی میباشیم رفع تبعید هواداران صلح را خواهانیم. رفتار کنونی دکتر مصدق تنفر و انزجار جوانان میهن‌پرست را نسبت به خود جلب نموده دولت باید کلیه زندانیان سیاسی را آزاد نماید و مبارزان برجسته راه صلح را از تبعیدگاه‌ها و زندانها رهائی بخشد چنین است خواسته‌های مبرم و فوری جوانان ایران ما اطمینان داریم که وحدت تشکیلات جوانان ایران در سرتاسر جهان ضامن کامیابی ما در تأمین هر چه زودتر مطالبات ما خواهد بود.

استوار باد یگانگی و هم‌بستگی جوانان ایران از هر طبقه در راه صلح و استقلال سیاسی و آینده خوشوقت. فرخنده باد دهم نوامبر روز جهانی جوانان.
موفق باد فدراسیون جهانی جوانان دموکرات پیروز باد صلح.
در ساعت ۱۷/۲۰ میتینگ خاتمه پیدا کرد و جمعیت متفرق گردیدند و اتفاق قابل عرضی نبوده است.
یک نسخه از فوق‌العاده مغان که در میتینگ منتشر گردید بضمیمه تقدیم میگردد.

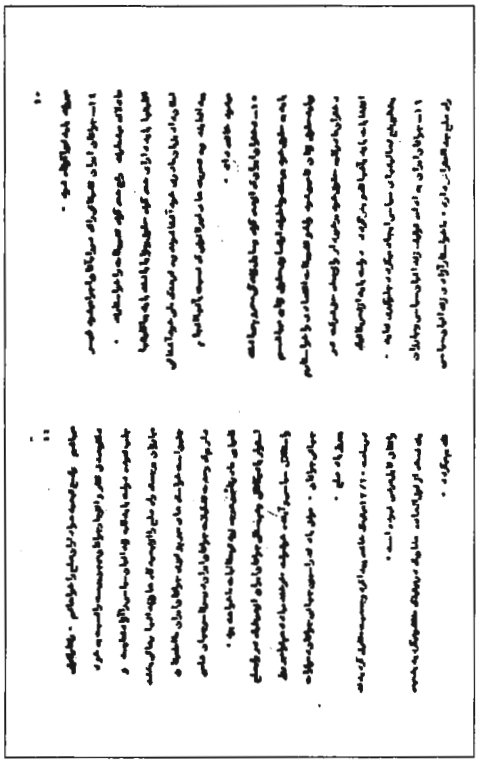

شماره : ۲۶۳۷ تاریخ : ۳۰/۸/۱۸

میتینگ دیروز کانون جوانان دمکرات ایران بمناسبت دهم نوامبر روز جهانی جوانان و جشن ششمین سال تاسیس فدراسیون جوانان عصر دیروز بدین ترتیب در میدان فوزیه برگذار شد.

از ساعت ۲ بعد از ظهر بتدریج عدهٔ مشتمل بر دانشجویان و دانش‌اموزان تودهٔ دانشگاه و مدارس پایتخت و جمعی از کارگران و اتحادیه‌های صنفی وابسته بشورای متحده و حزب توده و عدهٔ دختر و زن و جمعی هم تماشاچی که مجموع جمعیت آنها در حدود پنجهزار نفر میشد در میدان فوزیه جمع شده و از طرف هیئت مدیره میتینگ به عنف و برخلاف میل یکی از بالکنهای عمارتی که در شمالغربی میدان مزبور واقع است اشغال و تریبون و میکروفون را در انجا قرار داده و نیز چوب بلندی که بر پایه یکی از تیرهای برق مقابل تریبون نصب نموده بودن برای برافراشتن پرچم آماده شد.

در ساعت ۳/۵ میتینگ جمعیت فوق با خواندن سرود جوانان توسط یکدسته از پسر و دختر که دسته صلح جوانان دموکرات بودند و در کامیون شماره ۶۲۰۶ ط و ۲۹ متعلق به بنگاه سعدی قرار داشتند اغاز و در همین موقع پرچم سه رنگ حاشیه‌داری که بر روی آن نوشته شده بود (کانون جوانان دمکرات ایران) بتدریج افراشته شد و پس از چند شعار از طرف سخنگوی میتینگ ابتدا یکی از دانشجویان دانشگاه که عضو هیئت مدیره کانون جوانان دمکرات ایران بود نطق

کوتاه افتتاحیه را که در اطراف اتحاد جوانان دمکرات جهان و پشتیبانی از صلح بود ایراد و سپس شوشتری دبیر کانون دمکرات ایران تاریخچه تشکیل سازمان بین‌المللی فدراسیون جهانی جوانان دمکرات را از شش سال قبل بیان و بعدا قطعنامه میتینگ مشتمل بر ۱۶ ماده که سراسر حمایت از جوانان دمکرات یونان و ایتالیا و اسپانیا و یوگسلاوی و حمله بدولت دکتر مصدق[1] و ارتش و مستشاران آمریکائی و آزادی زندانیان سیاسی و اخراج قطعنامه انگلیس از شورای امنیت و تقاضای استرداد گذرنامه رئیس فدراسیون جوانان دمکرات ایتالیا از طرف دولت آن کشور و حمایت از ملت شوروی و سایر کشورهای بلوک خاوری و پشتیبانی از جوانان مصری و غیره بود توسط امینی عضو دیگر کانون جوانان دمکرات ایران قرائت شد و در خلال میتینگ اعلام گردید که از طرف هیئت دبیران مجمع جوانان دمکرات جهان قطعه نشانی بپاس فداکاری حسن گلشن کارگر خردسالی که در میتینگ ضد استعماری ۲۳ زیر پای چپ خود را از دست داده است رسیده که باو داده میشود و نیز چهار دسته گل که اولی توسط دانشجویان دانشکده کشاورزی کرج و دومی وسیله کارآموزان اخراجی نفت آبادان که ماکل بر روی آن کلمات صلح و آزادی و ترقی و سومی از طرف صنف جوانان کفاش و چهارمی از طرف بنگاه کشاورزی لاله که بشکل صلح بسته شده بود به هیئت مدیره میتینگ تسلیم شد.

میتینگ مزبور در حالیکه مامورین پلیس سواره و پیاده و چند کامیون سرباز در مدت مراقب جریان بودند در ساعت ۴/۵۰ دقیقه با خواندن سرود جوان توسط همان دسته اولیه و پائین کشیدن پرچم پایان یافت.

ش ۴

۱ـ دکتر محمد مصدق (مصدق‌السلطنه) ۱۲۶۱ ـ ۱۳۴۶ ش. سیاستمدار ملی‌گرای دوران قاجار و پهلوی، وزیر دادگستری کابینه مشیرالدوله (۱۲۹۸ ش). والی فارس (۱۲۹۹) وزیر دارایی (۱۳۰۰) حاکم آذربایجان (۱۳۰۱) وزیر امور خارجه (۱۳۰۲) نماینده مجلس پنجم، ششم، چهاردهم و شانزدهم. نخست‌وزیر (۱۳۳۰ ـ ۱۳۳۲)

شماره : ۲۶۵۵ تاریخ : ۳۰/۸/۱۹

دیشب کانون جوانان دمکرات ایران در سالن نمایشات کلوپ مرکزی جوانان دمکرات بدین ترتیب اجرا شد.

از ساعت ۵ بعد از ظهر دختران و پسران تودهٔ که قبلا بلیط واریته را خریداری نموده بودند در کلوپ مزبور جمع و ساعت ۶/۵ بسالن نمایشات راهنمائی و برنامه در ساعت ۷ با خواندن سرود صلح توسط ۷۵ نفر دختر و پسر متحدالوضع

آغاز سپس همین دسته سرود صلح و آزادی کشور ایتالیا را بزبان ایتالیائی و بعد سرود عربی عربی و نیز سرود جوانان اسرائیل را بزبان عبری و سپس سرود جوانان ضد امریکائی اروپا را که هنگام ورود سربازان امریکائی برای استقرار پایگاه‌های نظامی سروده و بنام آمریکائی بخانه‌ات برگرد است که ترجمه و بفارسی تنظیم شده بود خواندند و رهبری دسته سرود و موزیک را ایرج گلسرخی[1] عهده‌دار بود در ضمن اعلام شد که جوانان ما که برای شرکت در فستیوال برلن مجبور به عزیمت بودند اغلب در کشورهای عراق و اسرائیل و ایتالیا بزندان استعماری افتادند و این سرودها را در زندانها که با سایر صلح‌طلبان آنکشورها یکجا بودند آموخته و با خود به ارمغان آورند بعد یک تصنیف گیلکی توسط یک دوشیزه ارمنی به همراهی اکاردئون هوشمند افشار خوانده شد و سپس چند سلویانو و ویلن و چند آهنگ از ساخته‌های گریگوریان و سایر آهنگ‌سازان اروپائی توسط رضایی و گلسرخی و طالب زاده و جانبازیان و سعید خدیری نواخته شد قسمت

۱ـ ایرج گلسرخی فرزند مرتضی: نامبرده در سال ۱۳۲۵ به عضویت سازمان جوانان حزب توده درمی‌آید و سرپرست گروه کُر سازمان جوانان را عهده‌دار می‌شود و عضو فرهنگی ایران و شوروی نیز بوده است وی از سال ۱۳۳۷ در پوشش سرپرست خانه جوانان تحت نظر و راهنمایی ساواک با شورویها ارتباط برقرار نمود. و گزارشات بسیار مفید و ارزنده‌ای در مورد تماس خود با افسران اطلاعاتی شوروی در اختیار ساواک گذاشته است. وی در سمتهای مدیرکل رادیو ایران و همچنین سازمان اوقاف کماکان با ساواک همکاری داشته و نشانهای درجه ۲ اصلاحات ارضی و درجه ۴ همایونی و درجه ۳ کار دریافت کرده است. اسناد ساواک. پرونده انفرادی

اول نمایش مزبور با اهداء دسته گلی که سازمان دانش‌آموزان دبیرستان ناموس اهداء نموده بود پایان یافت. قسمت دوم نمایش مزبور با چند تصنیف ارمنی و رومانی که اولی توسط دوشیزه‌گان اریک و میکائیلیان و تصنیف و آهنگ رومانی بردکان رومانی توسط بانو ملکیان آغاز و سپس رقص چادرنشینان بوسیله یکدسته دختر و پسر و بعد چند رقص انفرادی و دسته جمعی ایرانی و غیر ایرانی بعمل آمد و بعد از آن پیش پرده توسط انتظامی که علیه حزب اراده ملی و شخص سید ضیاءالدین طباطبائی و حزب زحمتکشان و دکتر مصدق و ملی شدن صنعت نفت بود خوانده شود و بعد چند آهنگ و رقص روسی اجراء گردید و متعاقبا قطعه صلح و تنفر از جنگ وسیله تقی مینا دکلمه شد و قسمت خوانده سوم این جشن با سرود جهانی دانشجویان بوسیله همان دسته متحدالشکل ۷۵ نفری دختر و پسر پایان یافت.

قسمت سوم این جشن شامل یک پرده نمایش فرهنگی و کمیک و در عین حال [ناخوانا] اثر مارسل فرانسوی با شرکت خاشع و دو تن دیگر از هنرپیشگان تاتر سعدی جعفری و بانو محسنی اجراء گردید و این برنامه که در ساعت ۷ بعد از ظهر آغاز شده بود در ساعت ۱۱/۱۰ دقیقه پایان یافت عدهٔ حاضر در سالن نمایش و محوطه کلوپ که عموما بلا استثناء تودهٔ بودند به سه هزار نفر میرسید و در سراسر مدت اجرای برنامه چند عکاس ایرانی و یکنفر غیر ایرانی مشغول عکس‌برداریهای متعدد و جمعیت شرکت کننده زن و مرد و دختر و پسر تواما در سالن جاگرفته و عناصر غیر ایرانی مخصوصا عده از کارکنان بیمارستان شوروی زن و مرد جزء تماشاچیان دیده شدند. *خیلی فوری ش ۴ ـ اطلاعیه شهربانی ـ یک نسخه اخبار روز امروز داده شد ۳۰/۸/۱۹ جوانان دمکرات ایران اسامی فیش شود*

تاریخ : ۳۰/۸/۲۷

مامور ویژه گزارش میدهد طبق اطلاعات واصله هوشنگ منتصری عضو کمیته مرکزی سازمان جوانان حزب توده که از بستگان بسیار نزدیک دکتر رادمنش میباشد چندی قبل بنام مطالعه برای شرکت در فستیوال جهانی به اروپا رفته و فعلا در فرانسه مقیم و با استفاده از ارز دولتی به کمیته مرکزی حزب کمونیست توده که برهبری ایرج اسکندری [1] اداره میشود پیوسته و عهده‌دار امور بین‌المللی سازمان جوانان حزب توده میباشد هوشنگ مزبور که از دبیران وزارت فرهنگ میباشد با اینکه چند ماه است به اروپا سافرت کرده معهذا هنوز نامبرده در لیست حقوق مربوطه نوشته میشود.

سازمان جوانان

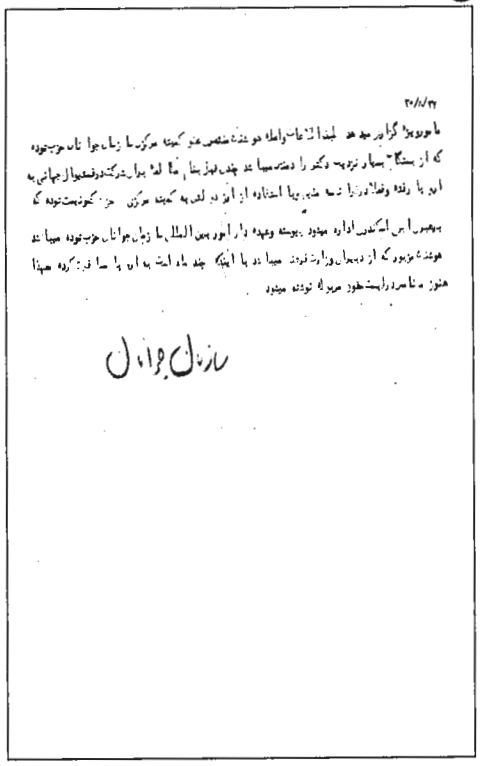

۱ـ ایرج اسکندری شاهزاده قاجار از موسسین حزب توده دبیر اوّل سابق حزب توده نماینده مجلس چهاردهم (۱۳۳۲) ش و وزیر صناعت در کابینه قوام‌السلطنه (۱۳۲۵) در ۱۳۶۴ در سن ۷۷ سالگی در آلمان شرقی فوت کرد.
کژراهه. احسان طبری ص ۳۲۱

تاریخ : ۱ ـ آذرماه ۱۳۳۰

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد موضوع مسافرت آقای نخست وزیر مصر در محافل موافق و مخالف مورد بحث قرار گرفته هوشنگ فارسی از قول مخبرین جراید خارجی میگفته که مستر میدلتین کاردار سفارت انگلیس از این مسافرت اظهار نگرانی نموده و گفته است اگر روزنه امیدی برای مذاکرات آینده در مورد نفت باقی بود با اقدامات اخیر آقای دکتر مصدق مسدود گردیده زیرا ممکن است آقای دکتر با استفاده از نفوذ و تعصب مذهبی مردم مصر و ایران موضوع نفت را به بن بست بزرگی بکشاند.

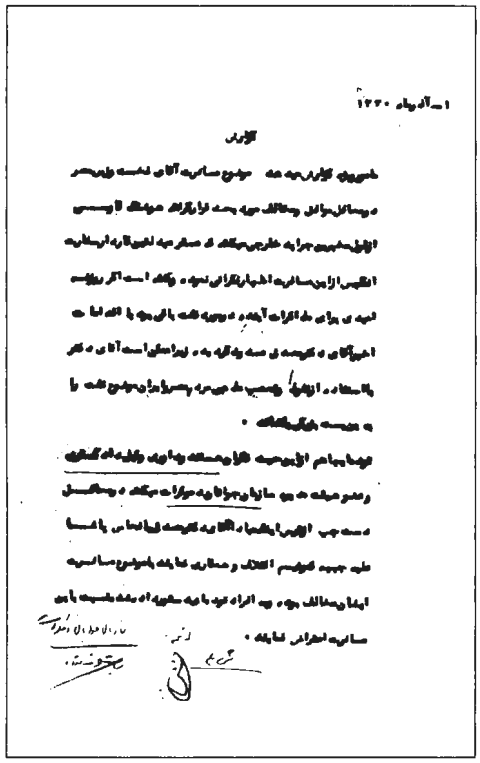

توده‌ایها هم از این حیث نگران هستند و داوری وکیل دادگستری و عضو هیئت مدیره سازمان جوانان دمکرات میگفته در محافل دسته چپ از ترس اینکه مبادا آقای دکتر مصدق با نحاس پاشا علیه جبهه کمونیسم ائتلاف و همکاری نمایند با موضوع مسافرت ایشان مخالف بوده و به افراد توده‌ای دستور داده شده نسبت باین مسافرت اعتراض نمایند.

سازمان جوانان دمکرات سیاست حزب توده

تاریخ : ۱۰ ـ آذر ماه ۱۳۳۰

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد بطوریکه از سازمان جوانان حزب توده کسب اطلاع شده اخیرا سازمانی بنام (سازمان تخریبی) از طرف حزب توده تشکیل شده وظیفه این سازمان ایجاد خرابکاری در مراکز حساس میباشد.

مقدم کارمند سیلو در کارخانه سیلو و آل رسول دبیر فرهنگ مامور ایجاد خرابکاری در انبار نفت میباشند.

این دو نفر از توده‌ایهای معروف بوده و آل رسول مامور اداره نمودن شبکه توده‌ای در انبار نفت است و یک مرتبه هم سابقا باتهام آتش زدن بانبار نفت دستگیر شده است.

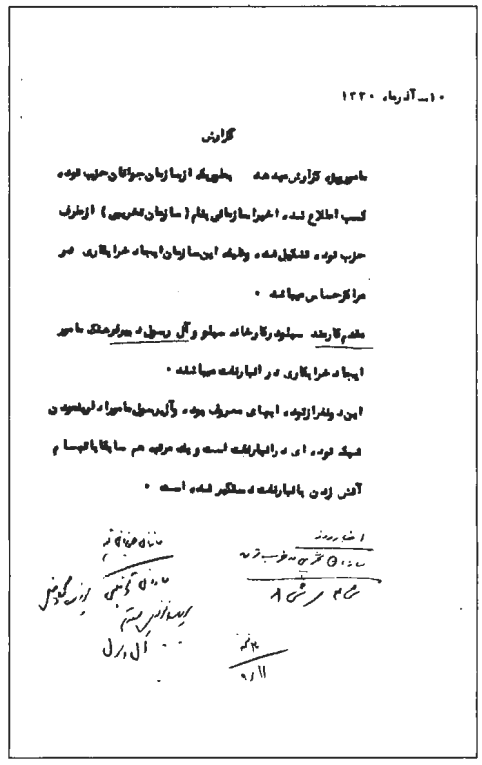

۱۰ ـ آذر ماه ۱۳۳۰

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد بطوریکه از سازمان جوانان حزب توده کسب اطلاع شده اخیرا سازمانی بنام (سازمان تخریبی) از طرف حزب توده تشکیل شده وظیفه این سازمان ایجاد خرابکاری در مراکز حساس میباشد.

مقدم کارمند سیلو در کارخانه سیلو و آل رسول دبیر فرهنگ مامور ایجاد خرابکاری در انبار نفت میباشند.

این دو نفر از توده‌ایهای معروف بوده و آل رسول مامور اداره نمودن شبکه توده‌ای در انبار نفت است و یک مرتبه هم سابقا باتهام آتش زدن بانبار نفت دستگیر شده است.

اخبار روز سازمان تخریبی در حزب توده

ش ۴ / ش ۶

سازمان جوانان

سازمان تخریبی پرونده مخصوص

پرونده انفرادی مقدم

آل رسول

۳ نسخه

۹/۱۱

تاریخ : ۱۰ ـ آذرماه ۱۳۳۰

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد عصر روز یکشنبه ۳۰/۹/۱۰ جلسه کنفرانس دفاع از حقوق جوانان ایران در محل کانون جوانان دموکرات تشکیل میشود و به کلیه اعضاء جوان حزب دستور داده شده در این کنفرانس شرکت نمایند.

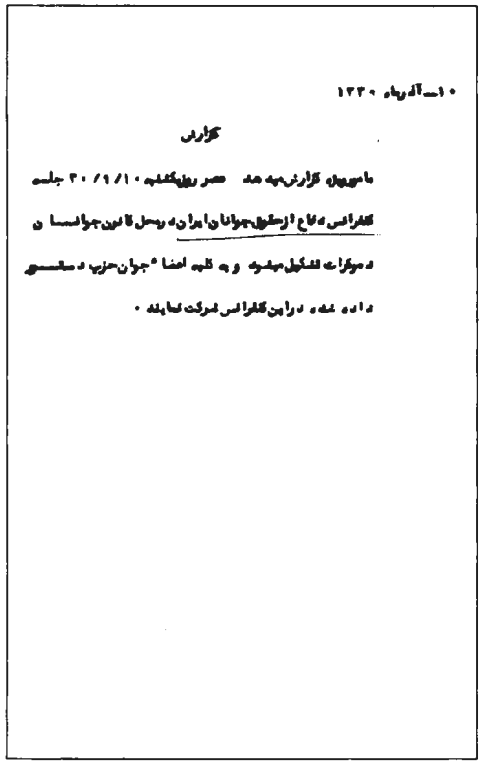

۱۰ ـ آذرماه ۱۳۳۰

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد عصر روز یکشنبه ۳۰/۹/۱۰ جلسه

کنفرانس دفاع از حقوق جوانان ایران در محل کانون جوانان

دموکرات تشکیل میشود و به کلیه اعضاء جوان حزب دستور

داده شده در این کنفرانس شرکت نمایند .

تاریخ : ۱۲ ـ آذر ماه ۱۳۳۰

گزارش

این اطلاعات از سازمان جوانان کسب شد

۱ـ از طرف حزب توده بکلیه جوانان عضو سازمان جوانان دستور داده شده فوری خود را به سازمان جوانان دمکرات معرفی کنند

۲ـ حزب توده از جوانان سئوال نموده کدام ساعات از وقت خود را میتوانند در اختیار حزب بگذارند.

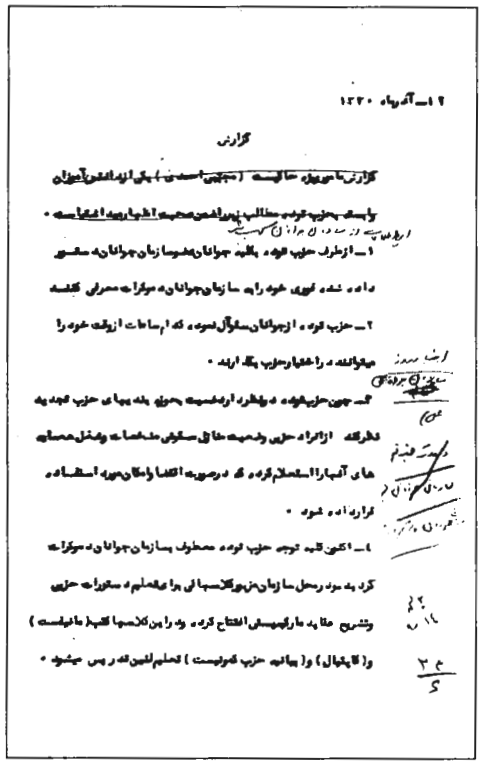

۳ـ چون حزب توده در نظر دارد نسبت بحوزه‌بندیهای حزب تجدید نظر کند از افراد حزبی وضعیت مناطق مسکونی مشخصات و شغل همسایه‌های آنها را استعلام کرده که در صورت اقتضا و امکان مورد استفاده قرار داده شود.

۴ـ اکنون کلیه توجه حزب توده معطوف بسازمان جوانان دموکرات گردیده و در محل سازمان مزبور کلاسهائی برای تعلیم دستورات حزبی و تشریح عقاید مارکسیستی افتتاح کرده و در این کلاسها (مانیفست)[1] و (کاپیتال) و (بیانیه حزب کمونیست) تعلیم لنین تدریس میشود.

۵ـ علاوه بر این کلاسها کلیه جوانان مجبور بشرکت در آن هستند کلاس مخصوصی برای تدریس زبان روسی تأسیس نموده‌اند تا جوانانی که در نظر دارند برای تکمیل تحصیلات فلسفه مارکسیستی بکشور شوروی بروند در کلاس مزبور زبان روسی بیاموزند و دو نفر از اعضاء انجمن روابط فرهنگی ایران و شوروی معلم این کلاس میباشند.

۱ـ بیانیه مانیفست Manifesto پیام تفصیلی همراه با ابراز اصول عقاید خویش است که می‌تواند از جانب یک گروه یا حزب سیاسی، شخصیتها یا سازمانهای ادبی و هنری و جز اینها انتشار یابد. در مانیفست معمولاً جهان‌بینی، مرام و برنامه عمل و تصمیمها و پیشنهادهایی که باید انجام شود، قید می‌گردد. فرهنگ علوم سیاسی، مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران بهار ۱۳۷۶ ص ۲۴۵

شماره : ۳۵۵۸ تاریخ : ۳۰/۹/۱۳

فردا از ساعت ۸ بامداد میتینگ[1] بزرگی با شرکت کلیه دانشجویان و دانش‌آموزان دختر و پسر وابسته بسازمان دانشجویان و دانش‌آموزان حزب توده باضافه خانواده‌های دانشجویان و دختران اخراجی از دانشگاه شروع و صفوف میتینگ دهندگان از خط سیرهای شاهرضا و کالج و یوسف‌آباد و نادری و اسلامبول و مخبرالدوله و شاه‌آباد گذشته و در میدان بهارستان برنامه میتینگ را اجراء خواهند کرد.

ش ۴

دانشجویان

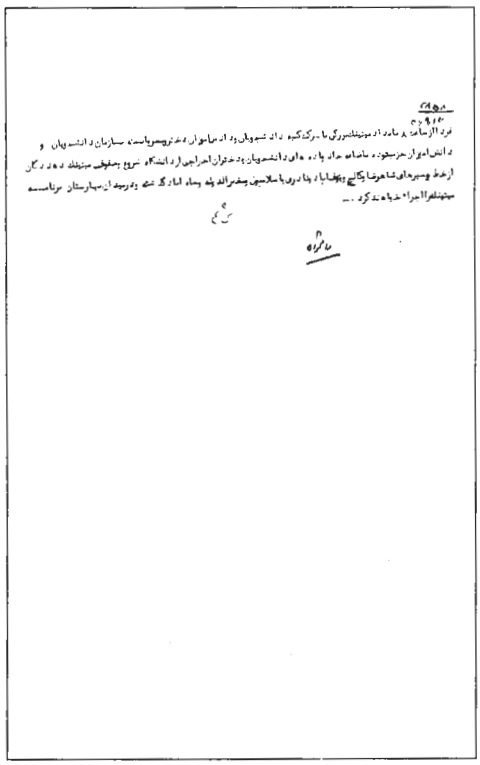

۱ـ بابک امیرخسروی در مورد چگونگی تصمیم‌گیری درباره تظاهرات ۱۴ می‌گوید : در جلسه عمومی سازمان دانشجویان دانشگاه تهران در ۱۲ آذرماه ۱۳۳۰ که تصمیم به برگزاری «نمایش عظیمی در تهران» اتّخاذ می‌شود، واقعاً هیچ خواست مشخّص و فوتی، جز آزادی چند دانش‌آموز که آن‌ها هم در آشوب‌های مدارس از جمله در تظاهرات دبیرستان دخترانه نوربخش در ۴ آذرماه دستگیر شده بودند و یا کلّیاتی درباره خواست‌های صنفی نظیر لغو آئین نامه جدید امتحانات و برخی کمبودها، مطرح نبود. در اطلّاعیه مشترک سازمان دانشجویان و دانش‌آموزان که در مطبوعات حزبی (بسوی آینده ۱۳ آذر) به چاپ رسید، از همه دانشجویان و دانش‌آموزان و مردم تهران دعوت شده بود روز پنجشنبه ۱۴ آذرماه در دمونستراسیونی که «به منظور اعتراض علیه اقدامات ضد فرهنگی و فجیع اخیر و اعلام درخواست‌های دانشجویان و دانش‌آموزان تشکیل خواهد شد»، شرکت نمایند. دعوت از مردم تهران، یعنی همهٔ توده‌ای‌ها و هواداران آن، بخوبی جنبه سیاسی و فرادانشجوئی پشت سر آن را نشان می‌دهد. در حقیقت، تظاهرات ۱۴ آذر در پی سلسله حوادث تشنّج‌آفرینی بود که به دست دانشجویان دانشگاه تهران و سازمان جوانانی‌ها در ۷. ۸ آبان و چهارم آذرماه به وقوع پیوسته بود.
نظر از درون به نقش حزب توده ایران ص ۲۹۱

شماره : ۲۸۶۰ تاریخ : ۳۰/۹/۱۳

فردا صبح در جلوی دانشگاه از طرف دانش‌آموزان وابسته بحزب توده دمونستراسیون میباشد و یکعده از کارگران منتسب بجزب بنام اولیاء دانش‌آموزان در جلوی دانشگاه تجمع مینمایند و تصمیم زدوخورد شدیدی را دارند.

ش ۴

دانشجویان

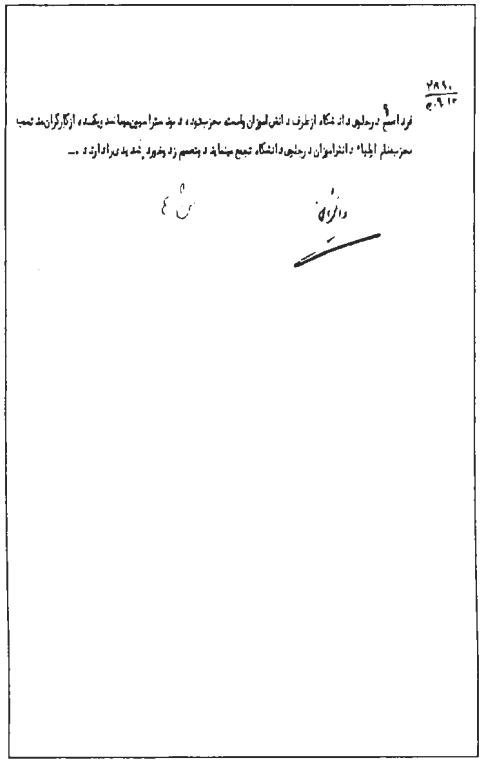

تاریخ: ۱۶ـ آذر ماه ۱۳۳۰

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد موضوع تظاهرات دانشجویان و وقایع روز پنجشنبه ۱۴ ماه جاری بین بازاریها و کلیه مجامع و مجالس عمومی مورد بحث قرار گرفته و عموماً از این پیش‌آمد اظهار رضایت و خوشحالی نموده و میگویند توده‌ایها طبق نقشه قبلی در نظر داشتند بعنوان تظاهرات دانشجویان روز مزبور انقلاب و آشوبی در شهر برپا کرده و با نشان دادن قدرت خود بدولت و ملت ثابت کنند که میتوانند بعملیات خودسرانه و بی رویه خود ادامه داده و در انتخابات هم شرکت نموده و موفقیت حاصل نمایند و بهمین جهت به پلیس حمله نموده و عده‌ای از آنها را مجروح و مضروب نمودند ولی مقاومت قابل تقدیر پلیس و تدابیر عملی دولت عملیات و منویات آنانرا خنثی نموده و بدینوسیله ثابت نمود که قدرت در دست دولت و شهربانی میباشد و میتواند از هرگونه اخلالگری و آشوب جلوگیری و انتظامات عمومی را تأمین کند.

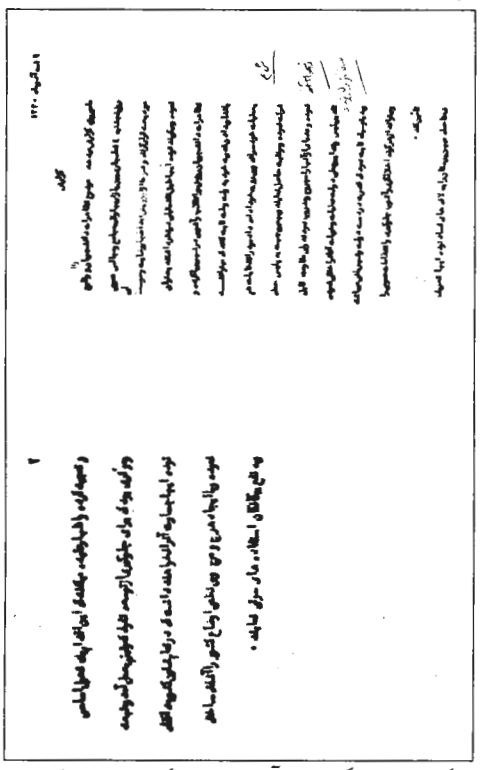

ضمنا حمله میهن پرستان را به لانه‌های فساد توده‌ایها تعریف و تمجید کرده و اظهار عقیده میکنند که این اقدام یک تحویل اساسی و مؤثری بود که برای جلوگیری از توسعه نفوذ کمونیزم بعمل آمد و منبعد توده‌ایها جسارت آنرا نخواهند داشت که در تمام شئون کشور مداخله نموده و با ایجاد هرج و مرج و بی نظمی اوضاع کشور را آشفته ساخته و به نفع بیگانگان استفاده‌های سوئی نمایند.

۱ـ بابک امیر خسروی در تظاهرات ۱۴ آذرماه ۱۳۳۰ می‌گوید:
به بهانه اعتراض به اخراج چند دانش‌آموز و علیه «تضییقات اساتید و رؤسای بورژوا لیبرال» دانشگاه به دانشجویان، قرار بود در ۱۴ آذر ۱۳۳۰ به ابتکار سازمان دانشجویان دانشگاه تهران، اقدامی اعتراضی صورت بگیرد. تصمیم رهبری حزب، از طریق کمیته ایالتی تهران به کمیته حزبی دانشگاه ابلاغ گردید. تصمیم بر سر برگزاری یک راه‌پیمائی بود که می‌بایست از دانشگاه تهران آغاز می‌شود و پس از عبور از خیابان‌های اصلی تهران با برگزاری میتینگ در میدان بهارستان به پایان برسد. سازمانی جوانانی‌ها و دانش‌آموزان وابسته به آن، که عنوان ساختگی سازمان دانش‌آموزان به خود بسته بودند، نیز به آن پیوستند. البته طبق معمول، خواست‌های دیگری در مورد کمبودها و مشکلات دانشجویان و نابسامانی‌های مدارس نیز مطرح بود، امّا هیچ کدام واقعاً الزام‌آور برای یک راه‌پیمائی نبود. مسائل این چنینی هر روز در گوشه و کنار کشور به وفور یافت می‌شد. در جلسه عمومی سازمان دانشجویان دانشگاه تهران در ۱۲ آذرماه ۱۳۳۰ که تصمیم به برگزاری «نمایش عظیمی در تهران» اتّخاذ می‌شود، واقعاً هیچ خواست مشخّص و فوتی، جز آزادی چند دانش‌آموز که آن‌ها هم در آشوب‌های مدارس از جمله در تظاهرات دبیرستان دخترانه نوربخش در ۴ آذرماه دستگیر

تاریخ : ۱۶ ـ آذر ماه ۱۳۳۰

گزارش

مراسم تشیع جنازه مرحوم سرهنگ ۲ صادق نیری شاد افسر شهربانی که در واقعه روز ۱۴ ماه جاری حین انجام وظیفه از طرف عناصر ماجراجو و آشوب طلب با سنگ مجروح و درگذشته بود در ساعت ۱۱ صبح امروز با حضور عده‌ای از وزراء و نمایندگان مجلس و معاون آقای نخست وزیر و امراء و افسران ارشد شهربانی با تشریفات نظامی از مسجد مجد تا میدان سپه حمل و چون عده زیادی از طبقات مختلف اهالی و اصناف در این مراسم شرکت کرده بودند از میدان سپه نیز جنازه را که از طرف دستجات محلی مشایعت میشد ضمن ایراد سخنرانیهای مهیج نامیدان شوش روی دوش حمل و از آنجا بوسیله آمبولانس به ابن بابویه برده و پس از انجام تشریفات مذهبی بخاک سپرده شد.

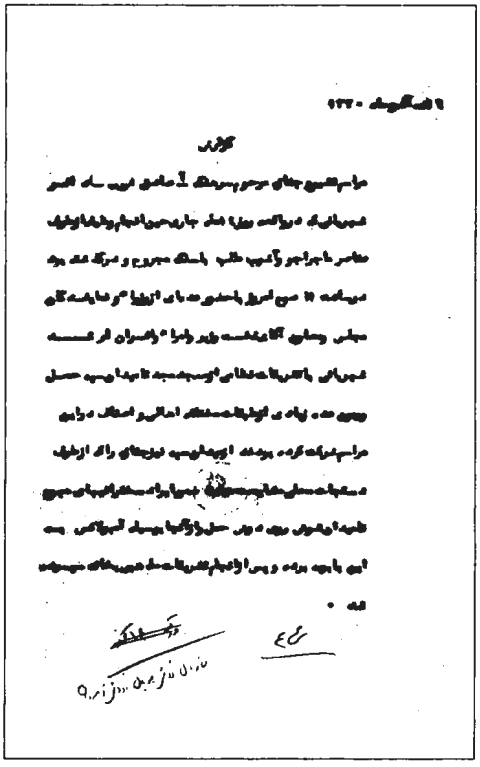

ش ۴

سازمان دانش‌جویان و دانش‌آموزان

شده بودند و یا کلّیاتی درباره خواست‌های صنفی نظیر لغو آئین نامه جدید امتحانات و برخی کمبودها، مطرح نبود. در اطلاعیه مشترک سازمان دانشجویان و دانش‌آموزان که در مطبوعات حزبی (بسوی آینده ۱۳ آذر) به چاپ رسید، از همه دانشجویان و دانش‌آموزان و مردم تهران دعوت شده بود روز پنجشنبه ۱۴ آذرماه در دمونستراسیونی که «به منظور اعتراض علیه اقدامات ضد فرهنگی و فجیع اخیر و اعلام درخواست‌های دانشجویان و دانش‌آموزان تشکیل خواهد شد»، شرکت نمایند. دعوت از مردم تهران، یعنی همهٔ توده‌ای‌ها و هواداران آن، بخوبی جنبه سیاسی و فرادانشجوئی پشت سر آن را نشان می‌دهد. در حقیقت، تظاهرات ۱۴ آذر در پی سلسله حوادث تشنّج‌آفرینی بود که به دست دانشجویان دانشگاه تهران و سازمان جوانانی‌ها در ۷ و ۸ آبان و چهارم آذرماه به وقوع پیوسته بود. در آبان ماه، دکتر مصدق نیاز داشت تا در برابر افکار بین‌المللی، مملکت آرام باشد و دولت، مستظهر به حمایت یکپارچهٔ ملّت جلوه‌گر شود. در آذرماه نیز دکتر مصدق برنامه‌هائی را که در مجلس و بستن کنسولگری‌های انگلستان در سراسر کشور را در سر می‌پروراند، با حداقلّ مشکلات عملی سازد.

کتاب از نظر درون به نقش حزب توده ایران، بابک امیر خسروی ص ۲۹۰

شماره : ۲۸۷۲ تاریخ : ۳۰/۹/۱۶

دیروز عصر میتینگ صلح برقرار شد و در عوض اعضاء وابسته بسازمان جوانان دمکرات در کلوپ مخروبه خود از ساعت سه بعد از ظهر جمع و در داخل سخنرانی هائی نموده و چند سرود دسته جمعی خواندند و مقارن ساعت ۴/۵ متفرق شدند عین بیانیه دیروز سازمان دانشجویان پیوست است. ش ۴

سازمان دانشجویان

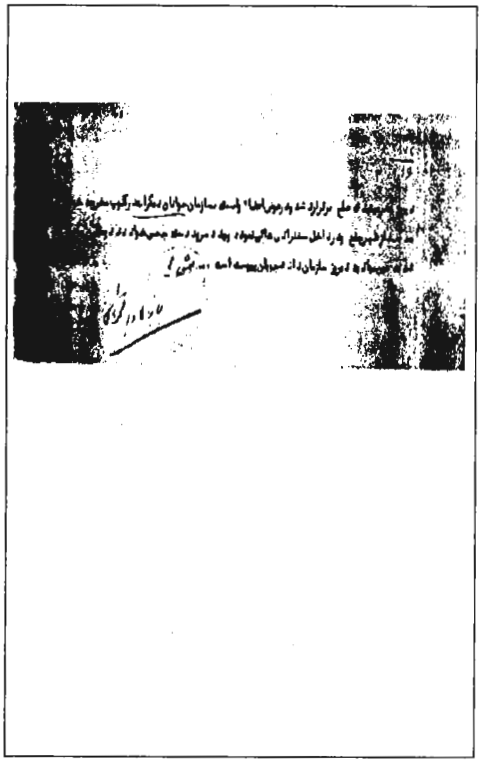

تاریخ : ۱۶ ـ آذر ماه ۱۳۳۰

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد عصر روز ۵ شنبه ۱۴ ماه جاری دبیر سپهری عضو فعال حزب توده و انجمن روابط فرهنگی ایران و شوروی عده‌ای از کسانی را که دختر و پسر با کسانشان زندانی شده‌اند در منزل خود جمع کرده و اظهار داشته است باید انقلاب نمود و علیه این دستگاه کثیف هیئت حاکمه که ۵۰ سال است هرگونه عملیاتی علیه ملت نموده و حتی از توقیف دختران هم خودداری نمیکنند مبارزه نمود امروز چند روز است از دخترم محبوبه و خواهر زاده‌ام آریان پور کاشانی خبر ندارم و در دست پلیس مختاری اسیر هستند بالاخره قرار شده است به دادستان و سازمان زنان ایران و حتی سازمانهای زنان دول (آزاد) شرحی نوشته و از فجایع پلیس که دست (گشتاپو) را از پشت بسته شکایت کنند.

۳نسخه ۹/۱۸

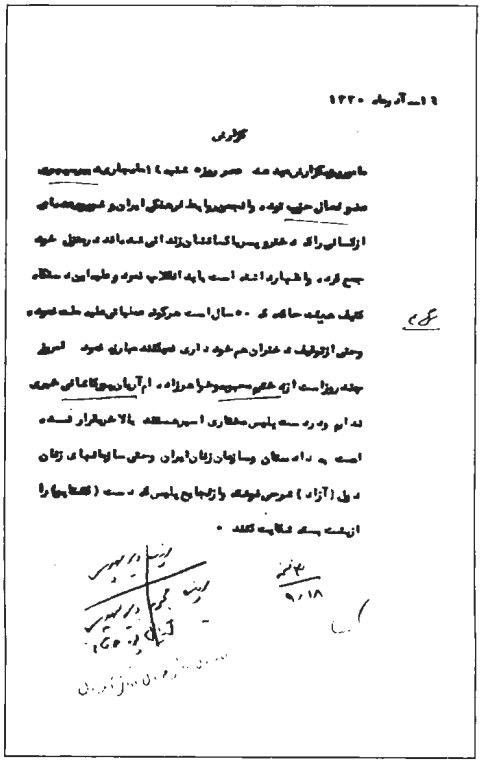

پرونده دبیر سپهری

پرونده محبوب و دبیر سپهری آریان پور [ناخوانا]

سازمان دانش‌جویان و دانش‌آموزان

۱ـ گشتاپو Gestapo سرنام واژه آلمانی پلیس مخفی دولتی که در دوره حکومت هیتلر، شامل کل دستگاه ترور و خبرچینی شد و هیچ مانع قانونی بر سر راه آن وجود نداشت. اکنون این واژه به صورت یک صفت اهانت‌آمیز، در مورد هرگونه عملیات پلیسی بیرحمانه و غیرقانونی به‌کار می‌رود. فرهنگ علوم سیاسی، مرکز اطلاعات مدارک علمی ایران، بهار ۱۳۷۶ ص ۱۷۳

تاریخ: ۱۷ـ آذر ماه ۱۳۳۰

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد از روز جمعه ۱۵ ماه جاری در حوالی کانون جوانان دموکرات که روز ۱۴ ماه جاری خراب شده اعلاناتی بمضمون زیر بدیوارها چسبانیده‌اند.

(آقایان اشتباه نشود این محل را سربازان چنگیز خراب نکرده‌اند بلکه چاقوکشهای دکتر مصدق مرتکب این وحشیگری شده‌اند).

یک نفر از اعضاء جوانان دمکرات و چند نفر خارجی هم از محل مزبور عکس برداری نموده‌اند.

اخبار روز جوانان دمکرات ش ۴

جوانان دمکرات

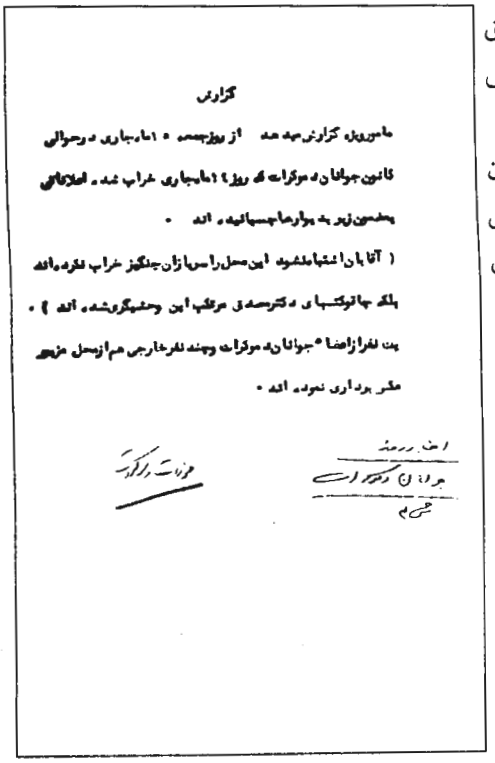

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد از روز جمعه ۱۵ ماه جاری در حوالی کانون جوانان دموکرات که روز ۱۴ ماه جاری خراب شده اعلاناتی بمضمون زیر بدیوارها چسبانیده اند .

(آقایان اشتباه نشود این محل را سربازان چنگیز خراب نکرده‌اند بلکه چاقوکشهای دکتر مصدق مرتکب این وحشیگری شده اند) .

یک نفر از اعضاء جوانان دموکرات و چند نفر خارجی هم از محل مزبور عکس برداری نموده اند .

تاریخ : ۱۷ ـ آذر ماه ۱۳۳۰

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد عصر روز گذشته عده‌ای از اطرافیان آقای کاشانی در منزل ایشان حضور داشته و صحبتهای مختلفی بشرح زیر مینموده‌اند. آشتیانی زاده نماینده مجلس که با افراد هواداران صلح ارتباط دارد تصمیم گرفته دولت را در مورد وقایع روز ۱۴ ماه جاری استیضاح کند و دولت را در این عمل دخیل معرفی نماید. توده‌ایها مشغول مرمت و تعمیر خرابکاریهای وارده به سازمانهای خود میباشند و یک آشوب و بلوای بزرگی بر پا خواهند نمود در نظر دارند میتینگی بدهند و عموم کارگران و افراد وابسته بخود را در این تظاهر حاضر نمایند ـ اگر هنگام انتخابات از توده‌ایها جلوگیری نکنند زدوخوردهائی بوقوع خواهد پیوست که منجر بقتل اشخاص خواهد شد.

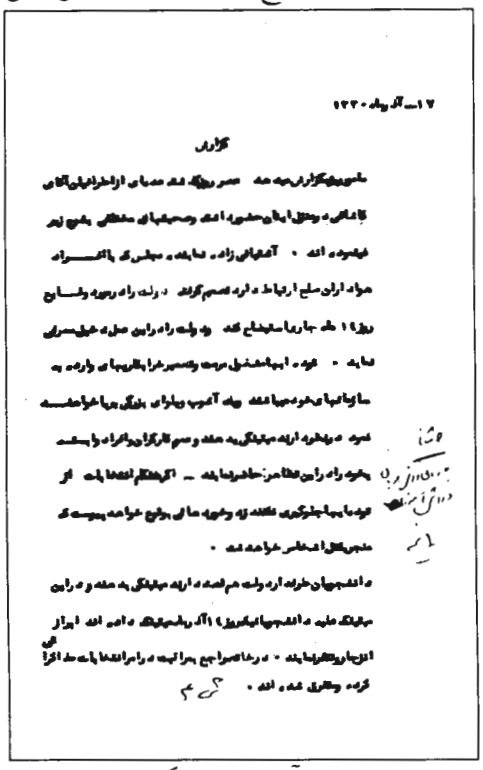

۱۷ ـ آذر ماه ۱۳۳۰

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد عصر روز گذشته عده‌ای از اطرافیان آقای کاشانی در منزل ایشان حضور داشته و صحبتهای مختلفی بشرح زیر مینموده‌اند. آشتیانی زاده نماینده مجلس که با افراد هواداران صلح ارتباط دارد تصمیم گرفته دولت را در مورد وقایع روز ۱۴ ماه جاری استیضاح کند و دولت را در این عمل دخیل معرفی نماید. توده‌ایها مشغول مرمت و تعمیر خرابکاریهای وارده به سازمانهای خود میباشند و یک آشوب و بلوای بزرگی بر پا خواهند نمود در نظر دارند میتینگی بدهند و عموم کارگران و افراد وابسته بخود را در این تظاهر حاضر نمایند ـ اگر هنگام انتخابات از توده‌ایها جلوگیری نکنند زدوخوردهائی بوقوع خواهد پیوست که منجر بقتل اشخاص خواهد شد.

دانشجویان طرفدار دولت هم قصد دارند میتینگی بدهند و در این میتینگ علیه دانشجویانیکه ۱۴ آذرماه میتینگ داده‌اند ابراز انزجار و تنفر نماید. در خاتمه راجع بمراقبت در امر انتخابات مذاکراتی کرده و متفرق شده‌اند.

ش ۴

کاشانی بسازمان دانش‌جویان و دانش‌آموزان ۱ نسخه

شماره : ۴۱۸ تاریخ : ۱۳۳۰/۹/۱۸

چند روز است کلاسهای مخصوصی برای تعلیم زبان روسی در مرکز سازمان جوانان دمکرات (خیابان نادری کوچه بهار) تاسیس شده است که در آن‌ها ضمن آموختن زبان روسی بوسیله دو نفر معلم خارجی (عقاید کمونیستی و فلسفه مارکسیسم) را بافراد عضو سازمان جوانان دمکرات تعلیم میدهند و عصرهای دوشنبه و چهارشنبه نیز در این سازمان سخنرانیهائی در مورد افکار کمونیستی بوسیله کارگردانان این جمعیت برای جوانان ایراد میشود و چهارشنبه گذشته پرتو علوی درباره تفسیر (بیانیه حزب کمونیست بقلم لنین) در این سازمان صحبت کرده است.

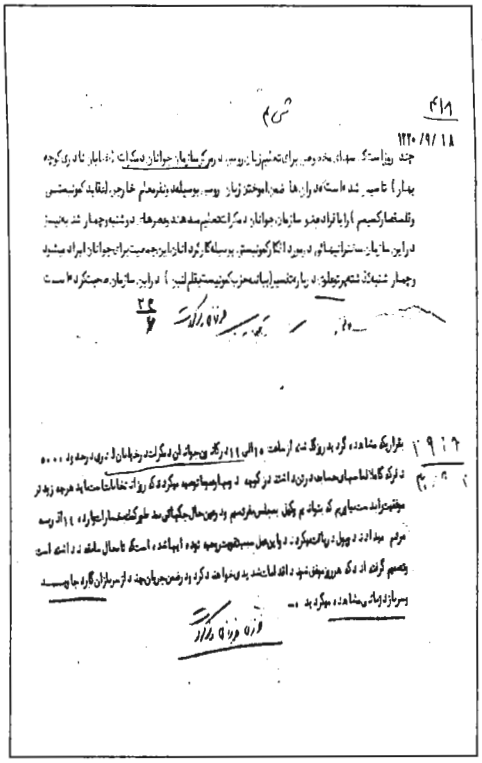

جمعیت جوانان دموکرات ۲۳/۷

۲۹۱۹
۳۰/۹/۲

بقراریکه مشاهده گردید روز گذشته از ساعت ۱۵ الی ۱۹ در کانون جوانان دمکرات در خیابان... در حدود ۵۰۰۰ نفر که کاملا لباسهای حسابی در تن داشتند در کوچه نوبهار عموما توصیه میکردند که روز انتخابات است باید هر چه زودتر موفقیت را بدست بیاوریم که بتوانیم وکیل بمجلس بفرستیم و در عین حال چکهائی بمنظور کمک بخسارات وارده ۱۴ آذر به مردم میدادند و پول دریافت میکردند و این عمل سبب تقویت روحیه توده‌ایها شده است که تابحال سابقه

نداشته است و تصمیم گرفته‌اند که هر روز موفق شوند اقدامات شدیدی خواهند کرد و در ضمن جریان چند از سربازان گارد جاوید و سرباز دژبانی مشاهده میگردید.

کانون جوانان دموکرات

تاریخ: ۱۸ـ آذرماه ۱۳۳۰

مامور ویژه گزارش میدهد ساعت ۱۸ روز ۱۷ ماه جاری جلسه مطبوعاتی در محل کانون جوانان دموکرات تشکیل و مصطفی و مرتضی لنکرانی ـ نامور ـ مجید غفاری عده زیادی از اهالی و روزنامه نگاران داخلی و خارجی در این مصاحبه حضور داشته‌اند ابتدا شهیدی عضو هیئت مدیره کانون از حاضرین تقاضا نموده پس از دیدن وضع حاضر کانون جریان را بمردم بگویند و در صورت امکان آنها را برای تماشا بآنجا بیاورند. سپس مرتضی لنگرانی شروع به صحبت نموده و گفته است من در مازندران بودم پس از ورود به تهران از یکنفر بازرگان شنیدم که وزارت کشور دستور غارت خانه‌های ما را داده چون محل کانون دموکرات مربوط بدربار است دستور داده آنجا را نسوزانند بعد شرحی راجع بعملیات چاقوکشان و تعقیب دختران شرح داده و علاوه نموده است ما باید با تمام قوا علیه این اقدامات اعتراض و قیام نمائیم والا از این هم بدتر خواهد شد. مخبر خبرگزاری پارس عده زندانیان را پرسیده شهیدی جواب داده اطلاع صحیحی در دست نیست قدر مسلم اینست بیش از ۳۰۰ نفر بازداشت نموده‌اند مخبر روزنامه المصری پرسیده است آیا ممکن است دولت این کانون را غیر قانونی اعلام کند شهیدی پاسخ [داد] چون سیاست دولت بر اساس عوام فریبی استوار شده است و اکنون چنین اقدامی را بکند تصدیق و تأئید اعمال وحشیانه خود میباشد در مورد مجروحین و کشته شدگان و خسارت کانون سئوال شده شهیدی

پاسخ داده هنوز مقتول معلوم نیست و خسارت وارده پنجاه هزار تومان میباشد.
مصطفی لنکرانی پرسیده آیا تصمیم به مرمت و تعمیر کانون دارید شهیدی جواب داده کانون را بهتر از حالت اولیه تعمیر خواهیم کرد و عصر روز سه شنبه ۱۹ آذر کنفرانس عمومی در محل کانون بپا خواهد شد.
سئوال شده که آیا بجائی شکایت کرده‌اید پاسخ داده‌اند بدادستانی شکایت شده و شرحی هم به فدراسیون جهانی جوانان دموکرات نوشته شده است
جوانان دموکرات

شماره : ۹۳۴کد ۲ تاریخ : ۳۰/۹/۱۹

جوانان دموکرات ایران در ساعت ۴ بعد از ظهر روز ۳۰/۹/۱۹ برای اعتراض بفجایع و خرابکاریهای چاقوکشان دولتی در کلوپ کانون واقع در خیابان نادری کوچه نوبهار میتینگ خواهند داد و از همه جوانان و مردم شرافتمند تهران دعوت میکنند که در میتینگ مزبور حضور بهمرسانند.

از طرف فرمانده دژبان پادگان مرکز ـ سرتیپ عظیمی سرهنگ

ازهاری

۲۳ جدید / ۷

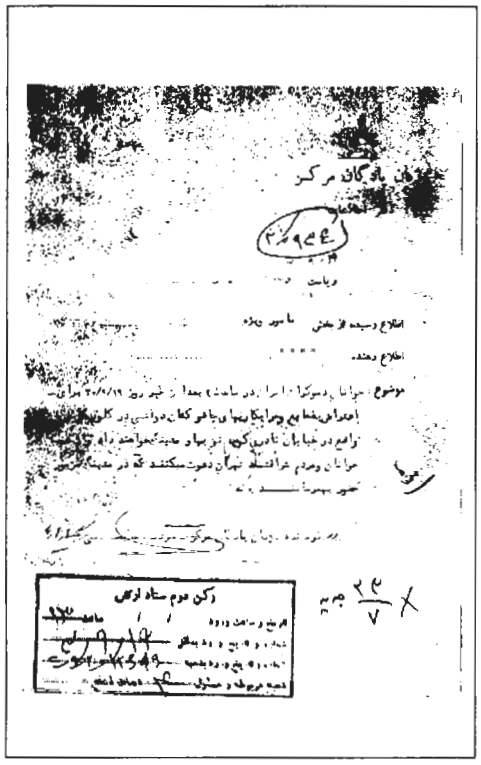

تاریخ : ۲۱ ـ آذرماه ۱۳۳۰

مامور ویژه گزارش میدهد بطوریکه از افراد مربوط به سازمان زنان ایران شنیده شده سازمان در نظر دارد برای بسط و توسعه سازمان خود شعبه در شهرستانها دایر نمایند و بمنظور اجرای این مقصود با کانون جوانان دموکرات و هواداران اصلی تماس حاصل نموده تا هر چه زودتر تصمیمات خود را عملی نماید. ضمنا سازمان زنان ایران او را [ناخوانا] بر حق رأی زنان در انتخاب تهیه کرده و قصد دارد اوراق مزبور را بوسایلی بامضای اهالی رسانیده و بمجلس شورایملی و سازمان ملل ارسال دارد و چهارشنبه گذشته [ناخوانا] درباره تفسیر بیانیه حزب کمونیست به قلم در این سازمان [ناخوانا] کرده است

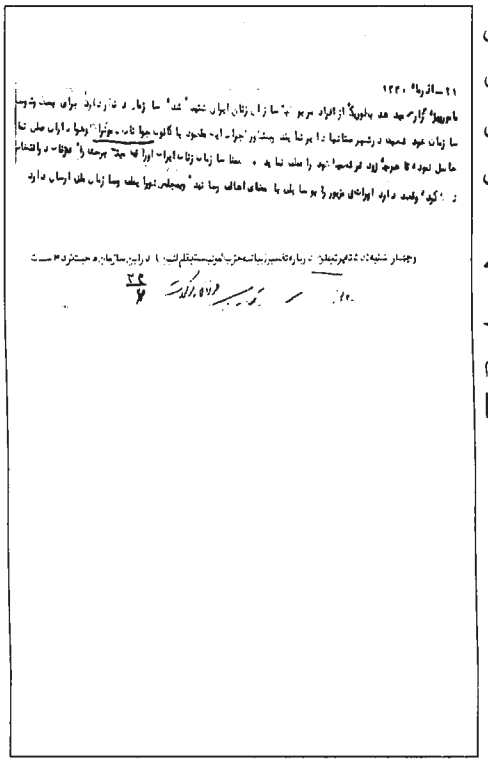

زنان دمکرات

۲۳/۶

تاریخ : ۲۱ ـ آذرماه ۱۳۳۰

مامور ویژه گزارش میدهد چون بدستور کمیته مرکزی حزب توده جمعیت هواداران صلح و آزادی ایران و مبارزه با شرکت‌های استعماری در نظر دارند بمناسبت طرح دعوی نفت در دادگاه لاهه میتینگ بزرگی تشکیل دهند از هم اکنون نعمت الهی و جاوید مامور شده‌اند عده‌ای را از جوانان فعال اعضاء سازمان جوانان دموکرات را برای تشکیل کادر مامورین انتظامات انتخاب و تربیت نمایند

سازمان جوانان دموکرات

۲۳/۶

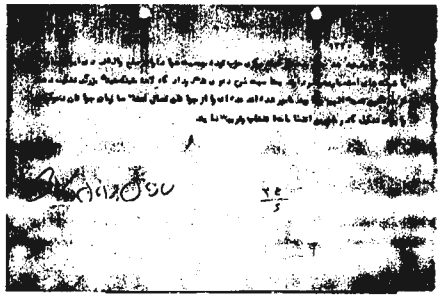

تاریخ : ۲۲ ـ آذر ماه ۱۳۳۰

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد اخیرا دکتر عقیلی استاد دانشگاه و عضو کمیته مرکزی حزب توده به افراد سازمان دانشجویان توده‌ای دانشگاه اعلام داشته با اینکه غارت خانه صلح و سایر مراکز وابسته بحزب توده مورد موافقت دولت فعلی بوده ولی از نظر سیاست کلی حزب صلاح نیست حزب توده برای سقوط کابینه دکتر مصدق فعالیت کند اکنون توده‌ایها در عین حالیکه در همه جا به آقای دکتر مصدق دشنام میدهند ولی صحبتی از سقوط کابینه ننموده و میگویند آقای دکتر مصدق باید با اتکاء بسازمانهای وابسته بحزب توده بمبارزه خود علیه انگلیسها ادامه دهد گفته میشود فعلا توده‌ایها با نزدیک شدن بدولت درصددند از اجرای نقشه هائی که ممکن است از طرف حزب زحمتکشان[1] علیه آنها طرح شده باشد جلوگیری کنند.

۲۱
۳۷
سازمان دانشجویان

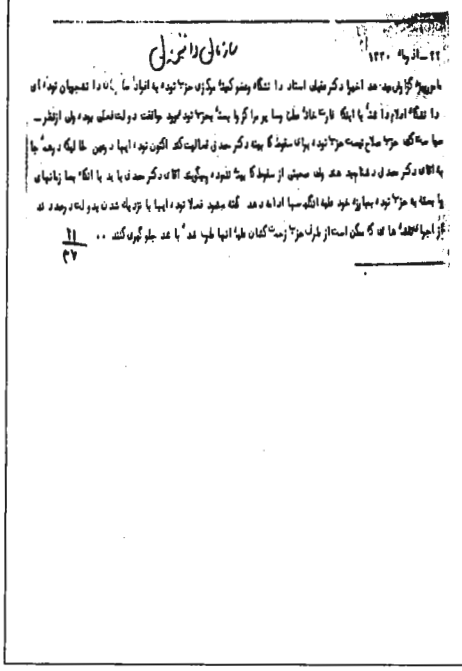

۱ـ حزب زحمتکشان: حزب زحمتکشان ملت ایران توسط خلیل ملکی و مظفر بقایی تأسیس شد. ملکی که به دنبال وقایع آذربایجان از حزب توده جدا شده بود با بقایی همداستان شد. ملکی و یارانش (قندهاریان، جلال آل احمد، محمدعلی خنجی، ناصر وثوقی، غلامرضا وقیق، نادرپور، هوشنگ ساعد لو و...) امور تشکیلاتی، آموزشی، مطبوعاتی و عقیدتی حزب را در دست گرفتند و فعالیتهای سیاسی در اختیار بقایی و یاران او باقی ماند. جریده شاهد ارگان سیاسی حزب زحمتکشان بود که تحت نظارت بقایی روزانه منتشر می‌شد و ملکی هفته نامه نیروی سوم و ماهنامه علم و زندگی را تأسیس کرد. پس از حوادث سی تیر ۱۳۳۱ و دوری محسوس بقایی از مصدق اختلافات داخلی حزب زحمتکشان آغاز شد. گروه ملکی که اکثریت فعالان، سازمان دهندگان و نویسندگان حزب را تشکیل می‌دادند اعتقاد داشتند که حزب زحمتکشان نمی‌باید از پشتیبانی فعال خود از دکتر مصدق دست بردارد، در حالی که مظفر بقایی خواستار مخالفت علنی با مصدق شده بود. این اختلاف چراغ عمر یک ساله حزب زحمتکشان را خاموش کرد. سالهای پس از کودتای ۲۸ مرداد ۳۲ حزب زحمتکشان رسماً منحل نشد، امّا فعالیت چشمگیری نیز نداشت. ولی بعدها در دهه پنجاه با تجدید فعالیت محدود احزاب، حزب زحمتکشان ملّت ایران که به رهبری مظفر بقایی تلاشهایی کم رنگ صورت داد که شباهتی با فعالیتهای عادی یک حزب سیاسی نداشت.

تاریخ : ۲۲ ـ آذر ماه ۱۳۳۰

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد از طرف کمیته مرکزی حزب توده دستور داده شده که باشگاه ورزش کانون جوانان دموکرات بلافاصله تعمیر و شروع بکار نماید چون این باشگاه یکی از مراکز تبلیغاتی مهم حزب بوده و با شرکت عده‌ای از دختران توده‌ای در آن باشگاه عده زیادی از اشخاص در آنجا ثبت نام میکنند. نام‌نویسی در باشگاه مزبور خیلی ساده است و با دادن ماهی از ۵ الی ۱۰ ریال از کلاس رقص ـ آواز و ورزشهای مختلف استفاده میکنند. اعضاء سابقه دار مراقب اعضاء جدید بوده و هر گاه احساس نمایند شخص تازه‌وارد از اعضای دستجات مخالف است وسایل زدوخورد را با او فراهم نموده و با این بهانه شخص مورد نظر را از باشگاه اخراج میکنند.

۲۳
۶
ش ۴

کانون جوانان دموکرات

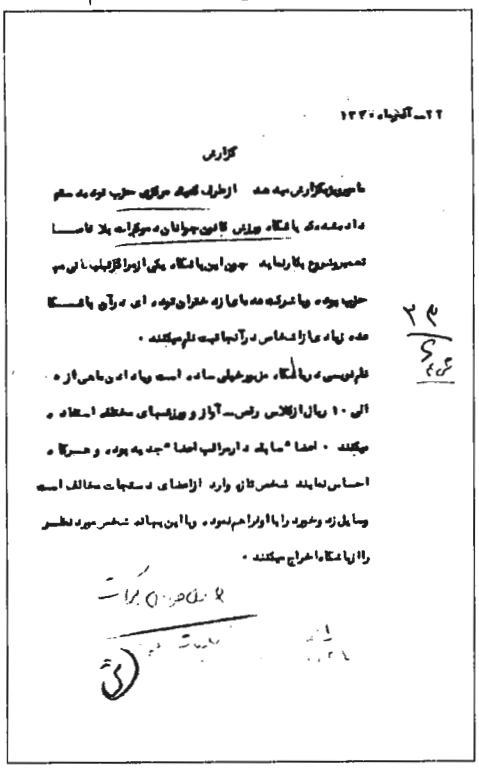
۲۲ ـ آذرماه ۱۳۳۰

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد از طرف کمیته مرکزی حزب توده دستور داده شده که باشگاه ورزش کانون جوانان دموکرات بلافاصله تعمیر و شروع بکار نماید چون این باشگاه یکی از مراکز تبلیغاتی مهم حزب بوده و با شرکت عده‌ای از دختران توده‌ای در آن باشگاه عده زیادی از اشخاص در آنجا ثبت نام میکنند.

نام‌نویسی در باشگاه مزبور خیلی ساده است و با دادن ماهی از ۵ الی ۱۰ ریال از کلاس رقص ـ آواز و ورزشهای مختلف استفاده میکنند. اعضاء سابقه دار مراقب اعضاء جدید بوده و هر گاه احساس نمایند شخص تازه‌وارد از اعضای دستجات مخالف است وسایل زدوخورد را با او فراهم نموده و با این بهانه شخص مورد نظر را از باشگاه اخراج میکنند.

۲۴
۶
ش ۴

تاریخ : ۲۲ ـ آذر ماه ۱۳۳۰

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد حزب منحله توده در نظر گرفته حتی‌الامکان کانون جوانان دموکرات را تقویت و در توسعه آن اقدامات لازم بعمل آورد روی این اصل بکلیه افراد حزبی که سن آنها کمتر از ۲۳ میباشد اکیدا دستور داده شده در کانون مذکور نام‌نویسی کنند.

اخبار روز کانون جوانان دموکرات

ش ۴

کانون جوانان دموکرات

۲۳/۶

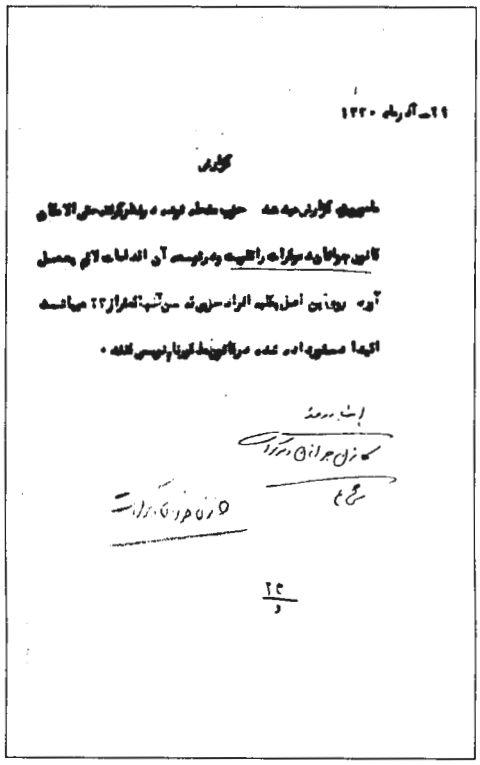
۲۲ـ آذر ماه ۱۳۳۰

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد حزب منحله توده در نظر گرفته حتی‌الامکان کانون جوانان دموکرات را تقویت و در توسعه آن اقدامات لازم بعمل آورد روی این اصل بکلیه افراد حزبی که سن آنها کمتر از ۲۳ میباشد اکیدا دستور داده شده در کانون مذکور نام‌نویسی کنند.

۲۲/د

تاریخ: ۲۵ـ آذرماه ۱۳۳۰

سازمان حزب توده

مامور ویژه گزارش میدهد (کی نژاد) یکی از نویسندگان روزنامه بسوی آینده اظهار میداشته اکنون منزل پرتو علوی یکی از مراکز مهم تبلیغاتی حزب توده است که کارگردانان حزب برای بحث در نقشه‌ها و موضوعهای حساس هفته‌ای دو مرتبه در آنجا جلسه تشکیل میدهند.

نامبرده علاوه نموده پرتو علوی فعلا مسئول کمیسیون مالی حزب منحله توده با شرایط کنونی میباشد

۲۲/۱۰

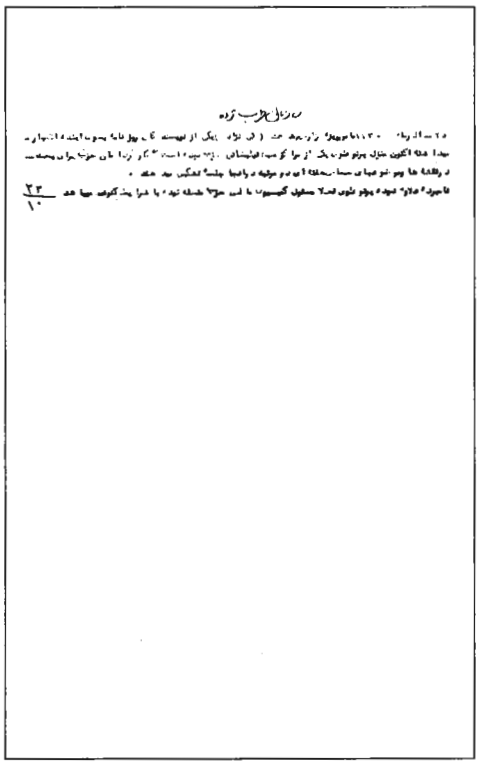

تاریخ : ۲۹ ـ آذرماه ۱۳۳۰

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد حافظی مخبر روزنامه ترقی میگفته بطوریکه از دانشجویان منتسب بحزب منحله توده شنیده است توده‌ایها دور از تشکیلات خود سازمانی بنام کمیته انتقام[1] تشکیل داده‌اند که وظیفه کمیته مزبور اخذ انتقام از مسببین وقایع ۲۳ تیر و ۱۴ آذرماه میباشد گفته میشود این سازمان خود را وابسته بمحافل چپی معرفی نکرده و مرکز آنهم بین دانشجویان میباشد.

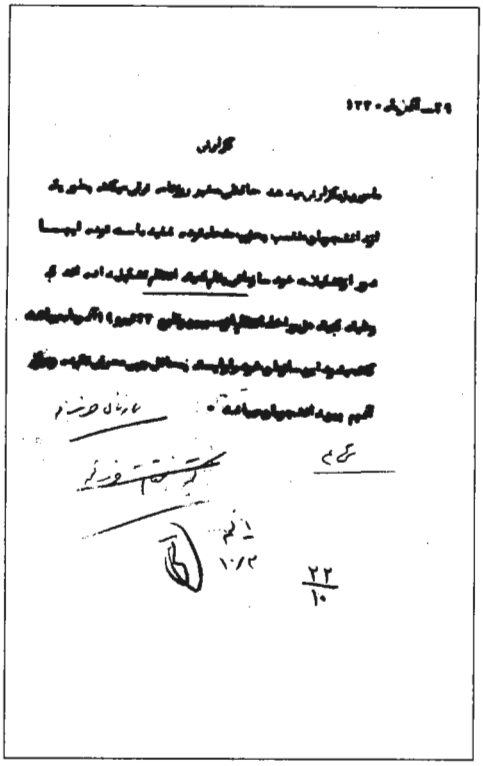

سازمان حزب توده کمیته انتقام

حزب توده

ش ۴

۱ نسخه

۱۰/۳۰

۱ـ پاره‌ای از ترورها به حزب توده منسوب می‌شود که انتساب همهٔ آنها به همهٔ رهبری محل مسامحه است. آنچه که مسلم است سرقتهای بانک ملی دماوند، بانک ملی مرکز و بانک بازرگانی و قتل حسام لنکرانی : محسن صالحی، داریوش غفاری، فاطری، پرویز نوائی به دست «سازمان اطلاعات» به رهبری دکتر مرتضی یزدی، از طرف هیئت اجرائیه هشت نفری و مسئول این سازمان، خسرو روزبه، انجام گرفته و در هیئت اجرائیه تائید شده است. البته کسانی از هیئت اجرائیه مانند یزدی، بهرامی، جودت در نامه‌های خود، یا اظهارات شفاهی خود در جلسهٔ کمیته مرکزی، یا در اعترافات خود این اقدامات را ناشی از ابتکار خود نمی‌خواندند و کیانوری و قاسمی و روزبه را الهام بخش این اقدامات قلمداد می‌کردند هر چه باشد، این افراد در تأیید این اقدامات متفق‌الکلمه بودند. کژراهه، احسان طبری، ص ۱۶۰

اساساً ماجرای ترور محمد مسعود در پرده‌ای از ابهام قرار دارد. این ابهام از آن جهت است که آیا ترور محمد مسعود صرفاً انتقام «کمیتهٔ ترور» حزب توده از محمد مسعود بود یا در رابطه پیچیده‌ای از رقابت‌های دربار، رزم‌آرا، انگلیس، آمریکا و شوروی قرار دارد. این ماجرای پیچیده را «انور خامه‌ای» در جلد سوم خاطرات خود (از انشعاب تا کودتا) به اجمال بیان کرده است. بعلاوه «انور خامه‌ای» نیز همانند فریدون کشاورز معتقد است کیانوری و در نتیجه حزب توده در

تاریخ : ۲۹ ـ آذرماه ۱۳۳۰

مامور ویژه گزارش میدهد اخیرا محل سازمان جوانان دموکرات افتتاح گردیده و در داخله سالن چهار عدد تابلو نصب کرده‌اند که جلب نظر مینماید در دو تابلو دیگر زمستان و تابستان رعیت ارباب با کمال استراحت با اطفال خود مشغول تفنن است ولی رعیت مشغول زراعت و زحمت میباشد اغلب دهاقین و دهاتی‌ها را به سالن مزبور هدایت نموده و با نشان دادن منظره‌های فوق‌الذکر آنها را علیه مالک و ارباب تحریک و اغوا مینمایند.

۲۴/۶

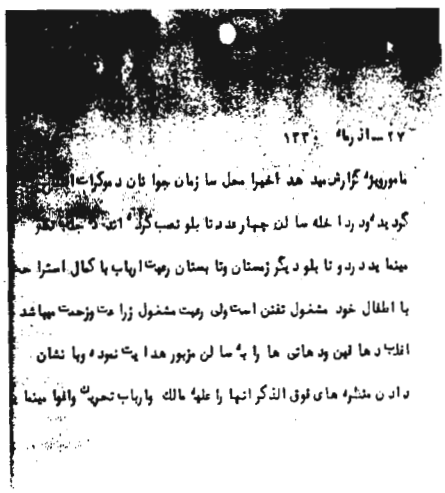

جریان ترور محمد مسعود قرار داشته‌اند. استناد مهم آنها به متن دفاعیات «خسرو روزبه» است که در دادگاه اظهار میدارد : «هر چه کرده‌ام با اطلاع و دستور مقامات بالاتر حزبی کرده‌ام.» به این ترتیب با توجه به اینکه «کمیتهٔ مزبور» زیر نظر کیانوری کار می‌کرده، نمی‌توان ادعا کرد که کیانوری از این ترور بی اطلاع بوده و روزبه بنا به ابتکار شخصی، کمیتهٔ ترور را مأمور قتل محمد مسعود کرده است. آن هم در هنگامی که روزبه با حزب قطع رابطه کرده بود.
نظر از درون به نقش حزب توده ایران، بابک امیرخسروی، ص ۱۵۵

تاریخ : ۲ ـ دیماه ۱۳۳۰

مامور ویژه گزارش میدهد در شهریور ماه سال جاری سازمان جوانان دموکرات کلاسهائی برای تدریس دروس کمونیست تشکیل داده بود که هفته گذشته عده‌ای از دانش‌آموزان دبیرستانها فارغ‌التحصیل از کلاسهای مزبور شده‌اند کسانیکه در کلاسها درس میدهند اشخاص زیر هستند منصور باقری مصطفی بی‌آزار ـ قدوه ـ حسنی نژاد ـ دبیران فرهنگ و محمود هرمز وکیل دادگستری

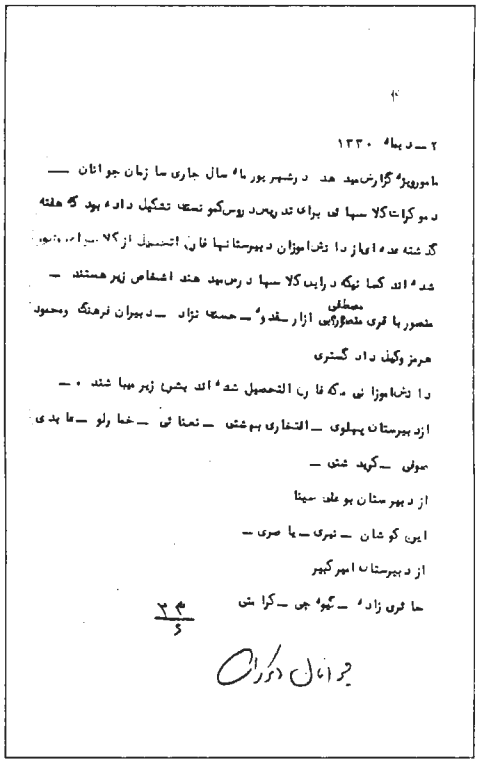

۲ ـ دیماه ۱۳۳۰

مامور ویژه گزارش میدهد در شهریور ماه سال جاری سازمان جوانان دموکرات کلاسهائی برای تدریس دروس کمونیست تشکیل داده بود که هفته گذشته عده‌ای از دانش‌آموزان دبیرستانها فارغ‌التحصیل از کلاسهای مزبور شده‌اند کسانیکه در کلاسها درس میدهند اشخاص زیر هستند ـ منصور باقری مصطفی بی‌آزار ـ قدوه ـ حسنی نژاد ـ دبیران فرهنگ ومحمود هرمز وکیل دادگستری

دانش‌آموزانی که فارغ‌التحصیل شده‌اند بشرح زیر میباشند ۰ ـ

از دبیرستان پهلوی ـ افتخاری بهشتی ـ نعنائی ـ خمارلو ـ عابدی صوفی ـ کریدشتی

از دبیرستان بوعلی سینا

ایرج کوشان ـ نیری ـ یاصری

از دبیرستان امیرکبیر

حائری زاده ـ گیوه‌چی ـ کرامتی

۲۳/۶

جوانان دموکرات

تاریخ : ۳ـ دیماه ۱۳۳۰

مامور ویژه گزارش میدهد روز اول ماه جاری هیئت مدیره جمعیت ملی مبارزه با شرکتهای استعماری[1] و جوانان دموکرات در منزل مصطفی لنکرانی[2] جلسه‌ای تشکیل و راجع به تعمیر خانه صلح و محل جمعیت مبارزه با شرکت‌های استعماری وکمک بمدیر روزنامه چلنگر مذاکراتی نموده و قرار شده است روز جمعه ۶ دیماه که میتینگی داده خواهد شد اعلامیه‌ای در مورد جمع‌آوری اعانه پخش نمایند و اعضای کمیسیون مالی مرتبا در دفتر روزنامه مصلحت و دبیرخانه جمعیت ملی مبارزه با شرکتهای استعماری نفت و خانه صلح حضور یافته و قبوض اعانه را صادر و گزارشات خود را به هیئت مدیره بدهند ضمنا سه دسته گل تهیه و به کنگره دهقانان هدیه نمایند

جوانان دموکرات

۲۳/۶

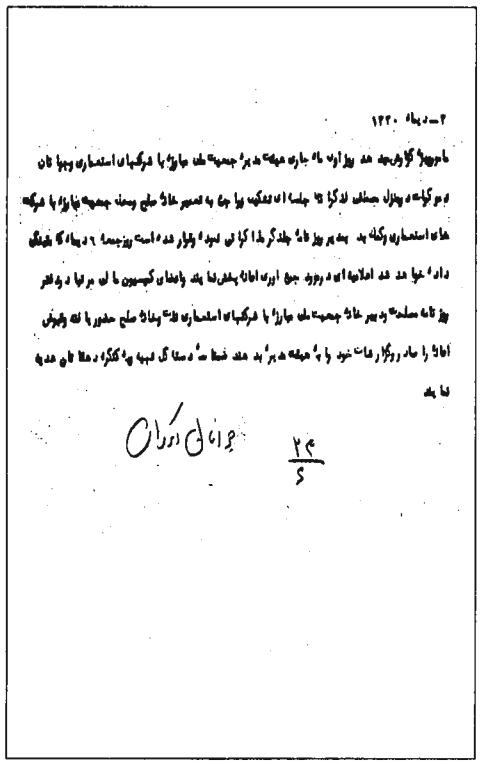

۱ـ جمعیت مبارزه با استعمار از سازمانهای علنی حزب توده در زمان دولت مصدق
کژراهه، احسان طبری، ص ۳۵۳

۲ـ مصطفی لنکرانی عضو حزب و مسئول شعبه تعلیمات بود و بیشتر در منطقه جنوب کشور در میان کارگران شرکت نفت فعالیت داشت، وی همچنین عضو جمعیت ملی مبارزه با استعمار و عضو هیئت مدیره انجمن کمک به دهقانان بود و از رهبران جمعیت آزادی ایران به شمار می‌رفت.

تاریخ : ۳ـ دیماه ۱۳۳۰

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد یک هفته است در دفتر سازمان جوانان دمکرات اسامی اعضاء را ثبت مینمایند عده‌ای از جوانان عضو کانون مزبور در شهر مشغول فعالیت گردیده و دسته دسته دانش‌آموزان را اغفال و برای نام‌نویسی بکانون جوانان دموکرات میبرند و چند نفر از اعضاء جمعیت آذربایجان که سازمانی کاملا توده‌ای است همواره در کانون جوانان حاضر و باعضاء آن کمک و مساعدت نموده و دستوراتی صادر میکنند.

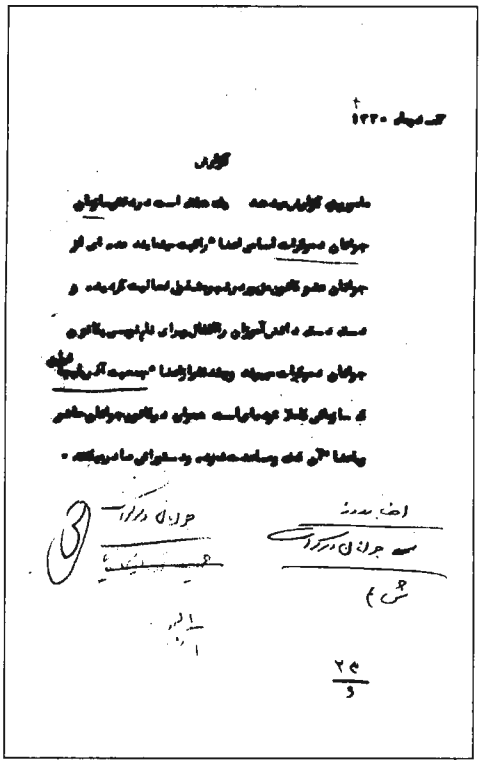

اخبار روز جوانان دموکرات ش ۴

جوانان دموکرات

۲۳/۶

تاریخ : ۴ ـ دیماه ۱۳۳۰

مامور ویژه گزارش میدهد بطوریکه در محافل منتسب بحزب توده گفتگو میشود جمعیت ملی مبارزه با شرکتهای استعماری نفت علی رغم اعلامیه شهربانی میتینگ روز جمعه ۶ دیماه را در میدان بهارستان برگزار خواهد نمود از قرار تحقیق در کانون جوانان دموکرات مقدار زیادی چوب و چماق و چاقو تهیه شده که در روز مزبور از آنها استفاده میشود توده‌ایها میگویند بهر وسیله که باشد این میتینگ را در میدان بهارستان خواهیم داد و هیچ تشنجی از طرف دولت مورد قبول واقع نخواهد شد

جوانان دموکرات

۲۳/۶

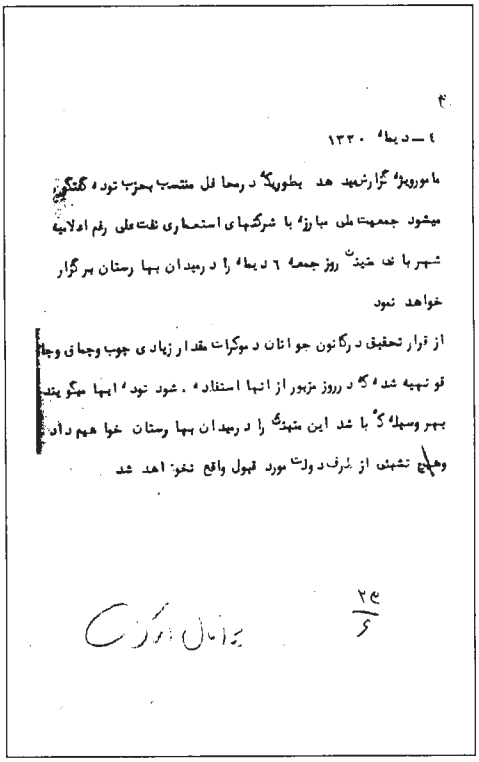

۴

۴ ـ دیماه ۱۳۳۰

مامور ویژه گزارش میدهد بطوریکه در محافل منتسب بحزب توده گفتگو میشود جمعیت ملی مبارزه با شرکتهای استعماری نفت علی رغم اعلامیه شهربانی میتینگ روز جمعه ۶ دیماه را در میدان بهارستان برگزار خواهد نمود

از قرار تحقیق در کانون جوانان دموکرات مقدار زیادی چوب وچماق وچاقو تهیه شده که در روز مزبور از انها استفاده میشود توده ایها میگویند بهر وسیله که با شد این میتینگ را در میدان بهارستان خواهیم داد و هیچ تشنجی از طرف دولت مورد قبول واقع نخواهد شد

۲۳/۶

تاریخ : ۸ـ دیماه ۱۳۳۰

مامور ویژه گزارش میدهد شب جمعه گذشت ۵ دیماه (واریته) مفصلی در سالون سخنرانی کانون جوانان دموکرات ایران برپا بوده (واریته) مزبور شامل چند نوع رقص و آواز شرقی و غربی و یک پرده نمایش کمدی بوده این واریته در ساعت ۲۰/۳۰ خاتمه یافته و اجراکنندگان اغلب قسمتها جوانان ارامنه و بلیط ورود به هم بزبان ارمنی و لاتینی و قیمت آن از ۲۰ الی ۳۰ ریال بوده و تماشاچیان بیشتر از جوانان ارامنه بوده‌اند.

جوانان دموکرات

۲۳/۶

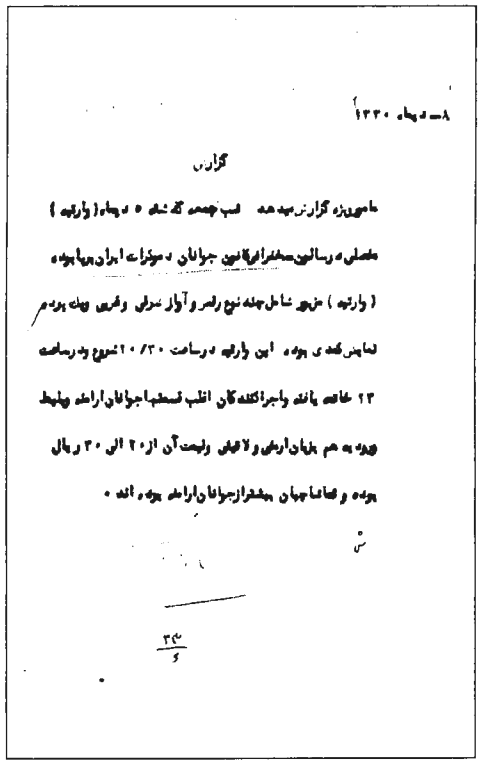

۸ـ دیماه ۱۳۳۰

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد شب جمعه گذشت ۵ دیماه (واریته) مفصلی در سالون سخنرانی کانون جوانان دموکرات ایران برپا بوده (واریته) مزبور شامل چند نوع رقص و آواز شرقی و غربی و یک پرده نمایش کمدی بوده این واریته در ساعت ۲۰/۳۰ شروع و در ساعت ۲۲ خاتمه یافته و اجراکنندگان اغلب قسمتها جوانان ارامنه و بلیط ورود به هم بزبان ارمنی و لاتینی و قیمت آن از ۲۰ الی ۳۰ ریال بوده و تماشاچیان بیشتر از جوانان ارامنه بوده‌اند.

۳۴/۵

تاریخ : ۱۴ـ دیماه ۱۳۳۰

مامور ویژه گزارش میدهد ساعت ۱۵ روز ۱۲ ماه جاری عده‌ای در حدود دو هزار نفر از جوانان دموکرات و اعضاء هواداران صلح و سایر دستجات حزب توده طبق دعوت قبلی برای آشنائی با یوسف حلمی دبیر جمعیت هواداران صلح مصر در سالون کانون جوانان دموکرات اجتماع نموده ابتدا شوشتری از طرف جوانان دموکرات به حلمی خیرمقدم گفته و پس از خواندن شعری بنام (از کره تا چین) جوانان از یوسف حلمی تقاضای سخنرانی نموده و مشارالیه پشت بلندگو رفته و گفته است جوانان مصر مثل شما تشکیلات منظمی ندارند آنها با امپریالیسم مبارزه میکنند و خونشان در خیابانها ریخته میشود پس از خاتمه سخنرانی از طرف جوانان دموکرات یک مدال و یک گلدان به یوسف حلمی اهدا شده است.

جوانان دموکرات

۲۳/۶

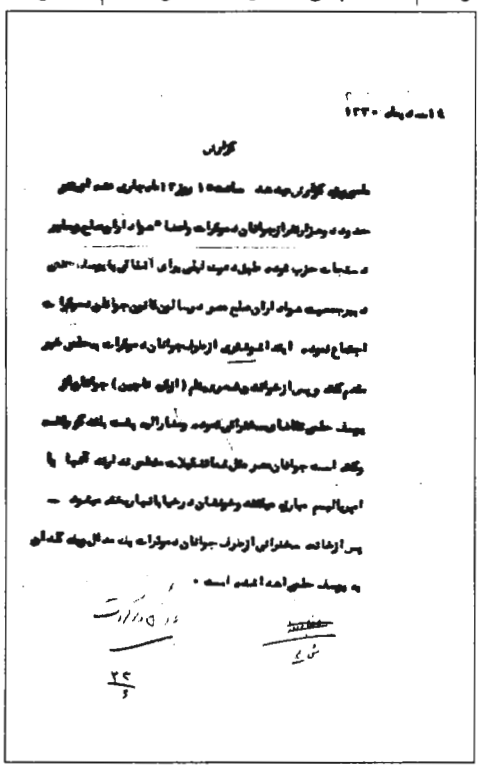

۱ـ احمد کوچک شوشتری عضو و دبیر کمیته شهرستان تهران سازمان جوانان حزب توده

تاریخ : ۱۵ ـ دیماه ۱۳۳۰

مامور ویژه گزارش میدهد دو شب قبل ۵۰ نفر از اعضاء کانون جوانان دموکرات در محل کانون اجتماع و شریعت زاده و شاملو وکلای دادگستری راجع بورود نمایندگان بانک بین‌المللی و مسافرت آنان به آبادان سخنرانی نموده و آنها را دلالان بین‌المللی قلمداد نموده‌اند که قصد دارند نفت ایران را دو دستی به امپریالیسم آمریکا تقدیم کنند.

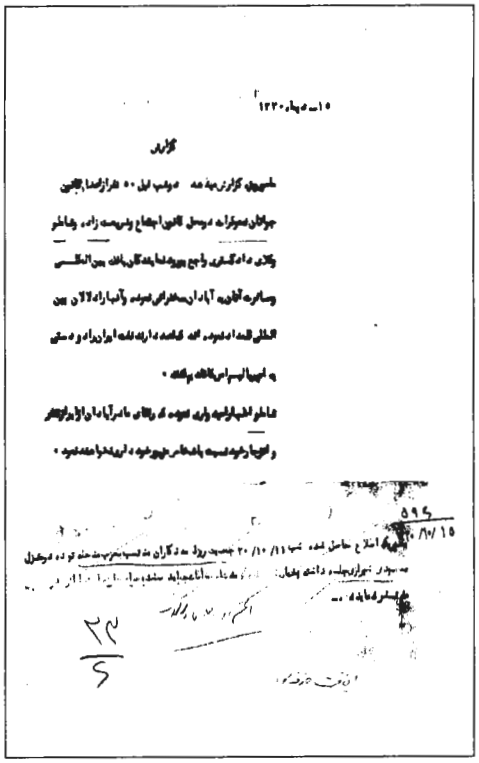

شاملو اظهار امیدواری نموده که رفقای مادر آبادان از ابراز تنفر و انزجار خود نسبت باشخاص مزبور خودداری نخواهند نمود.

تاریخ : ۱۵ ـ دیماه ۱۳۳۰

مامور ویژه گزارش میدهد شب ۱۳ ماه جاری عده‌ای از اعضاء کانون جوانان دموکرات و اعضاء جمعیت آذربایجانیان مقیم مرکز از قبیل محمود هرمز لطفی ـ حاجی عباس چاروقچی ـ محمد فرنیان ـ جواد جورابچی در محل کانون جوانان دموکرات جلسه تشکیل شود در اطراف انتخابات مذاکراتی نموده و باین نتیجه رسیده‌اند چون عده زیادی از تجار آذربایجانی قصد دارند بنفع جبهه آزادی رای بدهند ولی طرفداران کاشانی آنها را منع مینمایند قرار شده تجار مزبور خود رای بدهند ولی در ظاهر به تجار طرفداران کاشانی چنین وانمود کنند که بکاندیداهای آنها رای داده‌اند.

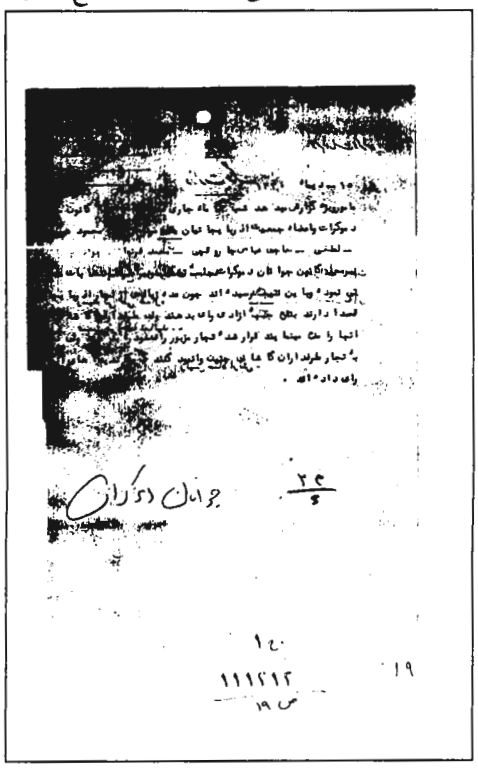

جوانان دموکرات

۲۳
۶

شماره : ۹۳۱ تاریخ : ۳۰/۱۰/۲۱

در روز ۳۰/۱۰/۱۲ در منزل آقا بالای جنتی جلسه حزب توده تشکیل آقا بالا پس از افتتاح جلسه اظهار داشت رفقا حزب توده فعلا سه دسته تقسیم شده قسمت اول شورای متحده مرکزی کارکنان جوانان دمکرات و حزب کمونیست این سه دسته هر کدام ماموریتهای جداگانه دارند ضمنا بیشتر افراد در میتینگها باید مجهز به اسلحه سرد باشند و در کارخانه چیت‌سازی افراد از آهن چیزی ساخته‌اند که در موقع لزوم مانند سرنیزه میشود و دستور داده شده که در میتینگها هر وقت بما حمله شد بحمله کنندگان از هر لباس که باشند از آن اسلحه استفاده و حتی به قصدکشتن هم شده باید از خود دفاع کنند.

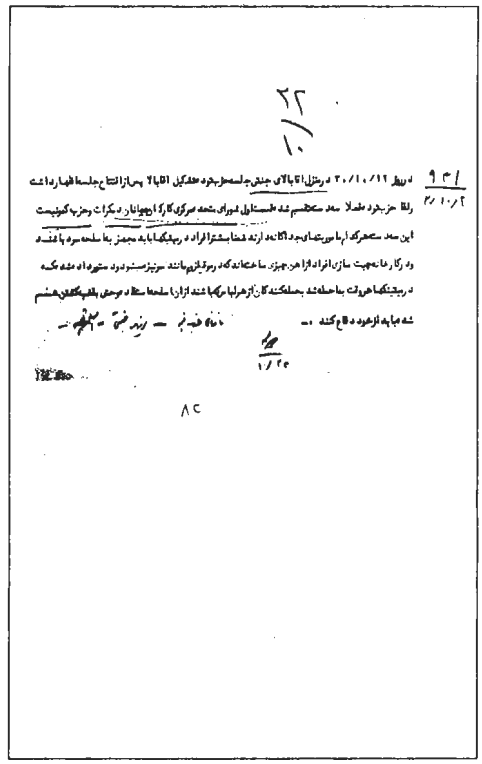

۹۳۱
۳۰/۱۰/۲۱

۸۲

سازمان حزب توده ـ پرونده جنتی

اسلحه...

دو نسخه
۱۰/۲۳

شماره : ۳۱۱۳ تاریخ : ۳۰/۱۰/۲۲

دیشب مجددا سازمان دانش‌آموزان حزب توده وسیله نمایندگان رابط کلیه دبیرستانهای پایتخت بتمام مدارس پسرانه و دخترانه تهران اعلام کرد که اگر امروز شورای عالی فرهنگ با خواسته‌های آنها موافقت نکرد از صبح روز دوشنبه ۲۳ دیماه تا حصول پیروزی و تسلیم شورای عالی فرهنگ بنظریات سازمان اعتصاب عمومی خواهد بود.

ش ۴

سازمان دانش‌آموزان تهران

۱۰/۲۵

۲۱
۳۷

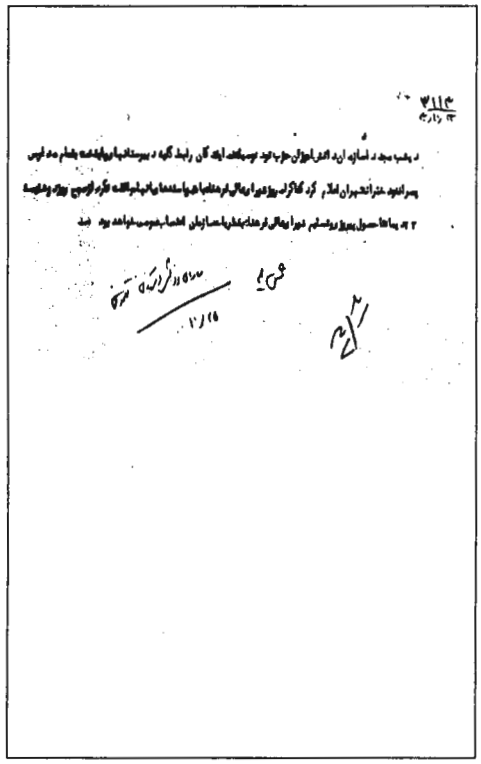

شماره : ۶۷ تاریخ : ۱۳۳۰/۱۰/۲۵

بموجب اخبار واصله.

۱ـ حزب توده در نظر دارد برای متشنج نمودن محیط یک جبهه ضد دیکتاتوری مطبوعاتی بوسیله جراید طرفدار خود و جرائدی مانند شورش ـ بهلول ـ سحرگاه ایجاد نماید و منظور از تشکیل این جبهه تبلیغات علیه دربار میباشد.

۲ـ در جلسه شب چهارشنبه مدیران جراید منتسب بحزب توده در منزل عباس سنجری مدیر روزنامه راهنمای ملت راجع باین طرح مذاکره شده ولی از مدیران غیر توده کسی در این جلسه شرکت نداشته است.

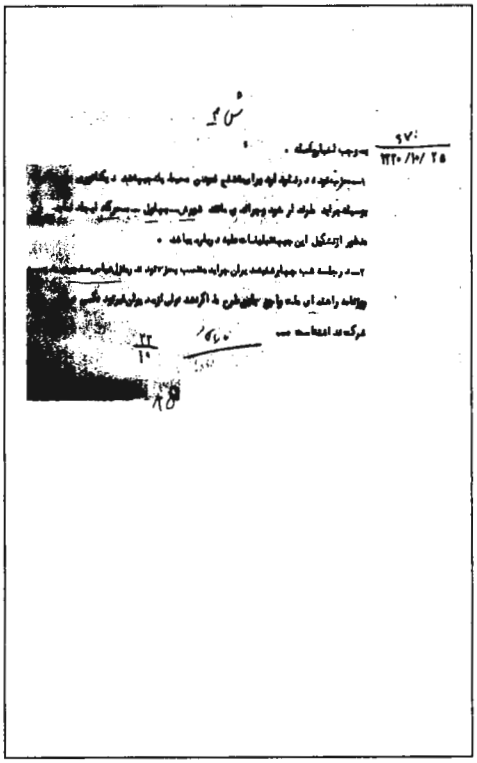

موضوع : بازرسی کانون جوانان دمکرات ایران
گزارش

محترما معروض میدارد از اولین ساعات شروع انتخاباتی گزارشاتی بشعبه تجسس واصل میگردید که توده‌ایها مراکزی تعیین کرده‌اند که افراد حزب پس از رای دادن در آن مراکز با وسائل شیمیائی موجود انگشتان رنگ شده خود را پاک نموده و مجددا با شناسنامه دیگری بحوزه‌ها مراجعه و رای میدهند (حتی این جریان بین ۳ الی ۸ مرتبه تکرار شده است)

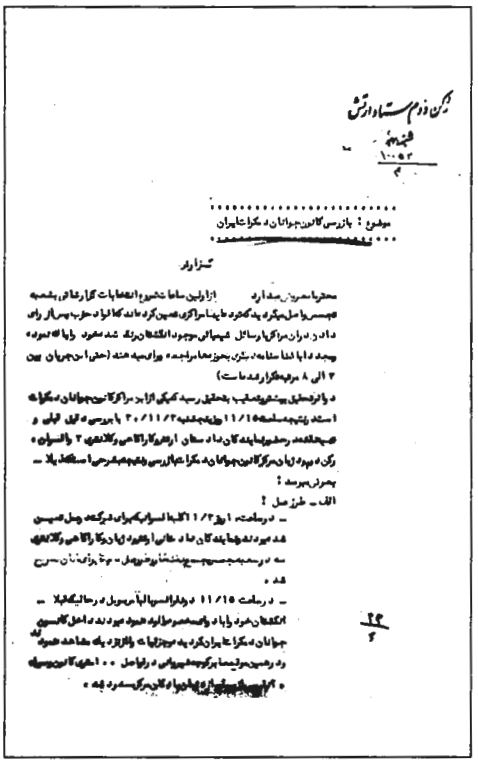

رکن دوم ستاد ارتش

موضوع : بازرسی کانون جوانان دمکرات ایران

گزارش

محترما معروض میدارد از اولین ساعات شروع انتخابات گزارشاتی بشعبه تجسس واصل میگردید که توده‌ایها مراکزی تعیین کرده‌اند که افراد حزب پس از رای دادن در آن مراکز با وسائل شیمیائی موجود انگشتان رنگ شده خود را پاک نموده و مجددا با شناسنامه دیگری بحوزه‌ها مراجعه و رای میدهند (حتی این جریان بین ۳ الی ۸ مرتبه تکرار شده است)

در اثر تحقیق بیشتر و تعقیب بتحقیق رسید که یکی از این مراکز کانون جوانان دمکرات است در نتیجه ساعت ۱۱/۱۵ روز پنجشنبه ۳۰/۱۱/۳ با بررسی دقیق قبلی و تهیه نقشه در حضور نمایندگان دادستان ارتش و کارآگاهی و کلانتری ۳ و افسران رکن دوم و دژبان مرکز کانون جوانان دمکرات بازرسی و نتیجه بشرحی است که ذیلا بعرض میرسد:

الف ـ طرز عمل :

ـ در ساعت ۱۰ روز ۱۱/۳ کلیه افسرانیکه برای شرکت در عمل تعیین شده بودند و نمایندگان دادستانی ارتش و دژبان و کارآگاهی و کلانتری سه در شعبه تجسس مجتمع و نقشه کار و طرز عمل دقیقا برای آنان تشریح شد.

ـ در ساعت ۱۱/۱۵ دو نفر افسر با لباس سویل در حالیکه قبلا انگشتان خود را با دوای مخصوص آلوده نموده بودند داخل کانون جوانان دمکرات ایران گردیده و جزئیات را از نزدیک مشاهده نمودند و در همین موقع معابر کوچه شیروانی در

فواصل ۱۰۰ متری کانون وسیله ۲۰ نفر سرباز مسلح از دژبان پادگان مرکز مسدود شد.

ـ افسرانیکه بداخل کانون رفته بودند پس از مختصری مذاکره مورد سوءظن قرار گرفته و توسط اعضاء جوانان دمکرات مضروب شدند.

ـ در همین موقع یعنی ساعت ۱۱/۲۰ مامورین کارآگاهی و افسران دیگری که قبلا با لباس سویل برای همین منظور آماده شده بودند باتفاق نمایندگان معروضه بالا داخل کانون شدند و بازرسی بعمل آمد

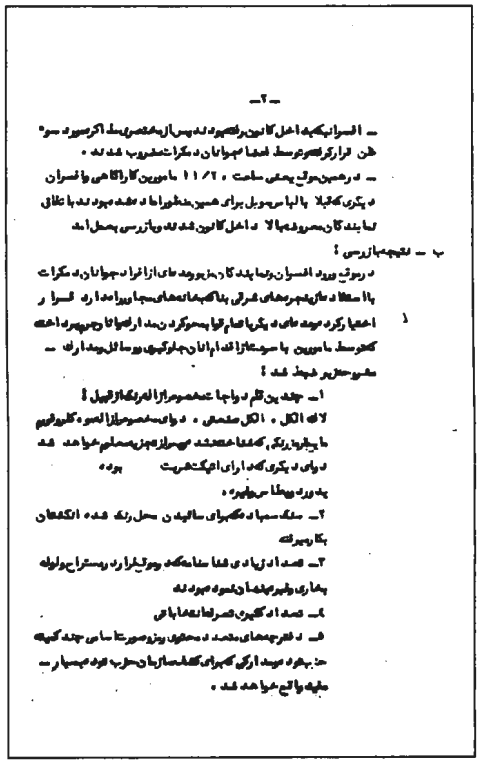

ب ـ نتیجه بازرسی :

در موقع ورود افسران و نمایندگان مزبور عده‌ای از افراد جوانان دمکرات با استفاده از پنجره‌های شرقی بنا که بخانه‌های مجاور راه دارد فرار اختیار کرده و عده‌ای دیگر با تمام قوابمحو کردن مدارک و آثار جرم پرداخته که توسط مامورین با سرعت از اقدام آنان جلوگیری و وسائل و مدارک مشروحه زیر ضبط شد:

۱ـ چندین قلم دواجات مخصوص و ازاله رنگ از قبیل :

لاک الکل. الکل صنعتی. دوای مخصوص ازاله مو. کلروفورم مایع قرمز رنگی که شناخته نشد و پس از تجزیه معلوم خواهد شد دوای دیگری که دارای اتیکت شربت بوده

یدوردوپطاس و غیره.

۲ـ سنگ سمباده که برای سائیدن محل رنگ شده انگشتان بکار میرفت

۳ـ تعداد زیادی شناسنامه که در موقع فرار در مستراح و لوله بخاری و غیره پنهان

نموده بودند

۴ـ تعداد کثیری تعرفه انتخاباتی

۵ـ دفترچه‌های متعدد محتوی رمز و صورت اسامی چند کمیته حزب توده و مدارکی که برای کشف سازمان حزب توده بسیار مفید واقع خواهد شد.

۶ـ مقداری چوبهای تراشیده شده بشکل باتون که برای منازعه بکار میرود

۷ـ یکدست لباس پلیسی

۸ـ مقداری نمونه کتب و نشریات مختلف چپی که از هر کدام مقادیر زیادی موجود بود.

۹ـ چندین کلیشه عکس

۱۰ـ ده نفر که موفق بفرار نشدند بازداشت شدند و این اشخاص غالبا انگشتان خود را با وسایل معروضه پاک کرده بودند و شناسنامه‌های مختلفی در جیب داشته که با اسامی که خود را معرفی مینمودند تطبیق نمیکرد ضمنا خاطر عالی را مستحضر میدارد کلیه وسائل و مدارک معروضه و اشخاص بازداشت شده بلافاصله تحویل کارآگاهی شدند و یک نسخه از صورت جلسه تنظیم شده استحضارا بپیوست تقدیم میگردد.

موکول باوامر عالی است

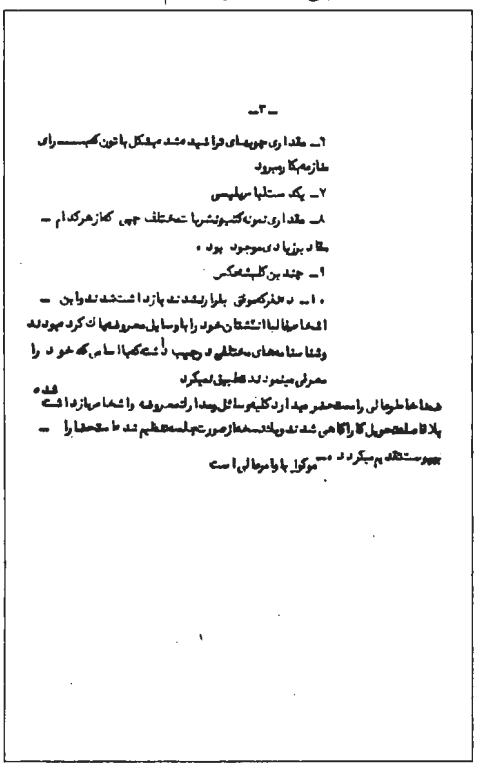

شماره : ۷۰۵ تاریخ : ۱۳۳۰/۱۰/۲۸

یک شماره روزنامه دانش‌آموز متعلق بافراد پان ایرانیست که در مقابل دانش‌آموز توده‌ای چاپ میشود ارسال میگردد شماره اول آن نیز ارسال شده است اخیرا در دانشگاه نیز پان ایرانیست‌ها روزنامه‌ای در مقابل روزنامه دانشجو توده‌ای انتشار میدهند بنام پرچمدار و شروع بمبارزه رسمی کرده‌اند.

شماره : رکن ۲ شعبه ۴

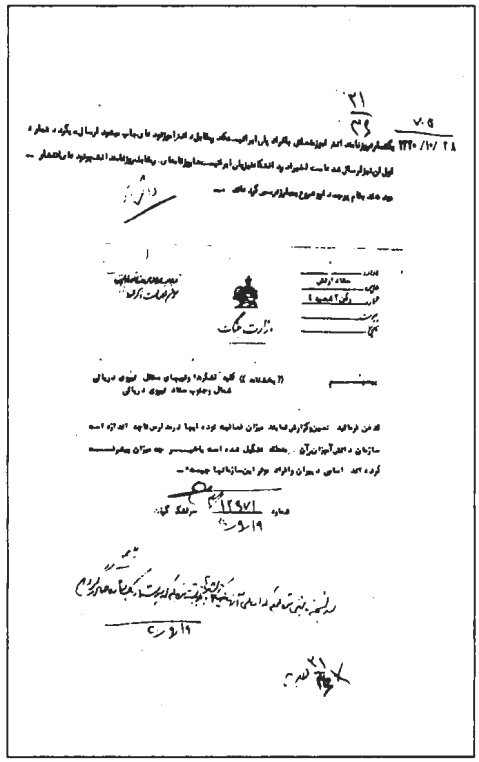

بیسیم((بخشنامه)) کلیه لشگرها و تیپهای مستقل نیروی دریائی شمال و جنوب ستاد نیروی دریائی

قدغن فرمائید تعیین و گزارش نمایند میزان فعالیت توده‌ایها در مدارس تا چه اندازه است سازمان دانش‌آموزان در آن منطقه تشکیل شده است یا خیر چه میزان پیشرفت کرده‌اند اسامی دبیران و افراد موثر این سازمانها چیست.

شماره ۱۲۶۷۱/۳۰/۹/۱۰ سرلشگر گرزن

سه نسخه ماشین شده بود که اسامی آنها تهیه شده. نوشته من که میرسد در یک شماره صادر گردد

۳۰/۹/۱۰

۲۱ جدید / ۳۶

تاریخ : ۲ ـ بهمن ماه ۱۳۳۰

گزارش

طبق اطلاع باز هم توده‌ایها در صدد هستند با عده دیگری ائتلاف انتخاباتی نمایند.

گفته میشود مهندس فریور اظهار داشته در تهران سی هزار رای دارد روی این اصل توده‌ایها برای استفاده از آراء نامبرده و فیروز و اویسی و شاهوردی با آنها ائتلاف کرده است. ش ۴

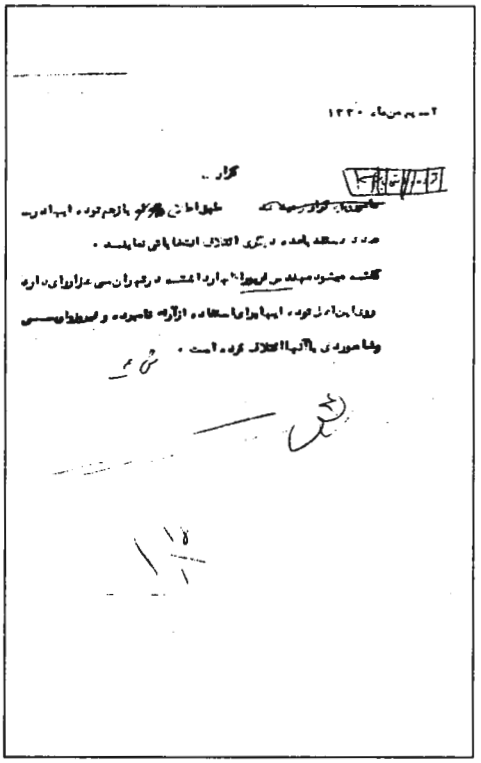

شماره : ۳۱۱۰ ن تاریخ : ۳۰/۱۱/۲

بطوریکه اطلاع حاصل شده در عرض شش روز پیش عده‌ای از کانون جوانان دمکرات بمنظور مداخله در انتخابات علنا مداخله و اکثر غیرنظامیان بیکار و کمونیست مسلک را پیدا نموده در خیابان نادری جنب کوچه نوبهار طبقه فوقانی عکاسخانه آزاد بدفتر ساختمانی رزاس معرفی نموده بهر یکی با دادن وجه تا ۵۰ ریال اسامی کاندید ۱۲ نفر هیئت مؤتلفه را میدادند بطوریکه تحقیق در محل کار رزاس دو نفر مهندس زیر مهندس سعید. مهندس قدیمی که هر دو عضو حزب توده میباشند و مقداری وجه در اختیارشان بوده برای دهندگان میدادند بطوریکه اطلاع بدست آمد تا امروز در حدود سه هزار نفر بمحل مزبور جهت اخذ وجه و تعرفه رفته‌اند

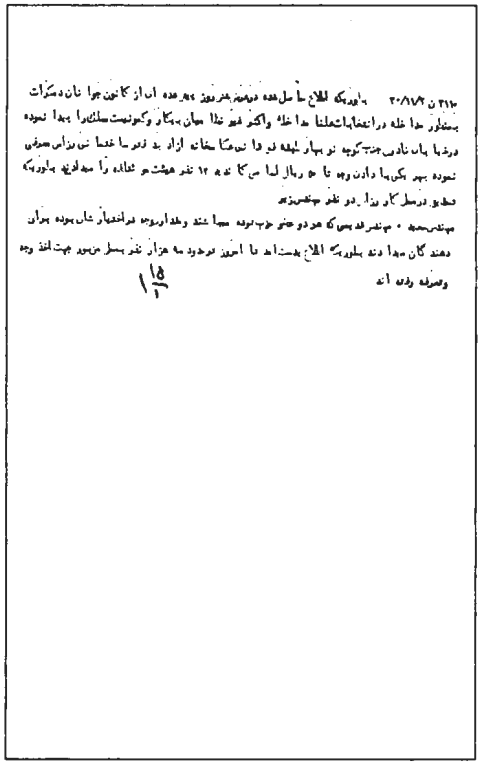

تاریخ : ۳ـ بهمن ماه ۱۳۳۰

گزارش

از ساعت ۹ صبح دیروز عده‌ای در کانون جوانان دموکرات ایران حضور داشتند افراد توده‌ای دسته دسته آمده و انگشت‌های خود را که با جوهر انتخاباتی رنگین بود با (واجبی) و (اسید کلریدیک) پاک کرده و مجددا با شناسنامه دیگری جهة رأی دادن میرفته‌اند.

ش ۴

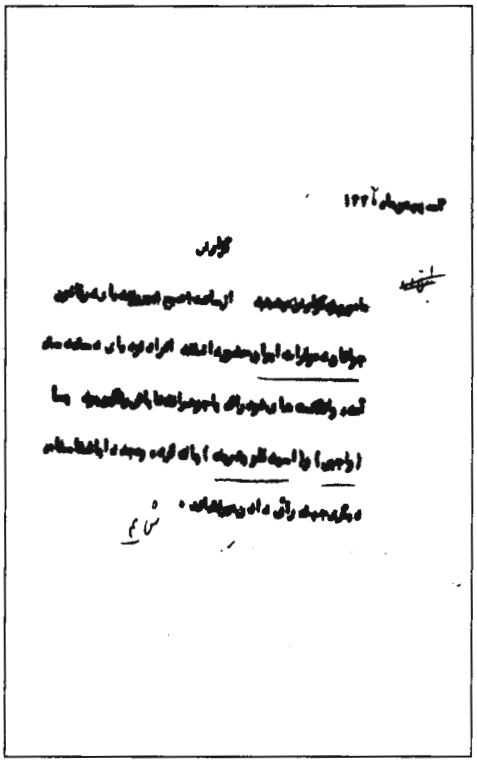

تاریخ : ۳ـ بهمن ماه ۱۳۳۰

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد توده‌ایها داروئی کشف کرده‌اند که رنگ جوهر انتخاباتی را بسهولت از بین میبرد و فعلا با سرعت هر چه تمامتر مشغول پاک کردن انگشت‌ها و رای دادن مجدد هستند.

ش ۴

انتخابات...

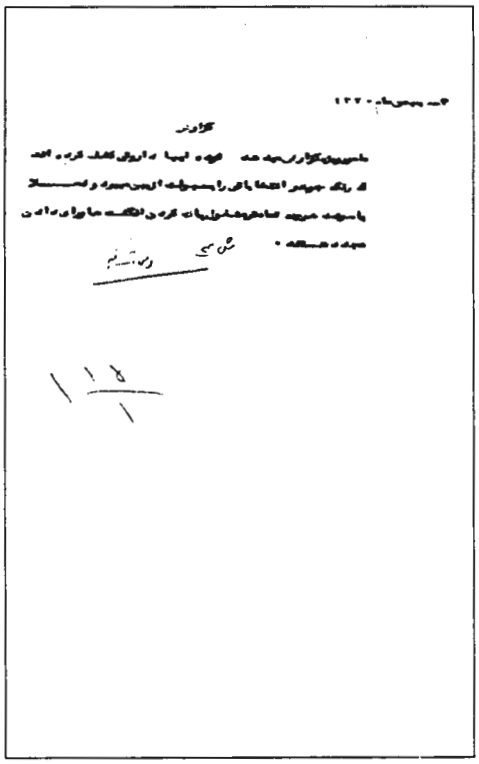

شماره : ۳۱۲۶ تاریخ : ۳۰/۱۱/۹

بطوریکه در ساعت ۹ بعد از ظهر روز ۱۱/۳ دیده شد در کانون جوانان دمکرات سهالی ۴ هزار نفر جمع شده و اظهار میداشتند که با اشغال نمودن سربازان از این موضع دست بردار نیستیم و با اسلحه سربازان گرسنه و لخت مقابله خواهیم کرد و تا آخرین لحظه ایستادگی نموده کوتاهی نخواهیم کرد

سازمان جوانان دموکرات

۲۰۳/۶

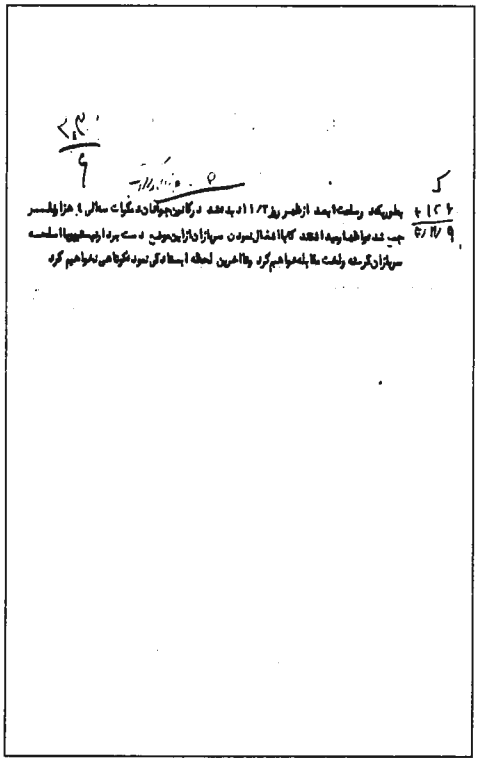

تاریخ : ۱۲ ـ بهمن ماه ۱۳۳۰

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد سه روز متوالی در کانون جوانان دموکرات ایران واریته داده شده و طبق اطلاع واصله منافع واریته روز ۱۲ ماه جاری (امروز عصر) به نفع آوارگان یهودی در فلسطین میباشد روی این اصل گفته میشود کانون جوانان دموکرات با صهیونیست و تشکیلات آنها هم ارتباط دارند.

۴

اینموضوع جالب است باید برای روابط این سازمان پرونده جداگانه تهیه و دقیقاً بررسی شود واریته چه شبهائی تشکیل شده و چه اشخاصی در آن شرکت داشته‌اند

چه منبع درآمد داشته‌اند و بچه مصرف رسیده است

جوانان دموکرات

پرونده ارتباط با صهیونیست تشکیل شود

۱ نسخه

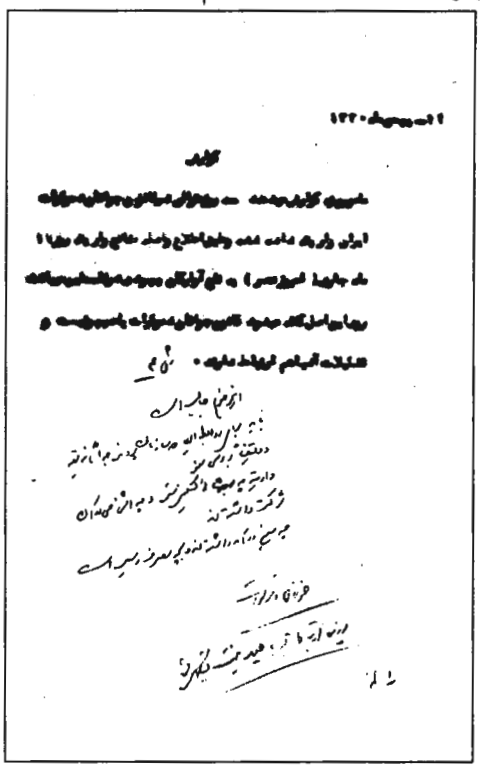

شماره : ۷۷۹ تاریخ : ۱۳۳۰/۱۱/۱۴

طبق اطلاع بعضی دبیران توده‌ای دبیرستانها بشاگردان تـوده‌ای زیـر دست خود سپرده‌اند که اگر دانش‌آموزان را تشویق بآمدن و ورود در جوانان دمکرات بنمائید آخر سال هم نمره شما و هم آنها را خوب خواهیم داد و برای نمره عده‌ای نابالغ و بی شعور را وادار بورود در سازمان جوانان دمکرات مینمایند البته ادامه این وضع ممکن است آتیه خوبی نداشته باشد.

۲۳
۶
جوانان دمکرات ۱۱/۱۴

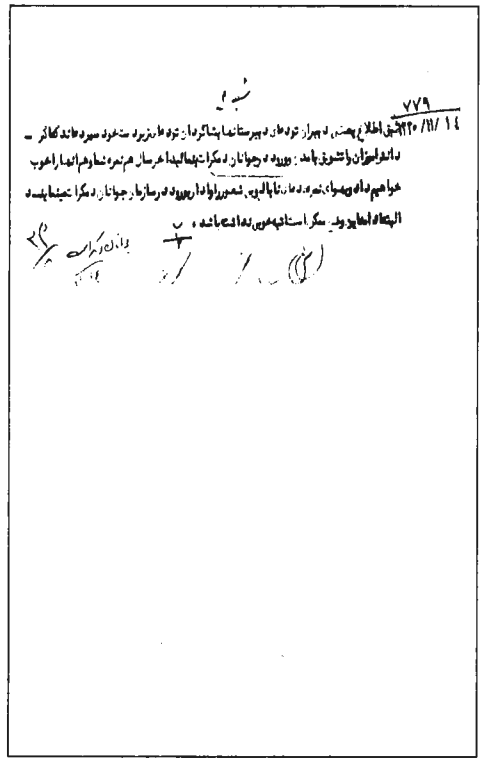

شماره : ۴/۱۵۸۸۲ تاریخ : ۳۰/۱۱/۱۴

ریاست شعبه ۷ رکن ۲ ستاد ارتش

برابر اطلاع اخیراً ۳ روز متوالی در کانون جوانان دموکرات ایران واریته داده شد که واریته روز ۱۱/۱۲ آن به نفع آوارگان یهودی فلسطین بوده است متمنی است قدغن فرمائید تعیین و اعلام فرمایند واریته در چه شبهائی داده شده است و چه اشخاصی در آن شرکت داشته‌اند (اشخاص سرشناس) و چه مبلغ این واریته درآمد داشته و بچه مصرف رسیده است.

رئیس شعبه ۴ رکن ۲
سرهنگ ۲ ستاد فرزانه

از شهربانی سؤال شود به کلیه دفاتر هم بدهید تحقیق و نتیجه راگزارش دهند.

۷/۲۱۹۵
۳۰/۱۱/۱۵

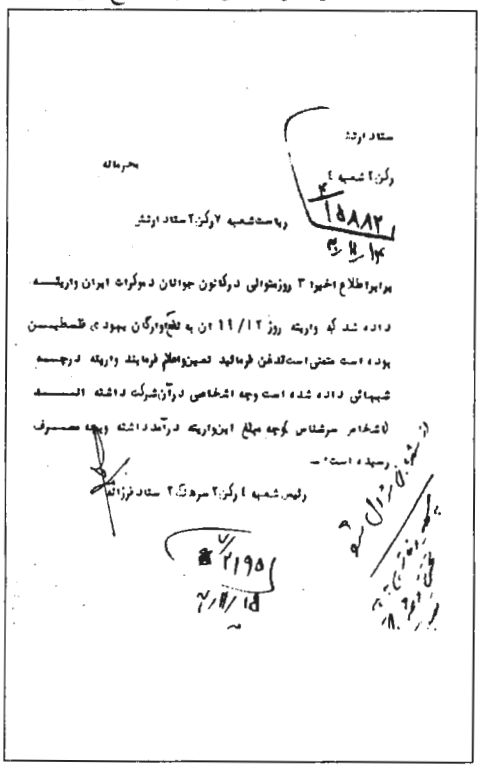

شماره : ۷/۲۱۹۵ تاریخ : ۳۰/۱۱/۱۷

ریاست اداره اطلاعات شهربانی کل کشور

در چندی قبل در مورد کانون جوانان دمکرات ایران اطلاعی از آن اداره رسید اینک اطلاع میرسد که :

اخیرا سه روز متوالی در کانون جوانان دمکرات ایران واریته داده شد که واریته روز ۳۰/۱۱/۱۲ آن بنفع آوارگان یهودی فلسطین بوده است.

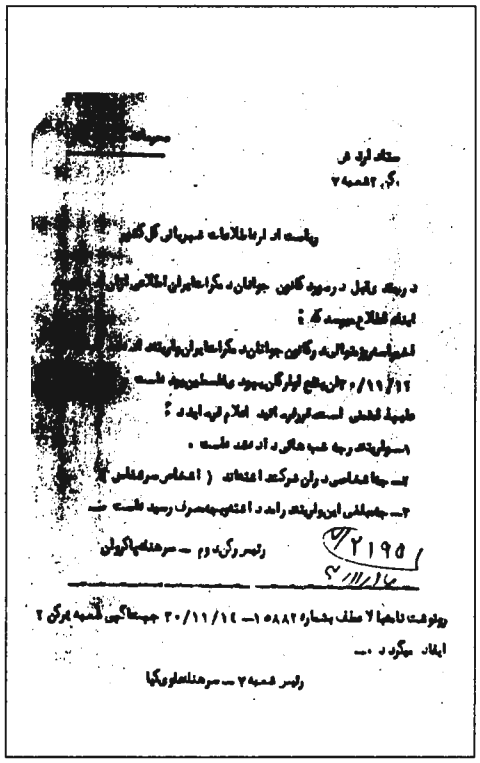

عـلیهذا مـتمنی است مـقرر فرمائید اعلام فرمایند :

۱ـ واریته در چه شب هائی داده شده است.

۲ـ چـه اشـخاصی در آن شرکت داشته‌اند (اشـخاص سرشناس)

۳ـ چـه مـبلغی ایـن واریـته درآمد داشته و بچه مـصرف رسیده است.

رئیس رکن دوم ـ سـرهنگ پاکروان

رونوشت نـامه بـالا عـطف بشـــــماره ۱۵۸۸۲ ـ ۳۰/۱۱/۱۴ جـهت آگـهی شعبه ۴ رکن ۲ ایفاد میگردد.

رئیس شعبه ۷ ـ سرهنگ علوی کیا

شماره : ۱/۵۴۳۳۹ تاریخ : ۳۰/۱۱/۲۶

تیمسار ریاست ستاد ارتش

عطف بنامه شماره ۲۱۹۵ ـ ۳۰/۱۱/۱۷ راجع بواریته در کانون جوانان دموکرات ایران باستحضار میرساند. مطابق گزارشهای واصله در تاریخ ۲۰ دیماه ۱۳۳۰ از طرف کانون دموکرات ایران ـ بدون اطلاع قبلی مجلس (واریته) در کانون مزبور تشکیل شده و بهای بلیط ورودیه نیز ۲۰ الی ۵۰ ریال و از ساعت (۱۶) شروع و شامل ۱۵ قسمت بشرح زیر :

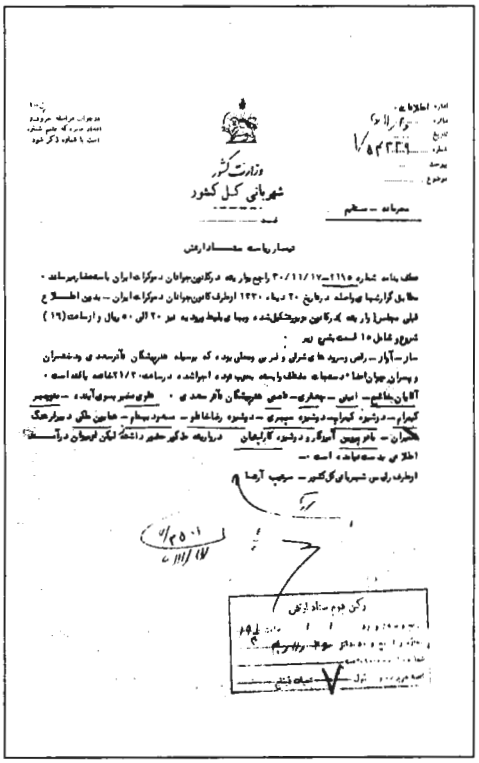

ساز ـ آواز ـ رقص و سرودهای شرقی و غربی و محلی بوده که بوسیله هنرپیشگان آقای سعدی و دختران و پسران جوان اعضاء دستجات مختلف وابسته بحزب توده اجرا شده در ساعت ۲۱/۳۰ خاتمه یافته است.

آقایان خاشع ـ امینی ـ جعفری ـ عاصمی هنرپیشگان تآتر سعدی. تقوی مخبر بسوی آینده ـ منوچهر کیمرام ـ دوشیزه کیمرام ـ دوشیزه سپهری ـ دوشیزه رضاخانلو ـ مسعود بهنام ـ همایون ملکی دبیر فرهنگ شمیران ـ بانو پروین آموزگار و دوشیزه کاراپتیان در واریته مذکور حضور داشته‌اند لیکن از میزان درآمد اطلاعی بدست نیامده است.

از طرف رئیس شهربانی کل کشور ـ سرتیپ آرتا

۷/۲۵۰۲
۳۰/۱۱/۱۷

شماره: ۱۰۵۲۲/د تاریخ: ۳۰/۱۲/۱۵

ریاست رکن ۲ ستاد ارتش
گزارش

محترما معروض میدارد. از طرف کمیته مرکزی سازمان جوانان توده ایران بتمام افراد مکانیکی سازمان ابلاغ شده در تاریخ ۳۰/۱۲/۱۶ ساعت ۲ ۱/۲ بعد از ظهر روز جمعه جهة سخنرانی در میدان سپه پاساژ پشت عمارت شهرداری طبقه چهارم حاضر شوند ضمنا روز مزبور رژه زنان تودهٔ ساعت ۸ صبح شروع میشود.

رئیس رکن ۲ ستاد لشگر گارد شاهنشاهی ـ سرگرد امجدی

نتیجه و موضوع از شعبه ۷ سؤال شود ۱۲/۱۷

سازمان جوانان ایران

۲۶/۳

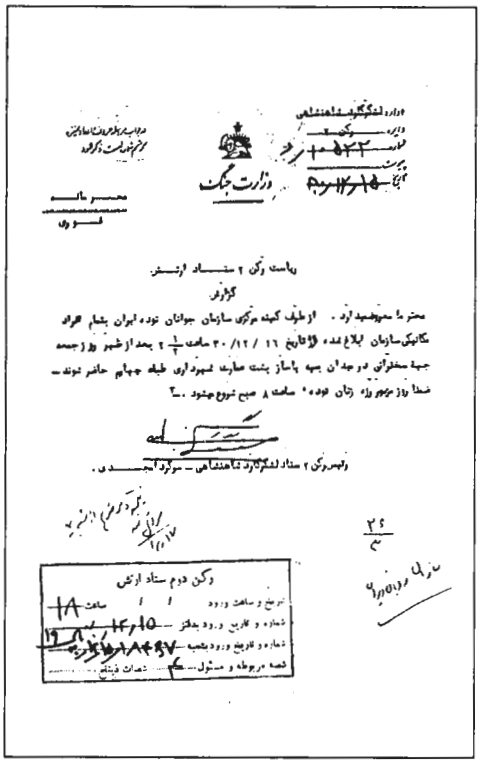
وزارت جنگ

ریاست رکن ۲ ستاد ارتش
گزارش
محترما معروض میدارد. از طرف کمیته مرکزی سازمان جوانان توده ایران بتمام افراد مکانیکی سازمان ابلاغ شده در تاریخ ۳۰/۱۲/۱۶ ساعت ۲ ۱/۲ بعد از ظهر روز جمعه جهة سخنرانی در میدان سپه پاساژ پشت عمارت شهرداری طبقه چهارم حاضر شوند ضمنا روز مزبور رژه زنان توده ساعت ۸ صبح شروع میشود.
رئیس رکن ۲ ستاد لشگر گارد شاهنشاهی ـ سرگرد امجدی.
رکن دوم ستاد ارتش
تاریخ و ساعت ورود ساعت
شماره و تاریخ ورود بدفتر
شماره و تاریخ ورود بشعب
شعبه مربوطه و مسئول

از : ستاد ارتش
به : رکن ۲ شعبه ۴

تاریخ : ۳۰/۱۲/۱۸
شماره : ۴/۱۸۴۶۷

ریاست شعبه ۷ رکن ۲ ستاد ارتش

طبق اطلاعی که رسیده از طرف کمیته مرکزی سازمان جوانان توده ایران به تمام افراد میکانیک سازمان ابلاغ شده است روز ۳۰/۱۲/۱۶ ساعت ۲ و ۳۰ دقیقه بعد از ظهر جهت سخنرانی در میدان سپه پاساژ پشت عمارت شهرداری طبقه چهارم حاضر شوند متمنی است قدغن[1] فرمائید تعیین و اعلام دارند جلسه مزبور تشکیل شده است یا خیر در صورت اول برای چه منظوری تشکیل شده و چه اشخاصی در آن شرکت داشته‌اند و چه نتیجه از آن گرفته شده است

رئیس شعبه ۴ رکن ۲
سرهنگ ۲ ستاد فرزانه
صدقی
۲۶/۳

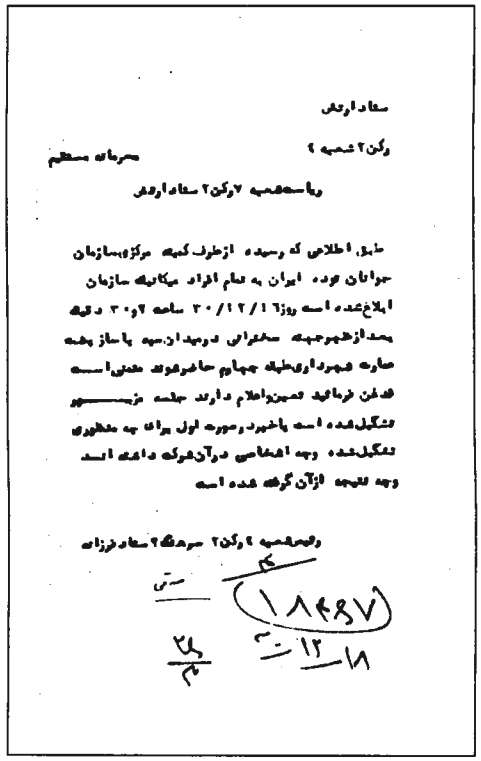
ستاد ارتش
رکن ۲ شعبه ۴
محرمانه مستقیم
ریاست شعبه ۷ رکن ۲ ستاد ارتش
طبق اطلاعی که رسیده از طرف کمیته مرکزی سازمان جوانان توده ایران به تمام افراد میکانیک سازمان ابلاغ شده است روز ۳۰/۱۲/۱۶ ساعت ۲ و ۳۰ دقیقه بعد از ظهر جهت سخنرانی در میدان سپه پاساژ پشت عمارت شهرداری طبقه چهارم حاضر شوند متمنی است قدغن فرمائید تعیین و اعلام دارند جلسه مزبور تشکیل شده است یا خیر در صورت اول برای چه منظوری تشکیل شده و چه اشخاصی در آن شرکت داشته‌اند و چه نتیجه از آن گرفته شده است
رئیس شعبه ۴ رکن ۲ سرهنگ ۲ ستاد فرزانه
۱۸۴۶۷
۳۰-۱۲-۱۸

۱ـ غدغن، قدّغن : تاکید و شتاب، نهی، منع، دستور در اینجا به معنی دستور می‌باشد

شماره: ۱۰ رکن ۲ تاریخ: ۳۱/۱/۸

پیرو اطلاعیه ۹ رکن ۲ / ۳۱/۱/۸ میتینگ[1] جمعیت جوانان دموکرات ایران در ساعت ۹½ با حضور عدّه ده هزار نفر در میدان فوزیه[2] با سرود جمعیت جوانان شروع و آقای محمود هرمز دبیر جمعیت هواداران صلح شروع بسخنرانی نمودند متن سخنرانی ایشان مربوط بمنع استعمال سلاح میکروبی در کره می‌باشد میتینگ هنوز ادامه دارد که اسامی سخنرانان و خلاصه سخنرانی آنان متعاقباً اعلام خواهد شد

فرمانده دژبان مرکز سرتیپ عظیمی

در پرونده محمود هرمز اقدام شد

۱/۹

از شعبه ۷ سؤال شود محمود هرمز چه تاریخی مراجعت کرده است

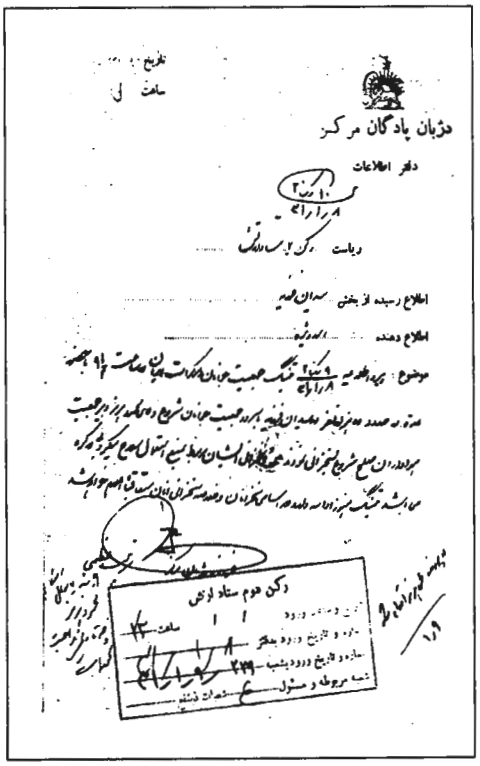
دژبان پادگان مرکز
دفتر اطلاعات
ریاست رکن ۲ ساواک
اطلاع رسیده از بخش
اطلاع دهنده
موضوع
رکن دوم ستاد ارتش

۱ـ در هشت فروردینماه ۳۱ مراسم مفصلی بنام هفته جهانی جوانان از طرف سازمان در کلوپ جوانان دموکرات برگزار شد. در برنامه هفته مزبور یک میتینگ در میدان فوزیه و حرکت دستجمعی در خیابانها برای روز هشتم فروردین قید شده بود دولت از دادن اجازه تظاهرات مزبور خودداری کرد و اخطار نمود که در صورت انجام تظاهرات با اسلحه از آن جلوگیری خواهد شد. حزب نیز از قرار معلوم به کمیته مرکزی سازمان دستور داده بود که از حرکت دسته جمعیت در خیابانها صرفنظر کند ولی جوانان دموکرات که در آنموقع عملاً تحت نظر ارسلان پوریا اداره میشد علیرغم اخطار دولت و دستور حزب پس از انجام میتینگ در میدان فوزیه بصورت دمونستراسیون در خیابانها براه افتادند. طبعاً میان آنان و نیروهای انتظامی که دستور جلوگیری داشتند تصادم و برخورد روی داد که منجر به مجروح و معدوم شدن عده‌ای شد جوانان با صفوف پراکنده به کلوپ جوانان دموکرات پناهنده شدند و آنجا را به صحنه تظاهرات ضد دولتی مبدل نمودند. مأمورین انتظامی برای متفرق کردن آنان به کلوپ مزبور وارد شدند جوانان از خود مقاومت نشان دادند ناگزیر مجدداً تصادمات جدی‌تری میان دو طرف روی داد که منجر به مقتول و مجروح شدن عده‌ای گردید و سرانجام کلوپ از طرف نیروهای انتظامی اشغال و تعطیل گردید.

کمونیزم در ایران، علی زیبایی، ص ۵ و ۶۶۴

۲ـ میدان امام حسین (ع)

شماره : ۱۱ رکن ۲ تاریخ : ۳۱/۱/۸

پیرو اطلاعیه ۱۰ رکن ۲ / ۳۱/۱/۸ آقای صفریان از طرف جوانان دموکرات شیراز سخنرانی و آقای مهرداد بهار شروع بخواندن قطعنامه میتینگ کرد تاکنون انتظامات در میدان فوزیه برقرار میباشد فقط عدّه‌ای از پان ایرانیستها در یکی از خیابانهای شرقی میدان فوزیه مشغول تظاهرات می‌باشند

فرمانده دژبان مرکز سرتیپ عظیمی

ملاحظه شد

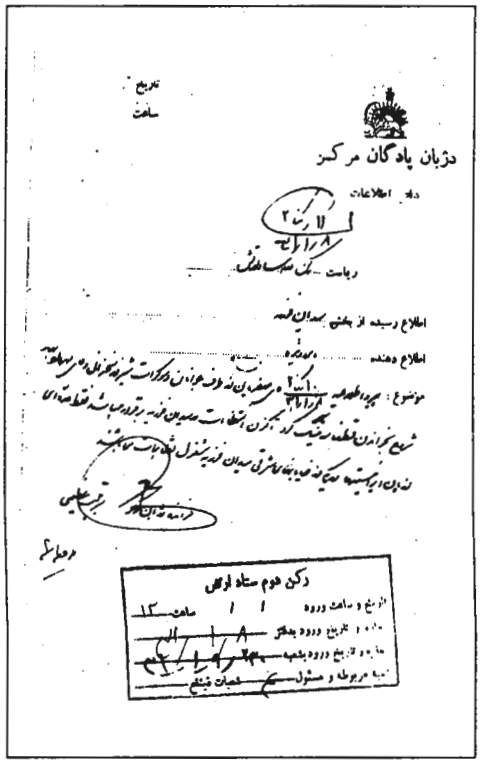
دژبان پادگان مرکز

رکن دوم ستاد ارتش

شماره : ۱۸ رکن ۲ تاریخ : ۳۱/۱/۹

در ساعت $۹\frac{۱}{۲}$ روز ۳۱/۱/۹ عدهٔ زیادی از افراد جوانان دموکرات در جلوی سفارت روس اجتماع و مشغول تظاهرات شدید و فحاشی بپاسبانان میباشند.

فرمانده دژبان مرکز سرتیپ عظیمی

$\frac{۲۳}{۶}$

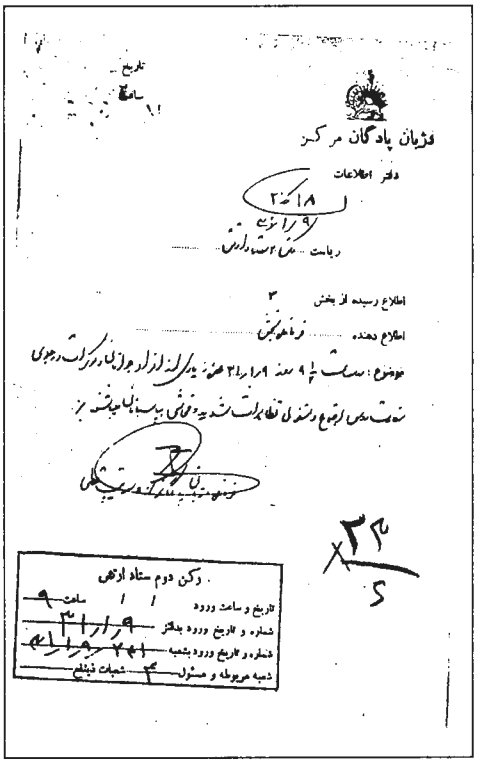

تاریخ
ساعت

دژبان پادگان مرکز

دفتر اطلاعات

۱۸ رکن ۲
۹/۱/۳۱

ریاست ... رکن ۲ ستاد ارتش

اطلاع رسیده از بخش ۳

اطلاع دهنده ... فرمانده بخش

موضوع : در ساعت ۹½ روز ۹/۱/۳۱ عدهٔ زیادی از افراد جوانان دموکرات در جلوی سفارت روس اجتماع و مشغول تظاهرات شدید و فحاشی بپاسبانان میباشند.

فرمانده دژبان پادگان مرکز و سرتیپ عظیمی

۲۳
۶

رکن دوم ستاد ارتش

تاریخ و ساعت ورود / / ساعت ۹

شماره و تاریخ ورود بدفتر ۳۱/۱/۹

شماره و تاریخ ورود بشعبه ۳۱/۱/۹/۲۴۱

شعبه مربوطه و مسئول ۴ شعبات ذیلع

از : اداره لشگر گارد شاهنشاهی تاریخ : ۳۱/۱/۱۰
به : دایره رکن ۱ شماره : ۱۵۰

تیمسار ریاست ستاد ارتش

گزارش

محترما معروض میدارد طبق گزارش فرمانده عده اعزامی به کاشان غروب روز ۸ ماه جاری از طرف عناصری بنام جوانان دموکرات تظاهری بعمل آمده و دسته دیگری بنام مجاهدین اسلام قصد تظاهر بر علیه آنها را داشتند که با دخالت شهربانی جلوگیری و هر دو دسته متفرق شده و وضعیت شهر مزبور آرام میباشد مراتب استحضارا معروض موکول بفرموده عالی است.

از طرف فرمانده لشگر گارد شاهنشاهی ـ سرهنگ ستاد تیمور بختیار

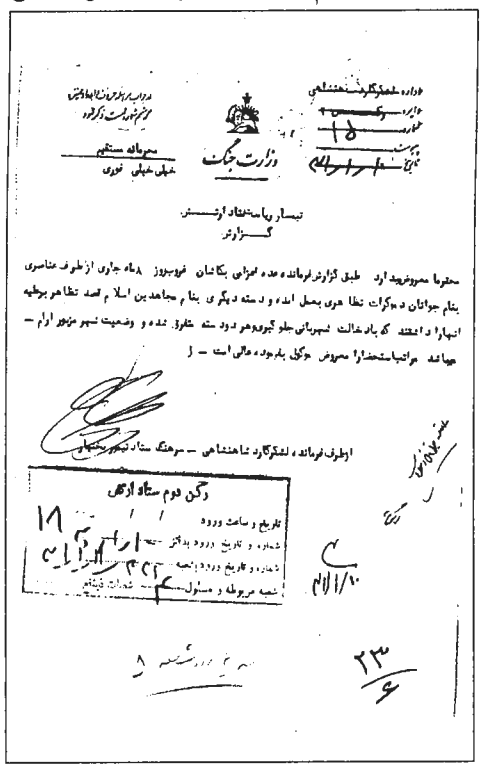
دایره لشگر گارد شاهنشاهی
وزارت جنگ
تیمسار ریاست ستاد ارتش
گزارش
محترما معروض میدارد طبق گزارش فرمانده عده اعزامی بکاشان غروب روز ۸ ماه جاری از طرف عناصری بنام جوانان دموکرات تظاهری بعمل آمده و دسته دیگری بنام مجاهدین اسلام قصد تظاهر برعلیه آنها را داشتند که با دخالت شهربانی جلوگیری بعمل آمده و دسته متفرق شده و وضعیت شهر مزبور آرام میباشد مراتب استحضارا معروض موکول بفرموده عالی است ـ ل
از طرف فرمانده لشگر گارد شاهنشاهی ـ سرهنگ ستاد تیمور بختیار
رکن دوم ستاد ارتش
تاریخ و ساعت ورود
شماره و تاریخ ورود بدفتر
شماره و تاریخ ورود بشعبه
شعبه مربوطه و مسئول
۳۱/۱/۱۰
۲۳/۶

پرونده جوانان دموکرات
رکن ۲
۳۱/۱/۱۰
۲۳/۶

شماره : ۶۳/۱۴ تاریخ : ۱۳۰/۱/۱۴[1]

روز جمعه از ساعت ۷ صبح دسته دسته افراد حزب توده زن و مرد بطرف میدان فوزیه روی آورده و در ساعت ۹ تمامی میدان پر از جمعیت شد و پس از صحبت کردن درباره جنگ کره و امریکائیها و حکومت فعلی مقارن ساعت ۱۲ میتینگ خاتمه و جمعیت بطرف دروازه دولت روانه شدند و بدستجات ۲۰۰ ـ ۳۰۰ ـ ۵۰۰ نفری تقسیم گردیده و با صدای زنده باد و مرده باد بمیدان فردوسی رسیدند در سر خیابان چرچیل دست بتظاهراتی زده و شروع بفحاشی بدستگاههای دولتی نمودند در این موقع رئیس شهربانی بمحل رسیده و ابتدا جمعیت را با نصیحت میخواست متفرق نماید ولی ناگهان از طرف افراد توده با سنگ و چوب بپاسبانان و رئیس شهربانی حمله کردند و عدهٔ از آنها از خیابان چرچیل و عده دیگر از خیابان نادری عبور و با سنگ و چوب بافراد پلیس حمله نمودند تا نزدیکی کانون دمکرات رسیده و عده بداخل کانون وارد شدند که در همین موقع نیروی امدادی شهربانی رسید و افراد توده با چاقو و چوب‌هائیکه بشکل باطون در کانون موجود بود بمامورین شهربانی حمله و بسر و روی آنها فرود میآوردند و نیز درون و پشت بام زیر شیروانی تیر خالی میشد که گلوله به ران پاسبان شماره ۲۴۶۴ اصابت و فورا به بیمارستان شهربانی حمل گردید در این احوال چندین سنگ و پاره آجر بپای رئیس شهربانی خورد و چند تیر هم بطرف او شلیک کردند ولی هیچکدام بایشان اصابت نکرد در تمام جریانات زدوخورد تعداد مجروحین عبارت بوده‌اند از

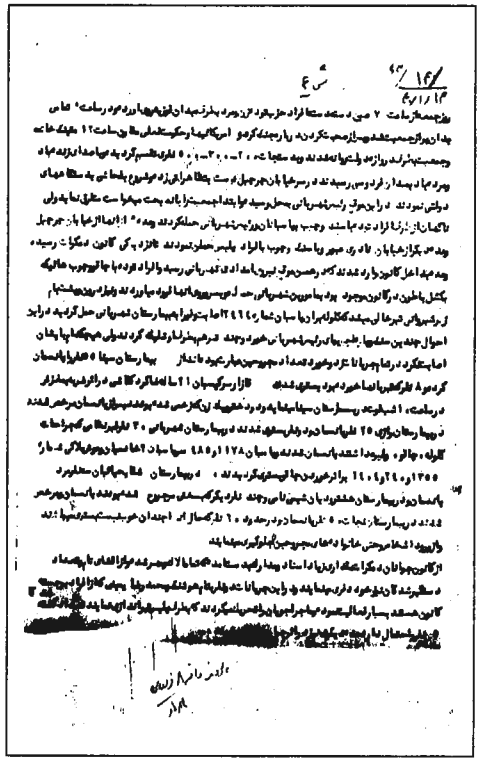

۱ـ این سند مربوط به فروردین ۱۳۳۱ می‌باشد اشتباهاً تاریخ آن ۳۰/۱/۱۴ ثبت شده است

بیمارستان سینا ۵۵۴ نفر را پانسمان کرده و ۸ نفر که تیر بآنها خورده بود بستری شدند قازار سرکیسیان ۲۱ ساله شاگرد کفاشی در اثر ضربه بمغزش در ساعت ۱۰ شب فوت در بیمارستان سینا مینماید و دو دختر و یک زن که زخمی شده بودند پس از پانسمان مرخص شدند در بیمارستان رازی ۲۵ نفر پانسمان و دو نفر بستری شدند در بیمارستان شهربانی ۳۰ نفر غیرنظامی که جراحات گلوله، چاقو و غیره داشتند پانسمان شدند و پاسبان ۱۱۷۸ و ۴۸۵ سرپاسبان ۲ خادمیان و عوش ملاکی شماره ۱۳۵۵ و ۲۴۰ و ۱۴۰۴ بر اثر خوردن چاقو بستری گردیدند. در بیمارستان شفا یحیائیان سه نفر مرد پانسمان و در بیمارستان هشترودیان شیمی نامی و چند نفر دیگر که بسختی مجروح شده بودند پانسمان و مرخص شدند در بیمارستان نجات ۵۰ نفر پانسمان و در حدود ۶۰ نفر که حال آنها چندان خوب نیست بستری میباشند و از ورود اشخاص و حتی خانوادههای مجروحین جلوگیری مینمایند

ازکانون جوانان دمکرات مقداری زیاد اسناد و مدارک بدست آمده که تماما لاک و مهر شده و از افشای نام و تعداد دستگیرشدگان نیز خودداری مینمایند و در این جریانات دو نفر بنام هوشنگ و محمدرضا یمینی که از افراد برجسته کانون هستند بسیار فعالیت نموده و ماجراجویان را تحریک میکردند که بطرف پلیس تیراندازی نمایند تعداد کشته شدگان ۵ نفر و احتمال دارد عده دیگری نیز در اثر جراحات تلف بشوند.

پرونده واقعه ۸ فروردین

تاریخ : [ناخوانا] اردیبهشت ماه ۱۳۳۱
گزارش

در هفته گذشته ضمن دستورات حزبی از طرف کمیته مرکزی حزب منحله توده بحوزه ما ابلاغ گردیده تعطیل کانون جوانان دموکرات و عدم تشکیل کنفرانسهای دفاع از حقوق جوانان طبقات مختلف برای حزب مضرات بسیاری دارد زیرا در هر کنفرانسی ۴۰۰ نفر حضور پیدا میکردند که اکثر آنها توده‌ای نبوده و پس از خاتمه کنفرانس تقاضای عضویت سازمان جوانان و یا سایر دستجات منتسب بحزب توده را مینمودهاند و بدینوسیله روز بروز به تعداد افراد حزبی افزوده میشد برای جبران این نقیصه رفقا موظفند جلسات ۱۰ ـ ۱۲ نفری در منازل خود تشکیل و [ناخوانا] کانون جوانان دموکرات منتها با شرایط مخفی و صورت کوچکتری ادامه و صورت اسامی کسانی را که تقاضای عضویت میکنند در قطع نامه‌ها نوشته و بکمیته مرکزی حزب توده بفرستند.

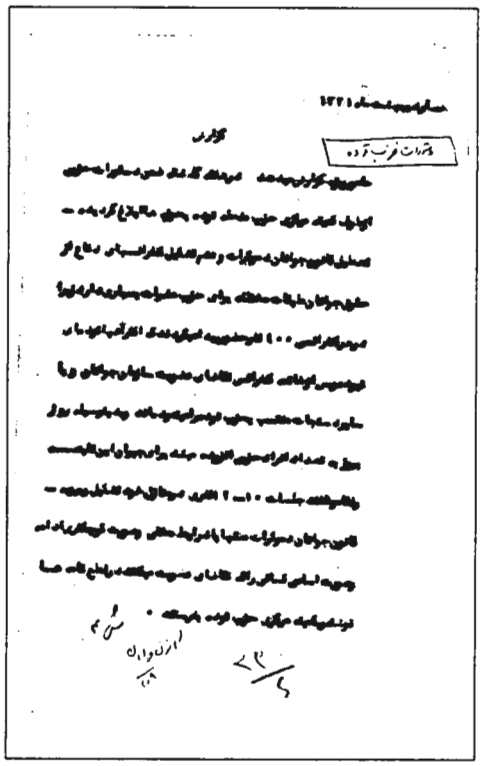

ش ۴کانون جوانان ۲/۹

۲۳/۶

شماره : ۳/۲۰۵ تاریخ : ۳۱/۲/۱۱

در این چند روزه در اثر پیش‌آمد ۸ فروردین و کشته شدن عده از جوانـان عضو کانون دمکرات و اعتراضات سیل‌آسا از طرف افـراد وابسـته بـحوزه‌های مخفی به هیئت مدیره کانون جوانان نوشته میشود برای ایـنکه در مـیان هـیئت مدیره کانون دمکرات اشخاص ناصالح وجود دارد و جدا خواهان تصفیه هستند و ممکن است در نزدیکی در میان کلیه دستگاه رهبری کانون جوانان اختلاف رخ دهد که منجر بانشعاب گردد.

شعبه ۴ *کانون جوانان* ۲/۱۳

۲۳/۶

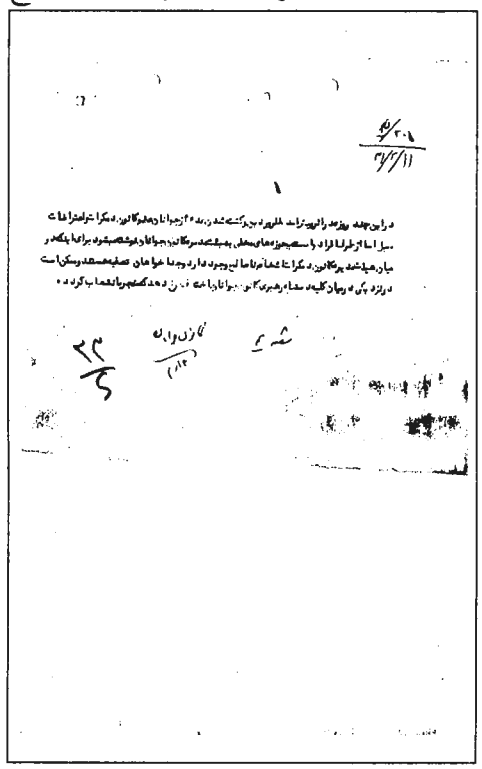

شماره: ۴/۲۲۱۵ تاریخ: ۳۱/۲/۱۳

ریاست شعبه ۷ رکن ۲ ستاد ارتش

طبق اطلاع رسیده از طرف سازمان دانش‌آموزان وابسته به حزب منحله توده به سازمان دانش‌آموزان شهرستانها دستور داده شده است که برای شرکت در کنفرانسی که در خرداد ماه سال جاری در تهران تشکیل خواهد شد دو نفر نماینده به تهران اعزام دارند متمنی است قدغن فرمائید موضوع را تحقیق و در صورت صحت تاریخ قطعی و منظور از تشکیل آن و اسامی نمایندههای شهرستانها را بشعبه ۴ ارسال دارند

رئیس شعبه ۴ رکن ۲
سرهنگ ۲ ستاد فرزانه

۹۴۱
۳۱/۲/۱۴

به دفاتر ابلاغ شود اینجانب هم از روی مدارک موجود تحقیق میکنم
۳۱/۲/۱۶

در مورد تشکیل کنفرانس خرداد ماه سال جاری که بوسیله سازمان دانش‌آموزان وابسته بتوده بتمام شهرستانها دستور اعزام نماینده داده شده از آقای ملاوردیخان (لیدر حزب توده دانش‌آموزان دبیرستان مروی) تحقیق گردید و موضوع تشکیل کنفرانس در خرداد ماه و دستور اعزام نمایندگان را از طرف شهرستانها تائید نمود و از محصلین دیگری نیز تحقیق گردید که عموما تشکیل کنفرانس و احضار نمایندگان را تائید نمودند.

یکبرگ از اطلاعیه عطف بشماره شعبه ۴ ارسال گردید دفتر ۵

تاریخ : ۳۱/۳/۱۷

چون توده‌ایها اخیرا متوجه شده‌اند که با وضع فعلی (بسته شدن خانه صلح و مرکز جمعیت جوانان دمکرات و پافشاری و ممانعت دولت از انجام هرگونه میتینگ و دمونستراسیون) ادامه فعالیت در تهران دچار اشکال شده لذا سران حزب تصمیم گرفته‌اند ستاد حزب را به آذربایجان (تبریز) انتقال دهند و مسافرت دکتر هشترودیان[1] و چند نفر از اعضاء حزب به آذربایجان و کردستان هم بهمین منظور صورت گرفته

نظریه دفتر بازرس.

ش ۴
۷۸۴
۳۱/۳/۱۹
۲۲
۱۰

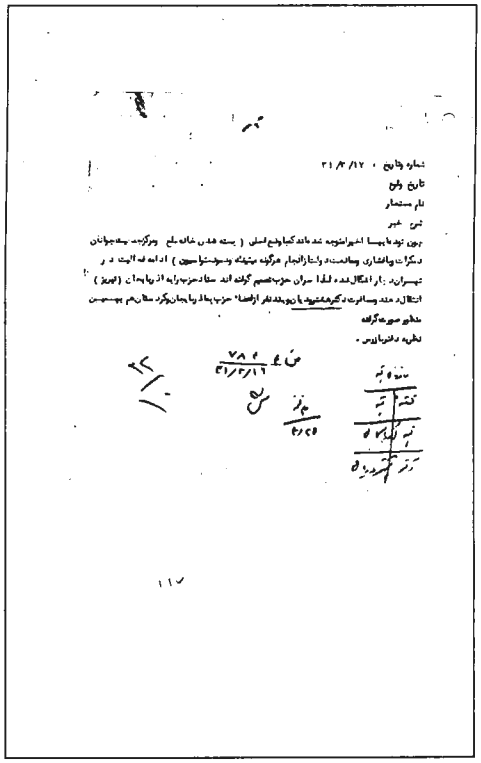

۱ـ دکتر هشترودی دانشمند معروف وی پس از تشکیل حزب توده به عضویت حزب درآمد و بعد از مدتی از حزب توده کناره گیری کرد
کژراهه، احسان طبری، صفحات ۴۴ و ۳۵۰

تاریخ : ۳۱/۳/۲۰

۱ـ شرمینی :

اختلافات بین حزب و سازمان[1] درست است و اختلاف بین شرمینی و دیگر گردانندگان سازمان جوانان توده ایران نیز صحت دارد و همچنین اختلاف بین گردانندگان حزب با سازمان نیز درست است بهمین سبب بوده است که برای شرمینی یعنی برای برکناری وی از راس سازمان جلساتی اخیرا از سران کمیته مرکزی حزب تشکیل شده ولی فعلا بطور صریح ویرا از شغل خود برکنار نکرده‌اند و شاید هم در اثر این جریانات بوده است که شرمینی استعفا داده و راجع باستعفای او نیز هنوز خبری بهیچ یک از کمیته‌های شهرستان داده نشده است

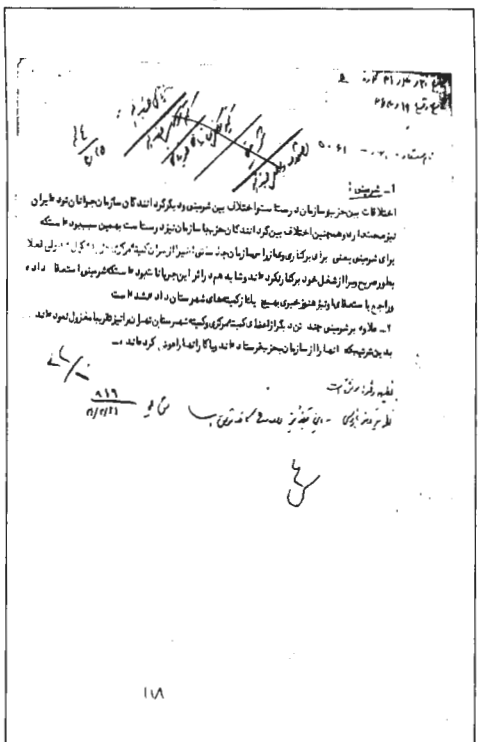

۲ـ علاوه بر شرمینی چند تن دیگر از اعضای کمیته مرکزی و کمیته شهرستان تهران را نیز تقریبا معزول نموده‌اند بدین ترتیب که آنها را از سازمان بحزب فرستاده‌اند و یا کار آنها را عوض کرده‌اند.

نظریه دفتر : موثق است

نظریه دفتر بازرسی ـ این قبلاً نیز داده شد کاملاً موثق است

ش ۴ ۸۱۹ / ۳۱/۳/۲۱

۱ـ درباره این اختلاف احسان طبری در کژراهه می‌گوید: در هیئت اجرائیه در ایران اختلاف شدیدی بود که تمام حزب و سازمانهای وابسته (مانند: شورای متحده مرکزی، سازمان جوانان، سازمان زنان، جمعیت صلح و جمعیت مبارزه با استعمار و غیره) در آن دخالت داشت. بویژه سازمان جوانان و نادر شرمینی دبیر کل آن در اثر مخالفت شدید با کیانوری، یکی از ستونهای مهم اختلاف از دیدگاه اکثریت هیئت اجرائیه (یعنی حسین جودت، مرتضی یزدی، محمد بهرامی و علی علوی) بود.
پانزده نفر اعضا، کمیته مرکزی در مسکو مجمع کل تضادها بود. بسطور اساسی، صرفنظر از اختلاف و تضادهای کوچک بین افراد یا گروههای کوچکی از افراد، تضاد عمدهٔ رهبری (که بیشتر نتیجهٔ رقابت بر سر مقام و احراز ابتکار در رهبری بود) آنها را به دو قسمت تقسیم می‌کرد. در بخش اول : رادمنش، اسکندری، کشاورز، روستا، بابازاده و در بخش دوم : کامبخش، کیانوری، قاسمی، فروتن، امیر خیزی و حکیمی. وضع اردشیر و نوشین و من وضعی بود که آنها را نمی‌شد در این تضاد عمده گنجاند. اردشیر بطورکلی بیشتر موافق با گروه قاسمی و امیرخیزی و مخالف سرسخت رادمنش و روستا بود. من و نوشین سعی می‌کردیم بر اساس مسائل مشخص موضع بگیریم. بدون آنکه شخص را در نظر آوریم. نتیجه گیری این دو نفر هم با هم فرق داشت. به هر صورت تمایل نوشین به جانب گروه رادمنش و تمایل من به جانب گروه کامبخش بود.
کژراهه، احسان طبری، ص ۹۱

تاریخ : ۳۱/۳/۳۰

چون سازمان جوانان دمکرات ایران تصمیم گرفته بمحض خاتمه مدت حکومت نظامی در تهران برای گشایش کلوپ خود مشغول فعالیت گردیده و درمونستراسیون مهمی تشکیل دهد جمعیت پان‌ایرانیسمها از هم اکنون مشغول تهیه مقدماتی برای بر هم زدن نقشه سازمان مزبور میباشند.

بطوریکه از چند نفر پان‌ایرانیست شنیده شده قرار است چند عدد نارنجک تهیه نموده و در موقع تظاهرات جوانان توده‌ای بین صفوف آنها انداخته و نگذارند این عده با فراغت خاطر موفق افتتاح کلوپ و اجرای منویات و مقاصد خود گردند.

نظریه دفتر بازرسی

سازمان جوانان

ش ۴ ۹۳۸ / ۳۱/۳/۳۱

۲۳ / ۶

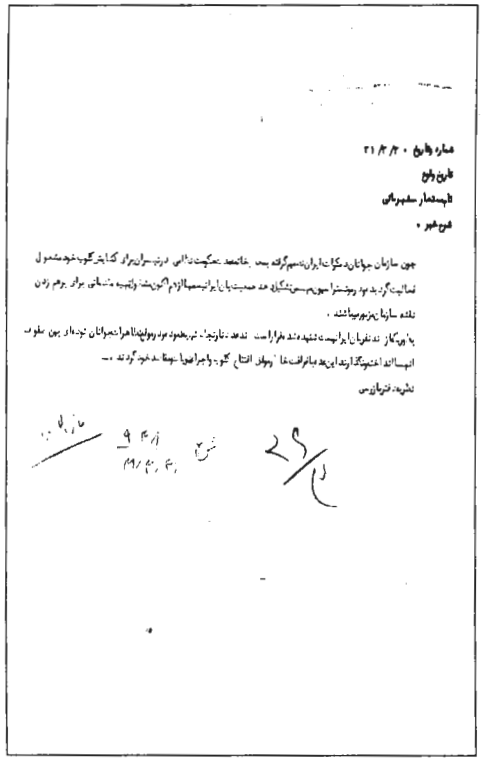

شماره : ۱۰۵۹ تاریخ : ۳۱/۴/۱۲

بطوریکه از کمیته مرکزی حزب منحله توده شنیده شده اخیرا عده‌ای از اعضای سازمان جوانان حزب توده و همچنین افراد حزب بعلت اختلافاتی که از اسفند ماه سال گذشته ببعد بین آنان و کمیته مرکزی ایجاد گردیده از عضویت حزب مزبور استعفا داده ولی کمیته مرکزی از افشای این مطلب تاکنون خودداری کرده است.

گفته میشود انشعابیون در نظر دارند جمعیتی برای مبارزه با دستگاه رهبری حزب توده تشکیل داده و مجددا وارد مبارزه شوند.

نظریه دفتر بازرسی تقریباً تائید میشود

ش ۴

۴/۱۴

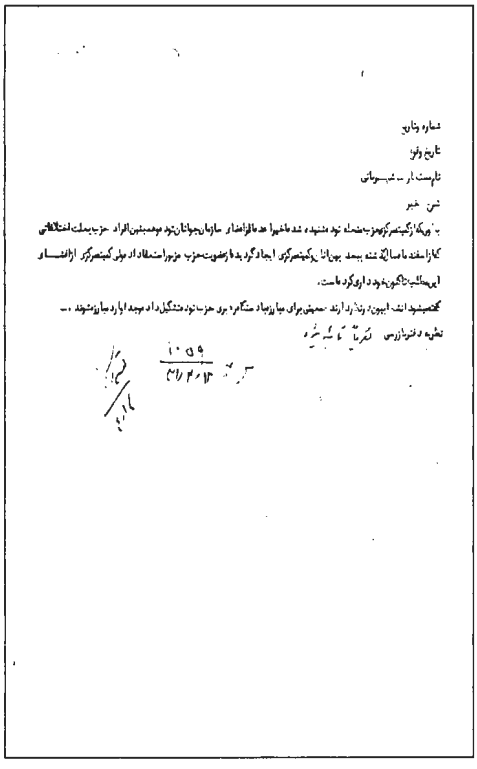

تاریخ : ۱۳ ـ مرداد ماه ۱۳۳۱

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد بطوریکه از افراد نزدیک به کمیته مرکزی حزب توده شنیده شده بر سر پشتیبانی یا عدم پشتیبانی از کابینه فعلی جناب آقای دکتر مصدق اختلاف[1] شدیدی بین افراد عضو حزب توده بوجود آمده و بطورکلی توده‌های ساده حزبی کم‌کم بصورت دسته‌های کوچک انشعابی از حزب مذکور کناره‌گیری اختیار می‌کنند زیرا دستگاه رهبری حزب توده دستوراتی علیه کابینه جناب آقای نخست وزیر صادر می‌نمایند ولی افراد حزبی مخصوصا کارگران از اجرای دستورات مزبور شانه خالی می‌کنند گفته میشود یکی از عللی که توده‌ایها نتوانسته‌اند برنامه خرابکاری خود را در روزهای اخیر عملی سازند همین ایجاد اختلاف در داخل سازمانهای حزب توده میباشد.

... ۵/۱۶

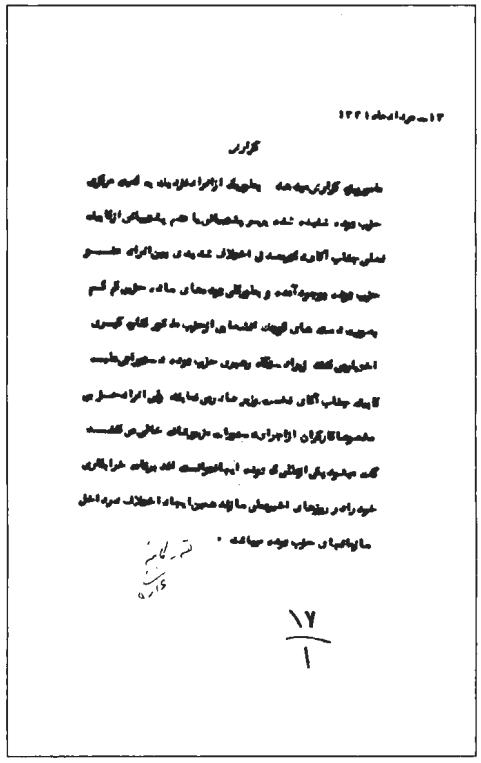

۱۷
۱

۱ـ در رابطه با اختلاف حزب توده با مصدق و جبهه ملی بابک امیرخسروی در کتاب نظر از درون به نقش حزب توده ص ۲۶۴ می‌گوید
... آن‌گاه که جبهه ملی شعار ملی شدن صنعت نفت در سراسر ایران را مطرح نمود رهبری حزب در برابر «شعار ملی شدن در جنوب» را علم کرد! با این ترفند، «حزب طبقه کارگر» می‌خواست شعار ویژه خود را داشته باشد تا زیر پرچم «بورژوازی ملی» نرود. زیرا جنبش ضد استعماری خود را می‌دید و می‌بایست علم و کتل خاص خود را داشته باشد. اما در پشت صحنه، انگیزه بدبختانه همان حفظ «حریم امنیت شمال» برای شوروی بود
برای اطلاع بیشتر رجوع کنید به کتاب خاطرات نورالدین کیانوری، ص ۲۱۷

تاریخ : ۱۳۳۱/۵/۱۵

موضوع : میتینگ‌های موضعی روز ۳۱/۵/۱۴ حزب توده

گزارش

محترما معروض میدارد از اوایل هفته جاری گزارشاتی واصل گردیده بود که نشان میداد حزب منحله توده اولا برای سان نیروهای خود ثانیا بمنظور نشان دادن عکس‌العمل در قبال مقاومت جبهه ملی نسبت به تشکیل جبهه واحد ضد استعمار و ائتلاف با حزب مزبور ثالثا برای ارعاب دولت و مخالفین قصد داشت در روز ۳۱/۵/۱۴ که بمناسبت جشن مشروطیت تعطیل بود میتینگ بزرگی تشکیل دهد ولی این تصمیم مصادف با تمدید حکومت نظامی از طرفی و از طرف دیگر اعلامیه شدید فرمانداری نظامی دائر به ممانعت جدی از تشکیل اجتماعات و تظاهرات شد علیهذا حزب توده بجای تشکیل میتینگ واحد تصمیم گرفت در نقاط مختلف شهر میتینگ موضعی ایجاد و افرادی را مامور سخنرانی و بحث و فروش روزنامه نماید.

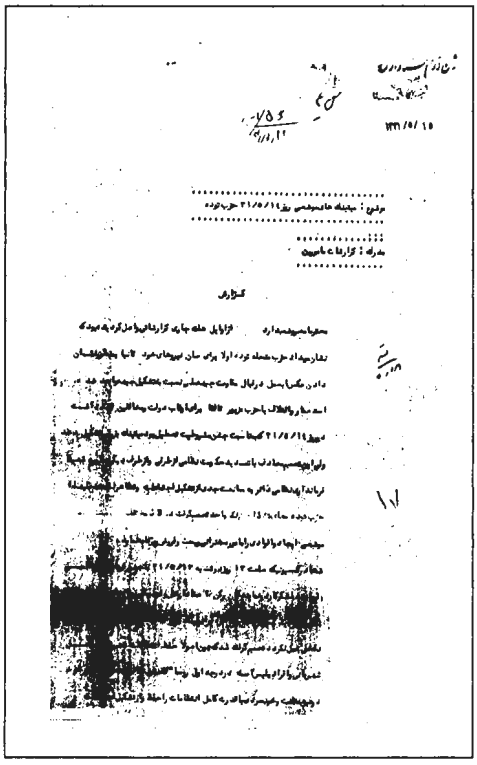

ضمنا در کمیسیونیکه ساعت ۱۳ روز دوشنبه ۳۱/۵/۱۳ با حضور فرماندار نظامی و فرمانده لشگر گارد و نمایندگان رکن ۲ ستاد ارتش و شهربانی و ژاندارمری و دژبان تشکیل گردید پس از بحث و مذاکره برای اینکه نیروی انتظامی بی جهت متظاهر و داخل عمل نگردد تصمیم گرفته شد که چون اصولا حفظ انتظامات شهر وظیفه اصل شهربانی و افراد پلیس است در درجه اول

روساء کلانتری با قوای تحت اختیار خود در عین متانت و خونسردی با قدرت کامل انتظامات را حفظ و از تشکیل اجتماعات و تظاهرات جدا ممانعت نمایند و در صورت برخورد بمقامات قابل توجه از نیروی کماندو و احتیاط پلیس استمداد کنند و چنانچه عملا و حقیقتا هیچکدام نتوانستند مقاومت‌ها را خنثی نمایند با تشخیص فرمانداری نظامی از واحدهای نظامی لشگر گارد تقاضای کمک کنند که با سرعت و شدت داخل عمل شود.

اینک بموجب گزارشات واصله جریان میتینگ‌های موضعی روز گذشته حزب توده و دسته‌جات منتسب بآن بشرح زیر بوده است:

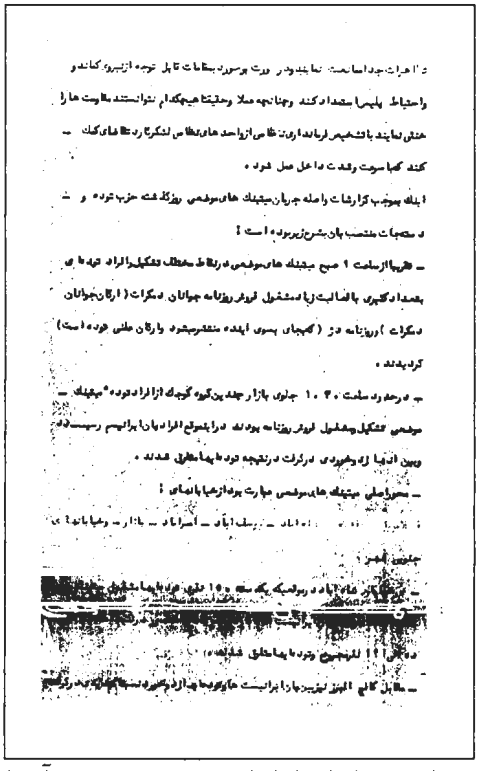

تقریبا از ساعت ۹ صبح میتینگ‌های موضعی در نقاط مختلف تشکیل و افراد توده‌ای بتعداد کثیری با فعالیت زیاد مشغول فروش روزنامه جوانان دمکرات (ارگان جوانان دمکرات) و روزنامه دژ (که بجای بسوی آینده منتشر میشود و ارگان علنی توده است) گردیدند.

در حدود ساعت ۱۰۳۰ جلوی بازار چندین گروه کوچک از افراد توده میتینگ موضعی تشکیل و مشغول فروش روزنامه بودند در اینموقع افراد پان‌ایرانیسم رسیده و بین آنها زدوخوردی درگرفت در نتیجه توده‌ایها متفرق شدند.

محور اصلی میتینگ‌های موضعی عبارت بود از خیابانهای:

اسلامبول ـ نادری ـ شاه‌آباد ـ یوسف‌آباد ـ امیرآباد ـ بازار ـ و خیابانهای جنوبی شهر.

در خیابان شاه‌آباد در موقعیکه یکدسته ۱۵۰ نفر توده‌ایها مشغول میتینگ بودند یکعده ۵۰ نفری از پان‌ایرانیست‌ها با کارد و بکس بآنان حمله‌ور در نتیجه عده‌ای

قریب ده الی ۱۲ نفر مجروح و توده‌ایها متفرق شدند.
مقابل کالج البرز نیز بین پان‌ایرانیست‌ها و توده‌ایها زدوخورد نسبتا شدیدی درگرفت که منجر بدخالت پلیس گردید و متفرق شده‌اند.
در امیرآباد نیز تظاهرات نسبتا شدید بوده ولی اتفاقی نیفتاده.
ولی نکته جالب این است که در قسمتهای جنوبی شهر دستجات بزرگتری که در بعضی نقاط تعداد آنها به ۵۰۰ نفر میرسیده (رباط کریم) از توده‌ایها میتینگ‌هائی تشکیل داده‌اند که پلیس بهیچوجه جلوگیری و ممانعت نکرده است.
موکول باوامر عالی است

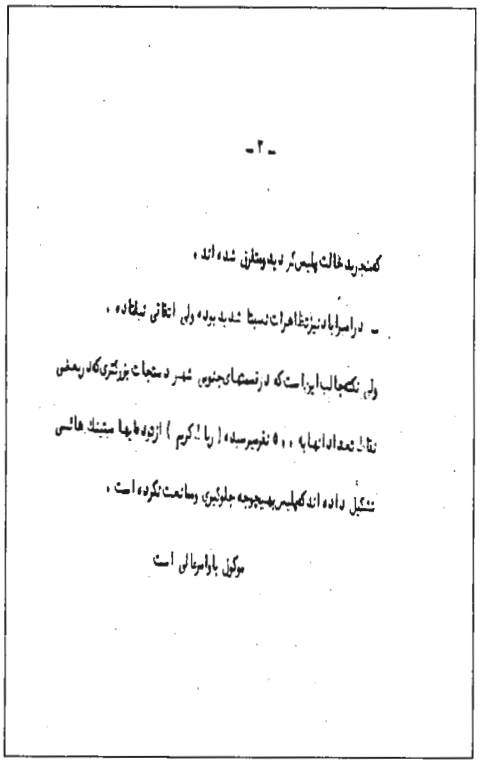
-۲-

که منجر بدخالت پلیس گردید و متفرق شده اند ،

- در امیرآباد نیز تظاهرات نسبتا شدید بوده ولی اتفاقی نیفتاده ،

ولی نکته جالب این است که در قسمتهای جنوبی شهر دستجات بزرگتری که در بعضی نقاط تعداد آنها به ۵۰۰ نفر میرسیده (رباط کریم) از توده‌ایها میتینگ هائی تشکیل داده اند که پلیس بهیچوجه جلوگیری و ممانعت نکرده است ،

موکول باوامر عالی است

تاریخ : ۶/۳۱

مامور ویژه گزارش میدهد بقرار اظهار شخص مطلعی روز ۷ ماه جاری طبق تصمیم شورای عالی کمیته مرکزی حزب منحله توده فرقه دمکرات آذربایجان شورای متحده مرکزی و تشکیلات زنان چهارمین کنگره خود را در سالن کمیته مرکزی حزب کمونیست آذربایجان شوروی در بادکوبه[1] تشکیل میدهد این کنگره رسما کنگره فرقه دمکرات آذربایجان[2] بوده ولی سران کمیته مرکزی حزب توده شورای متحده سازمان جوانان و تشکیلات زنان نیز در آن شرکت خواهند داشت برنامه این کنگره قرائت گزارش کمیته مرکزی فرقه دمکرات توسط پادگان ـ گزارش کمیته مرکزی حزب توده توسط دکتر رضا رادمنش گزارش کمیته مرکزی سازمان جوانان توسط احسان طبری ـ گزارش تشکیلات زنان توسط مریم فیروز خواهد بود برای شرکت در کنگره مزبور رضا روستا[3] از ورشو ـ علی نقی حکیمی و مهندس عتیقه چی از ژنو ـ دکتر رضا رادمنش احسان طبری عبدالصمد کامبخش[4] مریم فیروز دکتر کیانوری احمد قاسمی صمد حکیمی ـ دکتر جودت ـ ایرج اسکندری سروان روزبه ـ بقراطی از پراگ پایتخت چکسلواکی ـ دکتر بهار ـ رضا ابراهیم‌زاد[5] ـ ابراهیم محضری ـ فرجامی و شرقی از ایران ـ دکتر یزدی از باطوم و سایر اعضای فرقه دمکرات که عضو کنگره هستند در بادکوبه حاضر خواهند شد.

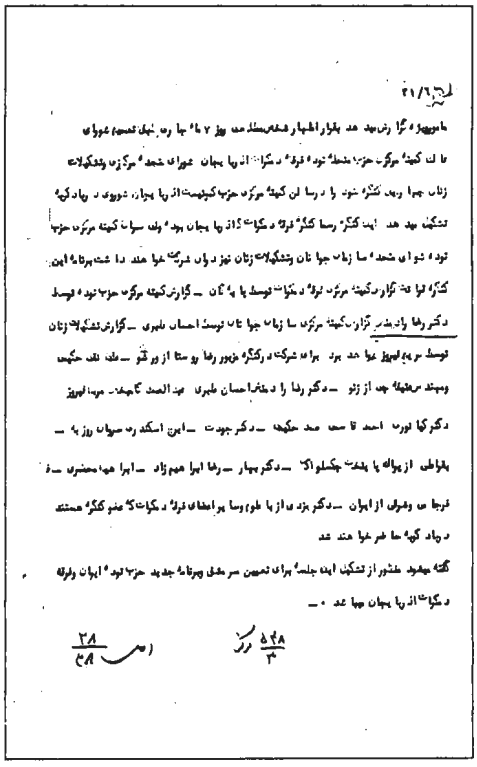

گفته میشود منظور از تشکیل این جلسه برای تعیین سرمشق و برنامه جدید حزب توده ایران و فرقه دمکرات آذربایجان میباشد. ۵۴۸/۳ مرکز اصل ۲۸/۳۸

۱ـ بادکوبه همان باکو که هم اکنون مرکز جمهوری آذربایجان است

۲ـ فرقه دمکرات آذربایجان این فرقه در ۱۲ شهریور ۱۳۲۴ با انتشار بیانیه‌ای اعلام موجودیت کرد رهبر آن سیدجعفر پیشه‌وری از کمونیستهای قدیمی و رهبران حزب توده بود که پس از رد اعتبارنامه او در مجلس چهارم و توقیف روزنامه آژیر که وی آن را منتشر می‌کرد، به تبریز رفته و با همکاری میرزا علی شبستری و صادق پادگان و با استفاده از حمایت نیروهای شوروی فرقه دمکرات آذربایجان را ایجاد کرد و در ۱۷ آبان ۱۳۲۴ با اخراج مأمورین و قوای دولتی از آذربایجان در این منطقه اعلام خودمختاری کرد. پس از خروج نیروهای شوروی از ایران در ۲۰ اردیبهشت ۱۳۲۵ سران فرقه نیز به شوروی پناهنده شدند.

۳ـ محمدرضا روستا فرزند محمد دبیرکل شورای متحده مرکزی کارگران ایران، از قدیمی‌ترین اعضای حزب کمونیست ایران، وی در سال ۱۳۱۱ (۱۹۳۲) به اتهام فعالیت‌های کمونیستی دستگیر و زندانی می‌گردد. در سال ۱۳۱۳ (۱۹۳۳) وارد حزب سوسیال دمکرات شده و بعد از مدتی به باکو رفته و پس از ۲ سال به ایران مراجعت و در سال ۱۳۱۸ جزو دسته ۵۳ نفر کمونیستهای معروف دستگیر می‌گردد، وی در سال ۱۳۲۰ (۱۹۴۱) حزب توده ایران را تشکیل می‌دهد و پس از بهمن ۱۳۲۷ که حزب توده غیرقانونی شد مدتی در حال اختفاء بسر می‌برد و در

بهار سال ۱۳۲۸ به شوروی متواری می‌گردد.
۴ـ عبدالصمد کامبخش عضو گروه پنجاه و سه نفر و از رهبران حزب توده وی فرزند کامران میرزا عدل‌الممالک (عدل قاجار) بود. در ۱۲۸۲ شمسی در قزوین به دنیا آمد. در چهارده سالگی برای تحصیل به روسیه رفت و در آنجا در نزد یکی از دوستان پدرش زندگی کرد. در ۱۲۹۸ به ایران بازگشت و از ۱۳۰۲ با بنیانگذاری جمعیت آزادیخواهان قزوین فعالیت سیاسی خود را آغاز کرد و با انجمن پرورش همکاری داشت. در ۱۳۰۷ با کسب رتبه اول در امتحانات اعزام به تحصیل مهندسی هواپیما به روسیه رفت. در ۱۳۱۱ به ایران بازگشت و با درجه ستواندومی در ارتش فرماندهی مدرسه مکانیک را برعهده گرفت و در همین سال به اتهام فعالیتهای سیاسی بازداشت شد و پس از یکسال و نیم که از زندان آزاد گشت کار در ارتش راکنار گذاشت.
در ۱۳۱۳ از سوی انترناسیونال سوم کمونیستی (کمینترن) مأمور تشکیل مجدد حزب کمونیست ایران شد که با کمک دکتر تقی ارانی و سرهنگ سیامک دوباره فعالیتهای کمونیستی را سازماندهی کرد و در ۱۳۱۶ به همراه گروه پنجاه و سه نفر دستگیر و به ده سال حبس محکوم شد، پس از شهریور ۱۳۲۰ از زندان آزاد شد و در کنار بنیانگذاران حزب توده قرار گرفت. در انتخابات مجلس چهاردهم (۱۳۲۲) به نمایندگی از قزوین انتخاب شد و در کنگره اول حزب توده (۱۳۲۳) به عضویت کمیته مرکزی حزب درآمد. وی در ۱۳۲۳ با کمک سرهنگ سیامک و خسرو روزبه سازمان نظامی حزب توده را ایجاد کرد و پس از شکست فرقه دمکرات آذربایجان (۱۳۲۵) تحت تعقیب قرار گرفت و به دستور حزب به شوروی گریخت در کنگره دوم (۱۳۲۷) غیاباً به عضویت کمیته مرکزی انتخاب شد و در پلنوم چهارم در سال (۱۳۳۶) عضو هیئت اجرائیه حزب توده شد و تا پایان عمر در این سمت باقی ماند.
کامبخش در ۱۳۵۰ بر اثر سکته قلبی درگذشت.
۵ـ رضا ابراهیم‌زاده یکی از اعضای گروه ۵۳ نفر و مؤسسین حزب توده. وی در تبریز به دنیا آمد و در نوجوانی در اداره راه‌آهن جلفا مشغول به کار شد و در قیام خیابانی و لاهوتی شرکت داشت. در ۱۳۰۴ عضو حزب کمونیست شد. و پس از آزادی از زندان در ۱۳۲۰ به حزب توده پیوست و «کانون کارگران راه‌آهن» را سازماندهی کرد. در ۱۳۲۳ با پیوست به «شورای مرکزی اتحادیه کارگران» به رهبری رضا روستا، شورای متحده مرکزی را تشکیل داد. در ۱۳۳۰ به شوروی گریخت و مدتی در راه‌آهن آنجا مشغول به کار شد، اما مورد غضب مقامات حزبی قرار گرفت و در پی آن بر اثر سانحه حین کار، بازنشسته شد. پس از آن در کلاسهای شبانه به تحصیل خود ادامه داد و بعد از ورود به دانشگاه در رشته زبان و ادبیات تاجیکی فارغ‌التحصیل شد وی پیش از انقلاب اسلامی در شوروی درگذشت.
با تلخیص از کتاب خاطرات یک زن توده‌ای به قلم راضیه ابراهیم‌زاده انتشارات در آلمان غربی ۱۳۷۳

تاریخ : ۲۵ ـ شهریور ماه ۳۱

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد سازمان دانش‌آموزان ایران منتسب بحزب منحله توده که در مهر ماه سال گذشته تأسیس گردیده و روزنامه علاج نیز ارگان آن میباشد در نظر دارد روز سه شنبه ۳۱/۷/۱ بمناسبت روز آغاز دومین سال تأسیس سازمان مزبور جشنی در محل دبیرخانه مرکزی واقع در خیابان منوچهری پاساژ افشار ترتیب داده و ضمنا در آن روز شماره مخصوص روزنامه خود را منتشر نماید.

.....

مراتب بفرماندار نظامی و اداره انتظامی و سرکلانتری نیز اعلام گردیده است.

ش ۳۱/۶/۲۶۴

سازمان دانش‌آموزان ۶/۲۷

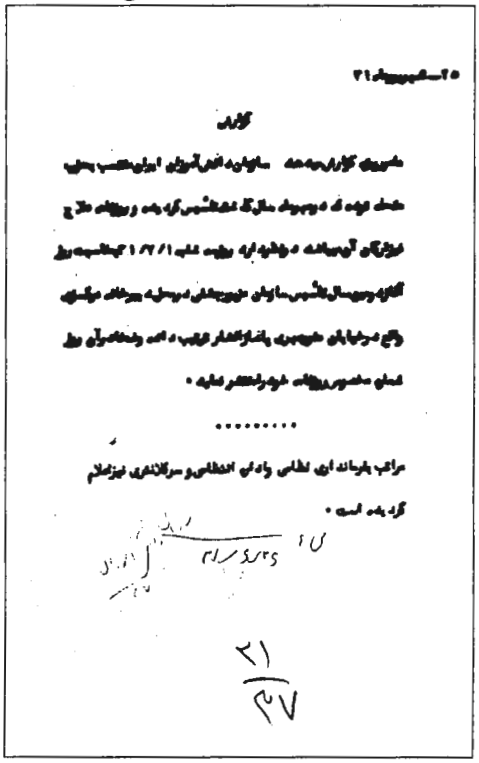

تاریخ : ۳۰ـشهریور ماه ۳۱

گزارش

در تاریخ ۱۶ ماه جاری گزارشی تقدیم گردید مبنی بر اینکه عدهٔ از اعضاء کانون جوانان دمکرات در نظر دارند ساعت ۷ صبح روز جمعه (۲۸) شهریور در ایستگاه شمیران حاضر شده بطور دسته جمعی بدهات اطراف برای تبلیغ بین دهقانان بروند ـ مامور ویژه گزارش میدهد در روز مزبور قریب ۴۰۰ نفر از افراد با ۷ اتوبوس بقریه گلدسته یکی از قراء شهریار رفته ضمنا قریب ۳۰۰ نفر از رعایای دهات مجاور نیز آنجا آمده ابتدا چند نفر از آنان سخنرانی نموده سپس مدالهائی بین ۲۰ نفر از نمایندگان سایر دهات که در این مراسم شرکت کرده بودند تقسیم و در خاتمه شعارهای زیرین قرائت شده است :

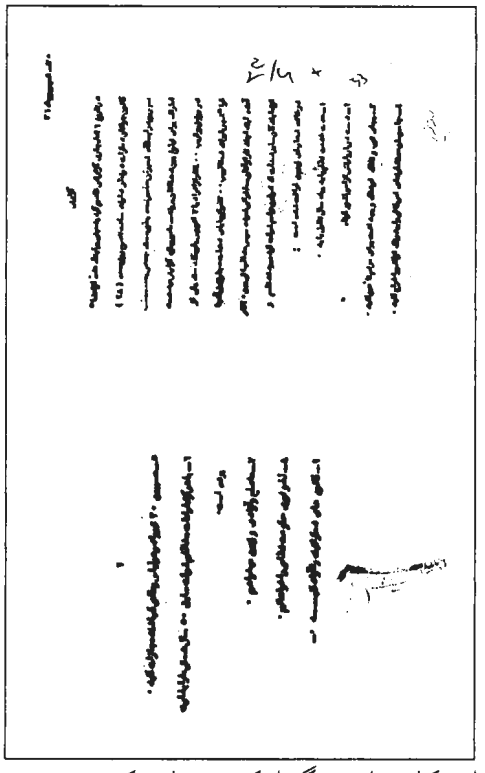

۱ـمدت خدمت نظام باید بیک سال تقلیل یابد.

۲ـدست دربار و ارتش از امور کشور کوتاه

۳ـبجای توپ و تانک فرهنگ و بهداشت برای مردم تأمین کنید.

۴ـجاسوسان مستشار نمای امریکائی را بیدرنگ از کشور خارج کنید.

۵ـمسببین ۳۰ تیر را در هر لباس و مقامی که باشند مجازات کنید.

۶ـبا هرگونه قرامات مخالفیم شرکت سابق ۵۰ سال هستی ما را بغارت برده است.

۷ـما صلح و آزادی و زمین میخواهیم.

۸ـلغو فوری حکومت نظامی را خواهانیم.

۹ـکانون‌های دمکراتیک را آزاد کنید. بسابقه ضمیمه شود

تاریخ : ۳ـ مهر ماه ۳۱

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد در جلسه مشترکی که چندی قبل از افراد کمیته مرکزی سازمان جوانان توده و هیئت دبیران سازمان دانش‌آموزان تشکیل شده تصمیم گرفته‌اند که در سال تحصیلی آینده ۳۱ و ۳۲ سازمان دانش‌آموزان تحت نظر مستقیم سازمان جوانان کار کرده و فعالیت سازمان دانش‌آموزان از طرف سازمان جوانان تشویق و یا توبیخ شوند.

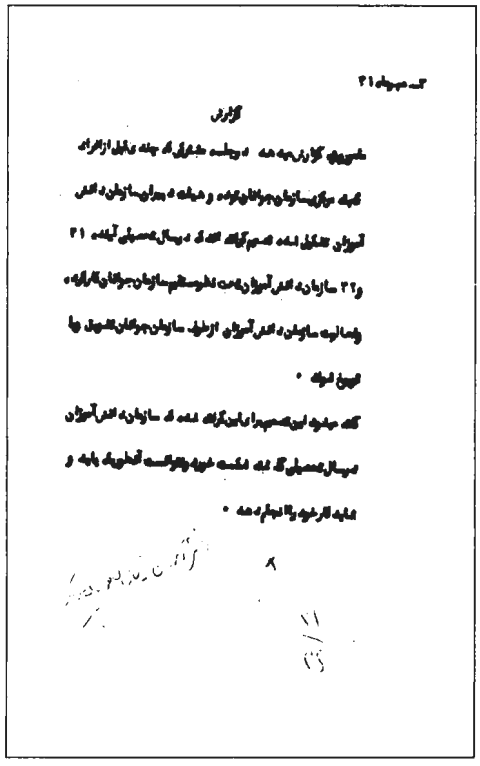

گفته میشود این تصمیم برای این گرفته شده که سازمان دانش‌آموزان در سال تحصیلی گذشته شکست خورد و نتوانست آنطوریکه باید و شاید کار خود را انجام دهد.

دانش‌آموزان ـ سازمان جوانان....

۲۱۳۶

تاریخ : ۱۴ ـ مهر ماه ۳۱

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد روز گذشته (هوشنگ ستوده) یکی از اعضاء مؤثر سازمان جوانان حزب توده در محفلی اظهار داشته است :

۱ـ اکنون میان کمیته سازمان و کمیته مرکزی حزب اختلافات شدیدی ایجاد گردیده و این اختلاف نظر برای آنست که اختیارات کمیته سازمان محدود گردیده است.

۲ـ در اواخر مهر ماه (پلنوم) جوانان وابسته بسازمان در تهران تشکیل خواهد شد.

۳ـ سازمان دانشجویان از شب گذشته رهبری اعتصابات دانشگاه را رسما در دست گرفته و دیروز هم سعی شده است که نمایندگان منتخب دانشجویان داوطلب دانشکده حقوق از میان تودهها انتخاب شوند و منجمله خود (هوشنگ ستوده) بریاست هیئتی که بایستی با مهندس رضوی[1] مذاکره نمایند انتخاب گردیده است.

۴ـ تودهایها تصمیم دارند دامنه این اعتصابات را توسعه داده دانشگاه و کلیه مدارس را در این ماجرا شرکت دهند. *پرونده کمونیستها ۷/۱۵*

دانشکده حقوق کشاورزی ۷/۱۵

۱۷/۱

۱ـ دانشگاه ۲ـ هوشنگ ستوده

سازمان جوانان حزب توده

۱ـ مهندس رضوی مهندس رضوی و مظفر بقائی به عنوان کاندیداهای قوام از کرمان در انتخابات [در انتخابات مجلس شورای ملی سال ۱۳۲۵ هـ ش] شرکت کرده و انتخاب شدند اما بعدها که حزب قوام از هم پاشید و با کودتای خسرو هدایت، هواداران قوام اخراج شدند مهندس رضوی و پس از آن بقائی، از فراکسیون حزب دمکرات، کناره گیری کردند با بیرون رفتن آنها، حزب دمکرات درباری شد. در این زمان قوام برکنار شد اما در دوران حضور قوام، حزب ایران با حزب توده ائتلاف کرد و به اتفاق فرقه دمکرات آذربایجان و حزب دمکرات کردستان جبههای درست کردیم که حاصل آن همان دولت ائتلافی قوام بود.
گفتگو با تاریخ ، کیانوری، ص ۲۷۱

از : رکن ۲ ستاد ارتش تاریخ : ۳۱/۷/۱۹

به : شعبه ۴

درباره : دودستگی میان سازمان جوانان و کمیته مرکزی حزب توده

از شهربانی همه کشور آگهی رسیده است

۱ـ میان سازمان جوانان کمیته مرکزی حزب توده که دودستگی پدید آمده و برای آن است که کمیته مرکزی میخواهد اختیارات سازمان جوانان راکم کند

۲ـ در اواخر مهر ماه پلنوم سازمان جوانان توده در تهران تشکیل خواهد شد دید رکن ۲ چنانچه اجازه میفرمایند به شهربانی نوشته شود جدیت نمایند بهر ترتیبی که هست از تاریخ تشکیل پلنوم سازمان جوانان و اسامی افراد کمیته مرکزی سازمان جوانان که در این پلنوم شرکت خواهند کرد آگهی یافته و سرانجام آن بستاد ارتش گفته شود.

رئیس رکن ۲ ستاد ارتش

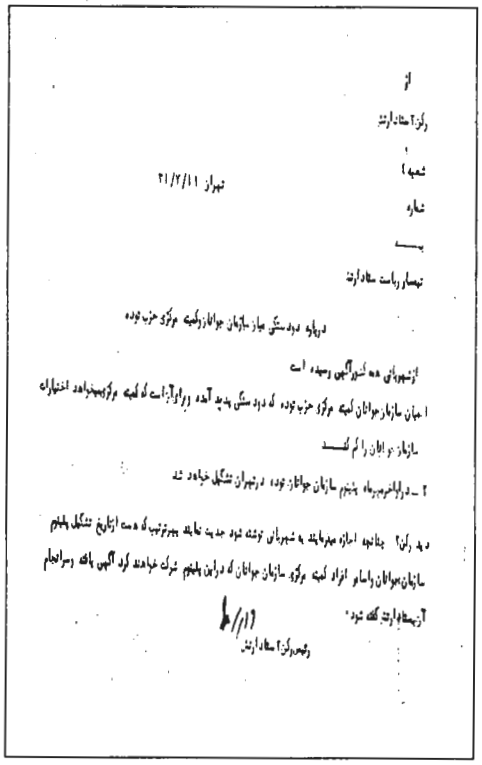

از

رکن ۲ ستاد ارتش

شعبه ۴

شماره

به

تهران ۳۱/۷/۱۱

ریاست ستاد ارتش

درباره دودستگی میان سازمان جوانان و کمیته مرکزی حزب توده

از شهربانی همه کشور آگهی رسیده است

۱ـ میان سازمان جوانان کمیته مرکزی حزب توده که دودستگی پدید آمده و برای آن است که کمیته مرکزی میخواهد اختیارات سازمان جوانان را کم کند

۲ـ در اواخر مهر ماه پلنوم سازمان جوانان توده در تهران تشکیل خواهد شد

دید رکن ۲ چنانچه اجازه میفرمایند به شهربانی نوشته شود جدیت نمایند بهرترتیبی که هست از تاریخ تشکیل پلنوم سازمان جوانان و اسامی افراد کمیته مرکزی سازمان جوانان که در این پلنوم شرکت خواهند کرد آگهی یافته و سرانجام آن بستاد ارتش گفته شود.

۳۱/۷/۱۱

رئیس رکن ۲ ستاد ارتش

تاریخ : ۲۱ ـ مهر ماه ۳۱

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد بطوریکه در محافل منتسب بحزب منحله توده شنیده شده بزودی در کنگره حزب کمونیست شوروی تصمیمات جدیدی برای روش و طرز کار و فعالیت احزاب کمونیست جهان خواهند گرفت و تغییراتی در اساسنامه احزاب داده خواهد شد.

ش ۴
۱۷
۱

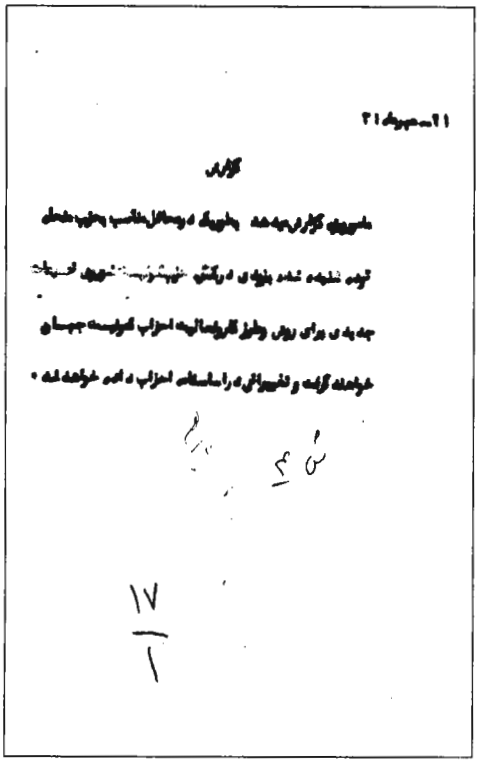

تاریخ : ۲۶ ـ مهر ماه ۳۱

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد بطوریکه از کمیته تعلیماتی حزب منحله توده شنیده شده علت اصلی شرکت اعضاء کمیته مرکزی حزب توده در کنگره حزب کمونیست شوروی و بیانات دکتر رادمنش در آن کنگره در اثر توصیه کمیته‌های محلی حزب توده در سراسر کشور بوده است. کمیته‌های محلی در یک ماه و نیم قبل به کمیته مرکزی حزب توده گزارش داده بودند که در اثر تبلیغات دو ساله اخیر روزنامه‌های طرفدار جبهه ملی عدهٔ کثیری از افراد ساده حزبی دستگاه رهبری حزب توده را دست نشانده انگلیسها تصور می‌کنند و در اثر همین شک و دودلی که برای توده‌ایها بوجود آمده از اینکه مبادا عملیات و فداکاریهای آنها بنفع و دستور انگلیسها باشد از انجام دستورات حزبی چنانکه باید نمی‌کنند. کمیته‌های محلی در گزارش خود مخصوصا یادآور شده‌اند که اگر این شک و دودلی بهر وسیله‌ای ممکن است برطرف نشود و سازمانهای کمونیستی اطمینان به همبستگی با شورویها پیدا نکنند از انجام دستورات و نقشه‌های انقلابی که در صورت لزوم باید بآن عمل شود شانه خالی خواهند کرد در اثر این گزارش کمیته مرکزی حزب توده از مقامات سیاسی شوروی درخواست شرکت در کنگره حزب کمونیست روسیه شورویها بصورتیکه خبرگزاریهای خارجی منتشر کرده‌اند درخواست آنها قبول و روسا در جلسات کنگره حضور بهمرسانیده‌اند ـ و

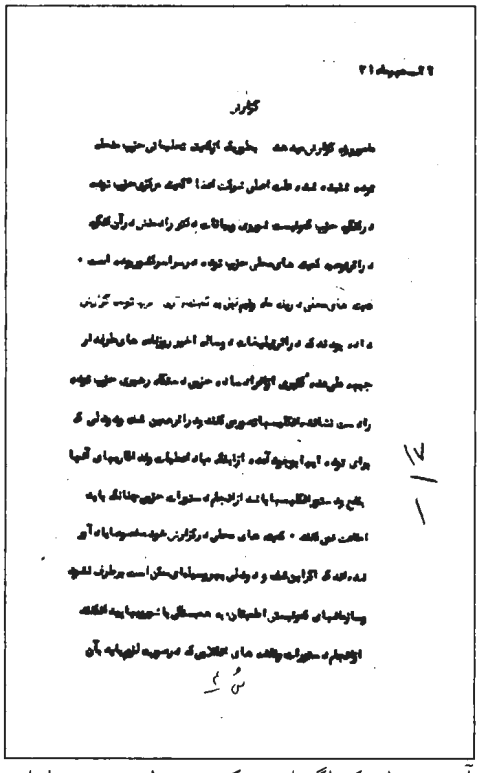

بطوریکه از همین سازمان تعلیماتی حزب توده کسب اطلاع شده مخصوصا شرکت اعضاء کمیته مرکزی حزب توده در جراید و رادیوهای شوروی با آب و تاب مخصوصی منتشر شده که روحیه توده‌ایهای ایران جدا تقویت شود ـ گردانندگان حزب توده میگویند از این پس سازمانهای حزب توده در سراسر کشور به دو دسته کمیته‌های انقلابی و کمیته تعلیماتی تبدیل خواهد شد و یک برنامه دقیقی برای تهیه زمینه انقلاب و خرابکاری در سراسر کشور مورد عمل قرار خواهد گرفت زیرا اطمینان توده‌های حزبی به پشتیبانی شورویها راه را برای انجام مقاصد ما هموار میسازد.

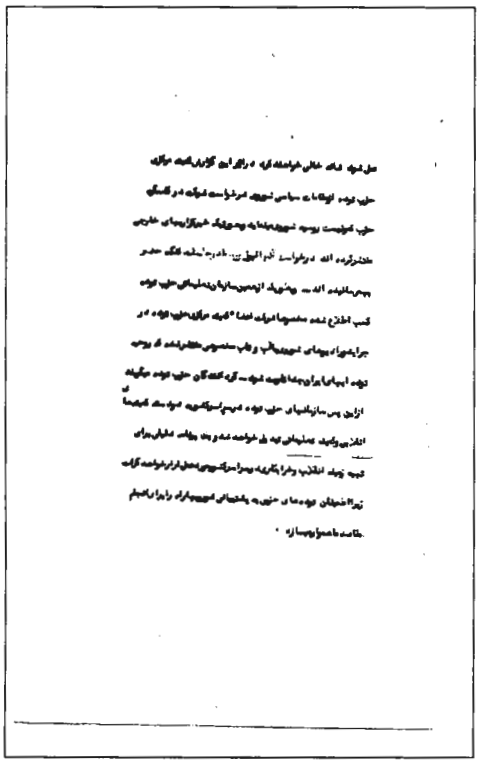

تاریخ : ۲۸ ـ مهر ماه ۳۱

خلاصه گزارش اداره اطلاعات

بطوریکه ضمن بررسی راجع به گزارشات واصله از احزاب مشهود گردید تعدادی احزاب و دسته‌جات سیاسی وجود دارد که بعضی از آنها طرفدار سیاست دست چپ و برخی دیگر طرفدار سیاست دست راست و عده‌ای هم حامی استقلال کشور و طرفدار حکومت مشروطه میباشند. احزاب و دستجات طرفدار سیاست دست چپ از بعد از غیر قانونی شدن حزب توده [ناخوانا] بعد از واقعه ۱۵ بهمن ۲۷[۱] مدتی دست از فعالیت برداشته ولی مجددا بتدریج شروع بفعالیت کرد و با تشکیل سازمانهای مختلف وابسته بخود از قبیل جمعیت ایرانی هواداران صلح ـ جمعیت ملی مبارزه با استعمار ـ جمعیت آزادی ایران ـ کانون جوانان دمکرات ـ سازمان دانشجویان و دانش‌آموزان ـ جمعیت مبارزه با بی‌سوادی ـ کانون بانوان و سایر دستجاتیکه صرفا طرفدار حزب منحله توده بوده و مجری دستورات کمیته مرکزی حزب مزبور میباشند دست بیک رشته فعالیت و تبلیغاتهای دامنه‌دار زده جراید مخفی‌الانتشار مردم ـ ظفر ـ رزم ـ اعلامیه‌ها و بیانیه‌هائی چاپ و منتشر نموده و در وهله اول بیشتر توجه خود را مصروف تبلیغ دو دسته کارگران و محصلین مدارس نموده چون این دو دسته بعلت سادگی و بی‌اطلاعی زودتر از سایر افراد تحت تأثیر قرار میگیرند. تبلیغات آنان مؤثر واقع شده و در مدت کمی موفق شدند عده‌ای از کارگران کارخانجات و محصلین را طرفدار خود بنمایند.

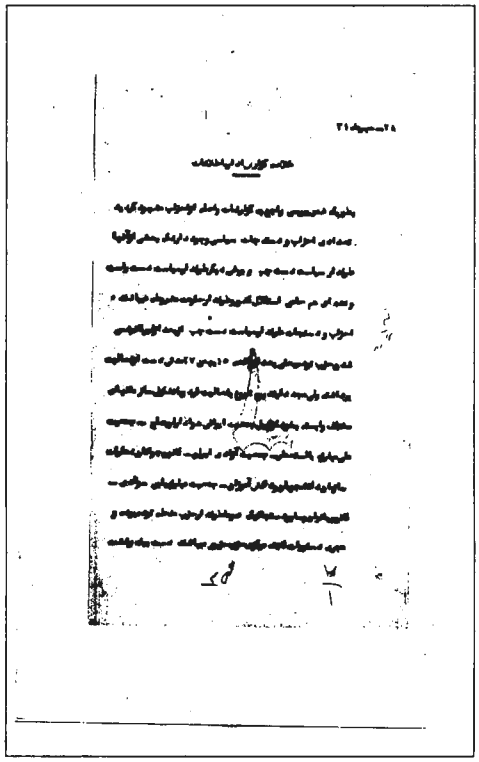

۱ـ ۱۵ بهمن ۱۳۲۷ در این روز به هنگام دیدار شاه از دانشگاه تهران ناصر فخرایی که با کارت خبرنگاری روزنامه پرچم اسلامی وارد دانشگاه شده بود به شاه تیراندازی کرد که منجر به جراحت سطحی او شد فخرایی توسط سرتیپ صفاری رئیس شهربانی در همانجا کشته شد و از جیب او کارت خبرنگاری روزنامه پرچم اسلام که فقیهی شیرازی داماد آیت‌الله کاشانی آن را منتشر می‌کرد و کارت عضویت حزب توده به دست آمد و در پی آن سران حزب توده دستگیر و فعالیت آن غیرقانونی اعلام شد.

از طرفی چون افراد مزبور تحت یک برنامه مرتب و منظم و بدستور یک سیاست واحدی پیش رفته و تاکتیک خاصی را اختیار نمودند توانستند در اندک زمانی قدم فراتر نهاده و اشخاص را با تعلیمات و آموزش لازم تربیت نموده که از روی برنامه در بین فرهنگیان ـ مامورین دادگستری و سایر وزارتخانه‌ها و همچنین اصناف و طبقات دیگر نیز نفوذ کرده برای خود هواخواهانی تهیه مینمایند که بتدریج دامنه فعالیت خود را توسعه داده و اقدامات شدید و مؤثری نموده‌اند. در مقابل دسته‌جات میهن‌پرست و دست راست دیگر از قبیل حزب زحمتکشان ایران ـ پان‌ایرانیسم ـ مجمع مسلمانان مجاهد ـ جمعیت رهائی کار و اندیشه ـ حزب استقلال ـ و... سایر احزاب چون برنامه واحدی و مرتبی نداشته مربیان آنها آنان را تحت یک تاکتیک منظمی تربیت نکرده و از روی منطق و استدلال درصدد مبارزه برنیامده‌اند. تاکنون در راه پیشرفت خود توفیقی نیافته و نتوانستند در برابر این دسته قلیل چپی خود را آماده مبارزه نمایند. با اینکه در کارخانجات دولتی و ملی کارگران وطن‌پرست و متمایل به این احزاب وجود دارند معهذا تحت‌الشعاع عناصر افراطی قرار گرفته و در مقابل اراده آنها ناچار به تمکین شده‌اند.

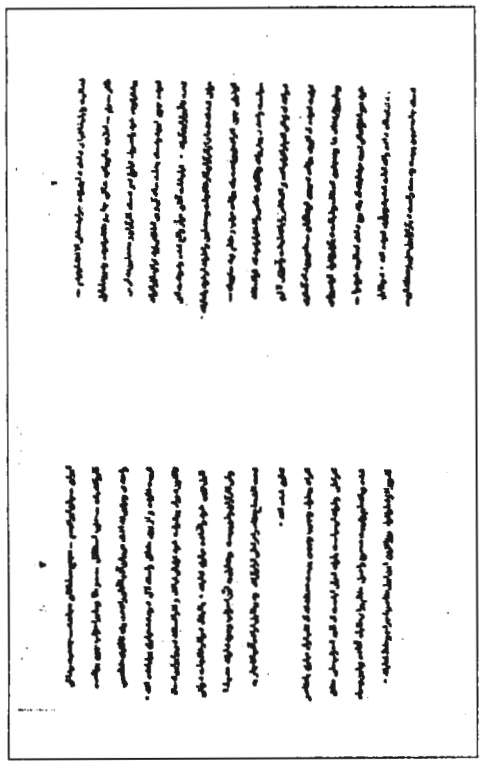

افراد بیطرف و مجرب و میهن‌پرست معتقدند که تنها راه مبارزه با عناصر افراطی و طرفدار سیاست بلوک شرق اینست که کلیه احزاب ملی متفق شده و با تعلیم و تربیت صحیح و اصول منظم برای مقابله آماده و باین وسیله کشور را از خطر نفوذ روزافزون این قبیل عناصر ماجراجو حفظ نمایند.

تاریخ : ۸ ـ آبانماه ۳۱

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد از طرف سازمان دانشجویان دانشگاه تهران وابسته بحزب منحله توده قطعنامه‌هائی در محیط دانشگاه و در بین دانشجویان بامضاء میرسد مبنی بر اینکه سازمان دانشجویان دانشگاه تهران مورد تائید و پشتیبانی عموم دانشجویان دانشگاه میباشد. گفته میشود منظور توده ایها از بامضاء رسانیدن قطع نامه فوق آنست که بدرخواست دانشجویان سازمان دانشجویان دانشگاه تهران برسمیت شناخته شود و حال آنکه سازمان مزبور عضو اتحادیه بین‌المللی دانش‌جویان به کمینفرم میباشد.

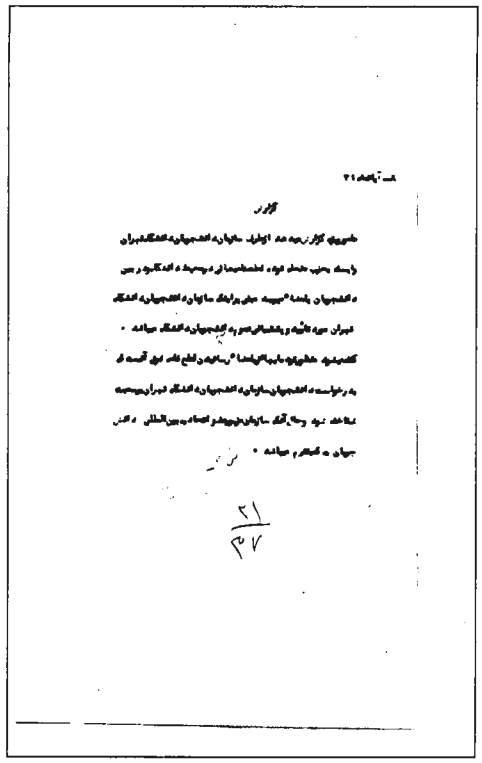

ش ۴

سازمان دانشجویان

۲۱/۳۷

تاریخ : ۱۲ ـ آبانماه ۳۱

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد بطوریکه از طرفداران قوام‌السلطنه [1] و مخالفین دولت شنیده شده اکنون نمایندگان اقلیت سابق مجلس شورایملی و مدیران جراید طرفدار قوام به تقویت سازمانهای کمونیستی و تشویق آنها برای حمله بمؤسسات آمریکائی پرداخته و طرفداران سیاست‌های شوروی و بریتانیا متفقا مشغول تهیه نقشه‌هائی جهت اخراج مستشاران آمریکائی از ایران میباشند ضمنا افراد منتسب بحزب منحله توده میگویند همان نقشه‌ایکه چند سال قبل برای سقوط حکومت چین از طرف دو سیاست روس و انگلیس مورد عمل قرار گرفت قرار است در ایران نیز بمرحله اجرا در آید.

ش ۴

۱۷/۱

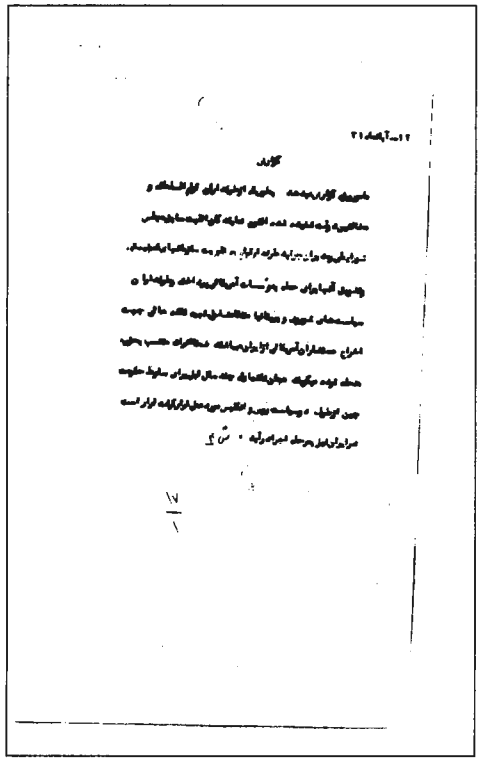

۱ـ احمد قوام (قوام‌السلطنه) ۱۲۴۹ ـ ۱۳۳۲ ش از سیاستمداران دوره قاجار و پهلوی و از مهره‌های سرشناس استعمار نخست وزیر در سال‌های ۱۳۰۰، ۱۳۲۱، ۱۳۲۴، ۱۳۲۵، ۱۳۲۶ ش، در سال ۱۳۳۱ مجدداً (پس از استعفای مصدق) نخست وزیر شد ولی پس از ۴ روز بدنبال قیام مردم در ۳۰ تیر به رهبری آیت‌الله کاشانی استعفا داد و مجدداً مصدق نخست وزیر شد

تاریخ : ۱۴ ـ آبانماه ۳۱

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد از طرف کمیته مرکزی حزب منحله توده و سازمان جوانان بکلیه افراد دستور داده شده است که خود را آماده کنند تا در این روزها همه با هم بطور دسته جمعی برای فروش روزنامه‌های بسوی آینده[1] و شهباز[2] اقدام نمایند که مامورین دولتی قادر بجمع کردن آنان نشوند.

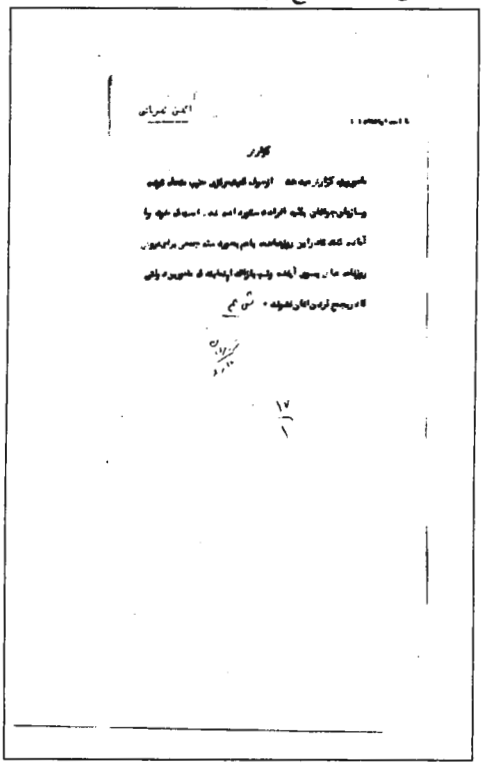

ش ۴
... جوانان ۸/۱۷
۱۷/۱

۱ـ بسوی آینده از نشریات حزب توده
۲ـ روزنامه شهباز ارگان جمعیت ملی مبارزه با استعمار از جمعیت‌های علنی حزب توده بود که صاحب امتیاز و سردبیر آن رحیم نامور بود
خاطرات نورالدین کیانوری ص ۸۱

تاریخ : ۳۱/۸/۱۶

شرح خبر: بطوریکه از دانشجویان دانشگاه شنیده شده کمیته رهبری سازمان دانشجویان دانشگاه وابسته بحزب منحله توده بافراد دانشجو که برای دیدن اقوام خود بشهرستانها میروند دستور داده است که فورا نام خود و شهری که خیال مسافرت بآنجا را دارند باطلاع سازمان برسانند تا دستور عملیات و اقدامات آنها در شهرها بایشان داده شود گفته میشود روز ۱۳ ماه جاری اولین دسته از دانشجویان آذربایجان بطرف تبریز حرکت نموده‌اند و این عده وظیفه دارند در تبریز با کمک توده‌ایهای آنجا برای آزادی زندانیان سیاسی تظاهرات و اقدامات شدید بعمل آورند.

نظریه دفتر بازرسی خبر *تائید شده است*

ش ۴ ۱۱۴۴
۳۱/۴/۱۷
سازمان دانشجویان

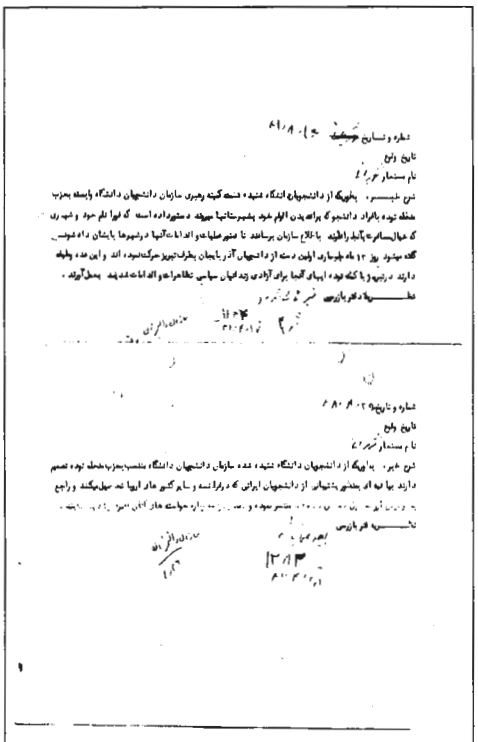

تاریخ : ۱۷ ـ آبانماه ۳۱

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد روز گذشته عده‌ای در حدود ۲۰ نفر از جوانان عضو سازمانهای طرفدار حزب منحله توده بعنوان گروهی دسته جمعی بورامین و دهات اطراف آنجا رفته پس از ایراد سخنرانی درباره صلح جهانی و وضع دهقانان و کارگران در شوروی مقداری جزوه و روزنامه مصلحت بین کارگران تقسیم و آنان را به همکاری با خود و مخالفت علیه دولت و مقامات عالیه کشور تشویق نموده ضمنا شعارهائی بدیوارها نوشته که در نتیجه مامورین انتظامی سه نفر از مرتکبین را دستگیر و بقیه متواری گردیده‌اند.

ش ۴

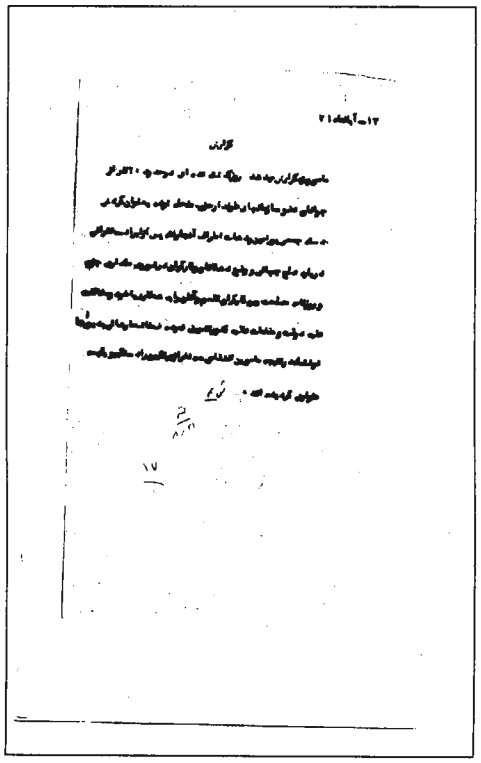

تاریخ : ۲ ـ آذرماه ۳۱

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد بطوریکه از افراد حزب منحله توده شنیده شده از هم‌اکنون فعالیت برای انتخابات سازمان دانشجویان شروع گردیده و طبق دستور حزبی باید تا پیروزی انتخابات بفعالیت ادامه دهند و کار هر یک از دانشجویان توده‌ای راکنترل خواهند کرد.

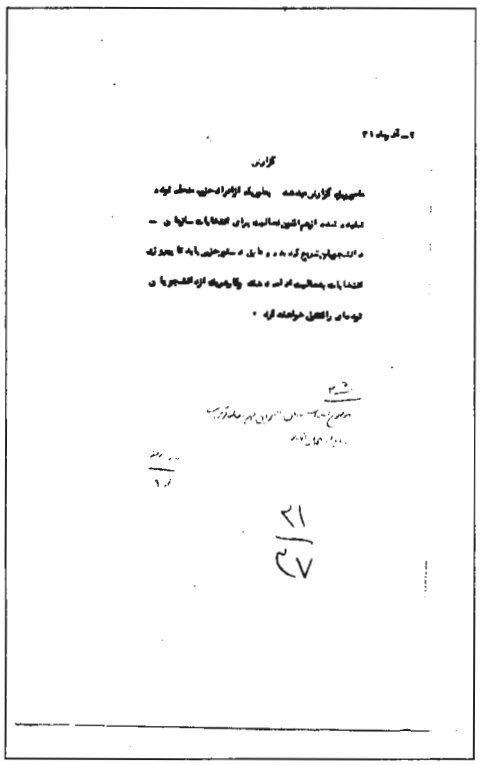

ش ۴ موضوع احزاب سازمان دانشجویان مهم و جالب توجه است و باید از نتیجه آن آگاه بود دایره مربوطه ۹/۴

تاریخ : ۶ـ آذرماه ۳۱

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد شب ۵ ماه جاری (ثقةالاسلامی) دانش‌جوی دانشکده پزشکی و یکی از فعالیت سازمان دانشجویان توده‌ای دانشگاه در محفلی اظهار داشته است :

سازمان دانشجویان تصمیم دارد پس از پایان نام‌نویسی دانشکده‌ها انتخابات سالیانه هیئت مدیره سازمان را شروع نماید و از هم اکنون مشغول تهیه مقدمات لازم در دانشگاه در برابر مخالفین میباشد.

۲ـ نامبرده اضافه نمود دانشجویان تودهٔ دانشگاه نیز تصمیم دارند نمایندگانی برای شرکت در کنفرانس صلح وین اعزام نمایند که اکنون نام (دهاء و مهرداد بهار) بیش از همه برده میشود.

ش ۴

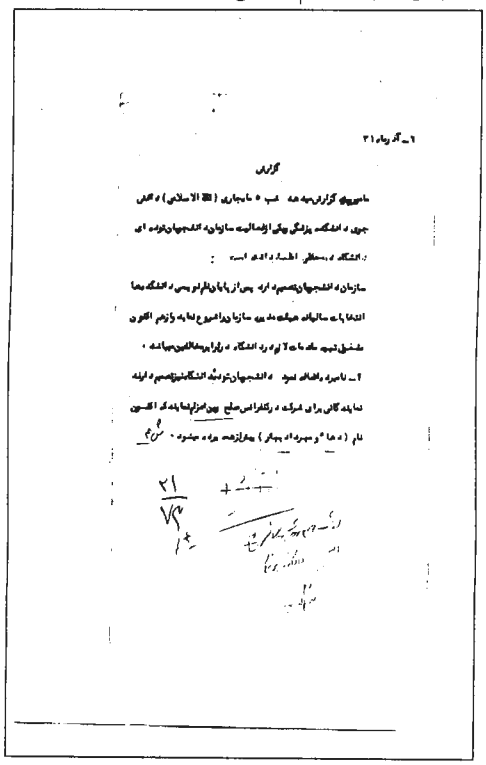

تاریخ : ۲۳ ـ آذرماه ۳۱

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد اخیراً فعالیت سازمان دانش‌آموزان توده‌ای که محل آن در خیابان فردوسی روبروی سفارت انگلیس اول خیابان منوچهری است فوق‌العاده زیاد شده بطوریکه در نظر گرفته‌اند از این هفته روزنامه (سوگند) ارگان سازمان مزبور را از ۴ صفحه به ۶ صفحه افزایش بدهند. و طبق تحقیقات دقیقی که بعمل آمده مدارسی که فعالیت توده‌ای در آنها زیاد است عبارتند از دبیرستان‌های البرز ـ شرف ـ دارالفنون ـ اسدآبادی ـ پیرنیا و هنرسرایعالی ـ چون اخیرا از طرف سازمان دانش‌آموزان توده‌ای برای انتخابات کلاسها دستوراتی صادر شده و فعالیت دانش‌آموزان بهمین علت افزایش یافته و مخصوصا در مدارس فوق‌الذکر احتمال بروز زدوخورد و تصادمات میرود.

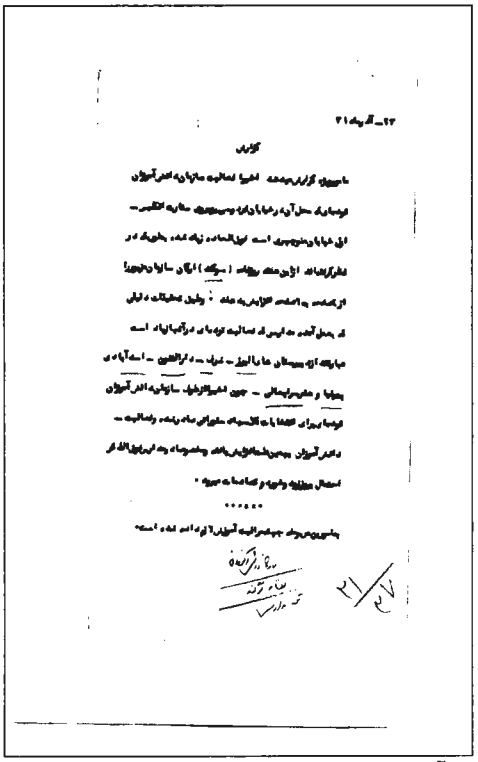

.....

بمامورین مربوطه جهت مراقبت آموزش لازم داده شده است.

سازمان دانش‌آموزان روزنامه سوگند [ناخوانا] مدارس

تاریخ : ۲۴ ـ آذرماه ۳۱

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد طبق اطلاع اکنون که سازمان دانشجویان دانشگاه مشغول تهیه مقدمات انتخابات شده ـ بین دانشجویان توده‌ای و حزب زحمتکشان در این زمینه اختلافات شدیدی تولید و احتمال دارد هفته آینده رسما شروع به انتخابات نموده و توده‌ایها نمایندگان خود را معرفی نمایند.

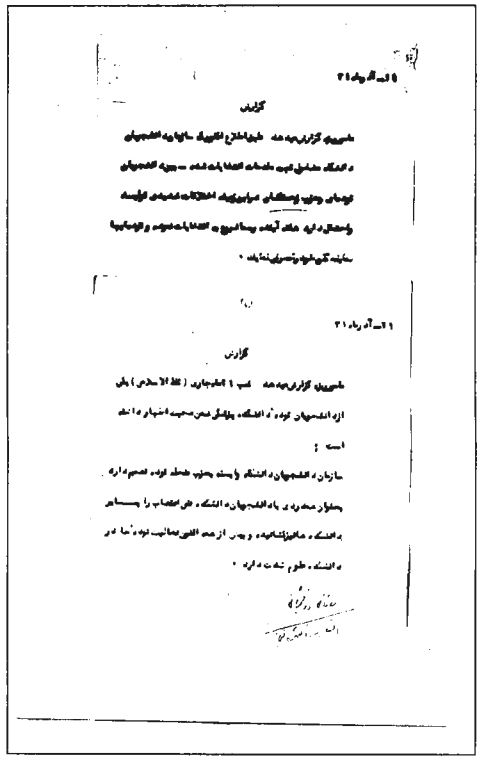

تاریخ : ۲۹ ـ آذرماه ۳۱

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد شب ۲۶ ماه جاری (ثقةالاسلامی) یکی از دانشجویان تودهٔ دانشکده پزشکی ضمن صحبت اظهار داشته است :
سازمان دانشجویان دانشگاه وابسته بحزب منحله توده تصمیم دارد بعنوان همدردی با دانشجویان دانشکده فنی اعتصاب را بسایر دانشکده‌ها نیز کشانیده و بیش از همه اکنون فعالیت توده‌ایها در دانشکده علوم شدت دارد

سازمان دانشجویان اعتصاب دانشکده فنی

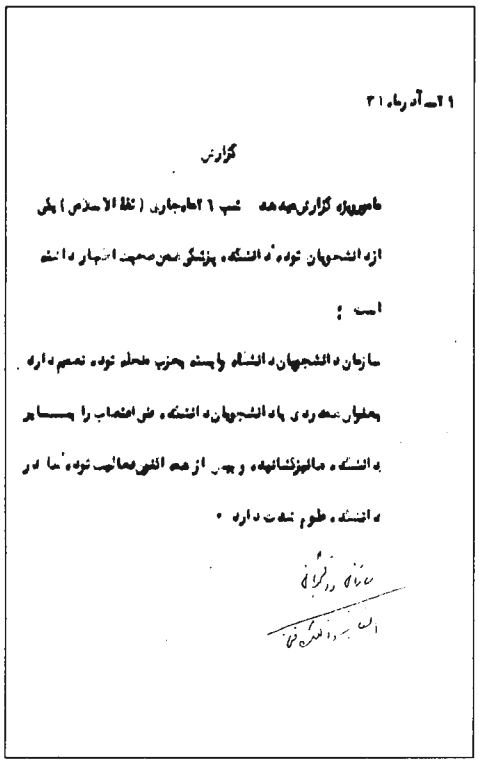

تاریخ : ۳ـ دیماه ۳۱

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد روز گذشته عده‌ای از دانشجویان دانشگاه در محلی اظهار مینمودند عصر روز شنبه ۶ ماه جاری هیئت مدیره سازمان دانشجویان دانشگاه جلسه‌ای تشکیل میدهند تا درباره اعتصاب عمومی در کلیه دانشکده‌ها تصمیم مقتضی اتخاذ نمایند. بقرار مسموع از روز یکشنبه هفتم کلیه دانشجویان دانشکده‌های حقوق ـ پزشکی ـ دانشسرایعالی بمنظور همکاری با دانشجویان فنی مبادرت باعتصاب خواهند نمود و قرار است در جلسه مزبور از طرف دانشجویان تصمیماتی در خصوص جریان اعتصاب و اینکه چگونه اولیای دانشگاه را تسلیم نظریات خود بنمایند گرفته خواهد شد.

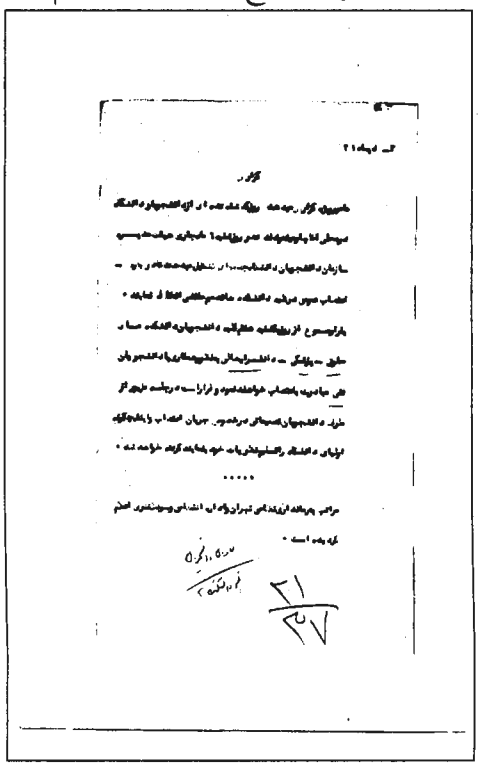

.....

مراتب بفرمانداری نظامی تهران و اداره انتظامی و سرکلانتری اعلام گردیده است.

سازمان دانشجویان [ناخوانا]

تاریخ : ۱۵ دیماه ۳۱

مامور ویژه گزارش میدهد اخیرا دانشجویان غیر توده‌ای دانشکده حقوق که غالبا منتسب باحزاب مختلف و با آنکه بی‌طرف بوده‌اند اتحادیهائی بنام اتحادیه صنفی تشکیل داده که مورد استقبال عموم دانشجویان مخالف توده قرار گرفته و در مقابل سازمان دانشجویان دانشگاه (منتسب بحزب منحله توده) وارد مبارزه شده و تدریجا ابتکار عملیات دانشگاه را از دست توده‌ایها خارج نموده‌اند بطوریکه روزبروز از تعداد طرفداران سازمان مزبور کاسته میشود ضمنا اعلامیه‌ای نیز علی رغم فعالیت توده‌ایها منتشر نموده‌اند.

۲۱
۳۷

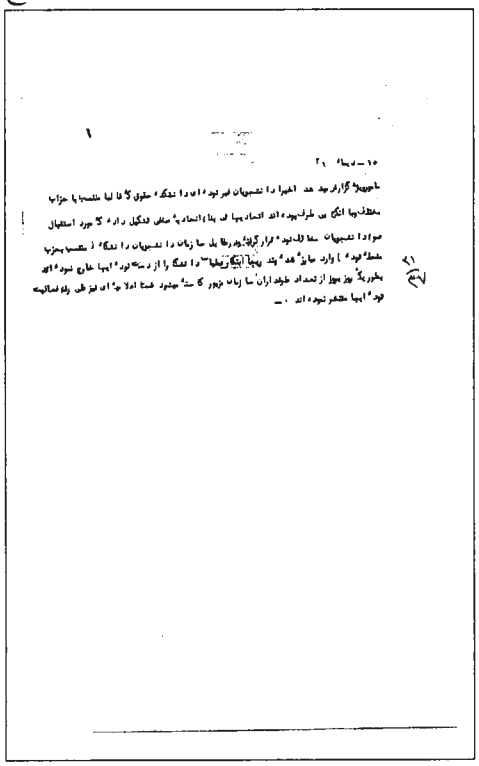

از : دانشگاه تهران تاریخ : اواخر دیماه ۳۱

از طرف سازمان جوانان توده بهمه افراد دانشجوی دانشگاه این دستورات صادر شده.

خرده بورژوازی قشری است که حزب ما باید برای جلب آنها نهایت فعالیت را بخرج دهد. دانشجویان دانشگاه غالبا از همین قشر هستند و کلیه تصمیمات و کارهای دانشجویان در دانشگاه روی این قشر اثرات بزرگی دارد و این موضوع تاکنون در عمل ثابت شده است و باین جهت باید برای جلب قشر خرده‌بورژوا از این سنگر هم استفاده و آن را بشدت حفاظت کرد سختگیریها تضییقاتی نیز که اخیرا از طرف دولت در راه فعالیت صنفی دانشجویان و دانش‌آموزان ایجاد شده روی اصل همین ترس و رعبی است که هیئت حاکمه از جلب خرده بورژوازی بسوی دانشگاه و مدارس دارد باین ترتیب وظایف خطیری در برابر ما ایجاد میشود بهر ترتیب باید سنگر دانشگاه را حفظ کرد در راه انتشار مرتب روزنامه دانشجو فعالیت بخرج داد.

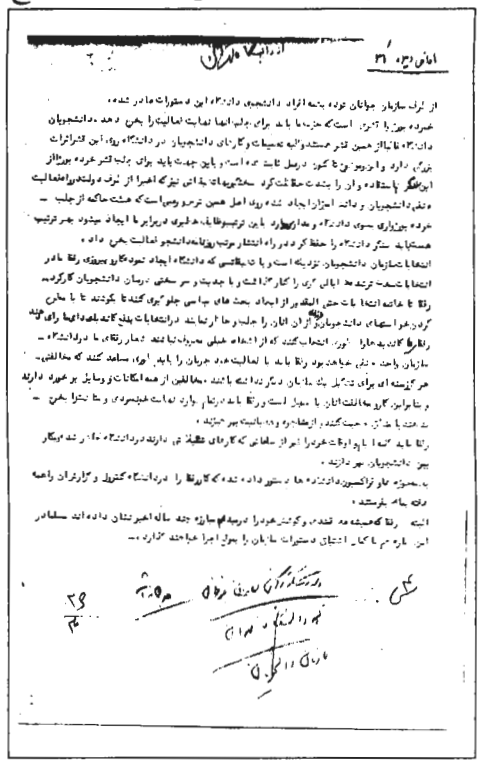

انتخابات سازمان دانشجویان نزدیک است و با تضییقاتی که دانشگاه ایجاد نموده کار و پیروزی رفقا ما در انتخابات سخت‌تر شده لاابالی گری را کنار گذاشت و با جدیت و سرسختی در میان دانشجویان کارکرد رفقا تا خاتمه انتخابات حتی‌المقدور از ایجاد بحث‌های سیاسی جلوگیری کنند تا بکوشند تا با مطرح کردن خواستهای دانشجویان طرفداری و از آن آنان را جلب و حاضر نمایند

در انتخابات بنفع کاندیدای ما رای بدهند رفقای ما کاندیدها را طوری انتخاب کنند که از اشخاص خیلی معروف نباشند شعار رفقای ما در دانشگاه سازمان واحد صنفی خواهد بود رفقا باید با فعالیت خود جریان را باید طوری مساعد کنند که مخالفین هرگز زمینه‌ای برای تشکیل یک سازمان دیگر نداشته باشند. مخالفین از همه امکانات و وسایل برخورد دارند و بنابراین کار و مخالفت آنان با سهل است و رفقا باید در تمام موارد نهایت خونسردی و متانت را بخرج بدهند با منطق صحبت کنند و از مشاجره و عصبانیت بپرهیزند.

رفقا باید کلیه ایام و اوقات خود را غیر از ساعاتی که کارهای تشکیلاتی دارند در دانشگاه حاضر شده و بکار بین دانشجویان بپردازند.

به همه حوزه‌ها و فراکسیون دانشکده‌ها دستور داده شده که کار رفقا را در دانشگاه کنترل و گزارش آن را همه هفته ببالا بفرستند.

البته رفقا که همیشه علاقمندی و کوششش خود را در میدان مبارزه چند ساله اخیر نشان داده‌اند مسلما در این باره هم با کمال اشتیاق دستورات سازمان را بموقع اجرا خواهند گذارد.

[ناخوانا] شد

کمیته مرکزی سازمان جوانان ـ دانشگاه تهران سازمان دانشجویان

تاریخ : ۲۶ بهمن ماه ۳۱

بدستور کمیته مرکزی حزب برچیده توده سازمان جوانان وابسته بحزب مزبور میخواهد روز ۲۱ فوریه (شنبه دوم اسفند) که بستگی با روز جهانی جوانان کمونیست میباشد خودنمائی‌هائی در مرکز و شهرستانها بنماید و گفته میشود ممکن است بیشتر این خودنمائی‌ها روز جمعه اول اسفند ماه مانند زیر خواهد بود:

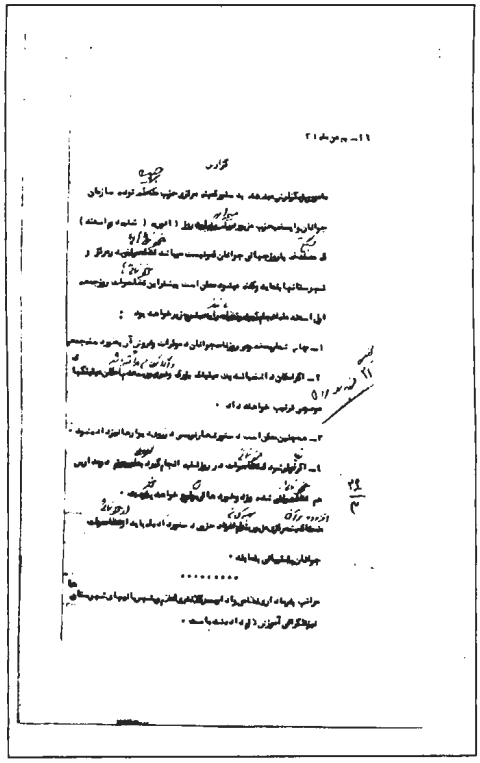

۱ـ چاپ شماره مخصوص روزنامه جوانان دموکرات و فروش آن بطور دسته جمعی

۲ـ اگر امکان داشته باشد یک میتینگ بزرگ و اگر امکان نداشته باشد میتینگهای موضوعی ترتیب خواهند داد.

۳ـ همچنین ممکن است دستور شعارنویسی در روی دیوارها نیز داده شود.

۴ـ اگر قرار شود که خودنمائی در روز شنبه انجام گیرد در مدارس هم خودنمائی شده و زدوخوردهائی هم خواهد شد

افزوده بر آن کمیته مرکزی مزبور بهمه افراد حزبی دستور داده که باید از خودنمائی جوانان پشتیبانی بنمایند.

.....

مراتب بفرمانداری نظامی و اداره سرکلانتری اعلام و بشهربانیهای شهرستانها نیز تلگرافی آموزش لازم داده شده است.

۲۱ فوریه روز جوانان

۲۶/۳

۱ـ بابک امیرخسروی در خصوص تظاهرات دوم اسفند ۱۳۳۱ چنین می‌گوید: رهبری سازمان جوانان در پایان سال (۱۳۳۱) دوم اسفند ماه، به بهانه روز همدردی با مردم مستعمرات در شهر تهران دست به برگزاری «میتینگ موضعی» زد که به زدوخورد با پلیس و درگیری متعددی انجامید، نقش سازمان جوانان در حادثه آفرینی‌هایی چون محاصره شورای دانشگاه و چهار و ۱۴ آذر ۱۳۳۰ نیز مسلم است کتاب نظر از درون به نقش حزب توده ایران بابک امیرخسروی ص ۲۹۴

تاریخ : ۲۷ بهمن ماه ۳۱

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد روز گذشته (پسر رحیم نامور) یکی از فعالین سازمان جوانان حزب توده گفته است :

۱ـ طبق تصمیم حزب توده جشن جهانی جوانان دمکرات در شهرستان‌هائی که مقررات حکومت نظامی وجود ندارد با تظاهراتی از طرف افراد سازمان جوانان برگذار خواهد شد ولی در تهران این جشن محدود بانتشار شماره مخصوص و تمبرهای ویژه خواهد بود.

۲ـ و در صورت امکان میتینگ‌های موضعی نیز تشکیل خواهد شد ولی چون احتمال زدوخورد با مخالفین میرود احتمال قوی دارد که این متینگ‌ها عملی نگردد.

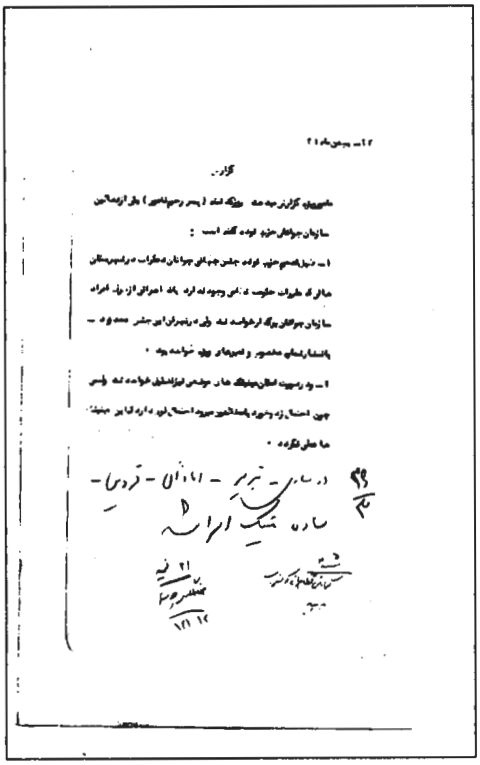

در ساری ـ تبریز ـ آبادان ـ قزوین ساوه میتینگ اجرا شد

شعبه ۴ گزارش تظاهراتی که شده است بدهید

۲۱ فوریه خلاصه گزارش چه شد

شماره : ۶۱۱۵ ج ۳ تاریخ : ۱۳۳۱/۱۲/۶

ریاست ستاد ارتش

محترما معروض میدارد.

یک برگ اعلامیه در مورد جلسه سری دیشب سازمان دانش‌جویان منتسب بحزب منحله توده که وسیله مامور مخصوص کسب اطلاعات ژاندارمری تحصیل گردیده جهت استحضار و صدور هرگونه دستور برای اقدام به پیوست تقدیم میدارد. خ

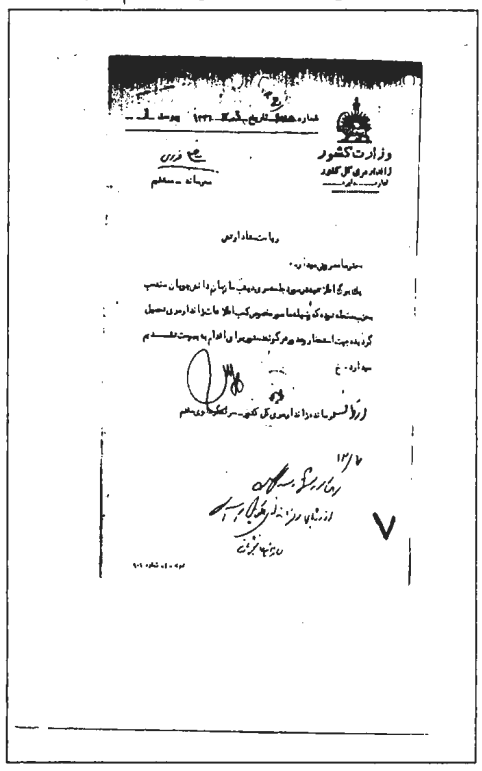
وزارت کشور
ژاندارمری کل کشور

ریاست ستاد ارتش

۱۲/۷

۷

از طرف فرمانده ژاندارمری کل کشور ـ سرلشگر علوی مقدم

۱۲/۷

این گزارش‌ها دژبان و فرمانداری [ناخوانا] است

سازمان دانشجویان

مورخه : ۳۱/۱۲/۶

اطلاع حاصله از جلسه سری دیشب سازمان دانشجویان منتسب بحزب منحله توده حاکی است که مقارن ساعت ۵ بعد از ظهر امروز (چهارشنبه ۳۱/۱۲/۶) از طرف دانشجویان عضو حزب توده تظاهراتی بر له دانشجویان زندانی صورت گرفته و قسمتی از تظاهرات امروز بصورت پخش اعلامیه‌های گوناگون در جلسه سخنرانی امروز دانشسرای عالی طهران ـ میدان بهارستان خیابان جنب پمپ بنزین محل دانشسرا در طالار سخنرانی صورت خواهد گرفت و در خیابانها نیز تظاهراتی خواهد شد از جمله در مقابل بعضی از ادارات مربوطه.

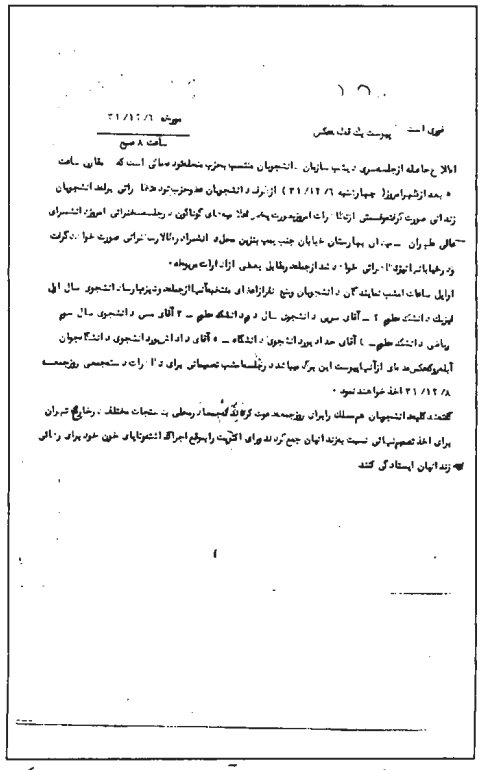

فوری است پیوست یک قطعه عکس

مورخه ۳۱/۱۲/۶

ساعت ۸ صبح

اطلاع حاصله از جلسه سری دیشب سازمان دانشجویان منتسب بحزب منحله توده حاکی است که مقارن ساعت ۵ بعد از ظهر امروز (چهارشنبه ۳۱/۱۲/۶) از طرف دانشجویان عضو حزب توده تظاهراتی بر له دانشجویان زندانی صورت گرفته و قسمتی از تظاهرات امروز بصورت پخش اعلامیه‌های گوناگون در جلسه سخنرانی امروز دانشسرای عالی طهران ـ میدان بهارستان خیابان جنب پمپ بنزین محل دانشسرا در طالار سخنرانی صورت خواهد گرفت و در خیابانها نیز تظاهراتی خواهد شد از جمله در مقابل بعضی از ادارات مربوطه.

اوایل ساعات امشب نمایندگان دانشجویان و پنج نفر از اعضای منتخبه آنها از جمله دوشیزه پارسا دانشجوی سال اول فیزیک دانشکده علوم ۲ـ آقای سربی دانشجوی سال دوم دانشکده علوم ـ ۳ آقای مسی دانشجوی سال سوم ریاضی دانشکده علوم ـ ۴ آقای حدادپور دانشجوی دانشگاه ـ ۵ آقای داداش‌پور دانشجوی دانشگاه جوان آبله رو که عکس عده‌ای از آنها پیوست این برگ میباشد در جلسه امشب تصمیماتی برای تظاهرات دسته جمعی روز جمعه ۳۱/۱۲/۸ اخذ خواهند نمود.

گفته شد کلیه دانشجویان هم مسلک را برای روز جمعه دعوت کردند که جمعا در محلی بدستجات مختلف در خارج تهران برای اخذ تصمیم نهائی نسبت به زندانیان جمع گردند و رای اکثریت را بموقع اجرا گذاشته و تا پای خون برای رهائی زندانیان ایستادگی کنند

تاریخ : ۳۱/۱۲/۱۹

راجع بقدرت احزاب مختلفه در مدارس و دبیرستانهای مرکز طی تحقیقات از مدیران دبیرستانهای مهم مانند البرز ،دارالفنون ،قریب، ادیب، مروی، بدینقرار است:

۱ـ توده‌ایها چندان قوی نیستند عده‌ای از شاگردان در مجامع مختلف آنها مانند جوانان دمکرات، خانه صلح، خانه فرهنگ، عضو هستند و سایرین را نیز بکمک بعضی از معلمین توده‌ای تشویق بعضویت آن مجامع میکنند و لیکن موفقیت شایانی ندارند و بیش از ۱۵٪ دانش‌آموزان را تشکیل میدهند

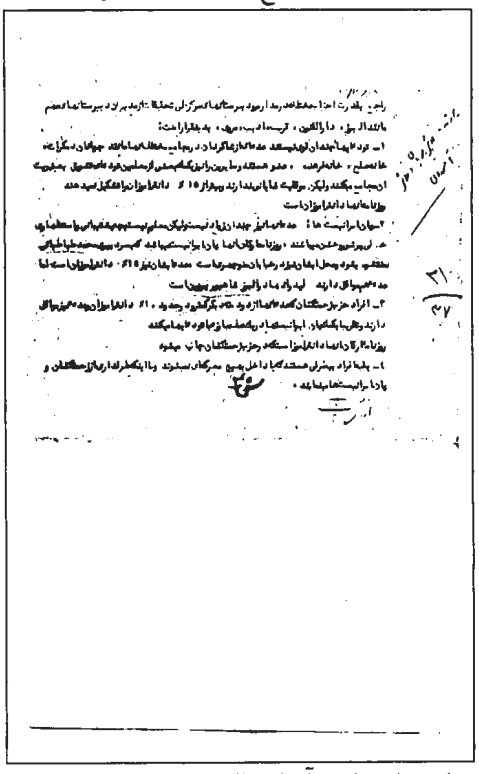

روزنامه آنها دانش‌آموزان است

۲ـ پان ایرانیست‌ها : عده آنها نیز چندان زیاد نیست و لیکن معلوم نیست بچه پشتیبانی و استظهاری خیلی خیلی پرشور و خشن میباشند. روزنامه ارگان آنها پان ایرانیست میباشد که بسردبیری محمد طباطبائی منتشر می‌شود و محل ایشان نیز در خیابان منوچهری است، عده ایشان نیز ۱۵٪ دانش‌اموزان است اما عدهٔ هم موافق دارند لیدر آنها در البرز شاهپور پروین است

۳ـ افراد حزب زحمتکشان که عده آنها از دو دسته دیگر کمتر و در حدود ۱۰٪ دانش‌آموزان و عدهٔ نیز موافق دارند و تقریبا بکمک پان ایرانیستها در یک صف مبارزه با توده‌ایها میکنند

روزنامه ارگان آنها دانش‌آموز است که در حزب زحمتکشان چاپ میشود

۴ـ بقیه افراد بیطرفی هستند که یا داخل بهیچ معرکه‌ای نمیشوند و با اینکه طرفداری از زحمتکشان و پان ایرانیست‌ها مینمایند. ش ۴

اطلاعات جدید جدید از کمیته مرکزی حزب

قبلا راجع بارگانهای مختلفه تشکیلاتی حزب توده ایران و ترتیب آنها گزارشات لازم عرض شده و چند نفری را نیز بطور یقین در کمیته مرکزی حزب عضویت داشتند نامبرده بود اینک این مسئله را با اطلاعات جدید و صحیحی که در این مدت کسب گردیده مجددا عرض مینماید از میان اعضاء کمیته مرکزی یک هیئت ۶ نفری بنام هیئت اجرائیه انتخاب شده‌اند که در این هیئت در اجرای تصمیمات کمیته مرکزی از طرف ارگانهای مختلف حزبی نظارت میکنند این هیئت و سایر اعضاء کمیته مرکزی عبارت از اینن اشخاص میباشند.

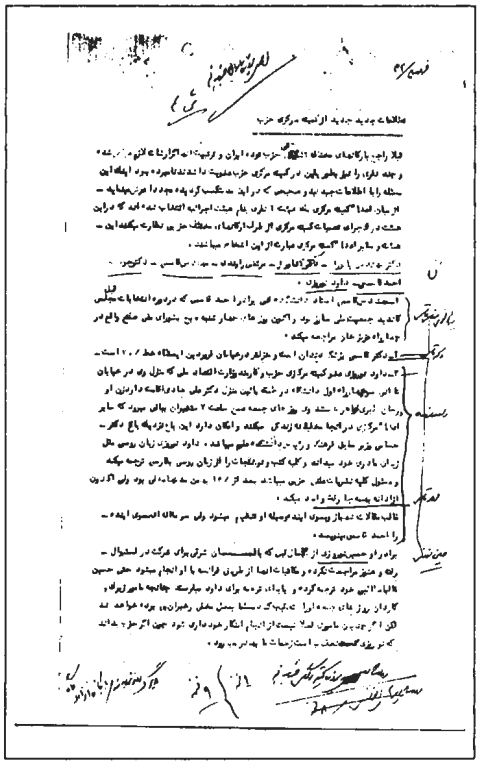

دکتر مهندس کیانوری ـ دکتر کشاورز ـ مرتضی راوندی ـ مهندس قاسمی ـ دکتر جودت ـ احمد قاسمی ـ داود نوروزی

۱ـ مهندس قاسمی استاد دانشکده فنی برادر احمد قاسمی که در دوره انتخابات قبل مجلس کاندید جمعیت ملی مبارزه بود و اکنون روزهای چهارشنبه صبح بشورای ملی صلح واقع در چهارراه عزیز خان مراجعه میکند.

۲ـ دکتر قاسمی پزشک دندان است و منزلش در خیابان فروردین ایستگاه خط ۲۰/ است

۳ـ داود نوروزی عضو کمیته مرکزی حزب و کارمند وزارت اقتصاد ملی که منزل وی در خیابان [ناخوانا] سرچهار راه اول دانشگاه در طبقه پائین منزل دکتر علی هادی اقامت دارد زن او و احسان طبری خواهر هستند وی روزهای جمعه صبح

ساعت ۷ بشمیران بباغی میرود که سایر اعضاء مرکزی در آنجا مخفیانه زندگی میکنند و امکان دارد این باغ نزدیک باغ دکتر حسابی وزیر سابق فرهنگ و رئیس دانشکده علوم میباشد. داود نوروزی زبان روسی مثل زبان مادری خود میداند و کلیه کتب و نوشتجات را از زبان روسی بفارسی ترجمه میکند و مسئول کلیه نشریات علنی حزب میباشد بعد از /۱۵ بهمن مدتها مخفی بود ولی اکنون آزادانه بهمه جا رفت و آمد میکند.

غالب مقالات شهباز و بسوی آینده وسیله او تنظیم میشود ولی سرمقاله‌ای بسوی آینده را احمد قاسمی مینویسد.

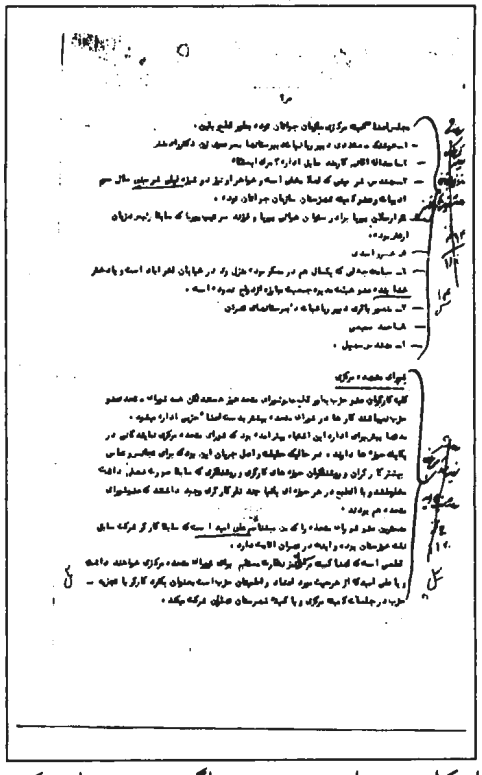

برادر او حسین نوروزی از ۳ سال قبل که بآلمان شرقی برای شرکت در فستیوال رفته و هنوز مراجعت نکرده و مکاتبات آنها را از طریق فرانسه با او انجام میشود حتی حسین غالبا مطالبی خود ترجمه کرده و یا برای ترجمه برای داود میفرستد چنانچه مامور زیرک و کاردان روزهای جمعه او را تعقیب کند مسلما بمحل مخفی رهبران پی برده خواهد شد لکن اگر چنین ماموری فعلا نیست از انجام اینکار خودداری شود چون اگر حزب بداند که نوروزی تحت تعقیب است زحمات ما بهدر میرود.

مجلس اعضاء کمیته مرکزی سازمان جوانان توده بطور قطع و یقین.

۱ـ هوشنگ معتضدی دبیر ریاضیات دبیرستانها پسرعموی زن دکتر رادمنش

۲ـ اسداله آقائی کارمند سابق اداره گمرک ایستگاه)

۳ـ مهندس شرمینی که فعلا مخفی است و خواهر او نیز دوشیزه لیلی شرمینی سال سوم ادبیات و عضو کمیته شهرستان سازمان جوانان توده.

۴ـ ارسلان پوریا برادر ستوان هوائی پوریا و فرزند سرتیپ پوریا که سابقا رئیس دژبان ارتش بوده.
۵ـ خسرو اسدی
۶ـ سیامک جلالی که یکسال هم در مسکو بوده منزل وی در خیابان فخرآباد است و با دختر خدابنده عضو هیئت مدیره جمعیت مبارزه ازدواج نموده است.
۷ـ منصور باقری دبیر ریاضیات دبیرستانها تهران
۸ـ احمد سمیعی
۹ـ مهندس سهیل.

شورای متحده مرکزی

کلیه کارگران عضو حزب بطور قطع عضو شورای متحده نیز هستند لکن همه شورای متحد عضو حزب نمیباشند کارها در شورای متحد بیشتر بدست اعضاء حزبی اداره میشود.
مدتها پیش برای اداره این اشتباه پیش آمده بود که شورای متحده مرکزی نمایندگانی در یکایک حوزه‌ها دارند. در حالیکه حقیقت و اصل جریان این بود که برای تجانس و تماس بیشتر کارگران و روشنفکران حوزه‌های کارگری و روشنفکری که سابقا صورت ضعفی داشت مخلوط شد و بالطبع در هر حوزه‌ای یک یا چند نفر کارگری وجود داشتند که عضو شورای متحده هم بودند.
مهمترین عضو شورای متحده آن که من میشناسم علی امید است که سابقا کارگر شرکت سابق نفت خوزستان بوده و اینک در تهران اقامت دارد.
قطعی است که اعضا کمیته مرکزی نیز نظارت مستقیم برای شورای متحده مرکزی خواهند داشت و یا علی امید که از هر حیث مورد اعتماد و اطمینان حزب است بعنوان یکفرد کارگر با تجزیه حزب در جلسات کمیته مرکزی و یا کمیته شهرستان تهران شرکت میکند.

تاریخ : ۱۳۳۲/۳/۵

ارزش خبر : چون موضوع خیلی اهمیت دارد بایستی با قید احتیاط تلقی شود. همانطوریکه اطلاع داده شد تغیراتی در حزب توده داده شده که تشکیلات آن از پائین به بالا بشرح زیر است:

حوزه :

هر حوزه از ۵ تا ۶ نفر تشکیل شده است.

هر دو حوزه تحت سرپرستی یک مسئول است که از طرف حوزه مسئولین گمارده میشود.

حوزه مسئولین

هر حوزه مسئولین از ۵ نفر مسئول حوزه‌ها تشکیل شده که در تحت سرپرستی یک رئیس حوزه مسئولین که از طرف بخش گمارده میشود اداره میگردد.

بخش

هر ۵ حوزه مسئولین تشکیل یک بخش را میدهند که سرپرست آن از طرف کمیته محلی تعیین و بنام رئیس بخش است.

کمیته محلی

در شهرستان تهران ۵ کمیته محلی بشرح زیر موجود است که با دستور کمیته شهرستان کار میکند.

کمیته محلی ۱ مشرق تهران

کمیته محلی ۲ شمال تهران

کمیته محلی ۳ غرب تهران

کمیته محلی ۴ جنوب تهران و راه‌آهن
کمیته محلی ۵ کارخانجات و حومه تهران
کمیته شهرستانها تابع کمیته مرکزی میباشند.
ضمنا سازمان دیگری شبیه حوزه‌ها بنام کمیته جنب شهرستان موجود است که مستقیما از کمیته شهرستان دستور گرفته و مرکب از اشخاص کاملا فنی است.

بخش ۱ در پرونده سازمان حزب توده گذاشته شود ۳/۱۰

مورخه ۸ صبح روز ۳۲/۷/۸

دستورات سازمان جوانان حزب توده

۱ـ تا اطلاع ثانوی میتینگ‌های موضعی و شعارنویسی اکیداً ممنوع است

۲ـ روز /۱۵ مهرماه برای جشن مهرگان از طرف حزب اعلامیه منتشر خواهد شد

۳ـ دو شعار مخصوص جشن مهرگان ـ پیروزباد جشن مهرگان جشن سیزدهمین سال تأسیس حزب توده ایران ـ پیروز باد جشن مهرگان جشن تأسیس حزب توده باضافه چهار شعار قبلی

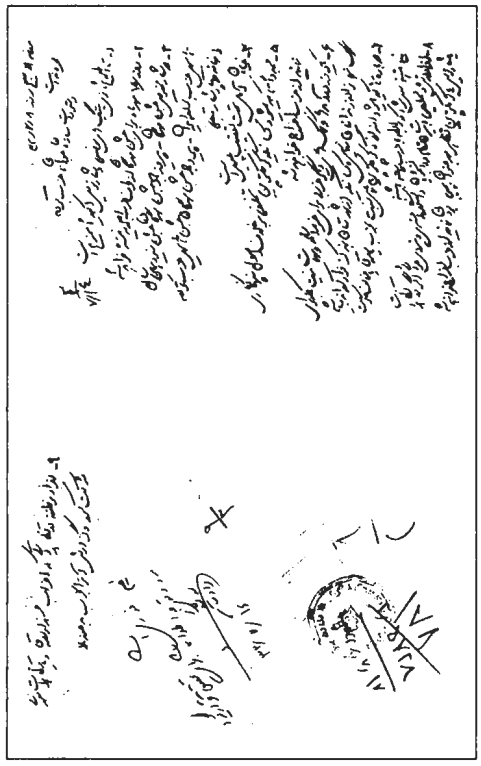

۴ـ خیابان آمل تحت تعقیب پلیس است

۵ـ مجدداً تاکید میشود و کسانیکه کوچکترین تخلفی برخلاف اصول پنهانکاری نمایند از حزب اخراج خواهند شد

۶ـ یکروز درآمدها و کمک‌های دیگر حزبی برای خرید اسلحه و مهمات نیست بلکه برای کمک بخانواده زندانیان سیاسی و کسانیکه از شهرستان [ناخوانا] فرار کرده‌اند میباشد

۷ـ دوباره تأکید میشود افسرانی که کوچکترین تماس نسبت بحزب یا مصدق یا مخالف حکومت فعلی هستند سعی شود که رابطه با حزب داشته باشند

۸ـ افراد ارتش و محصلین دبیرستان نظام و دانشجویان دانشکده افسری و نیروی هوائی اگر در تظاهرات یا شعارنویسی یا کوچکترین تظاهر بهر عنوان بچپی بودن نمایند از حزب اخراج خواهند شد ۹ـ افراد موظفند در تظاهراتی که احزاب طرفدار مصدق و یا تظاهرات معمولی شرکت کرده و گزارش آنرا بحزب بدهند. *خیلی فوری است مورد توجه اطلاعات برای تحقیق قرارگیرد... ۳۲/۷/۱۸*

تاریخ : ۳۲/۷/۳۰

گزارش

در خصوص تبلیغاتیکه در دبیرستانها از طرف دبیران توده‌ای برای ایجاد اعتصاب میشود این نقشه قرار بود در ۱۶ مهر ماه که دانشگاه نیز اعتصاب کرده بود جامه عمل پوشد که در اثر مراقبت مأمورین انتظامی از انجام آن جلوگیری شد هم اکنون نیز از طرف دبیران توده‌ای که هنوز سرکار خود باقی هستند همان فعالیت سابق دنبال میشود و اگر مراقبت مأمورین انتظامی نباشد زمینه برای اعتصاب آماده میباشد زیرا عده زیادی از رؤسای دبیرستانها و دبستانها که از دست نشاندگان حکومت سابق هستند هنوز سر جای خود باقی هستند و منتظر فرصتی میگردند که مقاصد خود را عملی سازند.

رونوشت برابر اصل است

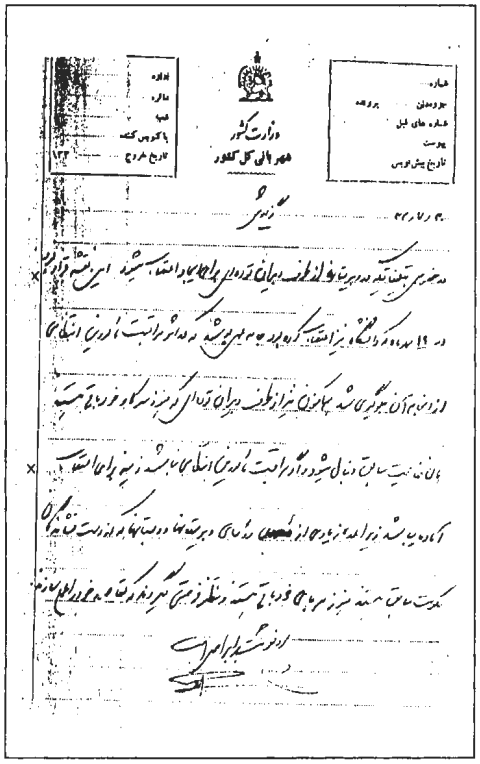
وزارت کشور
شهربانی کل کشور

تاریخ : ۲۹ ـ آبانماه ۳۲

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد بقرار اظهار یکی از دانشجویان دانشگاه اخیرا بین دانشجویان منتسب بحزب منحله توده و احزاب ایران[1] و نیروی سوم[2] و پان ایرانیسم[3] اختلافاتی ایجاد و در نتیجه توده‌ایها اظهار داشته‌اند از این پس بهیچ وجه با احزاب و دستجات طرفدار دکتر مصدق همکاری نخواهند کرد.

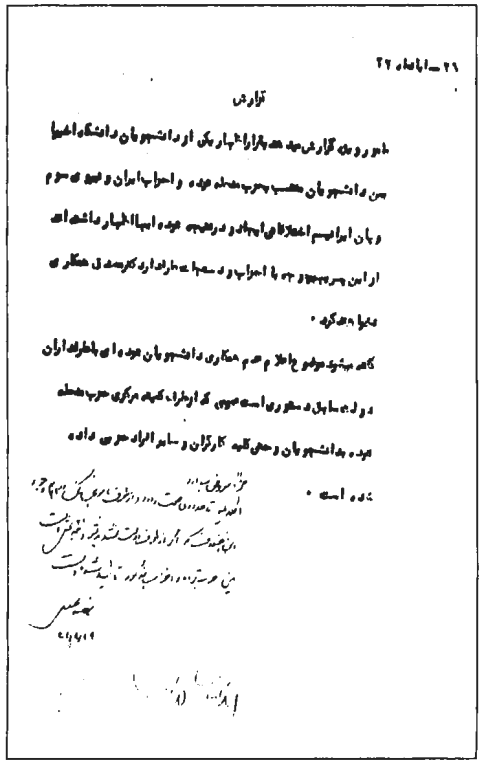

۲۹ ـ آبانماه ۳۲

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد بقرار اظهار یکی از دانشجویان دانشگاه اخیرا بین دانشجویان منتسب بحزب منحله توده و احزاب ایران و نیروی سوم و پان ایرانیسم اختلافاتی ایجاد و در نتیجه توده‌ایها اظهار داشته‌اند از این پس بهیچ وجه با احزاب و دستجات طرفدار دکتر مصدق همکاری نخواهند کرد.

گفته میشود موضوع اعلام عدم همکاری دانشجویان توده‌ای با طرفداران دولت سابق دستوری است عمومی که از طرف کمیته مرکزی حزب منحله توده بدانشجویان و حتی کلیه کارگران و سایر افراد حزبی داده شده است.

محترماً معروض میدارد اطلاعیه تا حدودی صحت دارد و از طرف مامورین رکن دو هم وجود این اختلاف که اگر از طرف دولت تشدید نشود و نتیجه بخش است بین حزب توده و احزاب مذکور تائید شده است.

۳۲/۸/۲۹

۱ـ حزب ایران از احزاب ملی گرای سالهای ۱۳۲۰ به رهبری الهیار صالح، کژراهه، احسان طبری، ص ۳۵۳

۲ـ نیروی سوم جریان انشعابی از حزب توده به رهبری خلیل ملکی که مدعی نوعی سوسیالیسم «معتدل» بود کژراهه، احسان طبری، ص ۳۵۹

۳ـ پان ایرانیسم این گروه در سال ۱۳۲۴ در مقابل فعالیت‌های حزب توده تشکیل شد. پس از کودتا ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ به دو گروه تقسیم شدند گروه اول به رهبری محسن پزشکپور و محمّدرضا عاملی تهرانی تحت عنوان پان ایرانیست به فعالیت خود ادامه دادند و برخی از اعضای آن نیز به نمایندگی مجلس انتخاب شدند و محمدرضا عاملی تهرانی به عضویت کابینهٔ شریف امامی و ازهاری درآمد

گروه دوم با نام حزب ملت ایران به رهبری داریوش فروهر به فعالیت پرداخت

شماره : ۲۷۴ / ج / ۶۷۱ تاریخ : ۳۲/۹/۵

متن اطلاعیه

فعالیت شدیدی از طرف آقایان مهندس شرمینی و سیامک جلالی‌وسمندری زاده اعضاء سازمان جوانان حزب توده برای اعتصاب مجدد دانشگاه شروع شده است نامبردگان دستجات چپ که در دانشگاه هستند تقویت مینمایند که اعتصاب نمایند و همین دستجات طرفدار نهضت مقاومت ملی از طرف آقایان نخشب و حیدر رقابی و دکتر آدامیت و پزشکپور[1] الهام گرفته و فوق‌العاده فعالیت میکند. م

ارزش خبر. قابل اقدام

مامور تحت آزمایش

شعبه ۱۳ شهربانی ـ فرمانداری

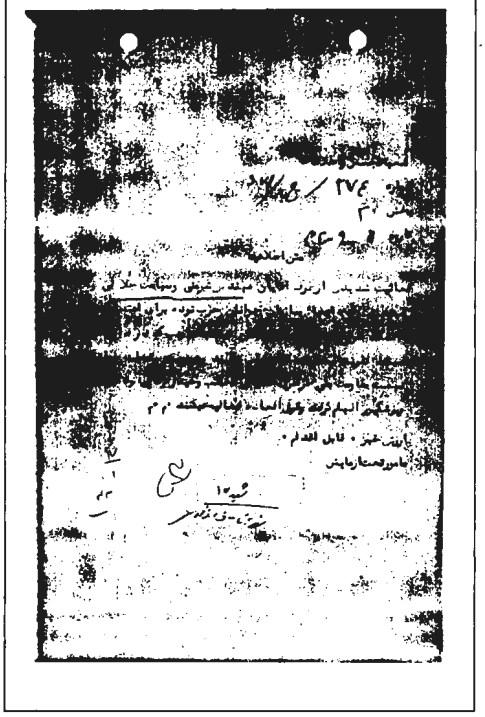

۱ـ محسن پزشکپور رهبر حزب پان ایرانیست نماینده مجلس در دوره‌های بیست و دوم و بیست و چهارم، وکیل دادگستری و سردبیر روزنامه خاک و خون ؛ ارگان حزب پان ایرانیست.

اطلاعیه

مهندس شرمینی دبیرکل سازمان جوانان باتفاق ارسلان پوریا که نام مستعار او در داخل سازمان (عباسی) میباشد در پلنوم سازمان کـه در شب ۳ شـنبه در منزلی واقع در چهار راه عزیز خان تشکیل شده بود حضور داشته افراد دیگری که در این پلنوم شرکت داشتند مسئولین درجه یک سازمان جوانان بوده و اینجانب توانسته‌ام نام ۲ نفر از آنها را که آشوت شهبازیان و دکتر شهیدی بـوده بـدست آورم. و ضمنا برادر شرمینی نیز در ایـن جـلسه حـضور داشت که امروز صبح آدرس منزل ویرا نیز برای مـراقـبت بعدی بدست آورده‌ام.

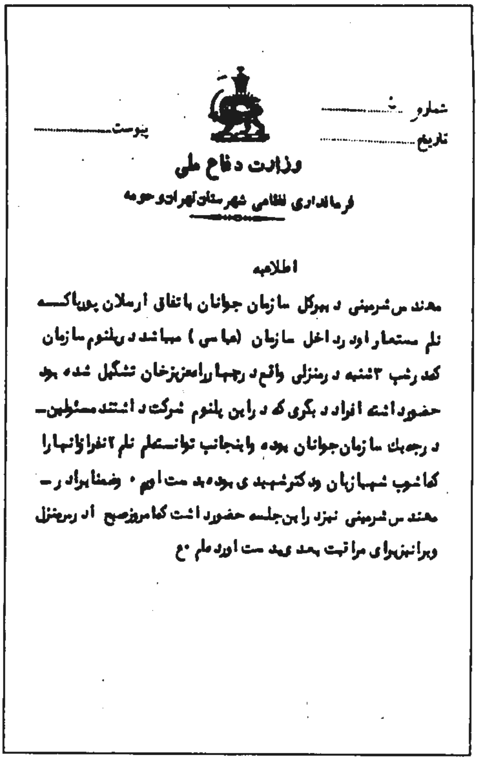

شماره ...
تاریخ ...
پیوست ...

وزارت دفاع ملی

فرمانداری نظامی شهرستان تهران و حومه

اطلاعیه

مهندس شرمینی دبیرکل سازمان جوانان باتفاق ارسلان پوریاکه نام مستعار او در داخل سازمان (عباسی) میباشد در پلنوم سازمان که در شب ۳ شنبه در منزلی واقع در چهار راه عزیزخان تشکیل شده بود حضور داشته افراد دیگری که در این پلنوم شرکت داشتند مسئولین درجه یک سازمان جوانان بوده و اینجانب توانسته‌ام نام ۲ نفر از آنها را که آشوت شهبازیان و دکتر شهیدی بوده بدست آورم. و ضمنا برادر مهندس شرمینی نیز در این جلسه حضور داشت که امروز صبح آدرس منزل ویرا نیز برای مراقبت بعدی بدست آورده‌ام

تاریخ: ۳۲/۱۱/۱۸

گزارش

محترما معروض میدارد. در مورد مهندس شرمینی مراتب بشرح زیر بعرض میرساند.

مهندس شرمینی دارای برادری میباشد بنام علی شرمینی که در وسط خیابان فخرآباد سکونت دارد و یک ماشین ستروئن شماره تاکسی او را سواری میدهد

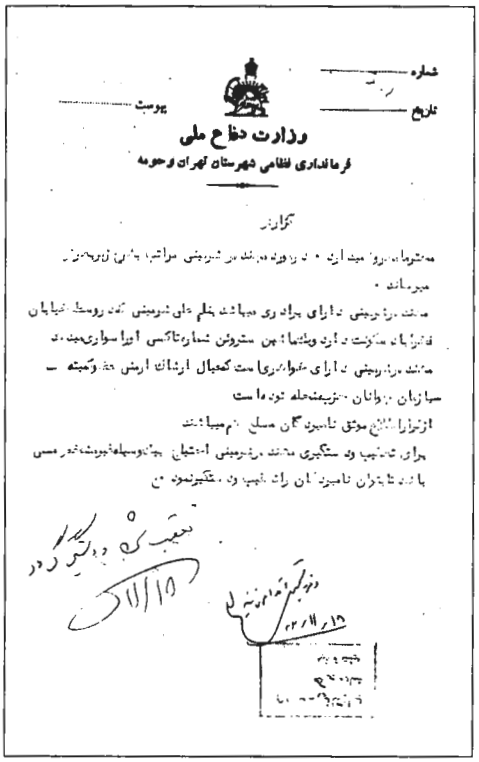

شماره
تاریخ
پیوست
وزارت دفاع ملی
فرمانداری نظامی شهرستان تهران و حومه
گزارش
محترما معروض میدارد ... در مورد مهندس شرمینی مراتب بشرح زیر بعرض میرساند.
مهندس شرمینی دارای برادری میباشد بنام علی شرمینی که در وسط خیابان فخرآباد سکونت دارد و یک ماشین ستروئن شماره تاکسی او را سواری میدهد
مهندس شرمینی دارای خواهری است که عیال آرشاک ارمنی عضو کمیته سازمان جوانان حزب منحله توده است
از قرار اطلاع موثق نامبردگان مسلح هم میباشند
برای تعقیب و دستگیری مهندس شرمینی احتیاج بیک وسیله غیر مشخص میباشد تا بتوان نامبردگان را تعقیب و دستگیر نمود.
تعقیب شود و دستگیر گردد
۱۱/۱۸
دفتر تحقیق اقدام نمایند
۳۲/۱۱/۱۸

مهندس شرمینی دارای خواهری است که عیال آرشاک ارمنی عضو کمیته سازمان جوانان حزب منحله توده است

از قرار اطلاع موثق نامبردگان مسلح هم میباشند

برای تعقیب و دستگیری مهندس شرمینی احتیاج بیک وسیله غیر مشخص میباشد تا بتوان نامبردگان را تعقیب و دستگیر نمود.

تعقیب شود و دستگیر گردد

۱۱/۱۸

دفتر تحقیق اقدام نمایند

۳۲/۱۱/۱۸

رونوشت اطلاعیه واصله مورخ ۱۳۳۲/۱۱/۲۷

بمناسبت تصادف روز یکشنبه ۳۲/۱۲/۲ فوریه (روز بین‌المللی جوانـان) کمیته ایالتی حزب منحله توده در نظر دارد مطابق سالهای قبل تظاهراتی بنماید بدین جهت بواحدهای سازمان جوانان دستور داده شده است روز دوم اسفند ماه ضمن پخش تراکت که در آنها علیه مقام شـامخ سـلطنت و جـریان انـتخابات مجلسین شورای ملی و سنا مطالبی نوشته شده بدیوار معابر نیز شعارهائی نوشته و میتینگهای موضعی ترتیب داده و درباره روز بین‌المللی جوانـان نـیز شـعار بـدهند. شماره مـخصوص روزنـامه رزم در روز مـزبور چـاپ و منتشر خواهد شد.

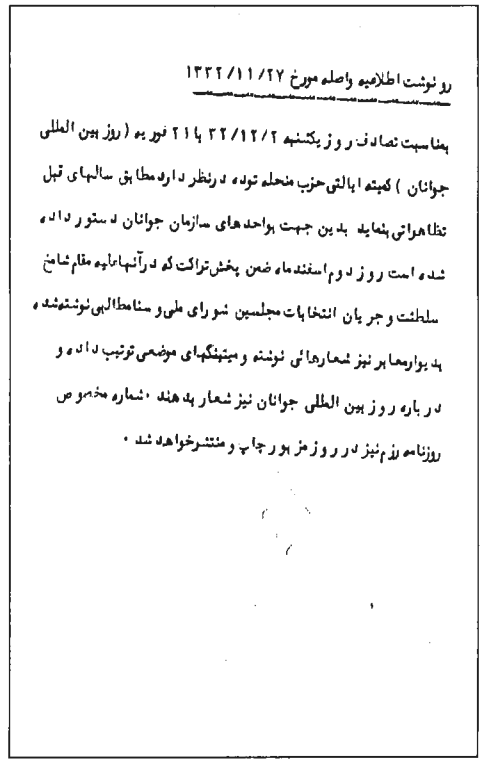

رونوشت اطلاعیه واصله مورخ ۱۳۳۲/۱۱/۲۷

بمناسبت تصادف روز یکشنبه ۳۲/۱۲/۲ با ۲۱ فوریه (روز بین المللی جوانان) کمیته ایالتی حزب منحله توده درنظر دارد مطابق سالهای قبل تظاهراتی بنماید بدین جهت بواحدهای سازمان جوانان دستور داده شده است روز دوم اسفند ماه ضمن پخش تراکت که درآنها علیه مقام شامخ سلطنت و جریان انتخابات مجلسین شورای ملی و سنا مطالبی نوشته شده بدیوار معابر نیز شعارهائی نوشته و میتینگهای موضعی ترتیب داده و درباره روز بین المللی جوانان نیز شعار بدهند. شماره مخصوص روزنامه رزم نیز در روز مزبور چاپ و منتشر خواهد شد.

از : رکن ۲

به : شعبه تجسس

اطلاعیه

بافراد حزب و سازمان جوانان توده دستور داده شده که مسافرت ایام عید را با اطلاع حزب انجام دهند. چه ممکن است پیام یا اوراقی را توسط ایشان بکمیته‌های محلی ارسال دارند و این عمل برای آنست که افراد پلیس بمسافرت خانوادگی مشکوک نخواهند شد.

منبع خبر *نسبتاً موثق*

ارزش خبر *قابل تحقیق و اقدام*

شهربانی ژاندارمری ستاد ارتش

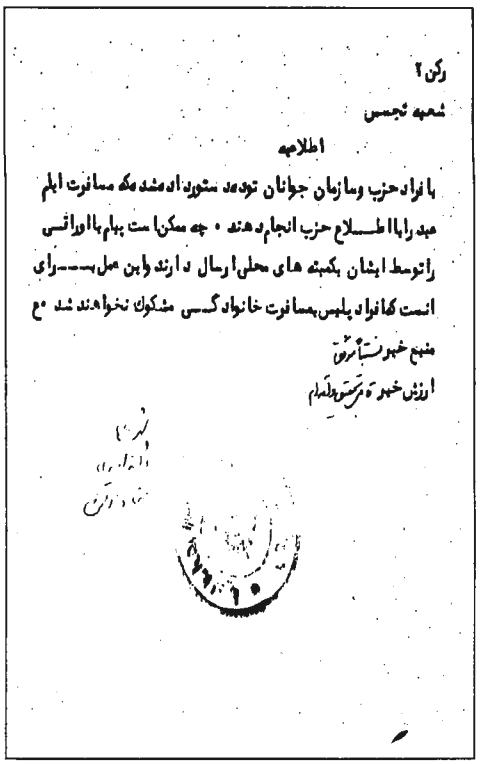

رکن ۲

شعبه تجسس

اطلاعیه

با افراد حزب و سازمان جوانان توده دستور داده شده که مسافرت ایام عید را با اطلاع حزب انجام دهند. چه ممکن است پیام یا اوراقی را توسط ایشان بکمیته های محلی ارسال دارند و این عمل برای آنست که افراد پلیس بمسافرت خانوادگی مشکوک نخواهند شد. ع

منبع خبر نسبتاً موثق

ارزش خبر قابل تحقیق و اقدام

تاریخ : ۲۸ ـ بهمن ماه

گزارش

مامور ویژه گزارش میدهد از دانشجویان توده‌ای شنیده شده کمیته مرکزی حزب منحله توده تصمیم گرفته است موضوع نصب مجسمه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی را در دانشگاه تهران بهانه‌ای جهت جنجال و اعتصاب در دانشگاه و دبیرستانهای تهران قرار داده و باینوسیله یکبار دیگر به تظاهرات عمومی مبادرت و از هم اکنون کلیه شبکه‌های حزب منحله توده در دانشگاه و فرهنگ مشغول فعالیت جهت فراهم ساختن زمینه انجام این مقصود میباشند.

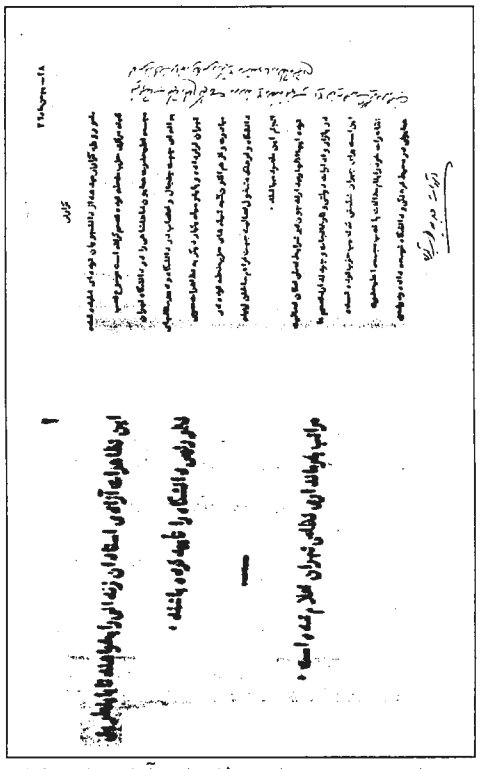

توده‌ایها اظهار میدارند چون در شرایط فعلی امکان فعالیت در بازار و ادارات دولتی و کارخانجات وجود ندارد تصمیم ما این است برای جبران شکستی که نصیب حزب توده شده تظاهرات خود را بنام مخالفت با نصب مجسمه اعلیحضرت همایونی در محیط فرهنگی و دانشگاه توسعه داده و در ضمن این تظاهرات آزادی استادان زندانی را بخواهند تا باینطریق نظر رئیس دانشگاه را تأیید کرده باشند.

مراتب بفرمانداری نظامی تهران اعلام شده است.

شماره : ۵/۸۱۴۴۴ تاریخ : ۳۲/۱۱/۲۹

تیمسار فرماندار نظامی تهران

رونوشت اعلامیه واصله مورخ ۳۲/۱۱/۲۷ در مورد اقداماتی که ممکن است روز یکشنبه ۳۲/۱۲/۲ بمناسبت تصادف با روز بین‌المللی جوانان از طرف افراد حزب منحله توده بعمل آید جهت استحضار تلوا ایفاد میگردد ضمنا مراتب باداره انتظامی و سرکلانتری نیز اطلاع داده شده است.

رئیس اداره اطلاعات ـ درخشانفر

رکن ۳ دستور لازم بدهند. مامورین شهربانی در این روز مراقبت بیشتر نمایند ۱۱/۳۹

به پرونده توده

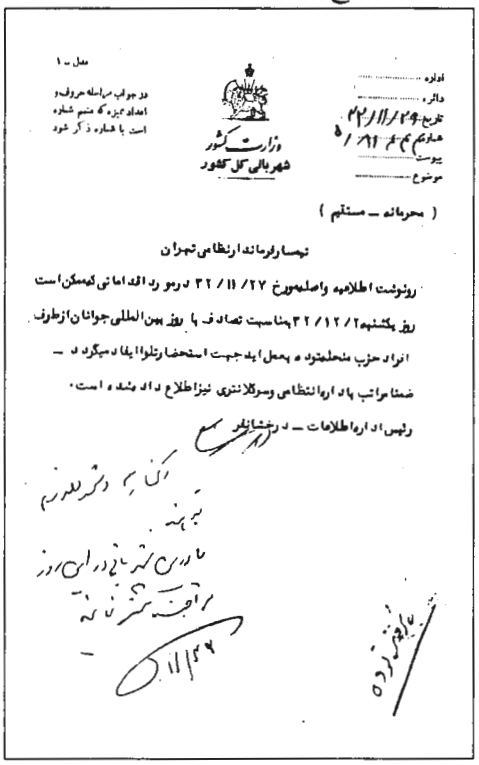

مدل ـ ۱

در جواب مراسله حروف و اعداد نمره که متمم شماره است با شماره ذکر شود

وزارت کشور
شهربانی کل کشور

اداره .....
دائره .....
تاریخ ۳۲/۱۱/۲۹
شماره ۵/۸۱۴۴۴
پیوست .....
موضوع .....

(محرمانه ـ مستقیم)

تیمسار فرماندار نظامی تهران

رونوشت اطلاعیه واصله مورخ ۳۲/۱۱/۲۷ در مورد اقداماتی که ممکن است روز یکشنبه ۳۲/۱۲/۲ بمناسبت تصادف با روز بین‌المللی جوانان از طرف افراد حزب منحله توده بعمل آید جهت استحضار تلوا ایفاد میگردد ضمنا مراتب باداره انتظامی و سرکلانتری نیز اطلاع داده شده است.

رئیس اداره اطلاعات ـ درخشانفر

رکن ۳ دستور لازم بدهند. مامورین شهربانی در این روز مراقبت بیشتر نمایند ۱۱/۳۹

به پرونده توده

اطلاعیه

شخصی که با کادر رهبری حزب منحله توده و سازمان جوانان آن حزب ارتباط نزدیک دارد ضمن صحبت مطالب زیر را بیان نموده است.

۱ـ بعد از ۲۸ مرداد طبق دستور حزب برای فرستادن دستورات حزبی از تهران بکمیته‌های شهرستانها افراد مورد اعتمادی تعیین گردیده و مطالب مورد نظر را روی کاغذهای نازک و باریک نوشته و در گره کراوات خود مخفی میکنند بطوریکه از کمیته‌های مربوطه بحزب گزارش شده است تاکنون مامورین انتظامی موفق نشده‌اند پی باین جریان ببرند.

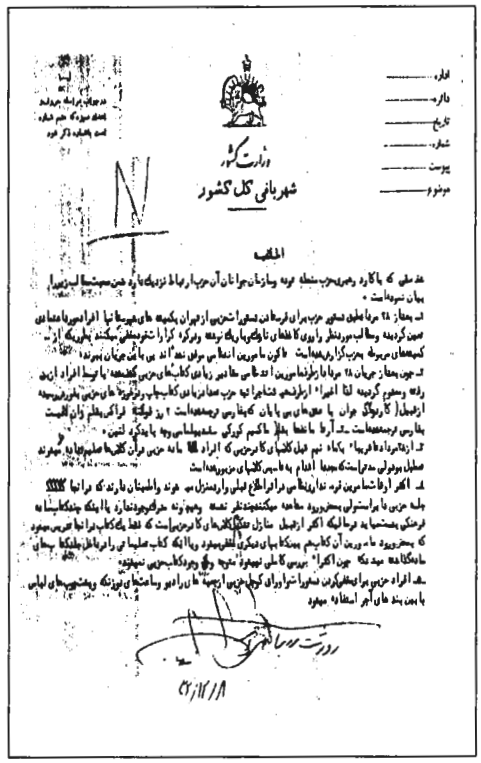
وزارت کشور
شهربانی کل کشور

اداره
دائره
تاریخ
شماره
پیوست
موضوع

۲ـ چون بعد از جریان ۲۸ مرداد از طرف مامورین انتظامی مقادیر زیادی کتاب‌های حزبی کشف شده یا توسط افراد از بین رفته و معدوم گردیده لذا اخیراً از طرف هیئت اجرائیه حزب تعداد زیادی کتاب چاپ و در حوزه‌های حزبی بفروش رسیده از قبیل (کاردواگ جوان یا عشق‌های بی پایان که بفارسی ترجمه شده است ۲ رز فراکس بقلم ژان لافیت بفارسی ترجمه شده است ـ۳ـ آرتا مانفها بقلم (ماکسیم گورکی ـ۴ـ دیپلماسی و چه باید کرد لنین.

۳ـ از ۲۸ مرداد تا قریباً یکماه نیم قبل کلاسهای کادر حزبی که افراد ساده حزبی در آن کلاس‌ها تعلیم داده میشوند تعطیل بود ولی مدتی است که مجددا اقدام به تاسیس کلاسهای مزبور شده است

۴ـ اکثر اوقات مامورین فرمانداری نظامی در اثر اطلاع قبلی وارد منزل میشوند و اطمینان دارند که در آنجا جلسه حزبی دایر است ولی بمحض ورود مشاهده

میکنند چند نفر نشسته و هیچگونه مدرک وجود ندارد یا اینکه چند کتاب ساده فرهنگی بدست میآید در حالیکه اکثر از قبیل منازل تشکیل کلاس‌های کادر حزبی است که فقط یک کتاب در آنجا تدریس میشود که بمحض ورود مامورین آن کتاب هم بین کتابهای دیگری مخفی میشود و یا آنکه کتاب تعلیماتی را در داخل جلد کتاب‌های ساده گذاشته میشد که چون اکثراً بررسی کاملی نمیشود متوجه وجود کتاب حزبی نمیشوند.

۵ـ افراد حزبی برای مخفی کردن دستورات و اوراق کوچک حزبی از جعبه‌های رادیو و ساعت‌های دو زنگه و پشت چوبهای لباس یا بین بندهای آجر استفاده میشود

رونوشت برابر اصل است ۳۲/۱۲/۸

شماره : ۲/۲۶۸۷۸ تاریخ : ۳۲/۱۲/۱۲

تیمسار ریاست ستاد ارتش رکن ۲

بدین وسیله یکبرگ اطلاعیه واصله جهة استحضار خاطر عـالی بـپیوست تقدیم میگردد.

فرماندار نظامی تهران سرتیپ بختیار

گیرندگان
ریاست شهربانی کل کشور
بـهمراه یکـبرگ اعـلامیه
منظور
۳۲/۱۲/۱۱
/۲/۱۲

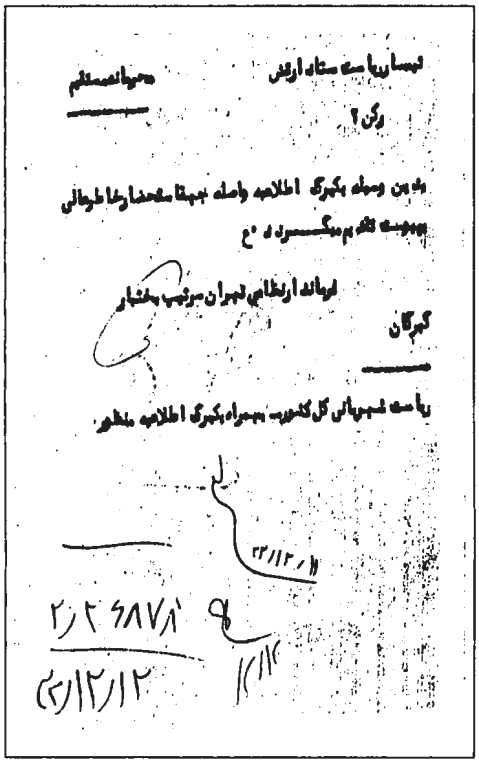
تیمسار ریاست ستاد ارتش
رکن ۲
بدین وسیله یکبرگ اطلاعیه واصله جهتا استحضار خاطرعالی
بپیوست تقدیم میگردد ع ع
فرماند ارنظامی تهران سرتیپ بختیار
گیرندگان
ریاست شهربانی کل کشور بهمراه یکبرگ اطلاعیه منظور
۳۲/۱۲/۱۱
۲/۲۶۸۷۸
۲/۱۲/۱۲

۱ـ اطلاعیه مورد اشاره به شرح زیر می‌باشد:

اطلاعیه

کمیته سازمان جوانان توده بدانشجویان عضو سازمان دستور داده تا در راه تشکیل انجمن نظارت انتخابات با سایر احزاب همگام (نهضت مقاوم و طرفداران آیت‌اله کاشانی) همکاری نموده و فعالیت خود را برای تشکیل میتینگ‌های موضعی (با استفاده از لغو قوانین فرمانداری نظامی) توسعه دهند و ضمنا طی دستوریکه از طرف پلنوم عالی سازمان جوانان بافراد مسؤول صادر شده از آنها خواستار شده‌اند که با ذکر نواقص کار ۲۱ فوریه از تجربیات گذشته و رفع نواقص در تظاهرات آینده همه افراد خود را آماده سازند.

تاریخ : ۱۲/۱۵

راجع به دستجات مختلف احزاب در دانشگاه و آموزشگاههای تهران پس از تحقیقات زیاد و برخورد بمواقعیکه بعضی از احزاب نمیخواهند قوه و قدرت آنها در محیط دانشگاه معلوم شود بالاخره نتیجه باینقرار میباشد در دانشگاه تهران چهار دسته وجود دارند. توده‌ای ـ پان ایرانیست ـ زحمتکشان ـ بیطرفها تشکیلات توده‌ای‌ها گویا با سلیقه‌تر و چون سازمان دانشجویان نیز اسماً با ایشان میباشد در حدود صدی ۲۰ از دانشگاه را تشکیل میدهند.

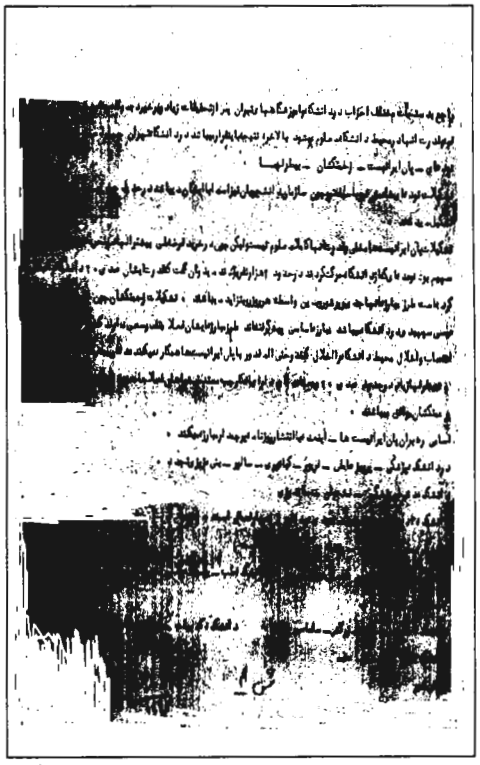

تشکیلات پان ایرانیست‌ها مخفی و قدرت آنها کاملا معلوم نیست و لیکن چون در خرید قرضه ملی بیشتر آنها در تحریک و تهییج دانشگاه سهیم بوده و عده‌ای که از دانشگاه حرکت کردند در حدود ۳ هزار نفر بودند میتوان گفت که قدرت ایشان صدی ۲۰ دانشگاه را قبضه کرده است طرز مبارزه آنها جدی و پر شور و بدین واسطه هر روز رو بتزاید میباشند. تشکیلات زحمتکشان چون تحت سرپرستی دکتر عیسی سپهبدی[1] در دانشگاه میباشد مبارزه اساسی پیش گرفته‌اند طرز مبارزه ایشان فعال منفی و سعی دارند که نگذارند توده‌ایها با اعتصاب و اخلال محیط دانشگاه را اخلال کنند و حتی‌المقدور با پان ایرانیست‌ها همکاری میکنند عده آن بیش صدی ۱۰ نیست. عده بیطرفها زیاد در حدود صدی ۴۰ و به ظاهر دارای افکار چپ معتدل و خواهان اصلاحات و عده‌ای نیز باطنا با پان ایرانیست‌ها و زحمتکشان موافق میباشند.

۱ـ عیسی سپهبدی متولد ۱۲۹۰ ه‌ش استاد زبان فرانسه در دانشگاه تهران و وابسته محلی سفارت فرانسه در تهران، از اعضای مؤسس «حزب‌زحمتکشان» ایران» در سال ۱۳۲۸ ه‌ش به همراه سردار فاخر حکمت، دکتر خان بابا بیانی، مهندس محسن فروغی و دکتر جلال عبده و از محرمان اسرار دکتر مظفر بقایی و نویسنده روزنامه شاهد

شماره : ۲/۲۸۵۲۴ تاریخ : ۳۲/۱۲/۱۹

شهربانی. رکن ۲ ستار ارتش. ژاندارمری

خبر رسیده حاکیست بافراد حزب و سازمان جوانان توده دستور داده شده که مسافرت ایام عید را با اطلاع حزب انجام دهند زیرا ممکن است پیام و یا اوراقی توسط آنها بکمیته‌های محلی شهرستانها فرستاده شود.

فرماندار نظامی تهران سرتیپ بختیار

۳۲/۱۲/۱۹

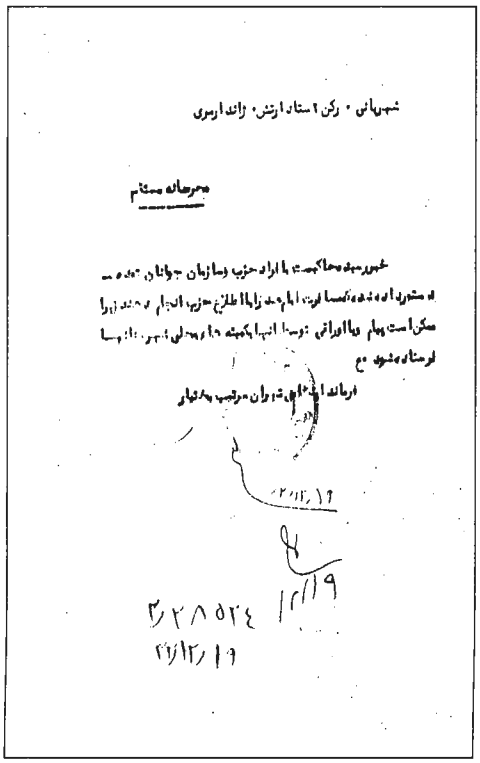

شهربانی ـ رکن ۲ ستاد ارتش ـ ژاندارمری

محرمانه مستقیم

خبر رسیده حاکیست با افراد حزب و سازمان جوانان توده ـ
دستور داده شده که مسافرت ایام عید را با اطلاع حزب انجام دهند زیرا
ممکن است پیام و یا اوراقی توسط آنها بکمیته های محلی شهرستانها یا
فرستاده شود ـ ع

فرماندار نظامی تهران سرتیپ بختیار

۳۲/۱۲/۱۹

۲/۲۸۵۲۴ ۱۲/۱۹

۳۲/۱۲/۱۹

شماره : ۲/۲۸۵۲۲ تاریخ : ۳۲/۱۲/۱۹

ریاست رکن دوم ستاد ارتش

بدین وسیله یکبرگ رونوشت اطلاعیه[۱] واصله جهة آگهی بپیوست ایفاد میگردد.

فرماندار نظامی تهران سرتیپ بختیار

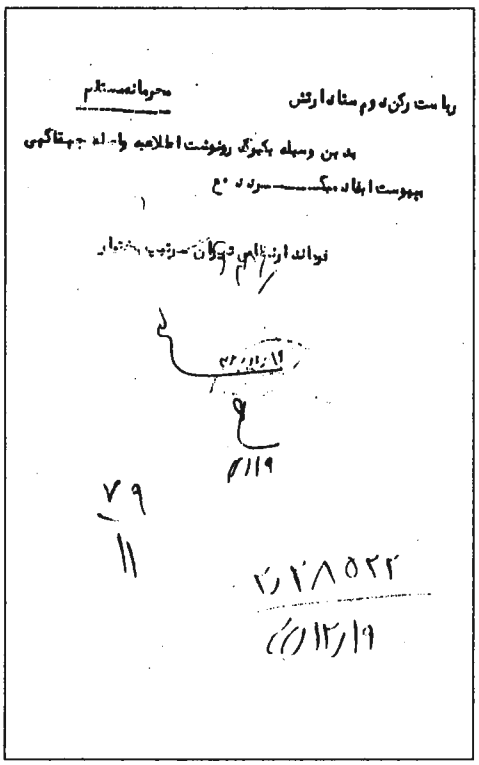

۱ـ اطلاعیه مورد اشاره به شرح زیر می‌باشد:

اطلاعیه

کمیته مرکزی سازمان جوانان بافراد خود دستور داده تا چنانچه در بین خویشاوندان آنها از مامورین انتظامی وجود دارد سعی نمایند از وجود آنها بنفع حزب استفاده نمایند و در غیر این صورت طرز کار و محل شغل آنان راگزارش نمایند.

شماره : تیمسار تاریخ : ۳۳/۱/۱۰

سازمان جوانان حزب توده

کمیته مرکزی سازمان جوانان

۱ـ مهندس محمد شرمینی (کاوه) دبیر تشکیلاتی و عضو اصلی کمیته مرکزی حزب

۲ـ دکتر رادمنش دبیر سیاسی و عضو اصلی کمیته مرکزی حزب

۳ـ ارسلان پوریا

۴ـ حسین مرندی دانشجوی دانشکدهٔ طب

۵ـ هـبرون (جـمشید) دانشجوی سال اول پزشکی ـ خیلی فعال است

۶ـ سپهبدی دانشجو

۷ـ شـیبانی (کـوچک) دانشجو بوده و ترک تحصیل کرده است

۸ـ اسداله آقائی (ریاضی)

۹ـ ژرژ دانشـجوی دانشسرای عالی

۱۰ـ غلام بیغم

۱۱ـ صادق فروهر کارمند بانک ملی

۱۲ـ ناصر کلانتری

۱۳ـ احمد سمیعی (نمازی)

۱۴ـ سیامک جلالی (همراز)

۱۵ـ محمود مدرسی دانشجوی دانشکده پزشکی

۱۶ـ سمندریان ۱۷ـ اکبر شهبازیان

۱۸ـ نظری ۱۹ـ خسرو اسدی

۲۰ـ ایرج زندپور (شیرازی) ۲۱ـ مهندس علوی (فرهنگ)

۲۲ـ ناظم رسولی

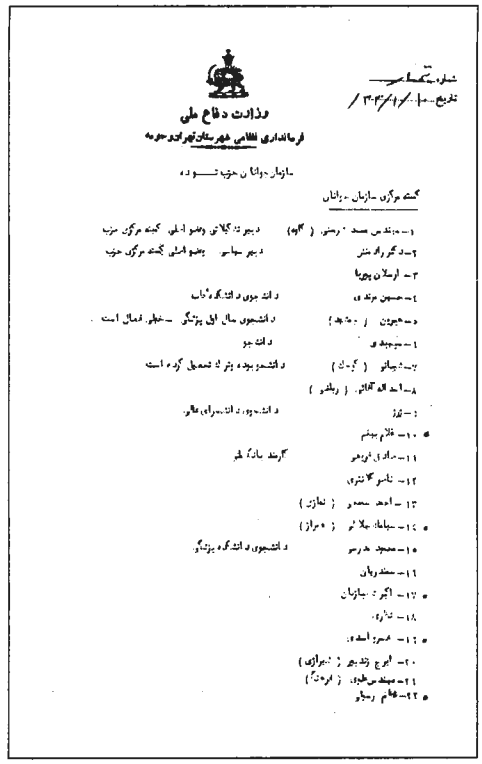

وزارت دفاع ملی

فرمانداری نظامی شهرستان تهران و حومه

سازمان جوانان حزب توده

کمیته مرکزی سازمان جوانان

۱ـ مهندس محمد شرمینی (کاوه) دبیر تشکیلاتی و عضو اصلی کمیته مرکزی حزب

۲ـ دکتر رادمنش دبیر سیاسی و عضو اصلی کمیته مرکزی حزب

۳ـ ارسلان پوریا

۴ـ حسین مرندی دانشجوی دانشکدهٔ طب

۵ـ هـبرون (جـمشید) دانشجوی سال اول پزشکی ـ خیلی فعال است

۶ـ سپهبدی دانشجو

۷ـ شـیبانی (کـوچک) دانشجو بوده و ترک تحصیل کرده است

۸ـ اسداله آقائی (ریاضی)

۹ـ ژرژ دانشـجوی دانشسرای عالی

۱۰ـ غلام بیغم

۱۱ـ صادق فروهر کارمند بانک ملی

۱۲ـ ناصر کلانتری

۱۳ـ احمد سمیعی (نمازی)

۱۴ـ سیامک جلالی (همراز)

۱۵ـ محمود مدرسی دانشجوی دانشکده پزشکی

۱۶ـ سمندریان ۱۷ـ اکبر شهبازیان

۱۸ـ نظری ۱۹ـ خسرو اسدی

۲۰ـ ایرج زندپور (شیرازی) ۲۱ـ مهندس علوی (فرهنگ)

۲۲ـ ناظم رسولی

شماره : ۱۰۵۱ تاریخ : ۳۳/۱/۲۱

اطلاعیه

ارسلان پوریا[1] بنمایندگی سازمان جوانان توده در کامسومول تعیین شده و فعلا در مسکو میباشد ضمنا در حدود ۱۰ روز قبل نیز از رادیو مسکو سخنرانی نموده است.

منبع خبر *موثق*

ارزش خبر *قابل اقدام*

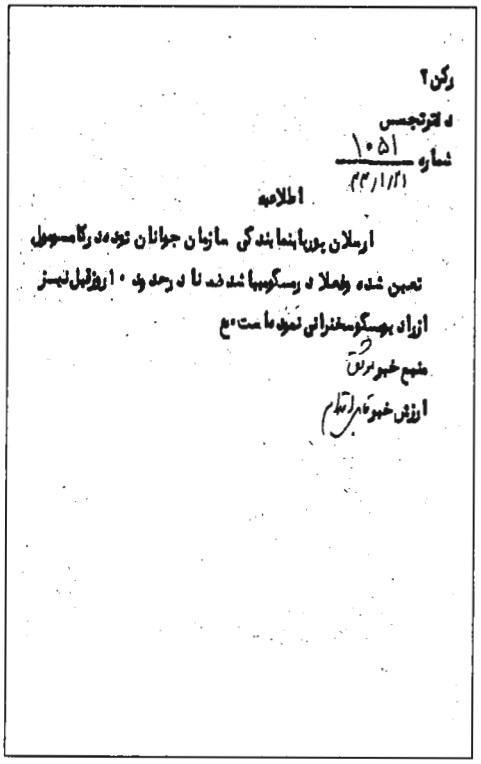
رکن ۲
د ۲ ترجمه
شماره ۱۰۵۱
۴۳/۱/۲۱
اطلاعیه
ارسلان پوریا بنمایندگی سازمان جوانان توده در کامسومول
تعیین شده وفعلا در مسکو میباشد ضمنا در حدود ۱۰ روز قبل نیز
از رادیو مسکو سخنرانی نموده است ع
منبع خبر موثق
ارزش خبر قابل اقدام

۱ـ ارسلان پوریا عضو کمیته مرکزی سازمان جوانان که با نام مستعار شاهین، پرچم طرفداری از شرمینی را در دست داشت، هنگام کودتا در اروپا بود. و در آنجا بقول خودش زیر علم کیانوری رفت و برای تجدید سازمان جوانان به ایران بازگشت و پس از چند ماه فعالیت مخفی به دام افتاد در اولین ساعات بازداشت اطلاعات خود را در اختیار پلیس قرار داد (از جمله محل چاپخانه جدید روزنامه رزم‌آرا) و بعد به گردانندگی مجله عبرت برگزیده شد
تاریخ سی ساله ایران، بیژن جزنی، ص ۱۵ ـ ۱۴

شماره : ۱۰۵۸ تاریخ : ۳۳/۱/۲۱

گزارش مامور ویژه

در مورد مهندس رضا ضیائی بعرض میرساند. که نامبرده در سال ۲۳ وارد سازمان جوانان توده گردیده و در سال ۲۴ بگویندگی ۳ حوزه سازمانی منصوب گردید و علت آن عدم وجود کادر در سازمان بوده در سال ۲۵ و ۲۶ بعضویت اولین کنگره سازمان انتخاب و با کمک مهندس شرمینی روزنامه رزم‌آرا را اداره می‌نمود (چاپ شعله‌ور ویژه کارهای حزب توده و سازمان جوانان بود) و در سال ۲۷ که حزب مزبور غیر قانونی اعلام گردید نامبرده مدتی زندانی و سپس آزاد و عضو اکتیو سازمان با حقوق معینی شد و فعالیت نامبرده در سال‌های ۲۸ و ۲۹ و ۳۱ و ۳۲ مسئولیت نشریات سازمان جوانان بوده و برای این منظور از پرویز حاتم صفت مسئول چاپخانه ملی و احمد نوتاش و محمود نوتاش در چاپخانه گیلان و هاتفی در چاپخانه یمنی برای چاپ تراکت‌ها و نشریات علنی استفاده مینمود و از طرفی ارسال روزنامه‌های فستیوال را بشهرستانها نیز با هاتفی محول نموده و مقالات رزم نیز توسط نامبرده کنترل و جهة چاپ آماده میگشت و در روز دستگیری نیز حامل دستوری جهة منصور که باتفاق او دستگیر گردیده بوده است نامبرده از دوستان بسیار صمیمی آشوت شهبازیان[1] و آرشاک طهماسبی و ارسلان پوریا میباشد و این اکیپ نهایت مورد اطمینان مهندس شرمینی میباشد.

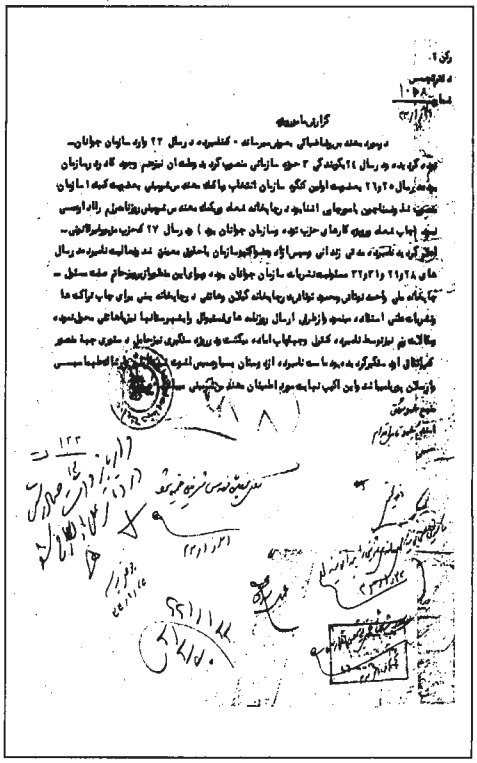

منبع خبر موثق

۱ـ آشوت شهبازیان از مسئولین حزب توده و عامل قتل عده‌ای از توده‌ایها به دستور رهبری حزب
کژراهه، احسان طبری، ص ۳۳۷

ارزش خبر *قابل اقدام*

روی پرونده مهندس شرمینی ضمیمه شود ۳۳/۱/۲۱

قرار بازداشت صادر شود در دفاتر محلی بایگانی شد

دفتر تجسس [ناخوانا] محل مهندس شرمینی را پیدا نمایند ۳۳/۱/۲۳

بعرض برسد ۳۳/۱/۲۳

در مورد شناسائی تجسس ۳شخصی اقدام شده است ۳۳/۱/۲۴

شماره : ۵/۳۲۰۴ تاریخ : ۳۳/۱/۲۲

تیمسار فرماندار نظامی تهران

رونوشت اطلاعیه[1] واصله در مورد دستورات سازمان حزب منحله توده برای استحضار تلوا ایفاد میگردد.

رئیس اداره اطلاعات ـ درخشانفر

بایگانی

بعرض برسد ۱/۲۴

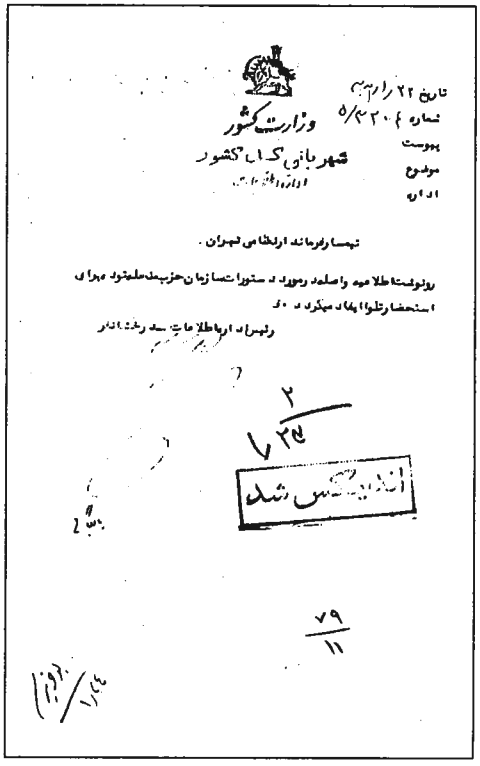
وزارت کشور
شهربانی کل کشور
تیمسار فرماندار نظامی تهران.
رونوشت اطلاعیه واصله در مورد دستورات سازمان حزب منحله توده برای استحضار تلوا ایفاد میگردد.
رئیس اداره اطلاعات ـ درخشانفر
اندیکس شد

۱ـ اطلاعیه مورد اشاره به شرح زیر می‌باشد:
تاریخ : ۳۳/۱/۲۲
(رونوشت اطلاعیه)
از طرف سازمان جوانان حزب منحله توده برنامه‌ای بشرح زیر تنظیم و بافراد عضو سازمان مزبور دستور داده شده است از روز ۱۵ ماه جاری الی ۱۵ اردیبهشت این برنامه را بمورد اجرا بگذارند :
۱ـ تعهداتی که برای جمع‌آوری یکروز درآمد نموده‌اند انجام دهند. ۲ـ تیراژ روزنامه‌های مردم ـ رزم و ظفر را بدو برابر برسانند ۳ـ وسائل ورزش تهیه کنند تا از آنها در باشگاههائی که در دهات تأسیس میشود استفاده بعمل آید (البته در دهات باشگاه مرتبی تأسیس نمیشود بلکه اثاثیه ورزشها را بمنزل یکی از افراد انتقال داده و در آنجا ورزش مینمایند)
۴ـ هر نفر لااقل با یکنفر از دهقانان تماس گرفته و نظر او را بحزب توده جلب و وی را بامور حزبی آشنا کنند.
۵ـ اگر افراد آشنایانی در دهات دارند که بحزب متمایل میباشند آنان را معرفی نمایند.
۶ـ هر یک از افراد که مسلط بزبانهای انگلیسی و فرانسه هستند خود را معرفی کنند و چنانچه مترجمینی را میشناسند که نسبت بحزب توده تمایلاتی دارند آنها را نیز معرفی نمایند تا از وجود این قبیل افراد در امور مکاتباتی حزب با کشورهای خارجه و جراید استفاده شود.

از : فرماندهی دژبان پادگان مرکز تاریخ : ۳۳/۲/۲۱
به : ریاست اداره سرکلانتری و نیروی انتظامی شماره : ۸۴۸
اطلاع واصله حاکی است که

از طرف سازمان جوانان حزب منحله توده برای پیشرفت امور حزبی و نفوذ در بین طبقات مختلف مخصوصا جوانان و کودکان دستورات زیر بکلیه افراد حزبی داده شده است.

۱ـ چون مندرجات روزنامه رزم (ارگان سازمان جوانان) اغلب مربوط به جوانان و وظایف آنها میباشد باید نهایت جدیت برای بالا بردن تیراژ روزنامه مزبور بعمل آید.

۲ـ برای جلب کودکان و اطفال بایستی در هر محل تیمهای مخصوصی تشکیل و ضمن ورزش و تفریح افکار آنان را آماده برای پذیرش مسائل حزبی بنمایند.

۳ـ روز اول ماه ژوئن روز عید کودکان است و از هم اکنون باید کودکان را برای شرکت در مراسم جشن عید مزبور مهیا نمایند. علیهذا مقرر فرمایند مامورین انتظامی در مورد جلوگیری از فعالیت و دستورات صادره نهایت جدیت و مراقبت را معمول داشته و مرتکبین و مبلغین را دستگیر و جهت کیفر قانونی بفرمانداری نظامی اعزام نمایند.

قدغن فرمایند

رئیس ستاد فرمانداری نظامی. سرهنگ ستاد شعشعانی

گیرندگان
فرماندهان منطقه افسران گشت رکن ۲

ملاحظه شد ۳۳/۲/۲۱ محترماً بعرض برسانید

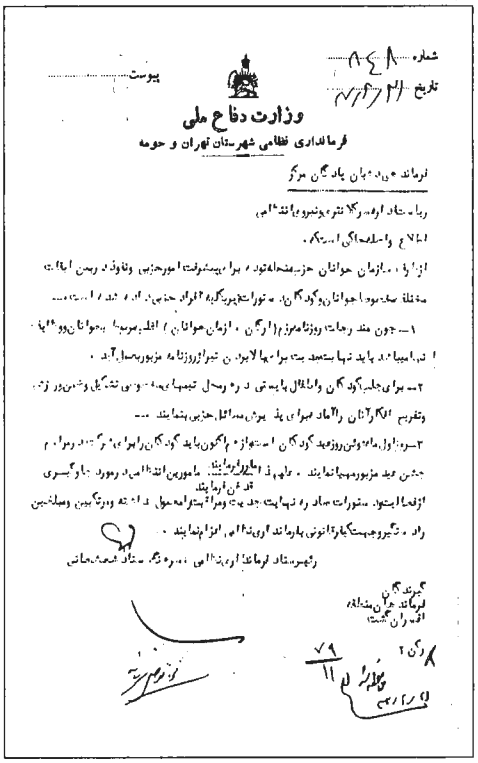
شماره ۸۴۸
تاریخ ۳۳/۲/۲۱
پیوست
وزارت دفاع ملی
فرمانداری نظامی شهرستان تهران و حومه
فرماندهی دژبان پادگان مرکز
ریاست اداره سرکلانتری و نیروی انتظامی
اطلاع واصله حاکی است که
از طرف سازمان جوانان حزب منحله توده برای پیشرفت امور حزبی و نفوذ در بین طبقات مختلف مخصوصا جوانان و کودکان دستورات زیر بکلیه افراد حزبی داده شده است
۱ـ چون مندرجات روزنامه رزم (ارگان سازمان جوانان) اغلب مربوط به جوانان و وظایف آنها میباشد باید نهایت جدیت برای بالا بردن تیراژ روزنامه مزبور بعمل آید.
۲ـ برای جلب کودکان و اطفال بایستی در هر محل تیمهای مخصوصی تشکیل و ضمن ورزش و تفریح افکار آنان را آماده برای پذیرش مسائل حزبی بنمایند.
۳ـ روز اول ماه ژوئن روز عید کودکان است و از هم اکنون باید کودکان را برای شرکت در مراسم جشن عید مزبور مهیا نمایند. علیهذا مقرر فرمایند مامورین انتظامی در مورد جلوگیری از فعالیت و دستورات صادره نهایت جدیت و مراقبت را معمول داشته و مرتکبین و مبلغین را دستگیر و جهت کیفر قانونی بفرمانداری نظامی اعزام نمایند.
قدغن فرمایند
رئیس ستاد فرمانداری نظامی. سرهنگ ستاد شعشعانی
گیرندگان
فرماندهان منطقه افسران گشت رکن ۲

تاریخ : ۵ـ خرداد ماه ۳۳

گزارش

مامور ویژه که با سازمان جوانان حزب منحله تـوده ارتـباط دارد گـزارش میدهد ارسلان‌پور با عضو کمیته مرکزی سازمان مزبور که بعنوان نماینده جوانان کمونیست در کـنگره کـومسومولهای شـوروی شـرکت کـرده است اکـنون در کشورهای اروپائی از قبیل فرانسه ایتالیا و آلمـان دربـاره تشکـیلات احـزاب کمونیست و سازمان جوانان کشورهای مـزبور مشـغول مـطالعه است تـا بـعداً از مطالعات خود برای پیشرفت کـار حـزب مـنحله تـوده و سـازمان جـوانـان ایـران استفاده نماید.

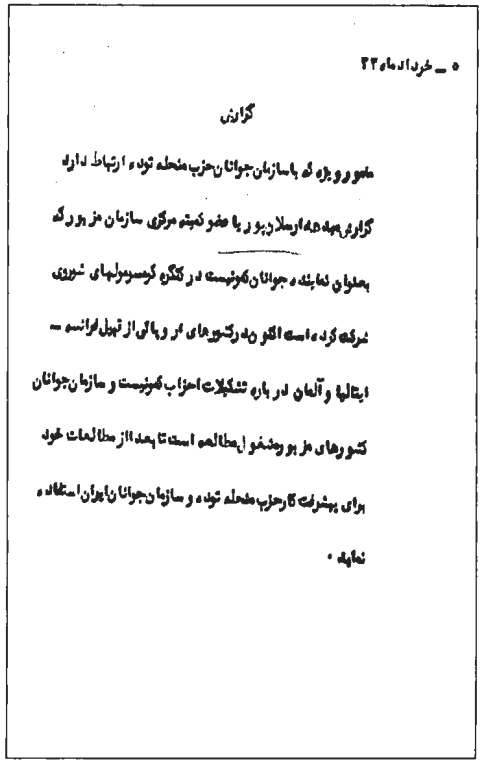

۵ ـ خرداد ماه ۳۳

گزارش

مامور ویژه که با سازمان جوانان حزب منحله توده ارتباط دارد

گزارش میدهد ارسلان‌پور با عضو کمیته مرکزی سازمان مزبور که

بعنوان نماینده جوانان کمونیست در کنگره کومسومولهای شوروی

شرکت کرده است اکنون در کشورهای اروپائی از قبیل فرانسه ـ

ایتالیا و آلمان درباره تشکیلات احزاب کمونیست و سازمان جوانان

کشورهای مزبور مشغول مطالعه است تا بعداً از مطالعات خود

برای پیشرفت کار حزب منحله توده و سازمان جوانان ایران استفاده

نماید.

تاریخ : ۵ ـ خرداد ماه ۳۳

گزارش

گزارش مامور ویژه که با سازمان جوانان حزب منحله توده ارتباط دارد حاکی است چون از اغلب برنامه‌های سازمان مزبور در عمل نتیجه‌ای حاصل نمیشود بنا بر توصیه ارسلان‌پور یا که فعلا در کشورهای اروپا مشغول مطالعه سازمانهای کمونیستی است از طرف هیئت اجرائیه کمیته مرکزی سازمان جوانان دستور داده شده است از اول خرداد ماه سال جاری جلسات حوزه‌ها و شبکه‌های سازمانی که قبلا هفته‌ای یکبار تشکیل میشده از این پس به پانزده روز یکدفعه تقلیل و بقیه وقت افراد بایستی بجای بحث و تبلیغ در حوزه‌ها صرف فعالیتهای حزبی شده و در هر جلسه گزارش اقدامات خود را به مسئولین ارائه دهند.

فیش بررسی ۳۳/۳/۱۸

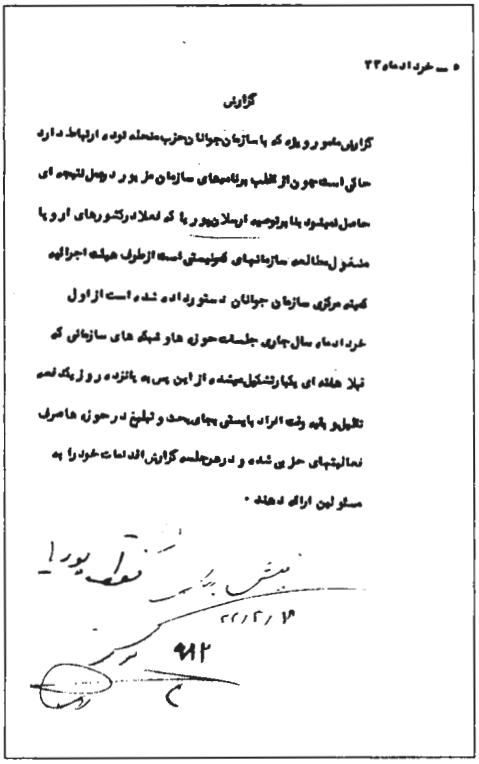
۵ ـ خرداد ماه ۳۳

گزارش

گزارش مامور ویژه که با سازمان جوانان حزب منحله توده ارتباط دارد حاکی است چون از اغلب برنامه‌های سازمان مزبور در عمل نتیجه ای حاصل نمیشود بنا بر توصیه ارسلان‌پور یا که فعلا در کشورهای اروپا مشغول مطالعه سازمانهای کمونیستی است از طرف هیئت اجرائیه کمیته مرکزی سازمان جوانان دستور داده شده است از اول خرداد ماه سال جاری جلسات حوزه ها و شبکه های سازمانی که قبلا هفته ای یکبار تشکیل میشده از این پس به پانزده روز یکدفعه تقلیل و بقیه وقت افراد بایستی بجای بحث و تبلیغ در حوزه ها صرف فعالیتهای حزبی شده و در هر جلسه گزارش اقدامات خود را به مسئولین ارائه دهند.

۲۲/۳/۱۸

۹۱۲

شماره : ۵/۱۵۰۸۴ تاریخ : ۳۳/۳/۱۷

تیمسار فرماندار نظامی تهران

اطلاعیه واصله حاکی است چون قرار است بزودی کنفرانس بین‌المللی دفاع از حقوق جوانان در یکی از کشورهای بلوک شرق تشکیل گردد از طرف کمیته مرکزی حزب منحله توده دستور داده شده کمیته تدارک کنفرانس کشوری دفاع از حقوق جوانان ایران بسرپرستی سعید نفیسی عضو کنفرانس بین‌المللی مزبور در تهران و شهرستانها تشکیل و مقدمات شرکت جوانان ایران را در این کنفرانس فراهم آورد و بهمین جهت از هم اکنون برای آماده نمودن جوانان حزبی و کارگران بمنظور شرکت در کنفرانس فوق فعالیت تبلیغاتی شدیدی شروع گردیده و ضمنا کاروانهائی برای تبلیغ بین دهاقین بدهات اعزام خواهند شد. مراتب جهت استحضار اعلام میگردد.

رئیس اداره اطلاعات ـ درخشانفر

وزارت کشور

شهربانی کل کشور

اداره ـــــ

دائره ـــــ

تاریخ ۳۳/۳/۱۷

شماره ۵/۱۵۰۸۴

ضمیمه ـــــ

موضوع ـــــ

(محرمانه ـ مستقیم)

تیمسار فرماندار نظامی تهران

اطلاعیه واصله حاکی است چون قرار است بزودی کنفرانس بین‌المللی دفاع از حقوق جوانان در یکی از کشورهای بلوک شرقی تشکیل گردد از طرف کمیته مرکزی حزب منحله توده دستور داده شده کمیته تدارک کنفرانس کشوری دفاع از حقوق جوانان ایران بسرپرستی سعید نفیسی عضو کنفرانس بین‌المللی مزبور در تهران و شهرستانها تشکیل و مقدمات شرکت جوانان ایران را در این کنفرانس فراهم آورد و بهمین جهت از هم اکنون برای آماده نمودن جوانان حزبی و کارگران بمنظور شرکت در کنفرانس فوق فعالیت تبلیغاتی شدیدی شروع گردیده و ضمنا کاروانهائی برای تبلیغ بین دهاقین بدهات اعزام خواهند شد. مراتب جهت استحضار اعلام میگردد.

رئیس اداره اطلاعات ـ درخشانفر

به ژاندارمری نوشته شود و از فعالیتهای بعدی نیز اطلاع حاصل شود ۳/۱۸

محترماً بعرض میرساند

شماره : ۵/۲۲۸۸۴ تاریخ : ۳۳/۶/۱

ریاست ستاد ارتش

طبق اطلاع واصله مهندس شرمینی یکی از افراد حساس حزب منحله توده اخیراً مورد استفسار و توبیخ شدید قرار گرفته و احتمال دارد از پست حساس سازمان فعلی حزب مزبور برکنار و مضافاً باستحضار میرساند چون تعیین هیئت اجرائیه و سازمان تشکیلات آن در شرائط مخفی و انتصابی انجام میگیرد نامبرده از اوائل حکومت دکتر مصدق بعلت عدم حضور احسان طبری دبیر کل سازمان در ایران منصوب گردیده که تاکنون هم در همین پست کار میکرده است.

از طرف رئیس شهربانی کل کشور. مهندس غفاری

در فیش بنام مهندس محمد شرمینی پدر کریم سال ۲۹ عضو مشاور کمیته مرکزی

فیش بسابقه ۶/۲

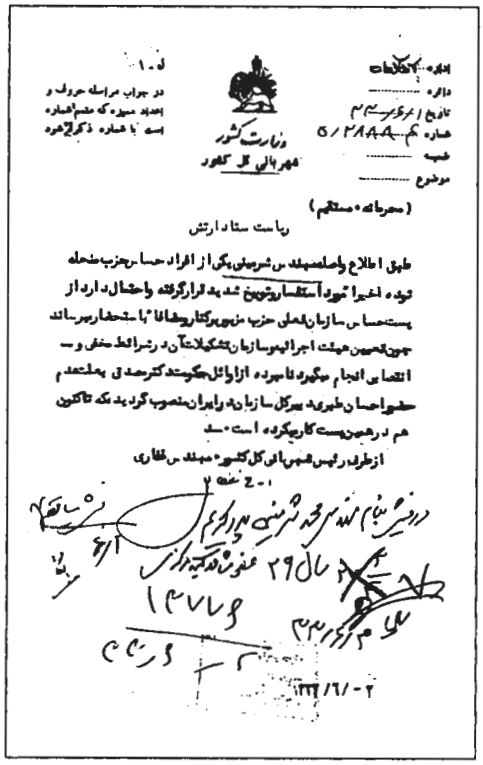

اداره ۲ اطلاعات
دائره .....
تاریخ ۳۳/۶/۱
شماره ۵/۲۸۸۸
ضمیمه .....
موضوع .....

وزارت کشور
شهربانی کل کشور

ل ۱۰
در جواب مراسله حروف و اعداد ممیزه که متمم شماره است با شماره ذکر گردد

(محرمانه مستقیم)

ریاست ستاد ارتش

طبق اطلاع واصله مهندس شرمینی یکی از افراد حساس حزب منحله توده اخیراً مورد استفسار و توبیخ شدید قرار گرفته و احتمال دارد از پست حساس سازمان فعلی حزب مزبور برکنار و مضافاً باستحضار میرساند چون تعیین هیئت اجرائیه و سازمان تشکیلات آن در شرائط مخفی و انتصابی انجام میگیرد نامبرده از اوائل حکومت دکتر مصدق بعلت عدم حضور احسان طبری دبیر کل سازمان در ایران منصوب گردیده که تاکنون هم در همین پست کار میکرده است.

از طرف رئیس شهربانی کل کشور. مهندس غفاری

در فیش بنام مهندس محمد شرمینی پدر کریم سال ۲۹ عضو مشاور کمیته مرکزی

فیش بسابقه ۶/۲

شماره : ۵/۴۹۹۷۴ تاریخ : ۳۳/۹/۱۸

تیمسار فرماندار نظامی تهران

اطلاعیه واصله حاکی است فعلا حزب منحله توده جنبه عملی فعالیت خود را ترک و بمبارزه خود یک جنبه تئوریک و منحصر بابراز فعالیت در میان دانشجویان داده و در نظر دارد مجددا یک سازمان دانشجوئی وابسته بحزب تشکیل دهد. اسامی اعضاء هیئت مدیره سازمان مذکور در هفته آینده اعلام خواهد شد. مراتب جهت استحضار اعلام میگردد.

از طرف رئیس اداره اطلاعات ـ سرهنگ میرنصیری

به ستاد ارتش گزارش شود رکن ۲

تحقیق نماید

بعرض میرساند ۹/۲۰

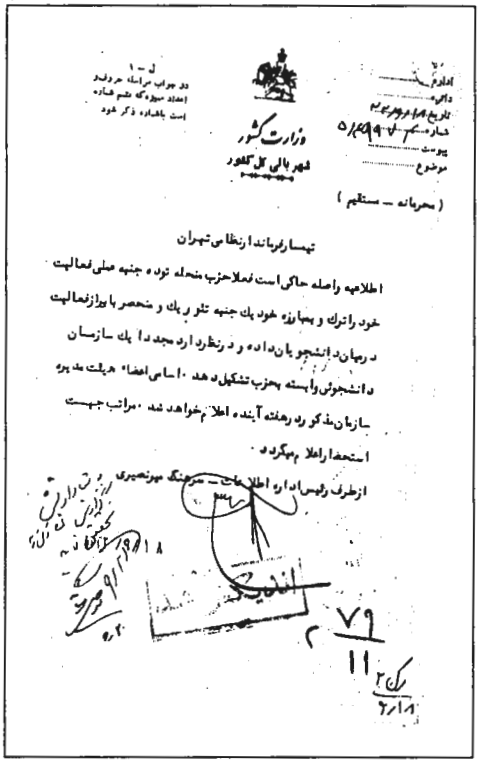

وزارت کشور
شهربانی کل کشور
(محرمانه ـ مستقیم)

تیمسار فرماندار نظامی تهران

اطلاعیه واصله حاکی است فعلا حزب منحله توده جنبه عملی فعالیت خود را ترک و بمبارزه خود یک جنبه تئوریک و منحصر بابراز فعالیت در میان دانشجویان داده و در نظر دارد مجددا یک سازمان دانشجوئی وابسته بحزب تشکیل دهد. اسامی اعضاء هیئت مدیره سازمان مذکور در هفته آینده اعلام خواهد شد. مراتب جهت استحضار اعلام میگردد.

ازطرف رئیس اداره اطلاعات ـ سرهنگ میرنصیری

شماره: ۲/۵۵۰۳۰ تاریخ: ۳۳/۱۱/۲

تیمسار دادستان ارتش

پس از کشف چاپخانه روزنامه مردم در داودیه در نتیجه تحقیقات معموله از متهمین دستگیر شده معلوم گردید که متصدی چاپخانه روزنامه رزم[1] شخصی است بنام زاون آدامیان لذا در تاریخ ۳۳/۷/۱۳ زاوان آدامیان دستگیر و تحقیقات لازم بعمل آمد معلوم گردید که قبل از کشف سازمان افسری[2] حزب منحله توده چاپخانه رزم در منزل واثق نام عضو حزب منحله توده و افسر اخراجی ارتش (هوائی) بوده ولی بعد از کشف سازمان افسری حزب توده ایمحل مزبور بگاراژ دماوند واقع در سرچشمه انتقال داده‌اند که پس از اتمام ساختمان خانه که برای همین منظور در شمال میدان چوگان از طرف سازمان جوانان حزب منحله توده بوسیله زاون آدامیان در دست ساختمان بود بانجا انتقال داده شود لذا در تاریخ / / ۳۳ چاپخانه روزنامه رزم در گاراژ دماوند کشف و خانه مزبور هم که نیمه تمام و زاون آدامیان نیز اعتراف نموده که از طرف حزب برای چاپخانه مزبور ساخته میشود توقیف و در نتیجه ادامه تحقیقات طبق گزارش پیوست رکن ۲ فرمانداری نظامی تشکیلات سازمان جوانان حزب منحله توده کشف و تعدادی از اعضاء کمیته مرکزی کمیته شهرستان تهران ـ کمیته‌های محلی و کمیته‌های راجع بنحوه فعالیت و هدف سازمان مزبور بدست آمد که تشکیلات سازمان جوانان حزب متهمین دستگیر شده در تحقیقات و بازجوئی‌های معموله بعضویت و مسئولیت‌های

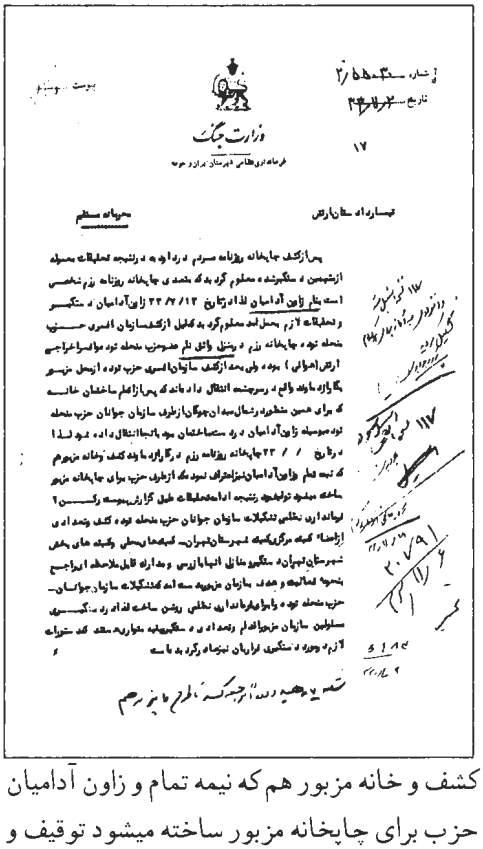

۱ـ روزنامه رزم ارگان سازمان جوانان حزب توده ایران

۲ـ جریان کشف سازمان افسری به این شکل بود: خسرو روزبه، که مخفی بود، به نزدیک‌ترین دوستش ـ سروان ابوالحسن عباسی ـ مأموریت می‌دهد که یک چمدان کتاب را که در خانه‌ای در خیابان جمال‌الحق (نزدیکی راه‌آهن) بوده به مکان دیگر انتقال دهد. او در صبح ۲۱ مرداد ۱۳۳۳ چمدان را از کوچه تنگی به خیابان می‌آورد. یک پاسبان به او مشکوک می‌شود و بیسیم می‌زند و همکاران او جمع می‌شوند و این فرد را دستگیر می‌کنند و به پاسگاه راه‌آهن انتقال می‌دهند. در آنجا چمدان را باز می‌کنند و می‌بینند که در آن کتب و نشریات حزبی است. فوراً به فرمانداری نظامی تهران اطلاع می‌دهند و عباسی را بهمراه چمدان به فرمانداری نظامی منتقل می‌کنند. در آنجا عباسی زیر شکنجه‌های شدید قرار می‌گیرد و دو خانه مخفی سازمان افسری (در خیابان خانقاه و خیابان ۲۱ آذر، کوچه پارسی) را لو می‌دهد. بدین ترتیب ابتدا سرهنگ محمد علی مبشری و سپس سروان مختاری، سروان محقق زاده و عده‌ای دیگر دستگیر می‌شوند. در خانه خیابان ۲۱ آذر کتابچه رمز که حاوی اسامی اعضای سازمان بوده به دست می‌آید و برای کشف رمز سرهنگ مبشری زیر شکنجه بسیار شدید قرار می‌گیرد.

خاطرات نورالدین کیانوری ص ۳۳۵

خود در سازمان مزبور اعتراف و نتیجه گرفته شده که بیشتر فعالیت و تخریبات و اقدامات خائنانه حزب منحله توده بوسیله این سازمان انجام و هدف سازمان مزبور برابر مدرک مکشوفه تبلیغ و منحرف کردن و تربیت جوانان معصوم و محصلین مدارک برای خیانت بکشور و جاسوسی و اقدام بر علیه سلطنت مشروطه و آماده کردن آنها برای ورود بحزب منحله توده بوده است. اینکه ۱۹ برگ پرونده کلی مسئولین سازمان جوانان حزب منحله توده را با مدارک مکشوفه و اوراق بهره‌برداری و طرح‌های مربوطه بمنظور تعقیب قانونی متهمین

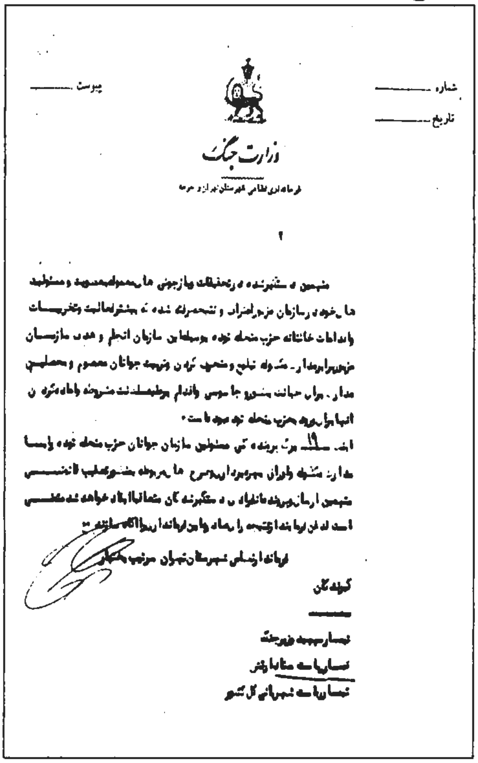

ارسال و پرونده انفرادی دستگیر شدگان متعاقبا ایفاد خواهد شد متمنی است قدغن فرمایند از نتیجه رای صادره این فرمانداری را آگاه سازند.

فرماندار نظامی شهرستان تهران ـ سرتیپ بختیار

گیرندگان

تیمسار سپهبد وزیر جنگ

تیمسار ریاست ستاد ارتش

تیمسار ریاست شهربانی کل کشور

منحله توده را برای فرمانداری نظامی روشن ساخت لذا در دستگیری مسئولین سازمان مزبور اقدام و تعدادی دستگیر و بقیه متواری هستند که دستورات لازم در مورد دستگیری فراریان نیز صادر گردیده است

۱۱۷ نسخه استنسیل شد و انفرادی جداگانه برای هرکدام تشکیل گردید [ناخوانا] ۱۱

سرکار صالحی انفرادی هرکدام ۳۲/۱۱/۱۸

شعبه ۷ بدهید و بعداً مراجعه کنید تا طرح را نیز بدهم

تاریخ : ۱۲ ـ بهمن ماه ۳۳

گزارش

در اثر دستگیری مهندس محمد شرمینی[1] عضو موثر و برجسته کمیته مرکزی حزب توده و همچنین دستگیر عدهٔ زیادی از اعضاء کمیته ایالتی و کادرهای موثر حزب که در این اواخر انجام شده رعب و وحشتی بی نظیر در بین اعضاء کمیته مرکزی و کادرهای مخفی آنحزب ایجاد و آنها را برای فرار آماده کرده است. یک خبر موثق حاکی است که اعضاء کمیته مرکزی و عده از افسرانی که فرار نموده و مخفی میباشند تهیه خروج از کشور را می‌بینند گفته میشود که موافقت همسایه شمالی نیز در اینمورد جلب شده است بیشتر از همه اسم خسرو روزبه[2] برده میشود حتی بعضیها میگویند نامبرده از کشور خارج شده است همچنین یکی از افسرها باسم دکتر شیرزادگان شکلش را عوض کرده و آماده خروج میباشد.

محرمانه

تهران ۱۲ـ بهمن ماه ۳۳

گزارش

۱ـ بوسیله راههای قاچاق از مرز آستارا و خراسان با پیش بینی‌های لازم از کشور خارج میشوند.

۲ـ با تحصیل پاسپورت بوسیله ایادی مخصوص و خرج مبالغ هنگفتی برای پاسپورت. مامور گزارش دهنده اطلاع میدهد که در خیابان فردوسی روبروی شرکت فرش و پس از سفارت انگلیس آژانسی وجود دارد و صاحب این آژانس واسطه گرفتن پاسپورت بوده و پس از اخذ مبالغی بهر کس که مراجعه میکنند با دستهائیکه در شهربانی دارد پاسپورت تهیه میکند.

۱ـ مهندس نادر شرمینی عضو کمیته مرکزی و مسئول سازمان جوانان در سال ۱۳۳۳ دستگیر و پس از اظهار ندامت و تنفر از حزب توده کلیه اطلاعات خود را در اختیار مقامات انتظامی گذارده ،در سال ۱۳۳۹ مورد عفو قرار گرفته و از زندان مرخص گردید
(علی زیبایی، کمونیزم در ایران ص ۷۳۱)
برای اطلاع بیشتر به ضمیمه رجوع کنید.

۲ـ خسرو روزبه (۱۳۳۷ ـ ۱۲۹۴ ش) : وی فرزند ضیاء لشگر بود و در ملایر بدنیا آمد. تحصیلات ابتدایی را در مدرسه آمریکایی ملایر و تحصیلات متوسطه را در همدان به پایان رساند. سپس دانشکده افسری را با کسب رتبه نخست به تحصیل پرداخت. در ۱۳۱۸ به علت درگیری با فرمانده هنگ توپخانه ضدهوایی یکماه و نیم به اهواز تبعید شد. پس از شهریور ۱۳۲۰ در دانشکده افسری به تدریس پرداخت. وی از اساتید باسواد دانشکده افسری و مورد توجه رزم‌آرا رئیس دانشکده بود و در زمینه‌های ریاضی، فنی و نظامی تالیفاتی دارد.
او در ۱۳۲۲ به حزب توده پیوست. در بهار ۱۳۲۳ به همراه کامبخش و سرهنگ سیامک سازمان نظامی حزب توده را بنیان گذاشت و عضو هیأت اجرائیه این سازمان شد. وی تا ۱۳۲۴ در دانشکده افسری تدریس کرد اما در پی قیام افسران خراسان و کشف ارتباط روزبه با آنان مخفی شد. در زمان پیشه‌وری به آذربایجان رفت. پس از سقوط دموکراتها در ☜

برای جلوگیری از فرار این اشخاص مراقبتهای ذیل ضروری بنظر میرسد.

۱ـ مراقبت فرودگاه مهرآباد و کنترل شدید مسافرین بطور نامحسوس

۲ـ آگاه نمودن شهربانی دایر بطرز تهیه پاسپورت و شناساندن آژانس فوق‌الذکر

۳ـ صدور دستورات لازم بمرز اراک آستارا و خراسان و شناساندن اشخاصی که قصد فرار دارند با ارسال عکس و مشخصات و غیره

در صورت تصویب برای ماده (۱) و (۲) مراتب بشهربانی اعلام گردد که مراقبت کند و همچنین مامورین مخصوص در فرودگاه گذارده شود که با همکاری مامورین گمرک مسافرین را کنترل کند برای ماده (۳) نیز دستورات لازم بمرزبانی و ژاندارمری کل کشور نوشته شود.

رئیس دائره تجسس رکن دوم سرهنگ ستاد مبصر

آنچه ضرورت دارد اقدام شود.

۱ خیلی فوری جریان را به مرزبانی اراک، خراسان و آذربایجان بنویسید

۲ بشهربانی محرمانه مستقیم شخصاً مفتوح فرمائید

۳ در مورد مراقبت فرودگاه نیز بشهربانی ماموریت داده شود

راجع به خسرو روزبه تصور نمیرود ایران را ترک کند زیرا او مسئول تشکیل سازمانهائی است اگر هم برود بطور موقت خواهد بود ۱۱/۱۳

محترماً بعرض میرساند ۱۱/۱۳

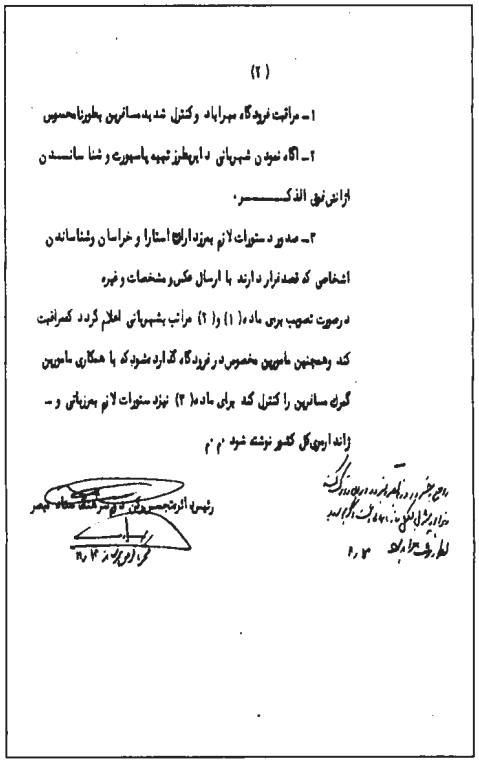

(۲)

۱ـ مراقبت فرودگاه مهرآباد و کنترل شدید مسافرین بطور نامحسوس

۲ـ آگاه نمودن شهربانی دایر بطرز تهیه پاسپورت و شناساندن آژانس فوق الذکر.

۳ـ صدور دستورات لازم بمرز اراک آستارا و خراسان و شناساندن اشخاصی که قصد فرار دارند با ارسال عکس و مشخصات و غیره

درصورت تصویب برای ماده (۱) و (۲) مراتب بشهربانی اعلام گردد که مراقبت کند و همچنین مامورین مخصوص در فرودگاه گذارده شود که با همکاری مامورین گمرک مسافرین را کنترل کند برای ماده (۳) نیز دستورات لازم بمرزبانی و ژاندارمری کل کشور نوشته شود م م

رئیس دائره تجسس رکن دوم سرهنگ ستاد مبصر

آذربایجان به شوروی گریخت. با ریاست رزم‌آرا به ستاد ارتش، وی افسران فراری را به خدمت فراخواند. ظاهراً در همین زمان رزم‌آرا به روزبه وعده‌هایی داد که او در اوایل ۱۳۲۶ به ایران بازگشت.

روزبه در ۱۷ فروردین ۱۳۲۶ توسط رکن دوم دستگیر شد اما در هفده اردی‌بهشت همان سال با کمک حسام لنکرانی، ابوالحسن عباسی و صفیه حاتمی از زندان دژبان فرار کرد و از سوی دادگاه ارتش غیاباً به ۱۵ ماه زندان و اخراج از ارتش محکوم گردید. او در فروردین ۱۳۲۷ دوباره دستگیر و دادستان ارتش برای وی تقاضای اعدام کرد. لیکن فشار افکار عمومی و مطبوعات موجب تأثیر در رأی دادگاه شد. بنابراین محکوم به ۱۸۵ سال زندان شد و برای مرتبه‌ای دیگر در آذرماه ۱۳۲۹ به همراه سایر رهبران حزب توده از زندان گریخت و در سازمان اطلاعات حزب توده به فعالیت پرداخت.

پس از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ روزبه در «ستاد جنگی» حزب توده که به منظور مقابله با کودتا ایجاد شده بود عضو گردید و در این رابطه مدتی کوتاه به همراه سرهنگ علی اکبر چلیپا به میان ایل قشقایی رفت. پس از دستگیری و خروج آخرین بقایای حزب توده از کشور، روزبه در ترکیب هیئت اجرائیه موقت حزب به فعالیت ادامه داد. (۱۳۳۵)

وی در سال ۱۳۳۷ توسط رژیم شاه اعدام شد.

شماره : ۸۴۴ تاریخ : ۳۳/۱۲/۳

موضوع : شایعات حزب توده راجع به مهندس شرمینی

حزب توده اخیرا انتشار داده که مهندس ثروت شرمینی (موضوع اطلاعیه ۷۹۰) را قوای انتظامی کشته‌اند.

این خبر از جهات مختلف قابل توجه است. اگر این خبر صحت داشته باشد معرّف دو چیز است :

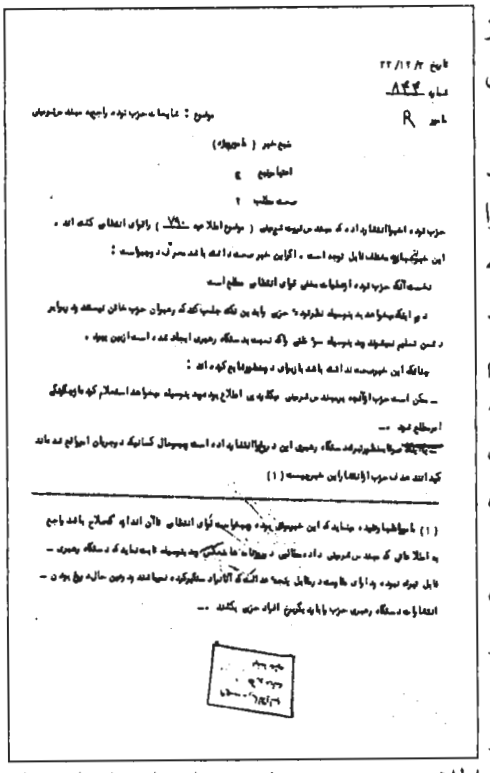

نخست آنکه حزب توده از عملیات مخفی قوای انتظامی مطلع است

دوم اینکه میخواهد بدینوسیله نظر تودهٔ حزبی را بدین نکته جلب کند که رهبران حزب خائن نیستند و در برابر دشمن تسلیم نمیشوند و بدینوسیله سوءظنی را که نسبت بدستگاه رهبری ایجاد شده است از بین ببرد.

چنانکه این خبر صحت نداشته باشد باز برای دو منظور شایع کرده‌اند :

ممکن است حزب از آنکه بر مهندس شرمینی میگذرد بی اطلاع بوده و بدینوسیله میخواهد استعلام کرده از چگونگی امر مطلع شود.

یا اینکه صرفا بمنظور تبرئه دستگاه رهبری این دروغ را انتشار داده است و بهرحال کسانیکه در جریان امر واقع شده‌اند میدانند هدف حزب از انتشار این خبر چیست (۱)

(۱) مامور اظهار عقیده مینماید که این خبر موثق بوده و بهتر است قوای انتظامی تا آن اندازه که صلاح باشد راجع به اطلاعاتی که مهندس شرمینی داده مطالبی در

روزنامه‌ها منعکس و بدینوسیله ثابت نماید که دستگاه رهبری قابل تبرئه نبوده و دارای مقاومت در مقابل پنجهٔ عدالت که آنانرا دستگیر کرده نمیباشند و درعین حال دروغ بودن انتشارات دستگاه رهبری حزب را بار دیگر برخ افراد حزبی بکشند.

شماره : ۴۱۷ / و تاریخ : ۳۴/۳/۹

درباره : قرار بازداشت غیرنظامی مهندس نادر فرزند

محمدکریم شهرت شرمینی

بازگشت بشماره ۲/۴۸۱۲ / ۳۴/۲/۱۲

قرار بازداشت دربارهٔ غیرنظامی مهندس نادر فرزند محمد کریم شهرت شرمینی در تاریخ ۳۴/۳/۶ از طرف بازپرس با موافقت دادستان صادر و به متهم مزبور ابلاغ گردیده است.

از طرف دادستان ارتش ـ سرتیپ آزموده

بعرض میرسد ۳/۱۵

سرکار فروتن چون قرار بازداشت صادر گردید طبق دستور کلی رفع [ناخوانا] بشود ۳۴/۳/۱۵

رکن ۲ ۳/۱۴

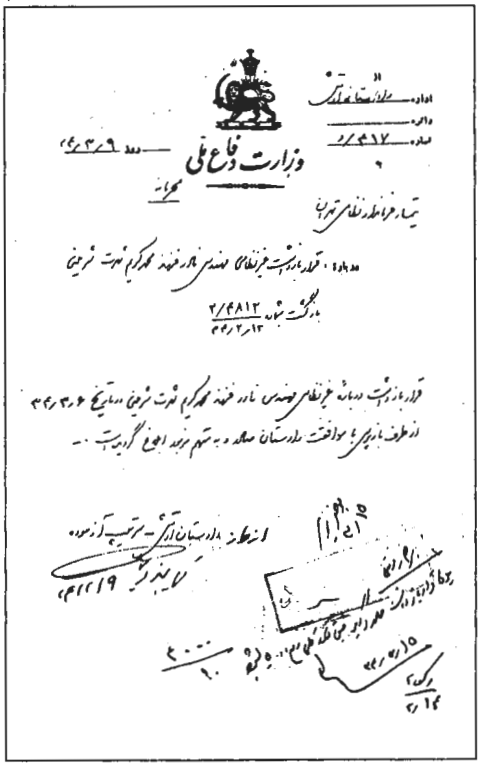
وزارت دفاع ملی

شماره : ۲/۸۹۹۴ تاریخ : ۳۴/۳/۱۶

درباره : مهندس نادر شرمینی فرزند محمد کریم

پیرو شماره ۲/۵۵۶۹۴ / ۳۳/۱۱/۶ برابر نامه شماره ۴۱۷ ر د / ۳۴/۳/۹ دادستانی ارتش درباره متهم یادشده بالا باتهام عضویت در حزب منحله توده قرار بازداشت صادر گردیده علیهذا از تاریخ صدور قرار از زندانی مزبور رفع ماده ۵ بعمل میآید قدغن فرمائید مشارالیه را در اختیار بازپرس قرار داده در صورتیکه آزادی نامبرده از طرف بازپرس اعلام گردید قبل از ترخیص از فرمانداری نظامی کسب تکلیف نمایند.

فرماندار نظامی شهرستان تهران سرتیپ بختیار

گیرندگان

دادستانی ارتش

بازگشت ۴۱۷ ر د / ۳۴/۳/۹

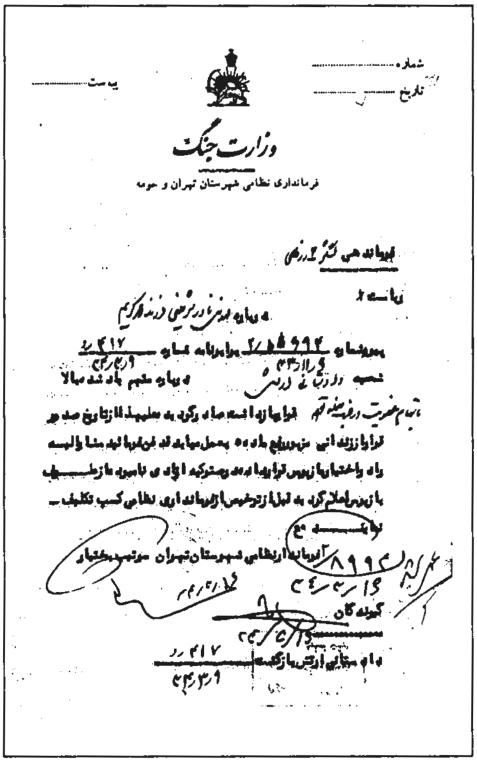
وزارت جنگ

فرمانداری نظامی شهرستان تهران و حومه

تاریخ : ۲۶ ـ تیرماه ۳۴

گزارش

مامور ویژه که با توده‌ایها ارتباط دارد گزارش میدهد اخیرا تماس آندسته از افراد سازمان جوانان حزب منحله توده که هنوز با مسئولین شبکه‌های خود ارتباط دارند از هر پانزده روز به یکمرتبه در ماه تقلیل داده شده و نشریه‌های حزبی از جمله روزنامه مردم هم که قبلا بموقع بین آنها توزیع میگردید خیلی دیر بدیر و به تعداد محدود (هر چند نفر یک شماره) بافراد سازمان مذکور داده میشود. مثلا آخرین شماره مورخ اول تیر ماه روزنامه سه روز قبل به تعدادی از افراد سازمان جوانان داده شده و پس از قرائت جمع‌آوری گردیده است.

منبع ـ موثق است.

شعبه ۱۰

۱۷/۱

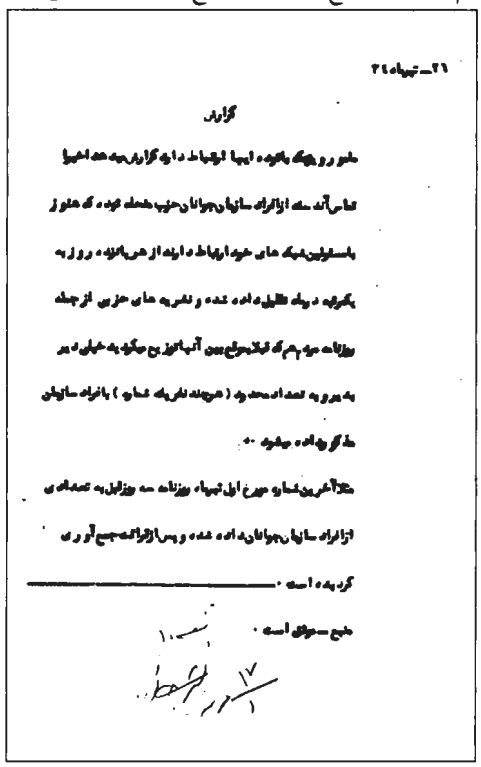
۲۶ ـ تیرماه ۳۴

گزارش

مامور ویژه که با توده ایها ارتباط دارد گزارش میدهد اخیرا تماس آندسته از افراد سازمان جوانان حزب منحله توده که هنوز با مسئولین شبکه های خود ارتباط دارند از هر پانزده روز به یکمرتبه در ماه تقلیل داده شده و نشریه های حزبی از جمله روزنامه مردم هم که قبلا بموقع بین آنها توزیع میگردید خیلی دیر به بدیر و به تعداد محدود (هر چند نفر یک شماره) بافراد سازمان مذکور داده میشود .

مثلا آخرین شماره مورخ اول تیرماه روزنامه سه روزقبل به تعدادی از افراد سازمان جوانان داده شده و پس ازقرائت جمع آوری گردیده است .

منبع ـ موثق است .

۱۰

۱۷/۱

تاریخ : ۴ مردادماه ۳۴

گزارش

مامور ویژه که با اعضاء مؤثر سازمان جوانان حزب منحله توده ارتباط دارد گزارش میدهد کارگردانان نهضت مقاومت ملی در نظر دارند علیرغم دعوت اخیر حزب منحله توده جهت تشکیل جبهه واحد[1] از سازمانهای وابسته بحزب توده و نهضت مقاومت ملی و همچنین بمنظور متنبه ساختن بعضی از طرفداران نهضت مقاومت که اخیرا بین آنها فکر هماهنگی و همکاری با توده‌ایها ایجاد شده اعلامیه‌ای صادر و ضمن آن حزب توده را مسئول اصلی شکستهای پی در پی نهضت معرفی کنند.

منبع ـ موثق است.

بعرض میرساند این عمل بعید بنظر نمیرسد

صحیح است ۵/۹

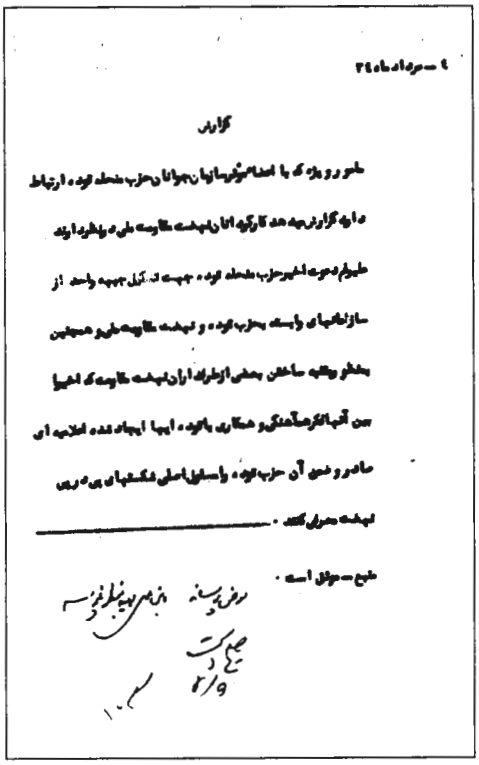

۴ ـ مرداد ماه ۳۴

گزارش

مامور ویژه که با اعضاء مؤثر سازمان جوانان حزب منحله توده ارتباط دارد گزارش میدهد کارگردانان نهضت مقاومت ملی در نظر دارند علیرغم دعوت اخیر حزب منحله توده جهت تشکیل جبهه واحد از سازمانهای وابسته بحزب توده و نهضت مقاومت ملی و همچنین بمنظور متنبه ساختن بعضی از طرفداران نهضت مقاومت که اخیرا بین آنها فکر هماهنگی و همکاری با توده‌ایها ایجاد شده اعلامیه‌ای صادر و ضمن آن حزب توده را مسئول اصلی شکستهای پی در پی نهضت معرفی کنند.

منبع ـ موثق است.

بعرض میرساند این عمل بعید بنظر نمیرسد

صحیح است ۵/۹

۱ـ جبهه واحد جبهه‌ای که با شرکت حزب توده، حزب ایران، حزب دمکرات قوام و حزب جنگل تشکیل شد
کژراهه، احسان طبری، ص ۳۵۲

شماره : ۳۲۹۱ تاریخ : ۳۴/۶/۲۳

اطلاعیه

مامور ویژه گزارش میدهد.

عده‌ای از اعضاء حزب توده و سازمان جوانان وابسته بحزب مزبور که در فدراسیون کوهنوردی نفوذ پیدا کرده‌اند در تاریخ ۳۴/۶/۳ تحت سرپرستی شخصی بنام سعیدی که عضو حزب توده میباشد به قبله ناز رفته بودند.

ارزش خبر : قابل تحقیق

انجمن ریاست تربیت بدنی جهت آگهی و هرگونه تحقیق

شعبه ۱۰ رکن دوم جهة آگهی

۱۷/۱ مرکز [ناخوانا]

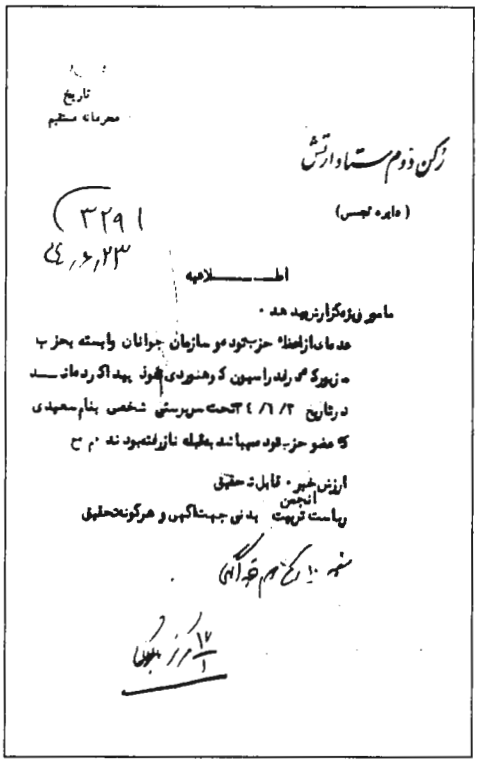
تاریخ
محرمانه مستقیم

رکن دوم ستاد ارتش

(دایره تجسس)

۳۲۹۱
۴۴/۶/۲۳

اطلاعیه

مامور ویژه گزارش میدهد .

عده ای از اعضاء حزب توده و سازمان جوانان وابسته بحزب مزبور که در فدراسیون کوهنوردی نفوذ پیدا کرده اند در تاریخ ۳۴/۶/۳ تحت سرپرستی شخصی بنام سعیدی که عضو حزب توده میباشد به قبله ناز رفته بودند . م ح

ارزش خبر . قابل تحقیق

انجمن ریاست تربیت بدنی جهت آگهی و هرگونه تحقیق

شعبه ۱۰ رکن دوم جهة آگهی

۱۷/۱ مرکز [ناخوانا]

شماره : ۳۳۲ تاریخ : ۳۴/۶/۲۳

اطلاعیه

مامور ویژه گزارش میدهد.

عادل عزیزی که عضو سازمان جوانان حزب توده میباشد با مدارک تحصیلی کلاس ۵ متوسطه در آموزشگاه ستوانی ژاندارمری کل کشور داخل گردیده که پس از یکسال خدمت با درجه ستوان سومی انجام وظیفه خواهد کرد. این شخص تقریبا از ۲۵ روز قبل اقدام باین کار نموده ولی هنوز سردوشی نزده است. مشارالیه در سازمان جوانان دارای مسئولیت میباشد و یکی از افراد زیردست او شخصی بنام حاج حسین حاج کریم است که در چاپخانه دانش واقع در خیابان لاله‌زار کوچه اتابک (نکیسا) مشغول کار میباشد. و دیگری شخصی بنام توکلی میباشد که در موسسه پخش آگهی از رادیو و سینما و جراید واقع در خیابان اسلامبول اول پاساژ تهران جنب بیستر و ۵ ریالی میباشد. شخص اخیر قبل از ۲۸ مرداد سال ۳۲ جزو سازمان نظامی حزب توده برای فرا گرفتن عملیات نظامی بکوههای شمیران میرفت. توکلی عضو مسئولیت دار سازمان جوانان حزب توده میباشد. حسین حاج کریم عضو رسمی سازمان جوانان حزب توده و مسئول یک حوزه سازمان میباشد. مسئول سازمانی حسین کریم شخصی بنام نقدی دانش‌آموز دبیرستان ادیب است که مشارالیه مسئول دو شاخه سازمانی میباشد.

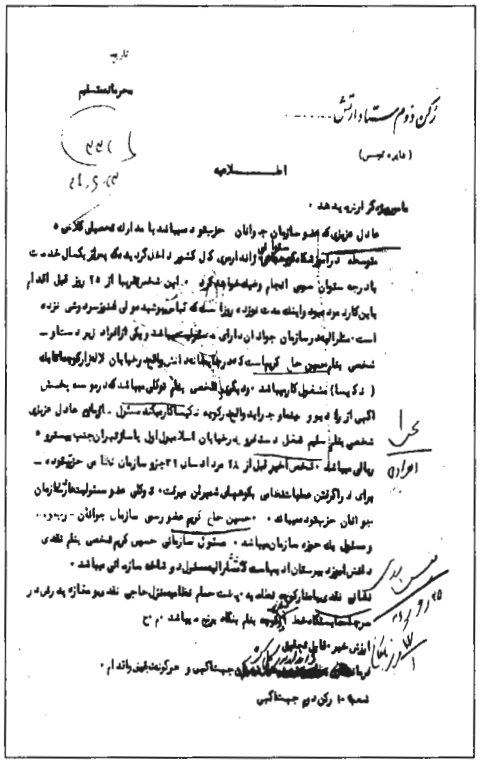

نشانی نقدی پامنار کوچه نظامیه پشت حمام نظامیه منزل حاجی نقدی و مغازه پـدرش در سـرچشـمه ایستگاه خط ۹... کوچه بنام بنگاه برنج میباشد.

ارزش خبر. قابل تحقیق

فرماندهی ژاندارمری کل کشور جهت آگهی و هرگونه تحقیق و اقدام

شعبه ۱۰ رکن دوم جهت آگهی

بخش ۱ انفرادی

فیش بررسی ۳۶/۶/۲۵

۱۷/۱ مرکز بایگانی

خلاصه دستورات حزبی و سازمان جوانان مربوطه به ۲ و ۳۴/۸/۵ و خلاصه از مذاکرات یکی از جلسات حزبی

۱ـ مسئولین و رابطین بایستی شبکه تماسهای خود را وسیع نموده و با افرادیکه از زندانها خارج شده و طرز آزاد شدن خود بمسئولین تسلیم نمایند.

۲ـ تماس با کارگران غیر حزبی و وارد شدن در اتحادیه‌ها و سندیکاهای دولتی بایستی ادامه یابد و مخصوصا بایستی با کارگرانی که رل پلیس را انجام میدهند بظاهر خوب بود و حتی دلایل آنها را ظاهرا قبول کرد.

۳ـ راجع به نهضت ملی‌ها ـ ایندسته سعی میکنند که در هر حال کارشکنی کرده و همیشه شکافی بین ملت ایجاد نمایند اینها در همه جا بر علیه حزب توده مشغول تبلیغات هستند و اکنون مردم را دعوت بسازش میکنند گویا خیال سازش با هیئت حاکمه را دارند و فقط بخاطر رسیدن بحکومت و کرسی‌های پارلمانی بنام ملت کار میکنند و اخیرا هم با وارد شدن ایران ببلوک غربی نیز اظهار خوشوقتی کرده‌اند.

۴ـ وضع داخلی حزب از لحاظ جمع‌آوری درآمد و حق عضویت بهیچوجه رضایت بخش نیست و افراد بایستی از خودگذشتگی بیشتر نشان دهند و حداکثر تا ۱۰ روز از ماه گذشته حق عضویتها را بپردازند.

۵ـ اصل پنهان کاری در محیط فعلی کاملا بایستی رعایت شود.

۶ـ راجع به تنفر نامه بعضی‌ها سؤالاتی کرده‌اند رفقا برای آزادی از زندان میتوانند تنفر نامه تسلیم نمایند در صورتیکه دیگران را لو ندهند.

۷ـ کسانیکه با اشخاص بانفوذ در دستگاههای دولتی آشنائی دارند بایستی آنها را معرفی نمایند تا بتوان بهر عنوانی شده با آنها تماس حاصل نمود و از وجودشان استفاده کرد.
۸ـ راجع بوضع زندگی تیرباران شدگان ـ عده زیادی از این خانوادهها در کمال آسایش و رفاه بسر میبرند و فرزندان آنها با کمک حزب توده ایران بکودکستانها دبستانها ـ پانسیونهای شبانه‌روزی میروند و جـای هیچگونه نگرانی نیست.

خلاصه مذاکرات یکی از جلسات حزبی

در این جلسه که در ساعت ۳ بعد از ظهر روز ۳۴/۸/۹ تشکیل شده بعد از بحث و تحلیل دستورات حزبی که در بالا خلاصه آن منعکس است مسئول حوزه راجع بتماس با نهضت ملی‌ها دستور داده است که با افراد نهضت مقاومت ملی بایستی بهر وسیله شده تماس بگیرید و حتی خود را از حزب توده متنفر نشان دهید و دستورات آنها را بگیرید و دستورات منفی آنرا رها کنید و مثبت آنرا بکار بندید زیرا آنها علنا با ما مـایل بهمکاری نیستند و این راه تنها وسیله است که میتوانیم بانفوذ در میان آنها مقاصد خود را انجام و آنها را بمبارزه دسته جمعی بکشانیم گر چه اینموضوع باعث اعتراض یکی از افراد حوزه واقع شده که معتقد بوده است اظهار تنفر در نزد آنها باعث میشود که آنهائی هم که بما گرویدند پراکنده شوند ولی مسئول اظهار داشته است که این موضوع دستور حزبی است و بهر وسیله شده ما بایستی آنرا اجرا نمائیم.

شماره : ۴۸۳ تاریخ : ۳۴/۱۰/۱۶

اطلاعیه

احسان طبری و نوشین[1] از عناصر موثر حزب توده در یکماه قبل در مسکو دیده شده‌اند.

ارزش خبر. موثق

فرمانداری نظامی تهران جهة آگهی شعبه ۱۰ رکن دوم جهة آگهی

۲ نسخه انفرادی

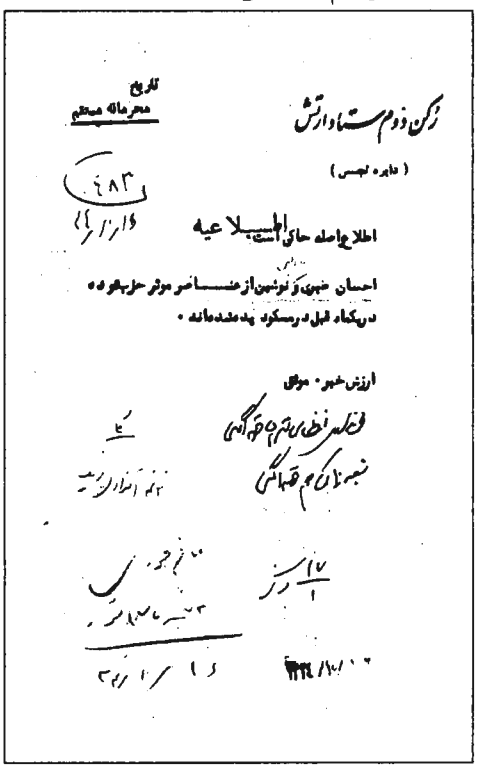

رکن دوم ستاد ارتش

(دایره تجسس)

تاریخ

محرمانه مستقیم

۴۸۳

اطلاعیه

اطلاع واصله حاکی است

احسان طبری و نوشین از عناصر موثر حزب توده در یکماه قبل در مسکو دیده شده‌اند.

ارزش خبر. موثق

۱ـ عبدالحسین نوشین کارگردان و هنرپیشه تئاتر از سران حزب توده و در سال ۱۳۲۲ رهبر سیاسی سازمان جوانان حزب و در سن هفتاد سالگی با بیماری سرطان در بیمارستان کرملین مسکو فوت کرد.

تاریخ : ۳۵/۶/۲۷

گزارش

تعداد زیادی از مسئولین سازمان جوانان حزب منحله توده طبق قرار بازپرس و ماده ۵ در زندان شهربانی و فرمانداری نظامی بازداشت میباشند و طبق اطلاع تعدادی از مسئولین نادم و حاضر بدادن اطلاعات خود میباشند فعلا بعلت پراکندگی اینگونه افراد در زندانهای مختلف استفاده مطلوب از آنها نمیشود لذا پیشنهاد مینماید در صورت تصویب مسئولین سازمان جوانان در یک زندان بخصوص جمع‌آوری و باحتمال قریب بیقین استفاده‌های زیر از آنها نمود.

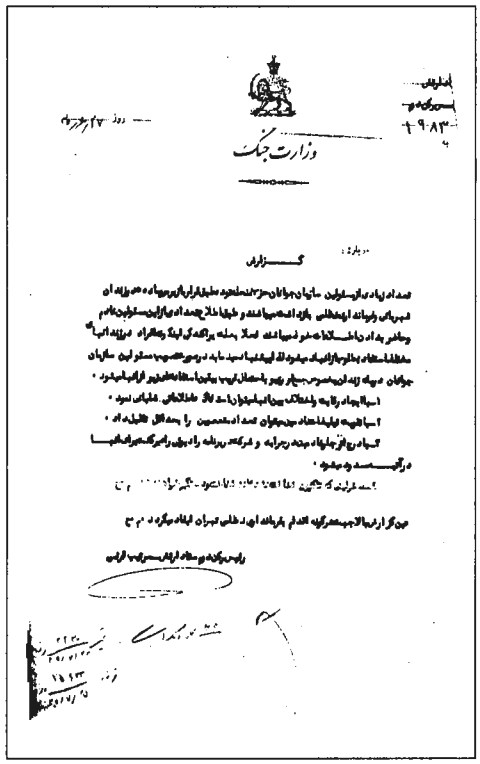

وزارت جنگ

۱ـ با ایجاد رقابت و اختلاف بین آنها میتوان استفاده اطلاعاتی شایانی نمود.

۲ـ با تقویت تبلیغات نادمین میتوان تعداد متعصبین را بحداقل تقلیل داد.

۳ـ با درج انزجار نادمین در جراید و شرکت در برنامه رادیوئی راه برگشت برای آنها در آتیه مسدود میشود.

عین گزارش بالا جهت هرگونه اقدام بفرمانداری نظامی تهران ایفاد میگردد.

رئیس رکن دوم ستاد ارتش ـ سرتیپ قرنی

از : اداره ستاد ارتش تاریخ : ۳۵/۱۱/۲۲
به : دائره تجسس رکن دوم شماره : ۶۵۷

اطلاعیه

مهندس نادر شرمینی در زندان قزل قلعه اظهارات زیر را نموده است.
اظهار میکند که علت کشف سازمان نظامی دقیقا برای کمیته مرکزی حزب معلوم نیست ولی هر چه باشد قضیه‌ای باین مهمی را تاریخ آشکار خواهد کرد و خائن و خادم شناخته خواهد شد گفته شده مهندس چرا تو را بدادگاه فرستادند. جواب داده رکن دوم و فرمانداری نظامی از من توقعاتی داشت و اطلاعات میخواستند من حاضر نشدم شخصیت خود را از دست بدهم این عمل مغایر با ایده‌آلیسم اخلاقی است. مهندس از یک زندانی پرسیده است شما را برای چه بزندان قزل قلعه آورده‌اند گفته است کسی در مشهد اعترافاتی کرده حالا از من اطلاعات میخواهند عقیده شما چیست چکار کنم پاسخ داد تا آنجائیکه به اسرار و گرفتاری اشخاص لطمه وارد نیاید و مقامات از آن قضیه خودشان مطلعند گفتنش جایز است ولی تا میتوانید چیزی نگوئید گفته شده مهندس حزب در چه حال است گفته است بشکل سابق حزب فعالیتی ندارد ولی عقاید و مسلکها ارتباطی با تشکیلات و فعالیت ندارد بالاخره این افکار و عقاید حزبی در آینده بشکل دیگری ظهور میکند و حقیقت را نمیتوان از بین برد البته بعضی از رهبران حزب دچار اشتباهاتی شدند که وضع باینجا منجر شده اما خود عقاید از بین نمیرود روز دیگر در مورد مجله عبرت با مهندس شرمینی

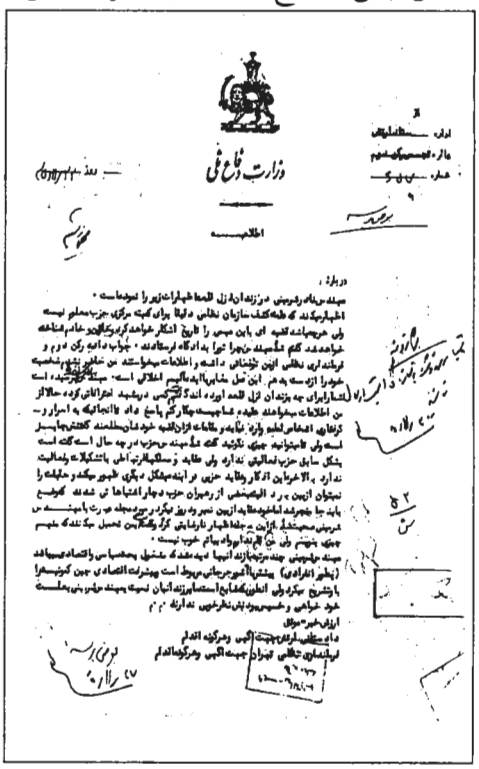
وزارت دفاع ملی
اطلاعیه

صحبت شده از این مجله اظهار نارضایتی کرده و گفته است بمن تحمیل میکنند که منهم چیزی بنویسم ولی من قلم ندارم و ادبیاتم خوب نیست.
مهندس شرمینی چند مرتبه با زندانیها دیده شد که مشغول بحث سیاسی و اقتصادی میباشد (بطور انفرادی) بیشتر با آشور جرجانی مربوط است و پیشرفت اقتصادی چین کمونیست را باو تشریح میکرد ولی آنطوریکه شایع است سایر زندانیان نسبت بمهندس شرمینی بعلت خودخواهی و خسیس بودنش نظر خوبی ندارند.
ارزش خبر. موثق
دادستانی ارتش جهت آگهی و هرگونه اقدام
فرمانداری نظامی تهران جهت آگهی و هرگونه اقدام
بعرض برسد ۳۵/۱۱/۲۷
سرکار [ناخوانا] تیمسار رونوشت به سازمان امنیت ارسال نمایند ۳۵/۱۱/۳۰

موضوع: اخراج از حزب

کمیته مرکزی حزب توده ایران در جریان سه سال اخیر تصمیماتی درباره اخراج بعضی از اعضاء سابق کمیته مرکزی بنا به دلایل مختلف ضعف در مقابل دشمن خیانت بحزب و همکاری با پلیس اتخاذ نموده است

نظر باینکه این تصمیمات تاکنون در اسناد رسمی حزبی منعکس نگردیده است ممکن است عدم اعلام رسمی این اخراج‌ها و علل آن موجب پاره‌ای ابهامات گردد و بالنتیجه اشتباهاتی در جریان فعالیت حزبی ببار آورد

نخست وزیری
سازمان اطلاعات و امنیت کشور

موضوع: اخراج از حزب

کمیته مرکزی حزب توده ایران در جریان سه سال اخیر تصمیماتی درباره اخراج بعضی از اعضاء سابق کمیته مرکزی بنا به دلایل مختلف ضعف در مقابل دشمن خیانت بحزب و همکاری با پلیس اتخاذ نموده است

نظر باینکه این تصمیمات تاکنون در اسناد رسمی حزبی منعکس نگردیده است ممکن است عدم اعلام رسمی این اخراج‌ها و علل آن موجب پاره‌ای ابهامات گردد و بالنتیجه اشتباهاتی در جریان فعالیت حزبی ببار آورد

هیئت اجرائیه حزب توده ایران در جلسه ۴ شهریور ماه ۱۳۳۷ خود مقرر داشت که کلیه تصمیمات مزبور بوسیله مجله مسائل حزبی باطلاع عموم اعضاء حزب برسد.

اینک تصمیمات مزبور با ذکر علل و تاریخ هر یک

۱ـ بنا به تصمیمی که در جلسه ۲۳ اسفند ماه ۱۳۲۴ کمیته مرکزی اتخاذ شده است دکتر مرتضی یزدی عضو سابق کمیته مرکزی نظر بضعفی که از خود نشان داده و نامه هائی که در آذرماه ۱۳۳۴ بداستانی ارتش و شاه دائر به تقاضای عفو خویش نوشته از حزب توده ایران اخراج گردیده است

۲ـ در تاریخ ۸ اردیبهشت ماه ۱۳۳۵ کمیته مرکزی حزب توده ایران تصمیم هیئت اجرائیه را دائر به اخراج مهندس ثروت شرمینی عضو سابق کمیته مرکزی تائید نموده است و نظر باینکه پس از اعلام تصمیم هیئت اجرائیه مشارالیه مجددا نامه تسلیم‌طلبانه دیگری را امضاء نموده کمیته مرکزی اخراج وی را از حزب توده ایران قطعی اعلام داشته است

۳ـ کمیته مرکزی حزب توده ایران در جلسات ششم و دهم اردیبهشت ماه ۱۳۳۶ پس از بررسی اظهارات ضد حزبی وهن‌آور و تسلیم‌طلبانه‌ایکه دکتر محمد بهرامی عضو سابق کمیته مرکزی چه در مراحل تحقیقی و چه در فرمانداری نظامی تهران در برابر مخبرین جراید نموده است عمل مشارالیه را خیانت‌آمیز تشخیص داده باین مناسبت او را از تمام مقامات حزبی خلع و از حزب اخراج نموده است

۴ـ بمناسبت اینکه امان‌اله قریشی عضو مشاور سابق کمیته مرکزی حزب توده ایران روش خیانت‌آمیز و تسلیم در مقابل دشمن را در پیش گرفته و طبق اطلاعاتی که در دست است از مصنفین کتاب افتراآمیز سیر کمونیسم در ایران میباشد کمیته مرکزی حزب توده ایران در جلسه ۲۱ تیرماه ۱۳۳۶ خود ویرا بعلت همکاری با پلیس و خیانت از تمام مقامات حزبی خلع و از حزب توده ایران اخراج نموده است.

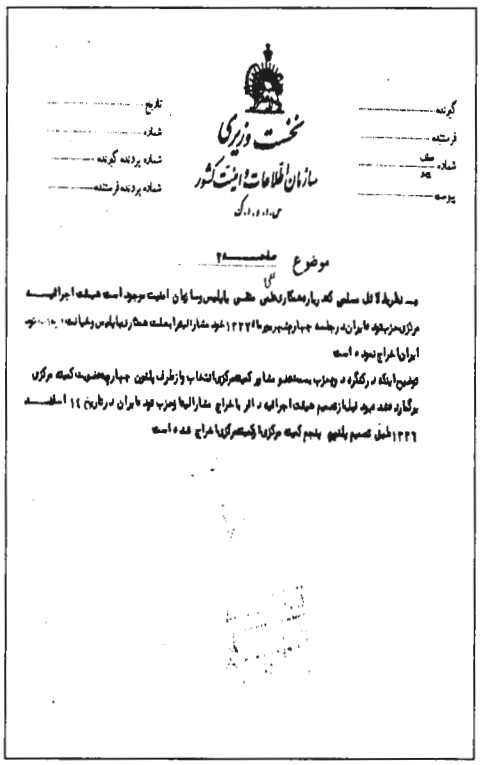
نخست وزیری
سازمان اطلاعات و امنیت کشور
موضوع

۵ـ نظر بدلائل مسلمی که درباره همکاری علی متقی با پلیس و سازمان امنیت موجود است هیئت اجرائیه مرکزی حزب توده ایران در جلسه چهارم شهریور ماه ۱۳۳۷ خود مشارالیه را بعلت همکاری با پلیس و خیانت از حزب توده ایران اخراج نموده است

توضیح اینکه در کنگره دوم حزب بسمت عضو مشاور کمیته مرکزی انتخاب و از طرف پلنوم چهارم به عضویت کمیته مرکزی برگمارده شده بود قبل از تصمیم هیئت اجرائیه دائر باخراج مشارالیه از حزب توده ایران در تاریخ ۱۴ اسفند ۱۳۳۶ طبق تصمیم پلنوم پنجم کمیته مرکزی از کمیته مرکزی اخراج شده است.

فهرست اعلام

آ

آبادان / ۴۳

آبراهامیان، یرواند / ۲۹

آخوند خراسانی / ۴۱

آدامیان، زاون / ۲۱۴

آدمیت، منوچهر / ۳۴

آذربایجان / ۴، ۱۳، ۱۶، ۱۰۱، ۱۴۳، ۲۱۶، ۲۱۷

آرتا (سرتیپ) / ۱۳۱

آرین / ۳۰، ۳۳

آزاده شیبانی، شریعت / ۴۷، ۴۸

آزموده (سرتیپ) / ۲۲۰

آستارا / ۲۱۶

آشتیانی‌زاده / ۹۳

آقائی، اسداله / ۲۴، ۴۸، ۱۸۳، ۲۰۳

آل‌احمد، جلال / ۱۰۱

آلبانی / ۱۳

آل رسول / ۸۳

آلمان / ۱، ۱۷، ۲۸، ۵۶

آلمان شرقی / ۲، ۳، ۶، ۱۸۳

آلمان غربی / ۴

آمریکا / ۱۰، ۲۶، ۵۸، ۶۱، ۶۲، ۶۳، ۷۴، ۱۰۷

آموزگار، پروین / ۱۳۱

آوریان، محمدعلی / ۱۱

الف

ابراهیم‌زاده، راضیه / ۱۵، ۱۵۲

ابراهیم‌زاده، رضا / ۱۵، ۱۵۱، ۱۵۲

ابراهیمی، احمد / ۲۸

ابراهیمی، ویلهلم / ۵۳

ابریشمی، احمد / ۲۶

ابوالمحمد / ۵۳

اتابکی / ۲۶

اتریش / ۴

ارانی، تقی / ۲، ۲۸، ۵۴، ۱۵۲

اردبیل / ۴، ۵، ۱۶

اردلان / ۲۱

ارمنی، آرشاک / ۱۹۲

ارمنی، جمشید / ۵۶، ۵۸

ارمنی (دوشیزه) / ۷۹

اروپا / ۷۹، ۸۱

اریک / ۸۰

ازهاری / ۱۸۹

اسپانیا / ۷۲

استالین / ۴۹، ۵۹

اسدی، خسرو / ۱۸۴، ۲۰۳

اسرائیل / ۷۹

اسکندری / ۱۴۴

اسکندری، ایرج / ۲، ۳، ۲۹، ۳۸، ۵۴، ۸۱، ۱۵۱

اسکندری، زهرا / ۱۵

اسکندری، سلیمان میرزا / ۱۳، ۱۵، ۲۸

اصفهان / ۴۳

اعتضادزاده / ۵۳

افتخاری، یوسف / ۶

افشار، طاهر / ۲۲

افشار، هوشمند / ۷۹
افغانستان / ۵۳
اکتشافی، پرویز / ۶
الجزایر / ۱۳
الموتی، ضیاء / ۵۳، ۵۴
امام خمینی (رض) / ۵۳
امامی، باقر / ۵۳
امامی، جمال / ۴۱
امجدی (سرگرد) / ۱۳۲
امیدعلی / ۱۸۴
امیرخسروی، بابک / ۴۸، ۶۶، ۸۶، ۸۸، ۱۰۶، ۱۷۷
امیرخیزی / ۱۴۴
امینی / ۱۳۱، ۶۲، ۷۸
امینی، علی / ۲۱، ۷۳
اندونزی / ۶۵
انصاری (مهندس) / ۴
انگـلیس / ۲۶، ۴۱، ۶۲، ۶۳، ۶۴، ۶۵، ۶۶، ۷۵، ۷۸، ۸۴، ۱۰۷، ۱۶۱
انورخامه‌ای / ۱۰۵
اورنگ، حسین / ۴
اویسی / ۱۲۲
ایتالیا / ۷۲، ۷۸، ۷۹، ۲۰۹
ایـران / ۵، ۱۶، ۲۶، ۵۶، ۵۸، ۶۳، ۶۵، ۷۴، ۷۶، ۷۷، ۷۹، ۸۷، ۹۱
ایل قشقائی / ۲۱۷

ب

بابازاده، غلامعلی / ۴
بادکوبه / ۱۰، ۱۵۱
باغدانیان، جهانگیر / ۴۸
باقری / ۵۳
باقری، منصور / ۱۸۴
باکو / ۶، ۱۰، ۱۳، ۱۵۱
بحرکاظمی، محمود / ۲۳، ۲۶
بختیار، تیمور / ۱۳۷، ۱۹۹، ۲۰۱، ۲۰۲، ۲۱۷، ۲۲۱
برمه / ۶۵
بروجردی (آیت‌الله) / ۴۲
بغداد / ۱۳
بقایی، مظفر / ۱۵۶، ۲۰۰
بقراطی / ۱۵۱
بنیامین، کوروش / ۵۳
بوشهر / ۴۱
بهار / ۶۲، ۱۵۱
بهار، ملک‌الشعراء / ۴۷، ۴۸، ۵۲
بهار، مهرداد / ۴۷، ۴۹، ۱۳۵، ۱۶۹
بهبهانی، سیدجعفر / ۲۱
بهرامی، محمد / ۱۶، ۲۸، ۲۹، ۵۹، ۶۰، ۱۰۵
بهرامی، مهذب‌السلطنه / ۲۸
بهلول (نشریه) / ۱۱۷
بهنام، مسعود / ۱۳۱
بی‌آزار / ۶۱
بیغم، غلام / ۲۰۳

پ

پارسا / ۱۸۰

پاریس / ۲، ۱۳

پاکان / ۱۵۱

پاکروان (سرهنگ) / ۱۳۰

پاکزاد / ۲۵

پان ایرانیست / ۳۸، ۱۲۱، ۱۳۵، ۱۵۰، ۱۶۲، ۱۸۱، ۱۸۹، ۲۰۰

پایدار (سرگرد) / ۳۵

پدرام / ۵۳

پروین، شاهپور / ۱۸۱

پزشکپور، محسن / ۱۸۹، ۱۹۰

پورکاشانی، آریان / ۹۱

پورمیر / ۲۶

پوریا، ارسلان / ۴۸، ۱۳۴، ۱۸۴، ۲۰۴، ۲۰۵، ۲۰۹، ۲۱۰

پوریا (سرتیپ) / ۱۸۴

پیشه‌وری، جعفر / ۵، ۱۵۱، ۲۱۶

ت ـ ث

تبریز / ۴، ۱۴، ۱۴۳، ۱۵۲

تقوی، سیدمحسن / ۴۳

توکلی / ۲۲۵

تهران / ۴، ۵، ۹، ۱۶، ۴۴، ۵۲، ۵۶، ۵۸، ۶۲، ۶۴، ۶۶، ۶۸، ۷۴، ۸۶، ۸۸، ۸۹، ۹۶، ۹۸، ۱۴۳

تهرانی، میرزا / ۴۱

ثقه اسلامی / ۱۶۹، ۱۷۲

ج

جامعه لیسانسیه‌های دانشسرایعالی وابسته به حزب توده / ۲۱

جانبازیان / ۷۹

جبهه آزادی / ۱۱۴

جبهه ملی / ۱۵۹

جبهه واحد / ۲۲۳

جزنی، بیژن / ۲۰۴

جعفری / ۸۰، ۱۳۱

جلالی، سیامک / ۴۸، ۱۸۴، ۱۹۰، ۲۰۳

جلیلوند / ۶۰

جمعه‌زاده خراط، غلامعلی / ۲۵

جمعیت آذربایجانیان مقیم مرکز / ۱۱۴

جمعیت آزادی / ۱۶۱

جمعیت ایرانی هوادار صلح / ۱۶۱

جمعیت رهائی کار و اندیشه / ۱۶۲

جمیعت مبارزه با بیسوادی / ۱۶۱

جمعیت ملی مبارزه با شرکتهای استعماری / ۱۰۸، ۱۱۰، ۱۶۱، ۱۶۵

جمعیت هواداران صلح و آزادی ایران / ۱۰۰، ۱۳۴

جنتی آقابالا / ۱۱۵

جودت، حسین / ۴، ۱۳، ۱۶، ۱۷، ۱۹، ۳۹، ۱۰۵، ۱۵۱، ۱۸۲

جورابچی، جواد / ۱۱۴

چ ـ ح

چاورقچی، حاجی عباس / ۱۱۴

چلیپا، علی‌اکبر / ۲۱۷
چین / ۶۵
حاتم صفت، پرویز / ۲۰۵
حاتمی، صفیه / ۲۱۷
حافظی / ۱۰۵
حداد / ۳۴
حدادپور / ۱۸۰
حریری، اصغر / ۴۳
حزب استقلال / ۱۶۲
حزب ایران / ۱۵۶، ۲۲۳
حزب توده / اکثر صفحات
حزب جنگل / ۲۲۳
حزب دمکرات قوام / ۲۲۳
حزب دمکرات کردستان / ۱۵۶
حزب زحمتکشان / ۱۰۱، ۱۶۲، ۱۸۱، ۲۰۰
حزب کمونیست شوروی / ۹، ۱۵۸، ۱۵۹
حزب کمونیست فرانسه / ۳۹
حسابی (دکتر) / ۱۸۳
حسامی / ۲۶
حسینی، وثوق / ۲۵
حکمت (دکتر) / ۱۳، ۱۶، ۱۷، ۱۹
حکمت، فاخر / ۲۰۰
حکیم / ۱۴۴
حکیم‌پور / ۶۰، ۱۵۱
حکیمی، صمد / ۴، ۶، ۱۵۱
حکیمی، علی / ۶، ۱۵۱
حاج کریم، حاج حسین / ۲۲۵
حلمی، یوسف / ۱۱۲

خ

خادمیان / ۱۳۹
خاشع حسن / ۵۵، ۶۱، ۸۰، ۱۳۱
خاکزاد ابوالحسن / ۲۴
خان بابائی (دکتر) / ۲۰۰
خانه صلح / ۱۰۱، ۱۰۸، ۱۸۱
خانه فرهنگ / ۱۸۱
خرازی، محمدرضا / ۶۰
خراسان / ۲۱۶
خسروی، خسرو / ۲۶
خلیل آذر / ۱۵
خلیل آذر، سارا / ۱۵
خموشی، منصور / ۳۸
خموشی، ناصر / ۳۸
خنجی، محمد / ۱۰۱
خوئی / ۴۷
خوزستان / ۲۹، ۴۴، ۴۵، ۷۴، ۷۶

د ـ ذ

داداش‌پور / ۱۸۰
دارالفنون / ۱، ۲
داریوش، حسین / ۴۹
دانمارک / ۴۹
درخشانفر / ۲۰۷، ۲۱۱
درخشش، محمد / ۲۱

درویش (مهندس) / ۴
درویشی / ۲۶
دژکام / ۶۱
دماوند / ۱۰۵
دنیا (نشریه) / ۵۳
دهخدا / ۴۷
دیبائیان / ۵۳
ذوالقدر، مظفر / ۴۱

ر

رادمنش، رضا / ۱، ۲، ۴، ۵، ۶، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۶، ۱۷، ۱۹، ۲۹، ۳۸، ۳۹، ۸۱، ۱۵۱، ۱۵۹، ۱۸۳، ۲۰۳
راستی، یعقوب / ۲۵۵
راوندی، مرتضی / ۱۸۲
راه آینده (نشریه) / ۱۸
رحیمیان / ۱۴
رزم‌آرا (سپهبد) / ۴۱، ۱۰۵، ۲۱۷
رسولی / ۱، ۶۲
رسولی، ناظم / ۲۰۳
رشت / ۲۳
رضائی / ۷۹
رضاخانلو (دوشیزه) / ۱۳۱
رضاشاه / ۲، ۴۸
رضوانی / ۲۹
رضوی (مهندس) / ۱۵۶
رفیع قائم، نظام‌الملک / ۳۹
رمضانی / ۶۰
روزبه، خسرو / ۱۰۶، ۱۰۵، ۱۵۱، ۱۵۲، ۲۱۴، ۲۱۷
روزنامه آژیر / ۱۵۱
روزنامه بسوی آینده / ۱۰۴، ۱۳۳، ۱۶۵، ۲۱۶
روزنامه پرچم / ۱۲۱، ۱۶۱
روزنامه پرچم اسلام / ۱۶۱
روزنامه ترقی / ۱۰۵
روزنامه جوانان / ۴۷
روزنامه جوانان دمکرات / ۵۹، ۱۴۹، ۱۷۷
روزنامه چلنگر / ۱۰۸
روزنامه حوادث / ۵
روزنامه دانشجو توده‌ای / ۱۲۱
روزنامه دوست ایران / ۳۴
روزنامه راهنمای ملت / ۱۱۷
روزنامه رزم / ۳۱، ۱۶۱، ۱۹۲، ۲۰۵، ۲۰۷، ۲۰۸، ۲۱۴
روزنامه رهبر / ۳
روزنامه سوگند / ۱۷۰
روزنامه شاهد / ۲۰۰
روزنامه شهباز / ۵۳، ۵۶، ۱۶۵
روزنامه ظفر / ۳۱، ۱۶۱، ۲۰۷
روزنامه علاج / ۱۵۳
روزنامه مردم / ۲، ۳، ۳۰، ۵۷، ۵۸، ۱۶۱، ۲۰۷، ۲۲۲
روزنامه مصلحت / ۱۰۸، ۱۶۷
روستا، رضا / ۵، ۶، ۱۴۴، ۱۵۱، ۱۵۲
روسیه / ۵۸، ۱۵۲
رومانی / ۸۰

ز، ژ

زاهدی، اردشیر / ۴۲

زاهدی (سرلشکر) / ۴۱

زاهدی، فضل‌اله / ۴۲

زنجانی، قاسم / ۵۳

زندپور شیرازی، ایرج / ۲۰۳

زیبائی، علی / ۳، ۴۵، ۵۹، ۶۰، ۱۳۴، ۲۱۶

ژرژ / ۲۰۳

ژنو / ۱۵۱

ژولیور، کوری / ۳۹

س

ساری / ۳

سازمان جوانان /اکثر صفحات

سازمان جوانان توده‌ای / ۱۰۱

سازمان جوانان شیرازی مقیم تهران / ۶۸

سازمان دانش‌آموزان / ۱۵۳، ۱۵۵، ۱۶۱، ۱۷۰

سازمان دانش‌آموزان تهران / ۱۱۶

سازمان دانشجویان / ۱۵۶، ۱۶۱، ۱۶۳، ۱۶۶، ۱۶۸، ۱۷۱، ۱۷۳، ۱۷۹

سازمان زنان ایران / ۹۲

ساعدلو، هوشنگ / ۱۰۱

ساعد (نشریه) / ۱۰۱

ساواک / ۳، ۴، ۲۳

سپهبدی، عیسی / ۲۰۰، ۲۰۳

سپهری / ۵۳، ۹۱

سپهری (دوشیزه) / ۱۳۱

ستوده، هوشنگ / ۱۵۶

سحرگاه (نشریه) / ۱۱۷

سربی / ۱۸۰

سرکیسیان، اریک / ۲۵

سرکیسیان، قازار / ۲۵

سعید (مهندس) / ۱۲۳

سغائی / ۱۷

سلمان‌پور، سیف‌اله / ۱۵

سمندریان / ۲۰۳

سمندری‌زاده / ۱۹۰

سمیعی، احمد / ۴۸، ۱۸۴، ۲۰۳

سنجری، عباس / ۱۱۷

سهیل (مهندس) / ۱۸۴

سیامک (سرهنگ) / ۲۸، ۲۱۷

ش

شاملو / ۱۱۳

شاندرمنی، اکبر / ۴

شاهوردی / ۱۲۲

شایگان، سیدعلی / ۵۲

شبستری، میرزا علی / ۱۵۱

شرقی / ۱۵۱

شرمینی، عالیه / ۱۴، ۵۳

شرمینی، علی / ۱۹۲

شرمینی، لیلی / ۱۰، ۵۳، ۱۸۳

شرمینی، نادر (ثروت شرمینی) / ۴، ۵، ۹، ۱۰، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۸، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۵۹، ۱۴۴، ۱۸۳، ۱۹۱، ۱۹۲، ۲۰۰،

۲۰۴، ۲۰۵، ۲۱۲، ۲۱۶، ۲۱۸، ۲۲۰، ۲۳۱، ۲۳۲
شریعت‌زاده / ۱۱۳
شریف‌امامی، جعفر / ۲۱
شریفی، محمدعلی / ۵۳، ۵۴
شعاعی (سرهنگ) / ۲
شعبانی / ۱۵
شعشعانی (سرهنگ) / ۲۰۸
شناسائی، علی / ۵۲
شورای متحده سازمان جوانان / ۵
شورش (نشریه) / ۱۱۷
شورشیان، محمد / ۴
شوروی / ۱، ۳، ۵، ۶، ۹، ۱۴، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۴۶، ۴۷، ۵۳، ۵۶، ۵۷، ۶۵، ۷۴، ۷۹، ۸۶، ۱۵۲، ۱۶۰، ۲۱۷
شوشتری / ۷۲، ۷۸
شهابی، اکبر / ۴
شهباز (نشریه) / ۵۳
شهبازیان، آشوت / ۱۹۳، ۲۰۵
شهبازیان، اکبر / ۲۰۳
شهریاری، عباسعلی / ۶
شهیدی / ۵۳، ۶۱، ۶۴، ۹۶، ۹۷
شهیدی (دکتر) / ۱۹۳
شیائی، رضا / ۲۰۵
شیرزادگان (دکتر) / ۲۱۶

ص ـ ض

صالح / ۱۹۱
صالحی، اکبر / ۲۶
صالحی، محسن / ۱۰۵
صحراکار / ۵۳
صدرالدینی، فرهنگ / ۵۳
صدقی (سرگرد) / ۴۹
صفاری (سرتیپ) / ۱۶۳
صهیونیست / ۱۲۷
صیادپور / ۲۳، ۲۵
ضیائی / ۵۳
ضیائی، رضا / ۲۰۵

ط

طالب‌زاده / ۷۹
طباطبائی، سیدضیاءالدین / ۸۰
طباطبایی، محمد / ۱۸۱
طبری، احسان / ۲، ۳، ۴، ۵، ۱۰، ۱۲، ۴۸، ۵۰، ۸۱، ۱۰۵، ۱۰۸، ۱۴۴، ۱۵۱، ۱۸۲، ۱۸۹، ۲۰۵، ۲۱۲، ۲۲۳
طریقت / ۴۲
طوسی / ۲۶
طهماسبی، آرشاک / ۲۰۵
طهماسبی، خلیل / ۴۱

ع ـ غ

عابدینی / ۱۶، ۱۷، ۱۹، ۲۰
عاصمی / ۵۳، ۱۳۱
عاملی، محمدرضا / ۱۸۹
عباسی / ۱۹۱

عباسی، ابوالحسن / ۲۱۴، ۲۱۷
عبدلی / ۶۹
عبده، جلال / ۲۰۰
عتیقه‌چی (مهندس) / ۱۵۱
عدیلی، منوچهر / ۲۶
عراق / ۱۳، ۵۳، ۶۵
عزیزی، عادل / ۲۲۵
عطائی، جواد / ۲۵
عظیمی (سرتیپ) / ۶۶، ۹۸، ۱۳۵، ۱۳۶
عظیمی، محبوب / ۴
عقیلی / ۱۳، ۱۶، ۱۷، ۱۹، ۲۰
عقیلی / ۱۰۳
علاء، حسین / ۴۱، ۴۳
علوی، پرتو / ۹۴، ۱۰۴
علوی (سرلشکر) / ۱۷۹
علوی کیا (سرهنگ) / ۱۳۰
علوی، مرتضی / ۲۸
علوی (مهندس) / ۲۰۳
غفاری، داریوش / ۱۰۵
غفاری، مجید / ۹۶
غفاری (مهندس) / ۲۱۲
غلامرضا، وثیق / ۱۰۱

ف

فاطری / ۱۰۵
فامیلی، حسن / ۱۴
فخرائی، ناصر / ۱۶۱
فدائیان اسلام / ۴۱، ۴۲، ۴۳، ۴۵، ۴۶
فرانسه / ۴، ۵، ۱۶، ۱۷، ۲۰۹
فرجامی / ۱۵۱
فرح / ۴۷
فرزانه (سرهنگ) / ۱۲۹، ۱۳۳، ۱۴۲
فرقه دمکرات / ۲۸، ۱۵۱، ۱۵۲
فرقه دمکرات آذربایجان / ۱۵۱، ۱۵۶
فرنیان، محمد / ۱۱۴
فروتن (سرکار) / ۲۲۰
فروتن، غلامحسین / ۴، ۵، ۱۶، ۱۷، ۵۲، ۵۹، ۶۰، ۱۴۴
فروغی، محسن / ۱، ۲۰۰
فروهر، داریوش / ۱۸۹
فروهر، صادق / ۲۰۳
فریور (مهندس) / ۱۲۲
فقیهی شیرازی / ۱۶۱
فلسطین / ۱۲۷، ۱۲۹، ۱۳۰
فیروز / ۱۲۲
فیروز، مریم / ۴، ۱۵، ۱۵۱
فیوضی، ناصر / ۲۵

ق

قائمی (دکتر) / ۱۶
قاسمی، احمد / ۴، ۵، ۱۷، ۱۹، ۱۰۵، ۱۴۴، ۱۵۱، ۱۸۲، ۱۸۳
قاسمی (مهندس) / ۱۸۲
قاضی‌زاده، محمد / ۵۳
قاضی نوری / ۶۴

قدیری، سعید / ۷۹
قدیمی (مهندس) / ۱۲۳
قرنی (سرتیپ) / ۲۳۰
قریشی، امان‌اله / ۱، ۲، ۱۶، ۱۸، ۲۳۴
قزوین / ۵۴، ۵۶، ۱۵۲
قشقائی، عباس / ۱۵
قندهاریان / ۱۰۱
قوام‌السلطنه، احمد / ۳، ۱۵۶، ۱۶۴

ک ـ گ

کابل / ۵۵
کاراپتیان / ۱۳۱
کاشان / ۱۳۷
کاشانی، ابوالقاسم / ۴۱، ۴۲، ۴۳، ۴۵، ۹۳، ۱۱۴، ۱۶۱، ۱۶۴، ۱۹۹
کاشانی، سیدمصطفی / ۴۱
کامبخش / ۱۵۲، ۱۵۳، ۲۱۶
کامبخش، اختر / ۴، ۵
کامبخش، عبدالصمد / ۲۹، ۱۴۴، ۱۵۲
کامران میرزا، عدل‌الممالک / ۱۵۲
کانون بانوان / ۱۶۱
کانون جوانان دمکرات / ۶۹، ۷۱، ۹۹، ۱۰۰، ۱۰۲، ۱۰۳، ۱۰۶، اکثر صفحات
کانون کارگران راه‌آهن / ۱۵۲
کاوه (نشریه) / ۵۳
کپنهاگ / ۴۹
کتمیری / ۳۱
کرج / ۸۰
کردستان / ۱۴۵
کرمانشاه / ۲۱
کره / ۶۷، ۱۳۶
کریمیان، رادمنش / ۲۶
کسروی، احمد / ۴۲
کشاورز (دکتر) / ۳۵، ۳۹، ۱۴۶، ۱۸۴
کشاورز (دوشیزه) / ۶۳
کشاورز (فریدون) / ۲، ۴، ۱۳، ۱۶، ۱۷، ۱۹، ۲۹، ۱۰۷
کشاورز، کریم / ۱۴
کشتیران / ۲۶
کلانتری، ناصر / ۲۴، ۲۰۵
کمیته انتقام / ۱۰۷
کمیته ترور / ۱۰۲، ۱۰۷
کوچک شوشتری، احمد / ۴۹، ۱۱۴
کوشا، فریدون / ۲۱
کولائی، الهه / ۹
کویت / ۵۴
کیانوری، نورالدین / ۱، ۴، ۶، ۹، ۱۱، ۱۳، ۱۴، ۱۶، ۱۹، ۳۰، ۵۵، ۱۰۲، ۱۰۶، ۱۴۶، ۱۵۳، ۱۵۸، ۱۶۷، ۲۱۶
کیانی / ۲۳
کی‌مرام (دوشیزه) / ۱۳۳
کی مرام، منوچهر / ۵۴، ۱۳۳
کی‌مرام (مهندس) / ۴
کی‌نژاد / ۱۰۶
گرجی، همایون / ۳۱، ۳۴
گرزن (سرلشکر) / ۴۱، ۱۲۳

گروه پنجاه و سه نفر / ۲، ۲۹
گروه خالو قربان / ۶
گریگوریان / ۸۱
گلسرخی، ایرج / ۸۱
گلشن، حسن / ۷۳، ۷۵، ۸۰

ل

لاجوردی / ۶۱
لاهوتی / ۱۵۴
لاهیجان / ۲، ۱۰
لایپزیک / ۵۴
لشکر، ضیاء / ۲۱۸
لطفی / ۱۱۶
لنکرانی / ۶۲
لنکرانی، احمد / ۵۳
لنکرانی، حسام / ۱۰۷، ۲۱۹
لنکرانی، مرتضی / ۹۸
لنکرانی، مصطفی / ۴۸، ۴۹، ۵۱، ۵۴، ۹۸، ۹۹، ۱۱۰
لنین / ۹۶
لنینگراد / ۵

م

مازندران / ۹۸
مالایا / ۶۶
مالزی / ۶۷
ماهنامه علم / ۱۰۳
مبشری، محمدعلی / ۲۱۶
مبصر (سرهنگ) / ۲۱۹
متقی، علی / ۱۶، ۱۸، ۲۳۶
مجاهدین اسلام / ۱۳۹
مجتهدی، محمدعلی (دکتر) / ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۳۵، ۳۶، ۳۸، ۳۹، ۴۰
مجله دنیا / ۳
مجمع مسلمانان مجاهد / ۱۶۴
محسنی / ۲۶، ۸۲
محضری، ابراهیم / ۱۵۳
محقق زاده (سروان) / ۲۱۶
مدرسی، محمود / ۲۰۵
مرندی، حسین / ۴۹، ۲۰۵
مسعود، محمد / ۱۰۲، ۱۰۶
مسکو / ۵، ۴۸، ۲۳۱
مسی / ۱۸۲
مشایخی / ۲۱
مشهد / ۲۳
مصدق، محمد / ۲، ۴۲، ۴۴، ۴۸، ۵۸، ۶۶، ۷۳، ۷۵، ۷۸، ۸۰، ۸۲، ۸۹، ۹۲، ۱۰۱، ۱۰۸، ۱۴۷، ۱۶۴، ۱۸۷، ۱۸۹
مصر / ۶۳، ۶۴، ۶۵، ۶۶، ۷۲، ۸۲، ۱۱۲، ۲۱۲
مصفا، فضل‌اله / ۲۱
مظفر، بقائی / ۱۰۱
معتضدی، هوشنگ / ۱۸۳
معصومی، علی / ۲۳، ۲۵، ۲۶
معنوی، عزت‌اله / ۱۲
مقدم / ۴۲، ۸۳
ملاکی، عوش / ۱۳۹

ملکی، خلیل / ۲۱، ۴۰، ۱۰۱، ۱۹۱
ملکی، همایون / ۱۳۱
منتصری، هوشنگ / ۱۱، ۱۲، ۸۱
منصوری / ۴۲
مهاجر / ۲۵
میرنصیری (سرهنگ) / ۲۱۳
میکائیلیان / ۸۰

ن

نائینی / ۴۱
نادرپور / ۱۰۱
نامور، رحیم / ۵۳، ۵۶، ۶۱، ۹۶، ۱۶۵، ۱۸۷
نظری / ۲۰۳
نظری، حسن / ۴۸
نفیسی، سعید / ۴۷، ۴۸، ۲۱۱
نفیسی، نوشین دخت / ۴۷
نقدی / ۲۲۵
نوائی، پرویز / ۱۰۵
نواب صفوی، سیدمجتبی / ۴۱
نوتاش، احمد / ۲۰۵
نورحسینی، سیدمحمد / ۴۳
نوروزی، حسین / ۱۸۳
نوروزی، داود / ۱۸۲، ۱۸۳
نوری، شهید شیخ فضل‌اله / ۱
نوری، مهدی / ۱
نوشین، عبدالحسین / ۵۶، ۱۴۴، ۲۲۹
نیروی سوم (هفته نامه) / ۱۰۱

و

واثق / ۲۱۴
واحدی، سیدمحمد / ۴۱
وثوق‌الدوله / ۴۱
وثوقی، ناصر / ۱۰۳
ورشو / ۱۵۱
ویتنام / ۶۵

ه

هاتفی / ۲۰۵
هادی، علی / ۱۸۲
هاشم، محرم / ۴
هاشمیون / ۴۲
هدایت‌پور / ۲۳، ۲۵
هدایت، خسرو / ۱۵۶
هرمز، محمود / ۱۱۴، ۱۳۴
هژیر، عبدالحسین / ۴۱
هشترودیان (دکتر) / ۱۴۳
همتی / ۴
همدان / ۲۱۶
هند / ۶۵
هندوستان / ۶۵
هنریار / ۶۱
هوشنگی، آقاجان / ۱۵

ی

یزدانی، مهدی / ۲۵

یزدی / ۵۰، ۱۰۵، ۱۵۱
یزدی، حسین / ۳، ۴
یزدی، فریدون / ۳
یزدی، محمد / ۱۲
یزدی، مرتضی / ۲، ۳، ۹، ۱۲، ۱۴، ۱۰۵
یمینی، محمدرضا / ۱۳۹
یمینی، هوشنگ / ۱۳۹
یوسف‌زاده / ۶۰
یوسفی / ۴۲
یوگسلاوی / ۷۰، ۷۱، ۷۸